

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Gemeenteraad van Delft

VERZONDEN 11 OKT. 2019

Datum
08-10-2019
Ons kenmerk
4064050
Uw brief van

Onderwerp
Investeringsagenda Sportaccommodaties & Uitvoeringsplan Sport

Uw kenmerk

Bijlage
12

Geachte leden van de gemeenteraad,

In navolging op de Visie Sport en Bewegen is de afgelopen maanden hard gewerkt aan een 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en een 'Uitvoeringsplan Sport'. Bijgaand sturen wij u beide documenten toe, inclusief de relevante bijlagen.

In deze brief schetsen wij kort de voorgeschiedenis en begeleiden wij u met een leeswijzer door de omvangrijke verzameling bijlagen bij deze brief. Daarnaast geven wij kort aan waarop wij de komende jaren naar aanleiding van de 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en het 'Uitvoeringsplan Sport' gaan inzetten. Tot slot gaan wij in op de relatie met de 'Programmabegroting 2020'.

Voorgeschiedenis

In 2014 is gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden voor het realiseren van een bezuinigingstaakstelling op sportaccommodaties. Naar aanleiding hiervan is in 2016 de nota 'Uitkomsten bestuurlijke opdracht Toekomstbestendige Sport' en het onderliggende 'Sportaccommodatieplan 2016' vastgesteld door het college en vervolgens op 29 september 2016 in uw gemeenteraad behandeld.

Naast een bezuinigingsvoorstel is hierin tevens geconcludeerd dat de sportinfrastructuur in Delft er kwalitatief en kwantitatief niet goed voor staat. Daarom is met het vaststellen van de nota tevens besloten tot het opstellen van een visie voor sport en bewegen (mede op verzoek van de Sportraad van Delft en uw raad) en vervolgens een investeringsagenda sportaccommodaties. De 'Visie Sport en Bewegen' is begin 2018 vastgesteld door het college en behandeld in de raad van 8 maart 2018.

De missie van de 'Visie Sport en Bewegen' luidt als volgt:

"De missie voor de gemeente Delft voor sport en bewegen is een stad met een gezonde leefstijl, met een passend voorzieningenniveau, met een beweegvriendelijke inrichting van de stad en met vitale 'open' verenigingen, die maatschappelijk actief zijn."

Deze missie valt uiteen in de volgende 4 looplijnen:

Looplijn 1: Delft, stad van sport en bewegen.

Looplijn 2: Delft, stad van vitale én maatschappelijk actieve verenigingen.

Looplijn 3: Delft, stad van goede sport- en beweegaccommodaties.

Looplijn 4: Delft, stad van sport en bewegen in de openbare ruimte.

Voor een nadere uitwerking van deze looplijnen is de afgelopen maanden een 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en een 'Uitvoeringsplan Sport' opgesteld.

Leeswijzer

De 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en het 'Uitvoeringsplan Sport' zijn omvangrijke dossiers met maatschappelijke impact. Wij trachten de informatie zo transparant mogelijk aan u te presenteren. Vandaar het grote aantal bijlagen bij deze brief. Hieronder lichten wij de verschillende documenten kort toe.

Investeringsagenda Sportaccommodaties:

Als bijlagen zijn bijgevoegd het externe adviesrapport 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' inclusief de bijbehorende aanbiedingsbrief van het externe adviesbureau welke de 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' heeft opgesteld. Daarnaast zijn alle ingediende plannen vanuit sportverenigingen, -stichtingen en andere sportaanbieders samengevoegd in een bijlagenboek. Tot slot is een bundeling van verslagen bijgevoegd van de bestuurlijke gesprekken tussen de gemeente en de planindieners.

Uitvoeringsplan Sport:

Bijgevoegd is het adviesrapport 'Uitvoeringsplan Sport' inclusief bijbehorende bijlagen en de aanbiedingsbrief vanuit het externe adviesbureau welke het 'Uitvoeringsplan Sport' heeft opgesteld.

Procesbeschrijving totstandkoming Investeringsagenda Sportaccommodaties & Uitvoeringsplan Sport:

De 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en het 'Uitvoeringsplan Sport' zijn tot stand gekomen in samenwerking met de Sportraad van Delft, sportverenigingen en -stichtingen en andere maatschappelijke partners. In de bijlagen is een beknopte procesbeschrijving opgenomen van de totstandkoming van beide documenten.

Adviesreacties Sportraad:

Net als bij de voorgaande documenten, het 'Sportaccommodatieplan 2016' en de 'Visie Sport en Bewegen', is het bestuur van de Sportraad van Delft gevraagd inhoudelijk op de 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en het 'Uitvoeringsplan Sport' te reageren. Het bestuur van de Sportraad van Delft heeft besloten haar reactie te splitsen in twee aparte documenten. In de bijlagen treft u deze reacties van de Sportraad en ons antwoord daarop.

Investeringsagenda Sportaccommodaties: Wat gaan we doen?

Alle gemeentelijke en door sportaanbieders ingediende plannen tellen op tot een investeringsopgave van € 46 miljoen. Deze opgave bevat naast investeringen die noodzakelijk zijn om de basis op orde te brengen ook investeringen die bijdragen aan een hoger ambitieniveau (plus-variant). De gemeente heeft niet de middelen beschikbaar om het hogere ambitieniveau waar te maken.

Wij kiezen er dan ook voor om in eerste instantie in te zetten op investeringen die ervoor zorgen dat de basis op orde komt. Onder 'basis op orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen (voldoende voorzieningen) en maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen. In bijgevoegde 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' is op pagina 56 en 57 inzichtelijk gemaakt welke (aspecten van de verschillende) investeringsplannen onder de wens-variant van € 46 miljoen vallen en welke onder de basis-op-orde-variant van € 21 miljoen (exclusief nieuwe zwemvoorziening Maria Duystlaan).

Voor het realiseren van het Basis-op-orde niveau is een fasering op basis van een nadere prioritering nodig. Op korte termijn is het financieel, procedureel en organisatorisch niet haalbaar om het basis-op-orde-scenario van € 21 miljoen volledig te realiseren. Op basis van prioriteit, haalbaarheid en momentum (relatie andere ruimtelijke ontwikkelingen) is gekeken naar de meest kansrijke en noodzakelijke investeringen tot 2025. Op basis daarvan zetten wij de komende jaren in op de volgende aspecten:

Locatie/plan:	Omschrijving:	Wanneer
Sportpark Tanthof-Zuid	De gemeente start een project tot mogelijke herstructurering van het Abtswoudsebos. Dit heeft o.a. betrekking op de natuur-, ecologische- en recreatieve waarde van het gebied. Sportpark Tanthof-Zuid wordt betrokken bij dit project.	2019-2020
Fitwalken	Rond de binnenstad worden enkele (hard)looproutes aangelegd. Bij de uitwerking worden o.a. (hard)loopverenigingen betrokken.	2019-2020
Sportpark Brasserskade	<i>Lange termijn:</i> Voor Sportpark Brasserskade wordt het traject voor een gebiedsvisie opgestart, waarbij onderzocht wordt of en in welke mate het gebied andere functies naast sport (zoals wonen, economie, enz.) kan huisvesten. <i>Korte termijn:</i> De zand ingestrooide kunstgrasvelden worden omgevormd naar kunstgrasvelden met rubbergranulaat, waarbij 1 veld (DHL) volledig wordt omgevormd en 1 veld (DVC) voor 50%. Daarnaast wordt Sporthal Brasserskade gesloopt.	2019-2023 2019-2020
Sportpark Kruithuisweg	De honk- en softbal wordt uitgeplaatst naar een nieuwe sportvoorziening aan de Thijssesweg. Hierbij worden meer velden van de juiste afmetingen aangelegd. Door uitplaatsing van de honk- en softbal ontstaat op Sportpark Kruithuisweg ruimte voor een extra hockeyveld. De resterende ruimte wordt herstemd ten behoeve van een andere functie dan sport.	2019-2023 2022-2023
Sportpark Biesland	Op Sportpark Biesland wordt een tweede rugbyveld gerealiseerd.	2020

Sport en bewegen in de openbare ruimte	In de openbare ruimte worden sport en beweegaanleidingen gerealiseerd.	2020-2022
Sportpark Kerkpolder	Voor Sportpark Kerkpolder wordt het traject voor een gebiedsvisie opgestart, waarbij de mogelijkheden worden onderzocht om Sportpark Kerkpolder dichterbij de wijk te verplaatsen en eventueel samen te voegen met het ER van Dijk Sportcomplex van de gemeente Midden-Delfland.	2020-2023

Relatie Beheerplan

Voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke sportvoorzieningen stelt de gemeente beheerplannen en meerjarige onderhoudsplannen op. Op basis van deze plannen geeft de gemeente opdracht voor het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden. Voor de buitensport geldt daarbij dat de voorzieningen moeten voldoen aan de sport technische waarden. Voor de binnensport hanteert de gemeente de maatstaf van schoon, heel en veilig. De kwaliteit en voortgang wordt periodiek gemonitord.

In relatie tot de 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' worden geplande investeringen in groot-onderhoud (renovaties) afgestemd op de beoogde investeringen vanuit de 'Investeringsagenda Sportaccommodaties'. Concreet betekent dit een aanpassing op de regulier geplande onderhoudswerkzaamheden.

Uitvoeringsplan Sport: Wat gaan we doen?

Het 'Uitvoeringsplan Sport' benoemt drie thema's: 1) sportstimulering- en innovatie, 2) verenigingsondersteuning en 3) sport en sociaal domein. Voor de verdere uitvoering van het 'Uitvoeringsplan Sport' gaan we per thema een werkgroep formeren.

De werkgroepen prioriteren en geven uitvoering aan de geformuleerde actiepunten vanuit het 'Uitvoeringsplan Sport'. De werkgroepen bestaan uit vertegenwoordigers vanuit de (on)georganiseerde sport en andere maatschappelijke partners¹. De trekkersfunctie wordt belegd bij de combinatiefuncties. De gemeente sluit aan op inhoud waar nodig.

Combinatiefuncties (buurtsportcoaches)

De combinatiefuncties vormen een belangrijk middel om de actiepunten uit het 'Uitvoeringsplan Sport' te realiseren. Hiertoe worden nieuwe afspraken gemaakt om de inzet van deze functionarissen in lijn te brengen met het 'Uitvoeringsplan Sport' vanaf 2020

Nationaal Sportakkoord en sportformateur

Vanuit het ondersteuningsprogramma van het 'Nationaal Sportakkoord' heeft Delft per eind september een Sportformateur aangesteld. De Sportformateur wordt ingezet op het thema sport en sociaal domein. De Sportformateur stelt samen met de werkgroep een deelsportakkoord op voor dit thema. Deze wordt samengevoegd met de stand van zaken van de andere werkgroepen tot een 'Lokaal Sportakkoord'. Het 'Lokale

¹ Bij het opstellen van het Uitvoeringsplan Sport is een klankbordgroep betrokken, bestaande uit vertegenwoordiger van de (on)georganiseerd sport, buurtsportcoaches en andere maatschappelijke partners.

Sportakkoord' is nodig om aanspraak te maken op uitvoeringsbudget vanuit het 'Nationaal Sportakkoord'.

Relatie Programmabegroting 2020-2023

In de 'Programmabegroting 2020-2023 is in totaal € 6,55 miljoen als dekking beschikbaar voor de investeringsagenda Sportaccommodaties.

De beschikbare middelen zijn als volgt opgenomen in de begroting:

Investeringsagenda (bedragen x € 1.000)	Toeslagend bedrag	Realisatie in 2018	Financiering				
Solide maatschappelijke basis		2019	2020	2021	2022	2023	
Binnen- en buitensport	1.500	500	1.000				
Sportpark Kruthuisweg*	4.100		820	1.540	1.540		
Sportpark Blesland*	700		700				
Sportpark Voorhof*	250		250				

Voorgesteld wordt om de middelen aan te wenden voor de investeringen zoals opgenomen in deze nota op bladzijde 3 en 4. De kapitaallasten die samenhangen met de investeringen zijn (structureel) gedekt in de begroting.

Uitvoeringsplan Sport

Het benodigd budget voor de uitvoering van het 'Uitvoeringsplan Sport' middels de inzet van de combinatiefuncties bedraagt € 1.084.000,- structureel met ingang van 2020. De inzet van de combinatiefuncties kan bijna volledig gedekt worden vanuit bestaande middelen (onderwijs, welzijn en volksgezondheid) en voor een klein deel door de externe werkgever van de combinatiefuncties.

Een deel van deze bestaande middelen, € 90.000 uit volksgezondheid (gezond in de stad), is voor twee jaar verzekerd, omdat nog niet bekend is of het Rijk deze middelen ook vanaf 2022 verstrekt. Over dit risico is op dit moment nog niet s naders te zeggen. Voor de aanstelling van de Sportformateur heeft de gemeente Delft Rijksmiddelen ontvangen. Deze zijn toereikend. Voor de realisatie van het Lokaal Sportakkoord kan de gemeente Delft t.z.t. een specifieke subsidie aanvragen bij het Rijk.

De verwachting is dat voorgaande binnen de beschikbare middelen kan worden gedekt.

Afdoen moties en toezeggingen

Met betrekking tot de 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en het 'Uitvoeringsplan Sport' zijn twee moties vastgesteld:

- **M 8.8.1. Visie Sport en Bewegen 2017-2025**

Deze motie heeft betrekking op het opstellen van een plan van aanpak voor bewegen voor ouderen. Het opstellen van dit plan van aanpak wordt in samenwerking met sportaanbieders verder opgepakt binnen de werkgroep Sportstimulering en -innovatie.

- **M 8.1.2. Motie Investeringsplan sport (Bestuursprogramma 2018-2022 Voorbereid op de toekomst)**

Deze moties draagt het college een aantal zaken op ten aanzien van de 'Investeringsagenda Sportaccommodaties'. De nu toegezonden informatie geeft antwoord op diverse aspecten van de motie.

Datum
08-10-2019
Ons kenmerk
4064050

Naar aanleiding van de toelichting bij beide moties stellen wij voor deze als afgedaan te beschouwen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

, secretaris

dr. M. Berger, i.s.

Procesbeschrijving totstandkoming Investeringsagenda Sportaccommodaties & Uitvoeringsplan Sport

Investeringsagenda Sportaccommodaties

Zowel het sportaccommodatieplan 2016 als de vastgestelde visie Sport en Bewegen (2018) geven aanknopingspunten voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Aanvullend op de interne plannen, zijn ook extern plannen en ideeën opgehaald. In dat kader zijn in juli 2018 verenigingen gevraagd plannen/ideeën in relatie tot de Investeringsagenda Sportaccommodaties in te dienen. Verenigingen hadden tot september 2018 de tijd om te reageren.

Uiteindelijk zijn 18 externe voorstellen ingediend. In de periode van september tot en met november zijn gesprekken gevoerd met de diverse indieners. In november en december zijn de plannen verwerkt in de conceptrapportage. Eind december zijn de tekstuele verwerkingen van de plannen in de Investeringsagenda Sportaccommodaties voorgelegd aan de indieners met de vraag of er nog onjuistheden in de teksten stonden. Vervolgens zijn de plannen door de externe adviseur beoordeeld en is de rapportage definitief gemaakt.

Tot aan de zomer van 2019 is intern binnen de gemeente onderzocht in hoeverre de Investeringsagenda Sportaccommodaties financieel, ruimtelijk en organisatorisch realiseerbaar was. Uiteindelijk heeft de gemeente in eerste helft van de september bestuurlijk alle planindieners geïnformeerd over het conceptbesluit ten aanzien van het door hen ingediende plan.

De Sportraad van Delft is tijdens het proces op meerdere momenten betrokken en in de gelegenheid gesteld om op concept versies te reageren. Ook is de Sportraad geconsulteerd om het externe proces richting sportverenigingen vorm te geven. Uiteindelijk is de Sportraad van Delft gevraagd een formele adviesreactie te geven op de concept Investeringsagenda Sportaccommodaties, welke vervolgens door de Sportraad van Delft is ingediend.

Uitvoeringsplan Sport

Na verkennende gesprekken met het veld tijdens de zomer 2018, heeft onder leiding van de externe adviseur in september 2018 een themabijeenkomst plaatsgevonden. Vervolgens zijn klankbordgroepen op de drie thema's gevormd met vertegenwoordigers van de georganiseerde en ongeorganiseerde sport en maatschappelijke partners. Via de klankbordgroepen is verdere input voor het Uitvoeringsplan Sport opgehaald. In december 2018 is een eerste concept van het Uitvoeringsplan Sport met de klankbordgroepen gedeeld.

Naar aanleiding hiervan is het Uitvoeringsplan Sport op een aantal punten aangepast en/of aangescherpt.

De Sportraad van Delft is tijdens het proces op meerdere momenten betrokken en in de gelegenheid gesteld om op concept versies te reageren. Ook is de Sportraad geconsulteerd om het externe proces richting sportverenigingen vorm te geven. Uiteindelijk is de Sportraad van Delft gevraagd een formele adviesreactie te geven op het concept Uitvoeringsplan Sport, welke vervolgens door de Sportraad van Delft is ingediend.

Gemeente Delft
T.a.v. de heer P. Adriaanse
Postbus 78,
2600 ME Delft

Alblasserdam, 19 juli 2019

Betreft: Investeringsagenda sport
Projectnummer: 1666RV

Geachte heer Adriaanse, beste Patrick,

Bijgaand doen we je de eindrapportage investeringsagenda sportaccommodaties toekomen met een separate bijlage van de bij ons ingediende plannen.

Na de sluitingsdatum voor het indienen van plannen voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties heeft het skatecollectief nog een plan ingediend. Het plan heeft betrekking op een investeringsopgave voor een skatepark. Omdat het skatecollectief (nog) geen vereniging is, waren zij niet op de hoogte van het proces voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In dat kader is, bij wijze van uitzondering, besloten in gesprek te gaan met het skatecollectief en het plan te bespreken.

Het plan is als zodanig niet opgenomen in onze Investeringsagenda Sportaccommodaties, maar is te rangschikken onder initiatieven om sport en bewegen in de openbare ruimte te stimuleren. De ingeschatte kosten door het skatecollectief à € 250.000 - € 350.000,- voor een skatevoorziening achten wij reëel.

De financiële vertaling van het plan van het skatecollectief is niet opgenomen in de basisvariant van de Investeringsagenda Sportaccommodaties.

Drijver en Partners herkent de door het skatecollectief geschetste behoefte naar een skatevoorziening ten behoeve van Urban Sports. Een dergelijke voorziening spreekt een groeiende doelgroep aan en vormt een onderdeel van een jongeren cultuur. Urban Sports past bij een stad als Delft, waar sprake is van een hoge bevolkingsdichtheid. Daarnaast past een skatevoorziening in de trend om in ongeorganiseerd verband te sporten en te bewegen in de openbare ruimte.

Drijver en Partners adviseert daarom het plan mee te nemen in de overwegingen voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties, met name voor de openbare ruimte.

Met vriendelijke groet,

Rob de Vries
Drijver en Partners

Senior projectleider

Investeringsagenda sportaccommodaties eindrapport

gemeente Delft

Datum

19 juli 2019

Referentie

1666RV

In opdracht van

gemeente Delft

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
1.1	Voorgeschiedenis	3
1.2	Werkwijze	3
1.3	Leeswijzer	6
Hoofdstuk 2	Recapitulatie achterstand en opgave	7
2.1	Knelpunten	7
2.2	Bevolkingsontwikkeling	8
Hoofdstuk 3	Externe plannen buitensport	11
3.1	Sportpark Biesland / plan stichting Biesland	11
3.2	Sportpark Brasserskade	15
3.3	Sportpark Hof van Delft	21
3.4	Sportpark Kerkpolder	25
3.5	Sportpark Tanthof	28
3.6	Sportpark Kruithuisweg / Fortuna en Hudito	31
3.7	Sportpark Kruithuisweg / Blue Birds	36
Hoofdstuk 4	Externe plannen binnensport	38
4.1	Basketball City Delft	38
4.2	Gym-/turnaccommodatie	41
4.3	Fortuna	43
Hoofdstuk 5	Overige externe en interne plannen	44
5.1	Beweegvriendelijke openbare ruimte	44
5.2	Skeelerparcours DKIJV	47
5.3	Binnensportaccommodaties voor onderwijs en sport	48
5.4	Modernisering inventaris binnensportaccommodaties	52
Hoofdstuk 6	Samenvatting en aanbevelingen	54
6.1	Inleiding	54
6.2	Werkwijze	54
6.3	Samenvatting voorstellen	56
6.4	Aanbeveling	58
Bijlage 1	Externe plannen: separate bijlage	i

1.1 Voorgeschiedenis

In 2014 is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor het realiseren van een bezuinigingstaakstelling op sportaccommodaties. Naar aanleiding hiervan is in 2016 de nota 'Uitkomsten bestuurlijke opdracht Toekomstbestendige Sport' en het onderliggende Sportaccommodatieplan 2016 vastgesteld door het college. Naast een bezuinigingsvoorstel is hierin geconcludeerd dat de sportinfrastructuur in Delft er kwalitatief en kwantitatief niet goed voor staat. Daarom – en mede op verzoek van de Sportraad van Delft - is met het vaststellen van de nota tevens besloten tot het opstellen van een visie voor sport en bewegen en vervolgens een investeringsagenda sportaccommodaties. De visie Sport en Bewegen is eerder dit jaar vastgesteld door het college en behandeld in de raad van 8 maart 2018. Daarna is gestart met de investeringsagenda sportaccommodaties en het uitvoeringsplan sport.

Investeringsagenda sportaccommodaties

Het doel van de investeringsagenda sportaccommodaties is een impuls te geven aan de Delftse sportinfrastructuur, zodat Delft weer beschikt over minimaal goede basisvoorzieningen voor sport en bewegen. Daarnaast maakt de investeringsagenda inzichtelijk wat er nodig is voor de beoogde groei van Delft als gevolg van de woningbouwontwikkeling.

De investeringsagenda sportaccommodaties is niet alleen gericht op sportaccommodaties, zoals sportparken of binnensportaccommodaties, maar evenzeer op een beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte. Het beleid ten aanzien van zwembaden is een separaat traject binnen de gemeente. De investeringsagenda richt zich hoofdzakelijk op de fysieke accommodaties. Naast deze investeringsagenda werkt Delft aan een uitvoeringsplan sport. Dit uitvoeringsplan is bedoeld als impuls voor interventies/beweegprogramma's en verenigingsondersteuning.

1.2 Werkwijze

Om te komen tot een investeringsagenda sportaccommodaties zijn twee sporen gevolgd: een intern spoor en een extern spoor door verenigingen en anderen uit te nodigen om te komen met plannen.

Intern spoor

Mede op basis van het Sportaccommodatieplan 2016 zijn bij de gemeente al diverse plannen en ideeën bekend. Daarnaast geeft de recent vastgestelde Visie Sport en Bewegen aanknopingspunten voor de investeringsagenda. Tevens zijn voor de investeringsagenda sportaccommodaties ontwikkelingen in het onderwijs van groot belang, zodat de planning van sport en onderwijsvoorzieningen goed op elkaar zijn afgestemd.

Extern spoor

Verenigingen en andere partijen zijn door middel van een brief (d.d. 20 juli 2018) en oproepen in lokale media (o.a. Delftse Post 25 juli) uitgenodigd om plannen in te dienen voor de op te stellen investeringsagenda sportaccommodaties. De Sportraad van Delft heeft hiervoor onder andere een speciale voorlichtingsavond

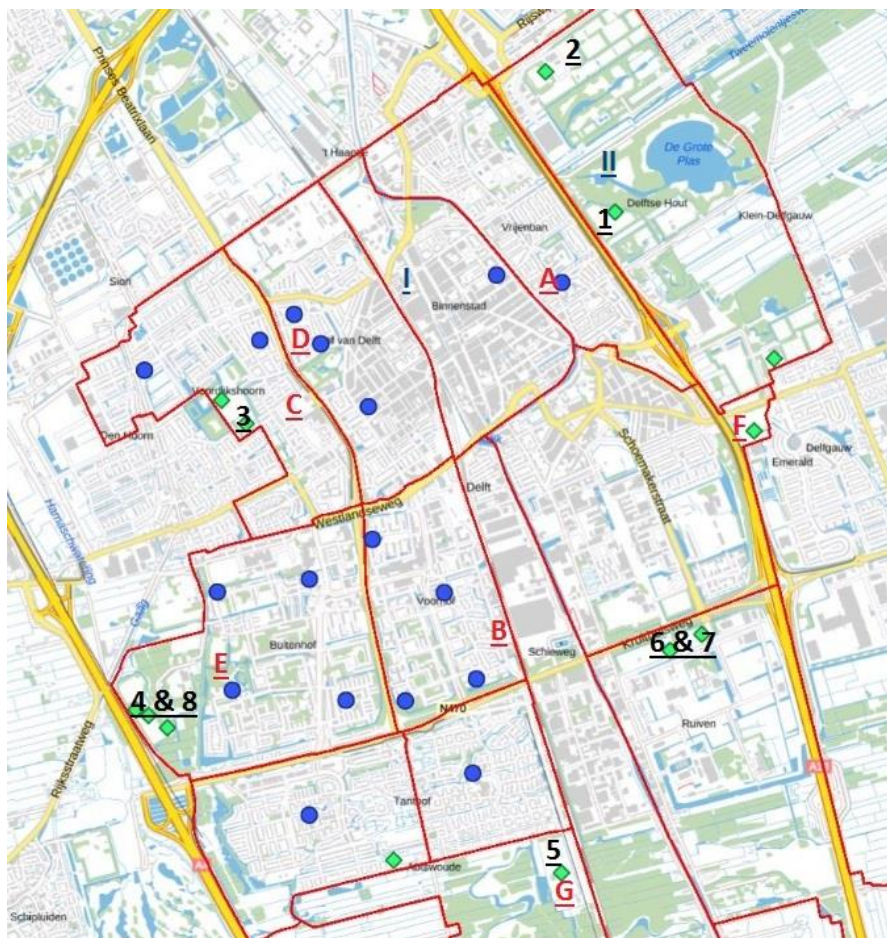
georganiseerd, samen met de gemeente. In de uitnodigingsbrief aan verenigingen en belangstellenden is aangegeven wat de gemeente beoogt met de investeringsagenda sportaccommodaties.

De investeringsagenda sportaccommodaties is nadrukkelijk gericht op het oplossen van de belangrijkste knelpunten in de gemeentelijke sportinfrastructuur (nu en in de nabije toekomst). De gemeente Delft heeft niet de financiële ruimte om alle plannen/ideeën te financieren en evenmin om private accommodaties te financieren. Het generieke belang staat voorop en er wordt getoetst op de knelpunten en uitdagingen die zijn beschreven in het Sportaccommodatieplan 2016 en de Visie Sport en Bewegen (2018).

In totaal zijn 15 plannen ingediend door of namens verenigingen en 2 door particulieren (17 externe plannen totaal).

Tabel 1.1 Overzicht plannen investeringsagenda sportaccommodaties

nr kaart	aantal externe plannen	paragraaf	locatie	indiener(s)
			Sportparken	
1	1	3.1	Sportpark Biesland	Stichting sportpark Biesland
2	5	3.2	Sportpark Brasserskade	Sportvibes, Bruco, Kokon, Concordia, AV'40, DHL, DVC en DHC
3	1	3.3	Sportpark Hof van Delft	Ring Pass
4	1	3.4	Sportpark Kerkpolder	DVV Delft, DSV Full Speed, DFC Delfia
5	2	3.5	Sportpark Tanthof-Zuid	stichting B&EST, vv SEP
6	1	3.6	Sportpark Kruithuisweg Fortuna/Hudito	Hudito en Forumua
7	1	3.7	Sportpark Kruithuisweg Blue Birds	Blue Birds
8	1	5.2	Skeelerparcours DKIJV	DKIJV
			Openbare ruimte	
I	1	5.1	Joggen of fitwalken in hartje Delft	particulier
II	1	5.1	Calisthenics Delftse Hout	particulier
			Binnensport locatie nog nader te bepalen	
nvt	1	4.1	Basketballaccommodatie (verbeteren /nieuwbouw)	DAS e.a.
nvt	1	4.2	vervangende accommodatie gym/turnen	Sparta/DOK en intern
	17			
			Mogelijke locaties binnensportvoorzieningen	
A		5.3	Maria Duystlaan	intern
B		5.3	Voorhof/Schieoevers	intern
C		5.3	Voordijkshoorn/Hof van Delft - Stanislas	intern
D		5.3	Voordijkshoorn/Hof van Delft - Colijnlaan	intern
E		5.3	Buitenhof	intern
F		5.3	Wippolder – Sporthal Wippolder	intern
G		5.3	Tanthof – Sporthal Tanthof-Zuid	intern

Beoordelingscriteria

Bij de uitnodiging om plannen en ideeën in te dienen, is aangegeven op basis van welke criteria plannen worden beoordeeld. We hebben daarbij aansluiting gezocht bij de criteria die Fonds Delft 2040 hanteert en daar een aantal sportspecifieke criteria toegevoegd (de relatie is met kleuren verduidelijkt).

Tabel 1.2

Fonds 2040	investeringsagenda sportaccommodaties
De mate waarin het project bijdraagt aan de opgaven; Delft als hoofdstad op het gebied van innovatie en techniek. Delft als toeristische topbestemming. Delft met voorzieningen voor iedereen. Delft waar het goed wonen is. Delft bereikbaar. Delft energieneutraal.	Maatschappelijk rendement (o.a. behoefte Delftse sporters, functie Delft, urgentie/noodzaak, mate van samenwerking, sociale impact, preventieve gezondheid, duurzaamheid). Ook synergie. Financieel Ruimtelijke betekenis/gevolgen (o.a. inpasbaarheid, bestemmingsplan, grondposities, situering t.o.v. behoefte, bereikbaarheid, relatie gebiedsontwikkeling).

De mate waarin er momentum is voor het project en het project meerdere opgaven versnelt (korte 'time to market').	Innovatie (vernieuwende concepten bijv. in organisatievormen).
De mate waarin de bijdrage van het fonds maatschappelijk en financieel rendement oplevert.	Risico's.
De mate waarin andere partijen bijdragen aan de realisatie van het project ('cofinanciering').	Benodigde betrokkenheid/vervolgstappen en indicatie tijdpad/fasering.

We hebben er nadrukkelijk voor gekozen om de (procedurele en administratieve) eisen die we aan externe plannen en ideeën stellen, bewust beperkt te houden. Het gaat om het ophalen van ideeën en niet om (veelal vrijwilligers) op te zadelen met heel veel werk en rompslomp. Dat betekent dat er een verscheidenheid is aan externe plannen. Van een kort briefje tot uitgebreide projectplannen. Alle externe en interne plannen zijn gebundeld in een bijlage bij deze investeringsagenda.

In de uitnodigingsbrief is gevraagd om plannen in te dienen tot en met 9 september 2018. Deze datum is coulant gehanteerd. Wanneer partijen enkele weken meer tijd vroegen is dit gehonoreerd. Na het indienen van de plannen heeft met alle betrokken verenigingen een gesprek plaatsgevonden om het plan toe te lichten en om oriënterend de plannen te bespreken. In een aantal gevallen heeft dat geleid tot een aanpassing of aanvulling.

Afstemming met TU en regiogemeenten

De gemeente Delft heeft vast periodiek overleg met haar regiogemeenten over het beleidsveld sport en bewegen. Deze overleggen worden gebruikt voor regionale afstemming en waar mogelijk samenwerking.

Met de TU Delft heeft de gemeente regulier overleg. In het kader van de investeringsagenda sport is dit overleg geïntensiveerd. De TU Delft heeft te maken met stijgende studentenaantallen. Waar mogelijk proberen de gemeente en TU vrije capaciteit van elkaars accommodaties te benutten (recentelijk o.a. bewegingsonderwijs IGBO /Internationale school ondergebracht bij de TU).

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een samenvatting van de belangrijkste knelpunten die bij de gemeente al eerder in beeld waren. In oktober 2018 heeft de gemeente Delft een nieuwe bevolkingsprognose gepubliceerd, op basis van de woningbouwambitie. De uitkomsten van deze bevolkingsprognose is ook in hoofdstuk 2 ondergebracht. Daarbij hebben we tevens de bevolkingsprognoses van de wijk Ypenburg (Den Haag) en de wijk Delfgauw-Emerald (Pijnacker-Nootdorp) opgenomen. In hoofdstuk 3, 4 en 5 behandelen we de plannen en ideeën voor de investeringsagenda sportaccommodaties. Tot slot bevat hoofdstuk 6 de belangrijkste conclusies en aanbevelingen.

Wensvariant en basisvariant

Bij de plannen die door externe partijen zijn ingediend, hanteren we een wensvariant (zoals de vereniging/externe partij heeft ingediend) en een basisvariant. De basisvariant is de variant die volgens Drijver en Partners wenselijk is om de sportinfrastructuur voor de basis op orde te krijgen.

2.1 Knelpunten

In het Sportaccommodatieplan en de Visie Sport en Bewegen heeft een inventarisatie plaatsgevonden van knelpunten in de binnen- en buitensport. We geven een samenvatting.

2.1.1 Buitensport

Rugby

De rugbyclub heeft op Biesland de beschikking over 1 rugbyveld. In het sportaccommodatieplan 2016 is reeds een tekort aan rugbyvelden vastgesteld. De vereniging groeit en het probleem wordt steeds nijpender.

Hockey

Beide hockeyverenigingen Ring Pass en Hudito hebben volgens de planningsnormen (NOC*NSF) momenteel een tekort van 1 veld. Beide verenigingen hanteren een gelimiteerde instroom, omdat als ze teveel leden toelaten in de jongste jeugd, ze enkele jaren later met een onoplosbaar probleem te maken hebben (oudere jeugd speelt op een groter veld en langer dan jongste jeugd).

Voetbal

Voor de totale gemeente was er volgens het sportaccommodatieplan geen tekort. Maar er is geen capaciteit om een toename door bevolkingsgroei op te vangen. Bij sportpark De Brasserskade zijn er verenigingen met een tekort en verenigingen met een overcapaciteit.

Honk- en softbal

De Blue Birds hebben een honk- en softbalveld. Beide velden voldoen niet aan de officiële afmetingen. De bond verleent tot op heden dispensatie. Behalve dat de velden qua afmeting niet voldoen, is de capaciteit te beperkt. In 2014/2015 was er al een tekort in trainingscapaciteit (beperkte veldverlichting) en bij het jeugd-honkbal was de wedstrijdcapaciteit te krap. In 2018 is de wedstrijdcapaciteit voor softbal ook te krap en ontstaat een tekort in wedstrijdcapaciteit bij honkbal omdat oudere jeugd een groter veld nodig heeft en meer tijd gebruikt. Er is behoefte aan uitbreiding met bij voorkeur een extra honkbalveld en softbalveld en extra trainingsfaciliteiten (diamant, werpkooien, verlichting op beide velden).

Skeelers

DKIJV heeft een aantal jaar geleden de wens uitgesproken voor een skeelerbaan of combibaan in Delft. Deze behoefte is recent nog bevestigd door de vereniging. De vereniging wijkt veel uit naar accommodaties buiten Delft.

Algemeen buitensport

In de buitensport zijn verenigingen zelf verantwoordelijk voor hun clubaccommodatie (kantine en verenigingsruimten) en kleedaccommodatie. Bij grotere gemeenten zien we over het algemeen vaker dat de verantwoordelijkheid voor de kleedaccommodaties bij de gemeente ligt. Diverse verenigingen hebben signalen afgegeven dat de club- en kleedaccommodaties in kwantitatief en/of kwalitatief opzicht niet meer voldoet.

2.1.2 Binnensport

Delft beschikt over 1 gemeentelijke sporthal, 4 verenigingshallen en enkele sporthallen/zalen die in beheer zijn van onderwijsinstellingen. De verenigingshallen worden (werden) niet allemaal gebruikt voor bewegingsonderwijs en dat maakte de exploitatie in die situatie kwetsbaar. De verenigingshallen zijn aan de randen van Delft gesitueerd. Voor onderwijsgebruik is dat niet praktisch. Ook de inrichting is niet afgestemd op bewegingsonderwijs. De binnensport heeft een tekort aan sporthalcapaciteit.

Opvallend voor de Delftse sportinfrastructuur is het grote aantal gymlokalen, waarvan een deel niet voldoet qua maatvoering. Begin 2000 is landelijk (vanuit de beroepsvereniging van vakleerkrachten) gepleit voor een gymlokaal van 308 m² (14x22), in plaats van de oude VNG-norm van 12x21 meter. Twee van de achttien (gemeentelijk) gymlokalen voldoen aan die nieuwe maatvoering. Zes gymlokalen voldeden zelfs niet aan de oude VNG-norm.

De sportzaal en gymlokaal aan de Fretstraat vervallen te zijner tijd, als gevolg van een herschikking van het primair onderwijs in de wijk Tanthof. Dat vraagt een oplossing voor het bewegingsonderwijs en voor met name de gym- en turnverenigingen die deze accommodatie gebruiken.

Openbare ruimte

In de Visie Sport en Bewegen is benadrukt dat de helft van de sporters buiten verenigingsverband sport. De openbare ruimte speelt daarbij een belangrijke rol. Het beweegvriendelijk maken en houden van de stad is een belangrijk aandachtspunt, gezien de bebouwingsdichtheid en de voorgenomen woningbouw.

Zwemmen

Voor de zwembaden volgt de gemeente een separaat traject. Bij de Maria Duystlaan zal een nieuw zwembad worden gerealiseerd, ter vervanging van het reeds gesloten Zwem- en squashcentrum Delft en het zwembad aan de Weteringlaan. Het zwembad Kerkpolder gaat op basis van de levensduur van de bouwkundige en technische installaties nog maximaal 15 jaar mee. Het contract met de exploitant loopt tot 2030. In contract is opgenomen dat in 2025 een besluit wordt genomen over toekomst van het zwembad.

2.2 Bevolkingsontwikkeling

2.2.1 Delft

In de Visie Sport en Bewegen is de woningbouwambitie van de gemeente als een van de grootste aandachtspunten aangemerkt. Immers, de gemeente heeft nu al te maken met tekorten in de sportinfrastructuur en met de woningbouwambitie is de verwachting dat de behoefte toeneemt en dat vraagt een extra uitbreiding van de sportaccommodaties.

In oktober 2018 is de nieuwste bevolkingsprognose voor de gemeente gereed gekomen, gebaseerd op de woningbouwambities en plannen. De nieuwe Delftse gemeentelijke bevolkingsprognose 2018-2040 is gebaseerd op ruim 10.000 (ver)nieuwbouwwoningen en 300 onttrekkingen in deze periode. Van de 15.000 te bouwen woningen zijn er bijna 1.500 in 2017 opgeleverd, 10.000 worden er naar verwachting in de periode 2018-2039 opgeleverd en van 3.500 is nog niet bekend waar deze gebouwd gaan worden of deze zijn na 2040 gepland.

Delft heeft in 2018 ruim 102.000 inwoners. In de periode 2018-2025 zal volgens de prognose de bevolking toenemen met bijna 10.000 inwoners (9.858). Dat is grofweg 10% groei: van 102.000 inwoners naar circa 112.000 inwoners. En in 2040 is de verwachting dat Delft 12.742 inwoners méér heeft dan in 2018. De sterkste groei van Delft wordt dus verwacht tussen 2018 en 2025.

Een groep die relatief sterk toeneemt is de groep 18-26 jaar (studenten woonachtig in Delft) en de leeftijdsgroep 27-39 jaar.

Voor de sportverenigingen die de gebruikers zijn van de sportaccommodaties, is de groep jongeren een belangrijke groep. Uit de bevolkingsprognose is te zien dat de 10% groei van de bevolking tussen 2018 en 2025, niet gelijkmatig voor alle leeftijdsgroepen geldt. De groep senioren stijgt veel sterker. En de groep 4 tot en met 17 jaar neemt met 6% toe. Dat is dus lager dan gemiddeld.

Tabel 2.1 Bevolkingsprognose Delft, bron: gemeente Delft, O&S, oktober 2018

Delft totaal	toename tot			groei vanaf 2018	
	2025	2040		2025	2040
0-3	474	594		13%	17%
4-11	561	1411		8%	21%
12-17	174	807		3%	16%
18-26	2838	1201		12%	5%
27-39	3875	3732		21%	20%
40-54	-841	614		-5%	4%
55-64	223	-1617		2%	-14%
65-74	679	871		7%	9%
75+	1875	5129		29%	78%
Totaal	9858	12742		10%	12%
4-17 jaar	735	2218		6%	19%

De ledenontwikkeling van verenigingen wordt niet alleen bepaald door de bevolkingsontwikkeling. Ook trends in de sport zijn hierop van invloed. Landelijk zien we dat de sportdeelname vooral groei laat zien bij de ongebonden sport (hardlopen, fietsen, skeeleren...) en de commerciële sportbeoefening. De georganiseerde sport stabiliseert en de laatste 1 a 2 jaar zien we bij diverse bonden (landelijk) een afname van leden.

Het is dus de vraag of 6% groei in de leeftijdsgroep 4-17 jaar, ook 6% groei betekent bij de sportverenigingen. Drijver en Partners verwacht op basis van deze prognose en landelijke trends, dat die groei lager zal uitvallen. We kunnen niet aangeven waar die groei terecht komt.

Het lastige voor Delft is dat Delft te maken heeft met een derde factor die van invloed is op de toekomstige behoefte en dat is de pendel (inwoners die buiten Delft sporten en andersom). Dat pendeleffect is bij Delft groot en veel groter dan een gemiddelde gemeente. De invloed van pendel is nauwelijks te berekenen, omdat die afhangt van woningbouwontwikkelingen elders en van keuzes die andere gemeenten maken voor hun sportinfrastructuur.

Al met al is onze conclusie dat Delft weliswaar met 10% groeit, maar dat we een duidelijk lagere groei verwachten voor sportverenigingen. Het advies daarbij is dat de gemeente er verstandig aan doet om jaarlijks de ontwikkeling

bij de verenigingen en het gebruik van accommodaties te monitoren. Dat kan met betrekkelijk eenvoudige middelen. De benodigde uitbreiding zal dan stapsgewijs moeten plaatsvinden, telkens rekening houdend met lokale ontwikkelingen.

2.2.2 Bevolkingsprognose Den Haag

De bevolkingsprognoses (tot en met 2023) van Den Haag voor de wijk Ypenburg laten een afname zien van de groep 5-19 jaar. In 2023 is deze groep 10% kleiner dan in 2018. Voor de wijk Wateringse Veld wordt een lichte stijging verwacht van de groep 5-19 jaar.

Tabel 2.2 Bevolkingsprognose Ypenburg en Wateringse Veld, bron: gemeente Den Haag 2017

42 Ypenburg					40 Wateringse Veld			
	2018	2023	mutatie	in %	2018	2023	mutatie	in %
0 t/m 4 jaar	1697	1441			1347	1462		
5 t/m 9 jaar	2185	1824	-361	-17%	1656	1710	54	3%
10 t/m 14 jaar	2596	2260	-336	-13%	1732	1836	104	6%
15 t/m 19 jaar	2291	2289	-2	0%	1699	1708	9	1%
20 t/m 24 jaar	1331	1594	263	20%	1193	1363	170	14%
25 t/m 29 jaar	1216	1188	-28	-2%	1035	1182	147	14%
30 t/m 34 jaar	1484	1394	-90	-6%	1242	1464	222	18%
5-19 jaar	7072	6373	-699	-10%	5087	5254	167	3%

2.2.3 Pijnacker-Nootdorp

Voor Delft is de ontwikkeling van de wijk Delfgauw-Emerald relevant. De leerlingenprognoses van de drie basisscholen in deze wijk laten een daling zien van het aantal leerlingen in de basisschool-leeftijd. Tussen 2018 en 2025 laten de prognoses een daling zien van de basisschoolleeftijd van 22%. Na 2025 is er weer een lichte groei.

Tabel 2.3 Leerlingenprognose Delfgauw-Emerald 2019-2038, bron: gemeente Pijnacker-Nootdorp

	2017*	2018*	2025	2030	2038	2018-2025	
PC BS de Triangel	322	311	255	271	286		
RK BS Het Spectrum	348	301	205	218	231		
OBS de Meander	358	362	300	318	336		
Totaal Emerald	1028	974	760	807	853	-268	-22%

* 2017 en 2018 feitelijke cijfers en geen prognose

3.1 Sportpark Biesland / plan stichting Biesland

3.1.1 Inleiding

Sportpark Biesland ligt aan de noordoost-kant van Delft, tussen de snelweg A13 en het recreatiegebied Delftse Hout. De vaste bespelers van het sportpark zijn de rubyclub Delft en de twee korfbalverenigingen CKV Excelsior en CKV DES. De derde korfbalvereniging DKC speelde ook op Biesland, maar deze vereniging heeft zich medio 2017 opgeheven en een deel van de leden heeft zich aangesloten bij CKV Excelsior. Verder heeft ZON Kinderopvang een locatie op het sportpark. Het beheer en onderhoud van het sportpark wordt verzorgd door de stichting Sportpark Biesland, waarin de twee korfbal en de rugbyvereniging zijn vertegenwoordigd. De stichting heeft namens de verenigingen een plan ingediend voor de investeringsagenda sport en bewegen.

3.1.2 Beschrijving plan

Het plan van de stichting omvat een tweede kunstgrasrugbyveld in het verlengde van het bestaande natuurgras-rugbyveld (opties: kunstgras, hybridegras of natuurgras), verplaatsing van de parkeervoorziening naar de noordoost-zijde van het sportpark, een reconstructie van de bestaande korfbalvelden met 6 jeugdvelden (24x12 meter), verwijdering van het DKC veld en opstal (zodra RC Delft deze opstal niet meer gebruikt als tijdelijke voorziening in het kader van de nieuwbouw van haar eigen clubgebouw) en realisatie van een dubbele sporthal (50x45 speelveld) en aanleg van een beachveld.

Afbeelding 3.1 Wensvariant

3.1.3 Beoordeling varianten

Wensvariant verenigingen

Maatschappelijk

De uitbreiding van 1 naar 2 rugbyvelden past binnen de gedachte ‘basis op orde’. In het sportaccommodatieplan en de visie sport en bewegen is de uitbreiding voor rugby al gememoreerd. Een dubbele sporthal is door de stichting gemotiveerd doordat de capaciteit voor zaalkorfbal volgens de stichting verre van toereikend is met als gevolg verspreid over Delft, Den Hoorn en Den Haag spelen van wedstrijden en trainingen. Het benutten van zaalcapaciteit buiten Delft is volgens Drijver en Partners geen beletsel. Delft heeft per saldo meer inkomende pendel als het om sport aangaat dan uitgaande pendel en Delft heeft dus al meer druk van inwoners uit buurgemeenten die in Delft sporten. Als er capaciteit buiten Delft is, dan moeten we die capaciteit niet onbenut laten. In een dichtbevolkt gebied is het niet realistisch om sportvoorzieningen uitsluitend voor eigen inwoners te creëren. Sporters gaan over gemeentegrenzen heen. Dat geldt voor de inkomende pendel en voor de uitgaande pendel.

Ruimtelijk

Het uitbreiden van binnensportcapaciteit aan de randen van Delft (perifeer) is niet wenselijk. Een sporthal aan de rand van de stad is voor onderwijsgebruik minder goed gesitueerd. Extra leerlingenverplaatsingen door de stad doordat we nieuwe hallen aan de rand van de stad plaatsen, moeten we voorkomen. Het huidige onderwijsgebruik in de bestaande verenigingshallen, kunnen we enigszins verbeteren, maar daar zitten wel grenzen aan. En bij uitbreiding van de binnensport is een gunstige situering voor onderwijsgebruik voor de gemeente een uitgangspunt. Vanuit het onderwijsbelang is het advies van Drijver en Partners om beslist geen nieuwe sporthallen aan de rand van Delft te plaatsen.

Specifiek ten aanzien van sportpark Biesland geldt nog dat bij het nieuwe zwembad aan de Maria Duystlaan een binnensportaccommodatie (sportzaal of sporthal) is gepland voor het bewegingsonderwijs van de scholen in die omgeving. Bij deze ontwikkeling krijgt de nieuwe accommodatie (sportzaal of sporthal) een dubbelfunctie voor onderwijs en verenigingssport.

Financieel

De investeringskosten volgens de wensvariant van de verenigingen zijn door ons geraamd op € 9,9 miljoen exclusief btw. Indien het plan wordt uitgevoerd met 1 sporthal dan zijn de kosten € 6,4 miljoen exclusief btw.

Basisvariant

Voor sportpark Biesland is ons advies de aanleg van een tweede rugbyveld van natuurgras (met verlichting). Een tweede rugby veld kan in het verlengde liggen of haaks op het huidige hoofdveld. Wanneer je een 2^e rugbyveld in het verlengde aanlegt, dan moet de huidige parkeerplaats wijken en worden verplaatst naar de andere zijde (voormalige DKC). Dat maakt het duurder en de verkeersafwikkeling wordt gecompliceerder (extra duiker, stukje verbreding van de ontsluitingsweg, andere afwikkeling verkeer). Als het 2^e rugbyveld haaks gesitueerd kan worden, dan is dat goedkoper en vraagt dat geen aanpassing van het parkeren. De afmetingen van een rugbyveld zijn (minimaal) 75x115 meter inclusief uitloop. Het huidige perceel vanaf de parkeerplaats tot aan het terras van de rugbyclub is 194 meter. Een veld van 115 meter (lengte) met daarop haaks een veld (75 meter) met daartussen een ballenvanger met poort, zou moeten passen. Of het 2^e veld haaks of in het verlengde kan worden aangelegd, zal bij uitwerking moeten blijken.

Het huidige eerste veld is volgens de belijning 75x115 meter, maar de goals staan op 90 meter en niet op de voorgeschreven 95 meter en de goals moeten dus sowieso op 95 meter worden geplaatst. We hebben gekeken

of het eerste veld wat groter kan worden gemaakt, maar dat is niet mogelijk omdat aan de noordzijde van het veld een bosschage ligt. Bij aanpassing van het sportpark dient deze bosschage te worden teruggesnoeid, zodat de uitloop rondom het hele veld 5 meter is. Takken van bomen die eventueel over het veld hangen moeten worden teruggesnoeid.

Tabel 3.1 Veldafmeting rugby, bron: Nationale Rugby Bond

	afmeting veld	doelgebied/trygebied	uitloop rondom	totaal minimaal	totaal maximaal
lengte	95-100 meter	5-20 meter per zijde	5 meter	115 meter	150 meter
breedte	65-70 meter	nvt	5 meter	75 meter	80 meter

Bij de aanleg van een tweede rugbyveld gaan we uit van ballenvangers over drie volledige zijde van het veld (2x korte zijde en 1 langzijde).

In de basisvariant adviseren we de korfbalvelden te reconstrueren. Het huidige hoofdveld van DES kan praktisch blijven liggen. Tussen DES en Excelsior komt een strook van 5 velden met een drietal jeugd velden. Het veld voor het Excelsior wordt gedraaid, zodat het terras aansluit aan het veld (over de lengte in plaats van de breedte nu). Tussen Excelsior en het rugbyveld ligt een groenstrook. Deze blijft bestaan als trainingsveld (rugby). Voor de onderbouwing van de ruimtebehoefte wat betreft het aantal sportvelden verwijzen we naar de bijlagen.

Het kunstgrasveld van DKC maakt plaats voor een sportveld/trainingsveld, met name voor rugby. De aanwezige verlichting wordt aangepast (naar de randen van het nieuwe veld en uitgebreid).

Afbeelding 3.2 Basisvariant

De basisvariant scoort zowel in maatschappelijk, ruimtelijk als financieel opzicht aanzienlijk beter dan de wensvariant.

Tabel 3.2 Beoordeling varianten

	basisvariant	wensvariant
maatschappelijk rendement	goed, 2 ^e rugbyveld noodzakelijk.	matig, wens is meer dan basis op orde.
financieel		
investeringsraming minimaal	€ 665.000	€ 6.425.000
investeringsraming maximaal	€ 1.190.000	€ 9.885.000
ruimtelijk	redelijk	matig, sporthallen aan rand van stad ongewenst en in het bijzonder deze locatie met oog op nieuwe sportzaal of sporthal Maria Duystlaan.
innovatie	nvt	nvt
synergie/versnelling ontwikkelingen	nvt	nvt
fasering	<1 jaar	<3-5jaar
risico's	beperkt	exploitatie lange termijn

3.2 Sportpark Brasserskade

3.2.1 Inleiding

Sportpark Brasserskade ligt noordelijk van sportpark Biesland, vanuit Delft gezien aan de overzijde van de A13 en grenst aan de Haagse wijk Ypenburg. De Brasserskade is eind jaren 50 van de vorige eeuw in gebruik genomen. Tegenwoordig is het de thuisbasis van vier voetbalverenigingen: DHC, DHL, DVC en Concordia. AV 40 is de atletiekvereniging en beschikt over een 400 meter atletiekbaan met technische nummers. Concordia is een omnivereniging en heeft naast een voetbalafdeling ook golf, cricket en tennis. DVC en DHL hebben tennisbanen voor recreatief tennis. De jeu de boulevereniging Midi beschikt op het sportpark over een 16 binnenbanen en 40 buitenbanen. De Delftse Kunstijsbaanvereniging heeft op het sportpark een clubhuis, maar geen skeelerbaan. Squash Delft is een squashcentrum naast de sporthal met 11 squashbanen. De sporthal Brasserskade staat leeg en wordt gesloopt.

De laatste renovatie van het sportpark Brasserskade vond plaats in de periode 2007-2010 als uitvloeisel van een door de gemeente en verenigingen opgestelde visie “Modernisering sportpark Brasserskade” (2006). Dit heeft geleid tot renovatie van de atletiekbaan (2007), realisatie van 5 kunstgrasvelden en een eigenstandige plek voor golf, verbetering van de sociale veiligheid, verkeersveiligheid en het parkeren voor de jeu de boulesvereniging Midi. Met deze modernisering was een investering gemoeid van € 3,3 miljoen.

Afbeelding 3.3 Sportpark Brasserskade

3.2.2 Beschrijving plan

Voor de Brasserskade zijn vijf plannen ingediend. Er zijn vier plannen ingediend door afzonderlijke verenigingen en er is één collectief plan ingediend.¹ De afzonderlijke plannen hebben we samengevat in tabel 3.3.

¹ Door Sportvibes sportmarketing, Bruco projectontwikkeling, Kokon architectuur en stedenbouw en de verenigingen Concordia, AV'40 en DHL.

Tabel 3.3 Afzonderlijke plannen voor Brasserskade

Concordia
aanleg kunstgras op veld 10/11 en cricketpitch in midden
vervangen toplaag veld 8 en 9
bijdrage voor uitbreiding van de kleedkamers
ontwikkelen hertenkamp voor golf en vrijkomende ruimte voor een of meerdere voetbalvelden en drivingrange
DHC
diverse fitness mogelijkheden
vervanging kunstgras stadionveld en veld 2
verlichting stadion naar 500/800 lux
realisatie TV toren / Geluidstoren
multifunctionele vloer voor evenementen in stadion
doorgang / aanpassing tribunes naar velden 2 en 3
vervanging wettraveld 3 en tussenveld 2A door kunstgrasveld
uitbreiding tussenveld voor o.a. voetvolley en voettnennis
extra verdieping op het clubgebouw (multi)
aanleg 8x8 en/of 6x6 veldjes
aanleg extra multifunctionele sportvelden
DVC/DHL
DHL omvormen zandingestrooide kunstgrastennisveld naar voetbal kunstgras
DVC ombouw ca helft van zandingestrooid kunstgrastennisveld naar voetbal kunstgras en toplaag rest tennis vernieuwen
ombouw veld 11 DHL naar kunstgras
AV'40
verbeteren opstallen
verbeteren technische faciliteiten
verbeteren veiligheid sportpark en omgeving

Collectief plan

Door Sportvibes sportmarketing, Bruco projectontwikkeling, Kokon architectuur en stedenbouw en de verenigingen Concordia, AV'40 en DHL is een collectief plan opgesteld (waarbij DVC en DHC inmiddels zijn aangesloten). Het voorziet in een transformatie van het huidige sportpark naar een sportpark van de toekomst. Het plan omschrijft deze transformatie als volgt.

Tabel 3.4 Wensbeeld collectieve plan sportpark Brasserskade

huidige situatie	toekomstige situatie
Verouderde accommodaties (clubgebouwen en kleedkamers), achterstallig onderhoud en een sporthal die buiten gebruik is gesteld;	Open en uitnodigend
Beperkte onderlinge samenwerking tussen de 7 verenigingen/sportaanbieders;	Verzorgd
Veel hekken, prikkeldraad en verboden toegang;	Duurzaam
Toegankelijkheid beperkt	Fiets ipv auto
Knelpunten kwaliteit openbare ruimte en sociale veiligheid	Zelfvoorzienend
Capaciteitstekorten	Aantrekkelijk voor het hele gezin
	Individueel en collectief
	Multifunctioneel

In het plan wordt een centrale allee voorgesteld: voor ontmoeting en ontsluiting van de clubhuizen. Op de plek van de sporthal is een multifunctioneel gebouw geprojecteerd waarin squash, padelbanen, beachvolleybal, wellness, horeca, klimtoren, fysio en sportmassage, sportgerelateerde detailhandel (fietsenwinkel, hardloopkleding en schoenen), fitness en kantoren. De bestaande ontsluiting van het sportpark wordt verbeterd en er wordt een ontsluiting via de Delftse Hout voorgesteld. En er komt een centraal (sport)parkmanagement met schaalvergroting van de bestaande verenigingen.

Afbeelding 3.4 Wensvariant

3.2.3 Beoordeling varianten

Vertretpunt

Volgens berekeningen van Drijver en Partners hebben DHL en met name Concordia een tekort op zaterdag aan wedstrijdcapaciteit (DHL huurt een veld van DHC). Bij Concordia is het tekort op zaterdag 8 uur en dat is globaal 1 wedstrijdveld. Voor het hele sportpark is de aanwezige capaciteit op zich voldoende, met dien verstande dat door lopende publiekrechtelijke overeenkomsten, de gemeente niet de mogelijkheid heeft om op zeer korte termijn de verdeling van velden aan te passen. De gemeente heeft de bestaande overeenkomsten opgezegd of zal dit doen en bij nieuwe overeenkomsten zal de gemeente deze zodanig opzetten dat flexibeler kan worden ingespeeld op veranderende behoeften tussen verenigingen. Verder is een verdeling uit- en thuisspelende teams in de praktijk niet altijd 50% en dan is de wedstrijdcapaciteit voor de hele Brasserskade (+5,9 uur) wel krap.

De trainingscapaciteit is volgens de richtlijnen van de KNVB voldoende voor de vier verenigingen. Bij DHC is de capaciteit zeer ruim en feitelijk is één kunstgrasveld teveel (volgens de normatieve berekening van de trainingsbehoefte).

De bevolkingsprognoses van Den Haag voor de wijk Ypenburg laten een afname zien van de groep 5-19 jaar. In 2023 is deze groep 10% kleiner dan in 2018.

Tabel 3.5 Berekening veldbehoefte

	Behoeftte wedstrijd velden in uren speeltijd op		Wedstrijd capaciteit in uren	Overschot of tekort in uren	Trainingsbehoefte* uren/jaar		Overschot
	zaterdag	zondag			berekend uren	capaciteit	
SV DHL	21,71	5,63	18,00	-3,71	1.268	1130	0
DHC	13,87	5,63	27,00	13,13	905	2131	1 kg-veld
DVC	11,85	4,50	16,50	4,65	745	880	0
DSV Concordia	38,07	4,50	29,93	-8,14	1.950	1924	0
Brasserskade	85,5	20,3	91,4	5,9	4868	6065	1198

*trainingsbehoefte obv normen (2x/week trainen). De feitelijke behoefte kan hoger liggen.

Wensvariant verenigingen

Maatschappelijk

Als we naar de afzonderlijke plannen van de verenigingen kijken, dan heeft een groot deel van de voorstellen betrekking op investeringen die nu binnen het huidige beleid niet de verantwoordelijkheid zijn van de gemeente. Kleedaccommodaties en clubaccommodaties (kantine en eigen ruimtes) zijn in de gemeente Delft de verantwoordelijkheid van de verenigingen. En bij de atletiekbaan is de gemeente verantwoordelijk voor de baan en de vereniging voor onder andere de technische nummers. Vervanging van de toplaag van veld 8 en 9 van Concordia is opgenomen in het Beheerplan buitensport van de gemeente en is gepland in 2019.

DHL wil het complete tennisveld ombouwen naar voetbal-kunstgras. DVC wil de helft van het tennisveld ombouwen en van het restant de tennistoplaag vernieuwen. Wat betreft de uitbreiding van wedstrijd- en trainingscapaciteit, lijkt ons de ombouw van de tennisbanen naar kunstgraspupillenvelden een oplossing die past in de basis op orde-variant. Voor het totale sportpark is de veldcapaciteit voldoende, maar de lopende overeenkomsten zijn pas met ingang van de zomer 2020 om te zetten naar een vorm waarbij we de bestaande capaciteit beter benutten. Het lijkt ons verstandig om de veldcapaciteit door de ombouw van de tennisbanen uit te breiden, omdat de veldbehoefteberekening is gebaseerd op 50% thuisspelende teams. In de praktijk komt het regelmatig voor dat een vereniging meer of minder thuisspelende teams heeft. Enige frictieruimte is daarom gewenst. Bovendien is het probleem voor Concordia echt nijpend en vallen de kosten van ombouw relatief gunstig uit, omdat gebruik kan worden gemaakt van de bestaande onderbouw. Wat betreft de gedeeltelijke ombouw van het DVC tennisveld, moeten we opmerken dat een gedeeltelijke ombouw niet veel zoden aan de dijk zet voor uitbreiding van de voetbalcapaciteit. DVC heeft die ook niet nodig, maar DHL en met name Concordia des te meer. Met de nieuwe pupillenvormen (de teams O11/O12 spelen op een netto veldafmeting van 64x42,5 meter en O8/O9 op 42,5x30 meter) biedt een halve ombouw bij DVC geen speelmogelijkheid voor de teams O11 en O12. Ons advies is beide tennisvelden volledig om te bouwen. Er is meer dan voldoende aanbod tennisbanen in Delft (ook capaciteit op de tennisbanen van Concordia) en op Brasserskade is behoefte aan uitbreiding van veldcapaciteit. Ombouw van een natuurgrasveld naar kunstgras biedt maar een beperkte capaciteitsuitbreiding tegen relatief hoge kosten. Bij de ombouw van de tennisvelden, is het advies om de nieuwe maatvoering pupillenvoetbal aan te houden en 2 meter uitloop rondom. De huidige tennisvelden zullen daarom iets groter moeten worden (met verplaatsing van de lichtmasten), anders voldoen de velden niet aan de maatvoering.

Ruimtelijk

Het collectieve plan (Sportvibes e.a.) is een interessante denkrichting. Want als je naar de toekomst kijkt zou je op dit sportpark veel meer samen moeten doen, niet alleen qua velden, maar ook qua opstallen en mogelijk moet je denken aan minder maar sterkere verenigingen. Wat ons verder aanspreekt is de betere ontsluiting, het versterken van de relatie tussen sportpark en het recreatiegebied de Delftse Hout en het toevoegen van functies.

Financieel

De wensen van Concordia, DHC, DVC/DHL en AV'40 begroten we op € 5,2 miljoen (raming investeringen tabel 3.3). Dat is exclusief het plan van Sportvibes om een centrale accommodatie te realiseren, een centrale allee en aanpassing van ontsluiting. Het plan van Sportvibes zal ook baten genereren. In dit stadium is het niet mogelijk om een financiële doorrekening daarvan te maken.

Het plan van Sportvibes e.a. is ingegeven vanuit de gedachte dat de initiatiefnemers de ruimte krijgen om het plan te ontwikkelen (als projectontwikkelaar). Vrijkomende grond (sporthal Brasserskade wordt gesloopt) worden gebruikt als dekking voor investeringen. Die gedachtelijn ondersteunen we niet. Een transformatie van het sportpark zal onder gemeentelijke regie plaatsvinden, omdat grond in Delft een schaars goed is en binnen Delft vele partijen/functies een ruimtevraag hebben. De grondopbrengsten heeft de gemeente nodig voor het bekostigen van haar voorzieningen.

Basisvariant Brasserskade

In de basisvariant is ons advies om de 2 zandkunstgrasvelden om te bouwen naar kunstgrasvoetbalvelden (nieuwe afmetingen pupillenvoetbal), met de overwegingen die we eerder hebben genoemd (en de capaciteitsuitbreiding voor met name Concordia te benutten). Ombouw van aanwezige wetra-velden naar kunstgras (wensvariant) levert geen uitbreiding van de wedstrijdcapaciteit op. Tot de basisvariant behoren ook sloop van de sporthal, de aanleg van een recreatieveld op de locatie van de sporthal en maatregelen ter verbetering van veiligheid (o.a. aanpassen verlichting en groenstructuur). Vanaf medio 2020 is ons advies om vanuit de gemeente te werken met een centrale inroostering van velden per seizoen. De gemeente Groningen heeft daar veel ervaring mee. De verenigingen krijgen aan het begin van het seizoen de gelegenheid om gezamenlijk tot een inroostering te komen. Wanneer dat niet lukt stelt de gemeente de inroostering vast op basis van de spelende teams.

Het idee om het sportpark echt structureel anders in te vullen (in plaats van een veld ombouwen), is een gedachte die perspectieven biedt. De Brasserskade is als sportpark ruim opgezet met groensingels e.d. en dat biedt mogelijkheden om grond vrij te spelen voor andere functies (wonen aan de oostkant of bedrijvigheid aan de westkant). Feitelijk komt dat neer dat je voor dit sportpark een gebiedsvisie zou willen ontwikkelen. Een visie die verder gaat dan alleen sport en bewegen. Een visie die ook rekening houdt met de afname van jongeren in Ypenburg. Door de ligging van Brasserskade en de latere bouw van Ypenburg, is ons advies om (indien mogelijk) de gemeente Den Haag te betrekken bij planontwikkeling, omdat veel sporters afkomstig zijn uit Den Haag.

Daarnaast pleiten we voor het opstellen (of laten opstellen) van een gebiedsvisie voor de Brasserskade en de omgeving onder regie van de gemeente Delft en zo mogelijk in afstemming met Den Haag en de provincie Zuid-Holland (mogelijkheden verkennen van provinciale subsidies voor grens overstijgende projecten).

Tabel 3.6 Beoordeling varianten

	basisvariant	wensen afzonderlijk	collectief plan
maatschappelijk rendement	redelijk, voorziet in capaciteit voetbal Concordia en DHL en verbetering veiligheid.	matig, geen samenhang, geen basis op orde en past veelal niet in huidige beleid.	redelijk/goed in potentie, maar vraagt nog veel uitwerking.
financieel			
investeringsraming	€ 399.000	€ 5.176.000	n nb
ruimtelijk	matig, geen verbetering.	matig, geen verbetering.	redelijk, verbetert relatie met omgeving en interne ontsluiting.
innovatie	nee	nee	ja, zie ruimtelijk.
synergie/versnelling ontwikkelingen	nee	nee	nee
fasering	1 jaar	1-3 jaar	3-5 jaar
risico's	geen	beperkt	aanwezig in relatie tot planvorming

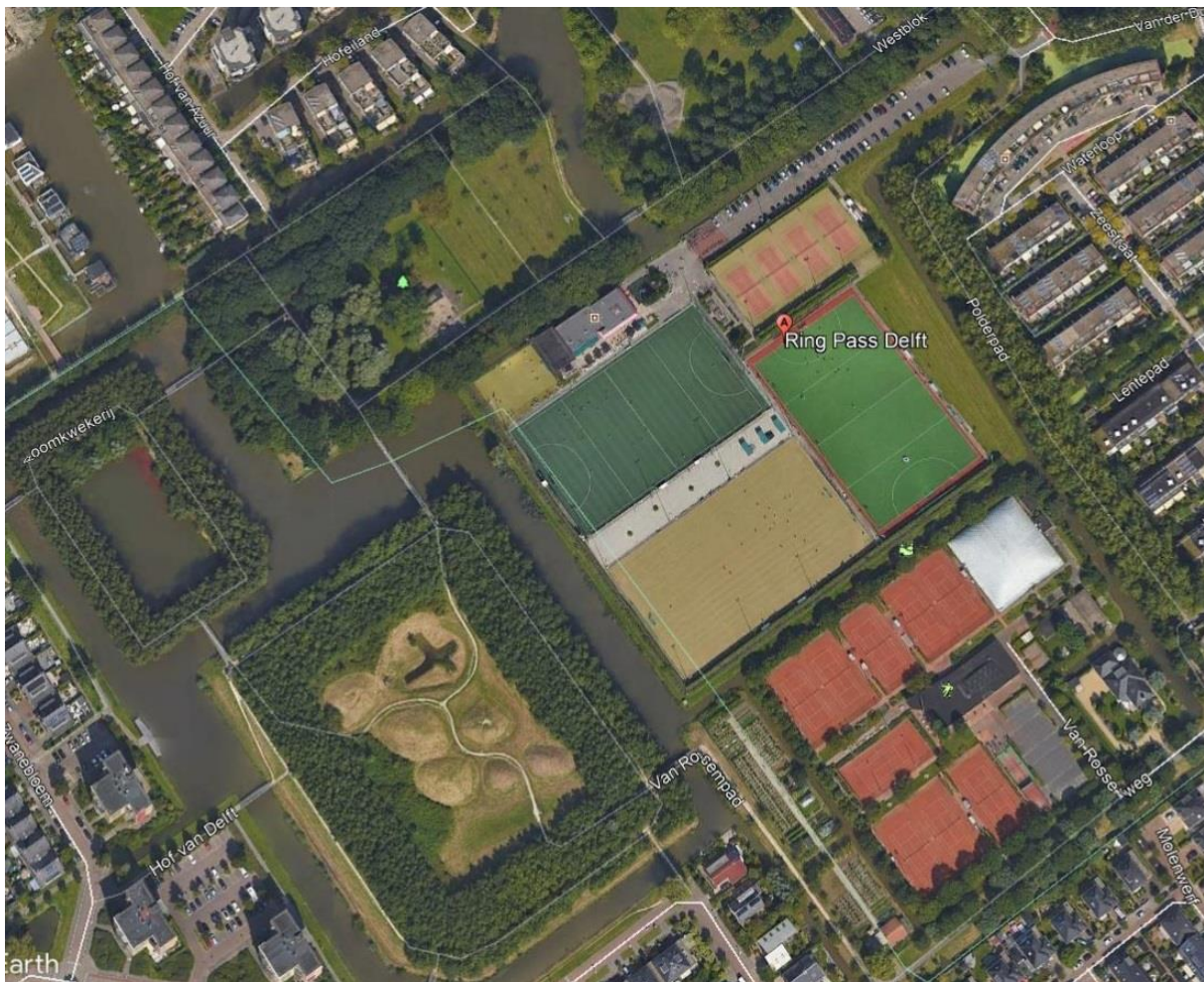
n nb: nog niet bekend

3.3 Sportpark Hof van Delft

3.3.1 Inleiding

Ring Pass is (naast Hudito) een van de twee burger hockeyverenigingen in Delft en gevestigd op sportpark Hof van Delft. De vereniging beschikt over 3 hockeyvelden op het eigen complex en 4 tennisbanen. Naast Ring Pass ligt het grotere tenniscomplex van de Delftse Tennisbond. Aan twee kanten grenst het complex van Ring Pass aan het Hof van Delft-park. Het Stanislas College (op circa 500 meter loopafstand) heeft een zand kunstgrasveld en de vereniging gebruikt dit als 4^e veld. In het sportaccommodatieplan 2016 is reeds een tekort aangegeven voor hockey in Delft. Volgens de planningsnorm NOC*NSF heeft Ring Pass behoefte aan 5 velden. Wanneer we het Stanislas-veld als 4^e veld rekenen, komt de vereniging momenteel 1 veld tekort. Het huidige clubhuis is gebouwd voor een capaciteit van maximaal 600 leden. Inmiddels is Ring Pass Delft gegroeid naar een vereniging van 1.400 leden met als gevolg dat het huidige clubhuis (o.a. kleed- en wasruimten) niet meer voldoet.

Afbeelding 3.5 Situering Ring Pass

3.3.2 Beschrijving plan

Ring Pass heeft een plan opgesteld waarbij ze aan de kopse kant van het hoofdveld het sportpark uitbreiden. Dat is in 2 varianten mogelijk. Er is een variant waarbij ze strak tegen het huidige hoofdveld een extra veld aanleggen.

En er is een variant waarbij ze dat extra veld wat verder situeren, waardoor de mogelijkheid bestaat dat ze op de plek van het huidige hoofdveld en clubhuis, gedraaid 2 velden kunnen aanleggen. In die laatste variant wordt het sportpark netto met 2 velden uitgebreid. Het clubhuis zou dan gebouwd moeten worden op een van de eigen tennisbanen.

Afbeelding 3.6 Wensvariant: eerste fase aanleg veld buiten kavel (links) en daarna op eigen kavel in plaats van hoofdveld en clubhuis 2 velden gedraaid aanleggen (rechter afbeelding)

De eerste variant waarbij het extra veld strak tegen het huidige hoofdveld wordt aangelegd, is feitelijk de linker figuur van afbeelding 3.6 maar waarbij het veld opschuift tegen het huidige hoofdveld aan.

De velduitbreiding (1 of 2 velden) betekent dat Hof van Delflandpark wat kleiner wordt. Het plan van Ring Pass speelt hier op in door in het plan maatregelen op te nemen die de kwaliteit en gebruikswaarde van het park verbeteren (o.a. een vijverpartij centraal in het park met zitplaatsen, een hardloopparcours, verbeteren van wandelpaden (rollator-proof), klim en klautervoorzieningen (10-14 jarigen), een speeltuin (tot 10 jaar) en een verhard trapveldje voor oudere jeugd).

In de variant waarbij het clubhuis wordt verplaatst naar de tennisbanen, wil Ring Pass het clubhuis meer uitstraling richting het park geven. Dat verhoogt de sociale controle en het clubhuis kan een functie als koffie/theehuis krijgen, eventueel in samenwerking met de Firma van Buiten die nu al het buurtkippenhok beheert. Ook denkt Ring Pass aan huiswerkbegeleiding en naschoolse opvang in het clubhuis (het laatste gebeurt nu al).

Waterberging is een belangrijk aandachtspunt in het plan van Ring Pass. Als compensatie denkt Ring Pass aan de aanleg van een vijverpartij in het park, maar ook is waterberging mogelijk door gebruik te maken van een krattensysteem bij de aanleg van nieuwe hockeyvelden. Strooilicht van sportveldverlichting is tegenwoordig met Led-verlichting veel minder dan bij conventionele veldverlichting. Met led kan 10 meter achter de goals een waarde van beneden 10 lux worden gerealiseerd.

3.3.3 Beoordeling varianten

We onderscheiden 2 varianten: de basisvariant waarbij 1 veld strak tegen het huidige hoofdveld wordt aangelegd en een variant waarbij netto 2 velden worden toegevoegd, het clubhuis wordt verplaatst met investeringen in upgraden van het park.

Wensvariant vereniging

Maatschappelijk:

De aanleg van 1 extra veld voorziet nu al in een behoefte. De aanleg van een 2^e extra veld biedt groeimogelijkheden, maar is op korte termijn nog niet nodig.

In het plan van Ring Pass krijgt het nieuwe clubhuis een sterkere relatie met het park en de buurt. Dat is positief wat betreft veiligheid en sociale controle. Daarnaast vergroot dit de mogelijkheden voor maatschappelijke activiteiten.

Ruimtelijk

Het plan van Ring Pass draagt bij aan verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het park. Momenteel is de gebruikswaarde van het park niet hoog. De uitbreiding van het veld buiten het complex van Ring Pass kan alleen met instemming van de gemeente Midden Delfland en het Hoogheemraadschap van Delfland. De gemeente Midden Delfland is eigenaar van de grond en zal medewerking moeten verlenen. Datzelfde geldt voor het Hoogheemraadschap in verband met de waterberging.

Financieel

De investeringssom van het plan van Ring Pass is aanzienlijk. In totaal is het begroot op € 3.9 miljoen, waarvan circa € 1,8 miljoen voor een nieuw clubhuis, € 1,2 miljoen voor uitbreiding en reconstructie van de velden en infrastructurele aanpassingen en ruim 9 ton voor investeringen ten behoeve van het park en omgeving.

Ring Pass kan 6 ton zelf bijdragen, maar de kosten van een nieuw clubhuis zijn vele malen hoger (€ 1,8 miljoen). Kosten voor aanpassing van bestemmingsplan en procedures vallen buiten de geraamde investeringskosten.

Basisvariant

De basisvariant gaat alleen uit van de aanleg van 1 veld (zie linker plaatje afbeelding 3.6). Een verbetering van de kwaliteit van het park en het versterken van de buurtfunctie zijn in de basisvariant niet van toepassing.

Financieel scoort de basisvariant (€ 840.000) duidelijk beter (lager) dan de wensvariant (€ 3.9 miljoen).

Ruimtelijk heeft de basisvariant minder impact op de omgeving, zowel in positieve zin als in negatieve zin (eventueel extra verkeersbewegingen).

Tabel 3.7 Beoordeling varianten

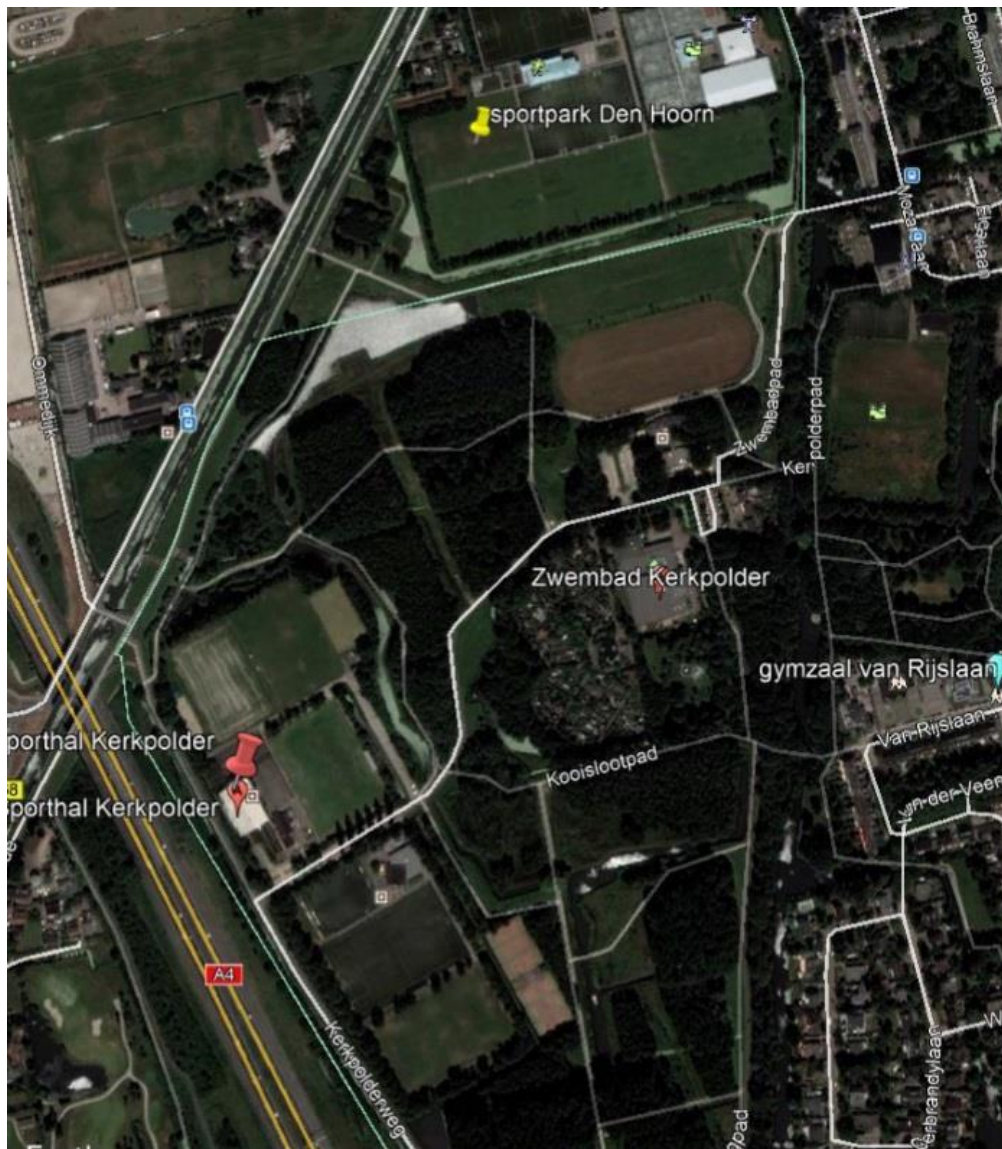
	basis	wens
maatschappelijk rendement	goed, 1 ^e veld voorziet in behoefte	goed, 1 ^e veld voorziet in behoefte 2 ^e veld gericht op verdere groei sterkere relatie met het park en de buurt
investeringsraming	€ 840.000	€ 3.935.000 incl clubhuis € 1,8 miljoen. Bijdrage van Ringpass niet voldoende om clubhuis te verplaatsen.
ruimtelijk	geen kwaliteitsverbetering openbaar park	kwaliteitsverbetering openbaar park en sportpark
innovatie	waterberging	waterberging en buurtfunctie
synergie/versnelling ontwikkelingen	nvt	ja, verbetering openbaar park en sportpark, veiligheid en maatschappelijke activiteiten.
fasering	<2 jaar (voorbelasten grond aandachtspunt)	<3jaar
risico's	ja instemming van de gemeente Midden Delfland en het Hoogheemraadschap van Delfland, ook buurt en medewerking gemeente bestemmingsplan.	ja instemming van de gemeente Midden Delfland en het Hoogheemraadschap van Delfland, ook buurt en medewerking gemeente bestemmingsplan. Financieel risico is groter.

3.4 Sportpark Kerkpolder

3.4.1 Inleiding

Sportpark Kerkpolder is de accommodatie van DVV Delft en Full Speed. Delfia heeft nog 1 35+ team en speelt de thuiswedstrijden bij Full Speed. DVV Delft en Full Speed zijn omstreeks 1983/1984 naar het sportpark Kerkpolder verhuisd. De handbalvereniging EDH was vroeger op het sportpark gevestigd, maar EDH is in 2014 opgehouden door een teruglopende ledenaantal en oplopende kosten. Op het sportpark is in 2001 een sporthal gerealiseerd (met EZH-gelden). Hoofdgebruikers zijn volleybalvereniging VVV Delta en de voetbalvereniging DVV Delft.

Afbeelding 3.7 Sportpark Kerkpolder (links) en bovenin sportpark Den Hoorn

Gedurende het voetbalseizoen 2017/2018 hebben de besturen van DVV Delft, DSV Full Speed en DFC Delfia, in samenspraak met de gemeente Delft en KNVB, nagedacht over de toekomst van sportpark Kerkpolder. Het sportpark heeft te maken met een teruglopend ledenaantal. Het nieuwere sportcomplex Sportpark Den Hoorn heeft een aantrekkelijke werking op inwoners uit Delft, waarbij met name leden met een autochtone herkomst de overstap maken van Kerkpolder naar Den Hoorn. Het sportpark Kerkpolder ligt afgelegen ten opzichte van de

wijk Buitenhof en de route naar het sportpark is niet aantrekkelijk en onveilig. Sportpark Den Hoorn ligt gunstiger ten opzichte van De Buitenhof (dichter bij en veiliger).

3.4.2 Beschrijving plan

Wens /plan verenigingen

De Buitenhof is voor Kerkpolder de Delftse woonwijk die het dichtst bij het sportpark is gelegen. De Buitenhof is een aandachtswijk. De verenigingen vervullen nu al een maatschappelijke rol, maar zien in hun plan allerlei mogelijkheden om via sport een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de leefbaarheid van de wijk Buitenhof. Mensen uit de wijk zouden op de accommodatie ervaring op kunnen doen en re-integreren, er is ruimte voor stageplaatsen (Mondriaan) zowel op het veld (sport gerelateerd) als in de keuken of achter de bar (horeca gerelateerd). Scholen kunnen, net als nu, gebruik maken van de accommodatie voor sportonderwijs en sportdagen, er is nagedacht over de mogelijkheden voor huiswerkbegeleiding en kinderopvang. En ook de zomerschool Delft voor Elkaar (Participe) en de Ontdekkers vakantie (Haaglanden Beweegt) hebben al een plek gevonden op het sportpark. Daarnaast zijn er met behulp van een buurtsportcoach spelmiddagen voor kinderen uit de wijk georganiseerd. En vermeldenswaard is dat DVV Delft 4 G-teams heeft (aangepast sporten). Kortom, in de plannen van de drie verenigingen wordt het sportpark Kerkpolder nog veel sterker een multifunctioneel sportpark en een plek waar sport, onderwijs en zorg samenkomen en mensen elkaar ontmoeten. Er is ruimte voor maatschappelijke initiatieven en het kan een bijdrage bieden aan het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk Buitenhof.

In het plan van de verenigingen zien ze twee mogelijkheden: of wel het sportpark blijft op de huidige locatie en vanuit die situatie wordt zo goed mogelijk invulling gegeven aan de maatschappelijke ambities. Of het sportpark wordt verplaatst en dichterbij Delft gesitueerd. De verenigingen vinden het logisch dat alle voor- en nadelen gewogen moeten worden. Ze geven wel aan dat zij een duidelijke voorkeur hebben voor verplaatsing van het sportpark richting Delft/de wijk Buitenhof, omdat dat niet alleen beter is voor het sportpark, maar ook de grootste meerwaarde biedt voor de wijk Buitenhof.

De verenigingen op Kerkpolder hebben aandacht gevraagd om op korte termijn wat te doen aan het verbeteren van de verkeersveiligheid (route naar het sportpark) en bestrijding van overlast van hangjongeren. In de Integrale gebiedsverkenning Buitenhof, kansenkaarten (juni 2017) wordt onder meer geconcludeerd:

- Het gebied is slecht bereikbaar via onduidelijke en onveilige route.
- Kwaliteiten zijn slechts bekend bij beperkte doelgroep (hardlopers en wandelaars). Gebied heeft geen duidelijk karakter.
- Gebied oogt niet aantrekkelijk: drassig, rommelig, geen plekken ingericht om te verblijven.

3.4.3 Beoordeling varianten

Wensvariant=Basisvariant

Maatschappelijk en ruimtelijk

De visie van de sportverenigingen vraagt om het opstellen van een gebiedsvisie voor het sportpark en de relatie met de wijk Buitenhof. Er is geen basisvariant waarbij we met een aantal eenvoudige maatregelen de basis op orde hebben. Het probleem heeft meerdere aspecten, onder andere segregatie, sociale onveiligheid, verkeersveiligheid, aantrekkelijkheid van het sportpark en het aanbod. Als basisvariant is ons advies om een gebiedsvisie op te stellen. In die zin verschillen basisvariant en wensvariant van de verenigingen niet van elkaar.

Onderdeel van deze visie hoort ook een afweging of het sportpark op de huidige locatie blijft of verplaatst wordt dichterbij de wijk Buitenhof. Vanuit het functioneren van de verenigingen heeft een locatie van het sportpark nabij de wijk een sterke voorkeur (integreren van voorzieningen).

Los van een voorgestelde gebiedsvisie voor het gebied (met een keuze wat betreft de locatie) blijft het zwembad Kerkpolder in ieder geval tot 2030 in bedrijf, zodat verbetering van verkeersveiligheid en ontsluiting past in de basis- en wensvariant. Dit sluit aan op het advies van de Integrale gebiedsverkenning Buitenhof.

Het is mogelijk om in de toekomst een skeelervoorziening op het sportpark te realiseren. Het onderbrengen van Blue Birds met 1 softbalveld en 2 honkbalvelden (waarvan 1 veld voor honk- en softbal) is niet mogelijk op het bestaande sportpark.

Financieel

De financiële consequenties op accommodatievlak worden duidelijk naar aanleiding van het opstellen van een gebiedsvisie. Voor zowel de basis als wensvariant hebben we voor de korte termijn een budget gereserveerd van € 200.000 voor verbetering van de verkeersveiligheid voor sport en recreatiegebruikers van het gebied. Of extra middelen nodig zijn voor de beoogde verkeersverbeteringen zal bij uitwerking blijken, maar het lijkt ons reëel om daarvoor geen investeringsbudget voor sport aan te wenden. De investering voor een skeelervoorziening zijn begroot op maximaal € 750.000. De skeelervoorziening wordt aangelegd nadat duidelijk is waar de toekomst ligt van het sportpark.

Het opstellen van een gebiedsvisie vergt tijd. Gezien de ontwikkelingen (concurrentie SV Den Hoorn, negatieve spiraal sportpark Kerkpolder) vinden we het van het grootste belang dat op korte termijn een impuls wordt gegeven aan het sportpark. We denken daarbij vooral aan extra activiteiten (meer uitvoerend en begeleidend van sportactiviteiten) en mogelijk sportparkmanagement (stimuleren van een bepaalde ontwikkeling door netwerken, verbindingen zoeken, verenigingsbesturen helpen et cetera). Mogelijk kan dit via het Uitvoeringsplan Sport en Bewegen worden ingevuld of moeten er extra middelen beschikbaar komen via de investeringsagenda sportaccommodaties. Vooralsnog hebben we hiervoor 2 ton begroot (totaal).

Tabel 3.8 Beoordeling varianten

	basisvariant = wensvariant
maatschappelijk rendement	goed
investeringsraming	financieel duidelijkheid indien gebiedsvisie
verbeteren verkeersveiligheid	maximaal € 200.000, eventuele extra middelen buiten sport aanwenden
skeelervoorziening	maximaal € 750.000
sportparkmanagement en/of stimuleren activiteiten	€ 200.000
gebiedsvisie	pm
ruimtelijk	goed
innovatie	mogelijk afhankelijk van gebiedsvisie
synergie/versnelling	ja, meerwaarde voor de wijk Buitenhof
fasering	<5-7 jaar
risico's	niet ingrijpen verslechterd situatie

3.5 Sportpark Tanthof

3.5.1 Inleiding

Sportpark Tanthof ligt aan de zuidkant van Delft, aan de rand van de gelijknamige wijk. Het sportpark is in 1992 aangelegd en is de thuishaven van de verenigingen Vitesse Delft en SEP. Het sportpark heeft, sinds de renovatie in 2005, de beschikking over drie grasvelden en drie kunstgrasvelden. In 2008 is de sporthal Tanthof op het sportpark gerealiseerd. Met de komst van de sporthal is ook volleybalvereniging Kratos'08 op het sportpark (in de sporthal) gevestigd en sinds november 2014 geldt dat tevens voor een Taekwon-Do school. Op het complex worden diverse wijkmaatschappelijke projecten georganiseerd zoals naschoolse opvang, voetbalscholen en huiswerkbegeleiding.

Afbeelding 3.8 Sportpark Tanthof

3.5.2 Beschrijving plan stichting

De stichting die het sportpark exploiteert wil het sportpark verder ontwikkelen als poortfunctie tussen Delft en het recreatiegebied het Abtswoudse bos. Ten zuiden van het Abtswoudse Bos liggen de veenweiden van Midden-Delfland. Dit gebied behoort tot één van de meest waardevolle en authentieke veenweidegebieden in ons land.

De druk op het recreatiegebied de Delftse Hout (noordoosten van Delft) is hoog en de indruk bestaat dat het Abtswoudse bos (in het zuiden) en het aangrenzende veenweidegebied nog weinig wordt gebruikt. De toegang vanuit Delft naar dit gebied is niet altijd even logisch. Het sportpark is niet alleen een overgang van natuur naar cultuur/bebouwing, het kan ook een logische verbinding vormen om het recreatiegebied beter te benutten.

Het recreatiegebied biedt al diverse mogelijkheden. De stichting die het sportpark Tanthof beheert noemt daarbij de volgende voorbeelden:

- een wandeling met meerdere etappes door of rondom het gebied,
- een gecombineerde fiets-wandel-kanotocht waarbij een drietal locaties in het gebied met elkaar wordt verbonden,
- een wandeling door het gebied gecombineerd met een bezoek aan een boerderij,
- een wandel, kano of fietstripje vanaf de rand naar de midden in het gebied Vockestaert gelegen schaapskooi met de schaapskudde
- de rietvelden die op wandelafstand van zowel het complex Tanthof-Zuid als van de schaapsboerderij liggen bieden de mogelijkheid een vogelexcursie te ondernemen,
- ook zijn er eveneens op wandelafstand enkele percelen waar dankzij bewuste vegetatie een speciale vlinderbiotoop is aangelegd;
- het complex Tanthof-Zuid leent zich uitstekend voor sportieve activiteiten van bedrijven en scholen dankzij de beschikbare sportvelden en sporthal
- een verdere mogelijkheid is fietsverhuur voor fietstochten door het veenweide-gebied.

Benodigheden

Om de mogelijkheden voor sport en sportieve recreatie in het gebied beter te benutten en het sportpark daarin een poortfunctie te laten vervullen, vraagt de stichting de gemeente medewerking op een aantal terreinen:

- faciliteren van vergunningen en eventueel aanpassen van bestemmingsplan, om recreatieve activiteiten en kleinschalige horeca mogelijk te maken;
- stimuleren van recreatieve activiteiten in het gebied;
- de aanleg van een hardloopparkours, zoals in de Delftse Hout is aangelegd;
- een permanente aanmeerplaats voor kano's en roeiboten te maken. Dit in het kader van gemeenschappelijke activiteiten met bootverhuurders uit Midden-Delfland;
- verbetering van de verlichting van het fietspad Vockestaertpad (naast het sportpark);
- routing naar het sportpark en Abtswoudse bos verbeteren.

Daarna kan, op termijn, gekeken worden naar samenwerking met de diverse andere spelers in het gebied. Aanbieders die iets verder weg liggen en die mede van deze nieuwe "poort" zouden kunnen profiteren vanwege de combinatie van activiteiten.

3.5.3 Beoordeling varianten

Voor sportpark Tanthof is de wensvariant gelijk aan de basisvariant. Voor diverse aanpassingen is een budget begroot van 3 ton. Dit is dus voor aanpassingen in de openbare ruimte. Eventuele toevoeging van commerciële functies (theetuin, outdoorfitness, tokkelbaan...) financieren zichzelf.

Tabel 3.9 Beoordeling varianten (wensvariant=basisvariant)

maatschappelijk rendement	goed	beter gebruik recreatiegebied en extra waarde (levendigheid overdag) sportpark
investeringsraming	€ 300.000	stelpost voor aanpassing faciliteiten
ruimtelijk	goed	het vraagt geen extra ruimte, maar voorziet in beter gebruik van potenties van het gebied, bestemmingsplan ev aanpassen
innovatie	goed	open sportpark, poortfunctie
synergie/versnelling ontwikkelingen	nvt	
fasering	<3 jaar	
risico's	geen	Meer vandalisme bij openbaar park

3.5.4 SEP uitbreiding kantine

Inleiding

De voetbalvereniging Sport en Plezier (SEP) is gevestigd op het sportpark Tanthof. De vereniging heeft onlangs haar 70 jarig jubileum gevierd. VV SEP wil binnen Delft en omgeving een toonaangevende voetbalvereniging zijn met een eigen identiteit waar prestatie en recreatie hand in hand gaan. Ook wil VV SEP in Delft en omgeving een belangrijke sociale en maatschappelijke functie vervullen op basis van algemeen aanvaarde normen en waarden.

Beschrijving plan

SEP geeft aan dat haar kantine met keuken hoognodig aan vernieuwing/verbouwing en liefst uitbreiding toe is. De vereniging schat de kosten voor renovatie op minimaal € 150.000 en geeft aan deze kosten niet zelfstandig kan opbrengen. De vereniging heeft daarom een aanvraag gedaan voor de investeringsagenda sportaccommodaties.

Beoordeling varianten

Sportkantines (en kleedkamers) behoren niet tot de verantwoordelijkheid van de gemeente Delft. Landelijk is het gebruikelijk dat verenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor kantines (keuken/bijkeuken, magazijn). In de uitnodiging van de investeringsagenda is aangegeven dat de gemeente geen middelen verstrekt voor private accommodaties, dus ook niet voor verenigingskantines. Medewerking van de gemeente zou een precedent scheppen naar andere verenigingen en is ongewenst.

3.6 Sportpark Kruithuisweg / Fortuna en Hudito

3.6.1 Inleiding

Het sportpark Kruithuisweg ligt aan de oostkant van Delft, tussen de Kruithuisweg en het reactor instituut van de TU Delft. Het sportpark wordt doorsneden door de Mekelweg (busbaan en fietspad). Westelijk van de Mekelweg zijn de hockeyvereniging Hudito en de honk- en softbalvereniging Blue Birds gehuisvest. Aan de oostkant ligt de tennishal Koos Heiligers en de accommodatie van de korfbalvereniging Fortuna.

Fortuna beschikt over een clubaccommodatie, 4 kunstgrasvelden en eigen verenigingshal. De verenigingshal is in 1987 gerealiseerd op initiatief van Fortuna volgens het model 'Verenigingshallenplan' van NOC*NSF. De gemeente heeft destijds dfl 275.000 bijgedragen op een totale bouwkosten van dfl 1.250.000, naast bijdragen van de vereniging en een lening bij de stichting Verenigingshallenplan. Fortuna heeft zich in de loop der jaren ingezet om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De vereniging heeft een hardlooptroep, G-korfbal, een beachkorfbalveld en outdoorfitness.

Hudito heeft ruim 1250 leden. In 1975 is Hudito verhuisd naar het huidige complex aan de Rotterdamseweg. Hudito is in 1991 volledig geprivatiseerd, financieel gezond en heeft de investeringen in de accommodatie zelf gefinancierd. Vandaag de dag beschikt de vereniging over één waterveld, één semi water veld, één zandingestrooid kunstgrasveld (allen LED verlicht) en een oefencirkel. Hudito is maatschappelijk bewust actief, zoals blijkt uit de G-hockey afdeling, kinderopvangbedrijf Plukkebol, het begeleiden van mensen via reïntegratieprojecten en de reclassering, de gezonde sportkantine of zonnepanelen op de accommodatie. Recent heeft de vereniging het rookbeleid aangepast (rookvrij op een speciaal aangegeven plek na).

Afbeelding 3.9 Sportpark Kruithuisweg

3.6.2 Beschrijving plan

Fortuna en Hudito hebben samen een plan ingediend voor de investeringsagenda (zie bijlage plannen). De aanleiding voor het ingediende plan is volgens de verenigingen:

- Een tekort aan veldcapaciteit hockey/wachtlijst Hudito;
- Een tekort aan zaalruimte bij Fortuna;
- Een tekort aan zaalruimte zaalhockey;
- Met het plan willen beide verenigingen hun maatschappelijke ambities invullen (geen acuut knelpunt, maar redenering vanuit kansen).

Fortuna en Hudito willen zich ontwikkelen tot een professionele organisatie met een multifunctionele accommodatie (zowel voor leden als niet-leden) en optimaal gebruik in tijd, divers activiteiten aanbod (zowel sport/bewegen als andere maatschappelijke of bedrijfsmatige activiteiten). Een bruisend activiteitscentrum waar alle Delftenaren een plek kunnen vinden, ongeacht leeftijd, inkomen, vaardigheden, afkomst en religie.

Om dat mogelijk te maken vragen de verenigingen:

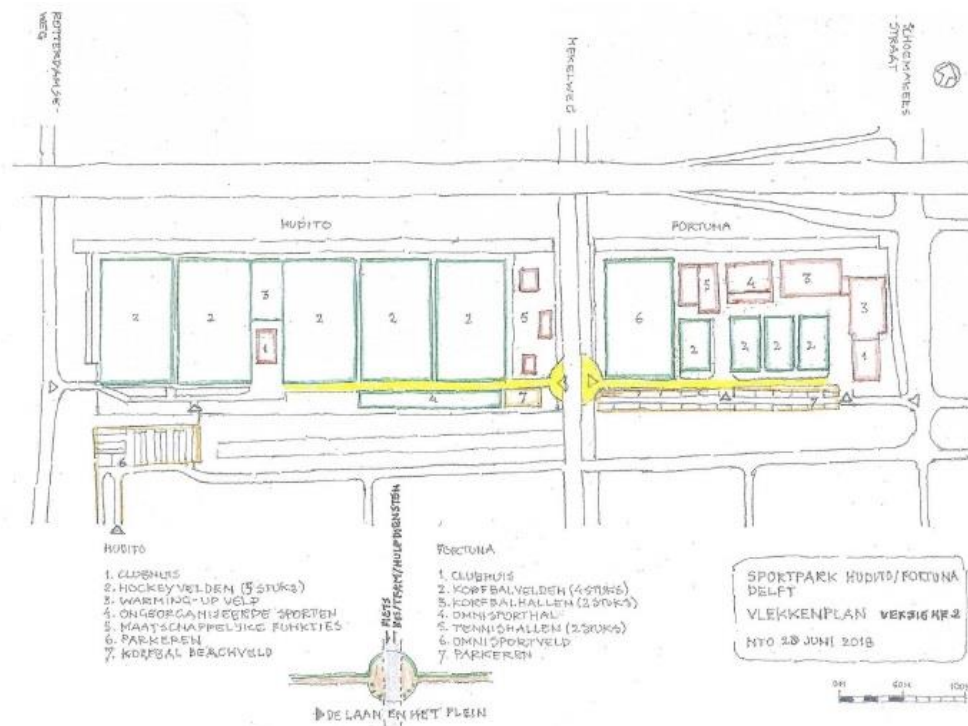
Eerste fase

- Aanleg van 3 hockeyvelden (2 watervelden en 1 multifunctioneel veld);
- Een bijdrage voor de bouw van een 2^e verenigingshal voor Fortuna.

Tweede fase

- Bouw 3^e sporthal
- Voorziening voor aangepast sporten
- Herinrichting van de korfbalvelden
- Herinrichting van de omgeving
- Aanpassing van de parkeervoorziening
- Aanpassing van de ontsluiting.

Abbeelding 3.10 Vlakkenplan Hudito/Fortuna / wensvariant verenigingen

We richten ons op de eerste fase, het aangepaste voorstel van Hudito/Fortuna, dus de aanleg van 3 velden en een bijdrage voor een 2^e verenigingshal.

3.6.3 Beoordeling varianten

Wensvariant verenigingen

Maatschappelijk

Het plan van Hudito en Fortuna willen het sportpark transformeren tot een bruisend activiteitscentrum waar alle Delftenaren een plek kunnen vinden. Dat is op zich een positief wensbeeld. Maar de locatie ligt niet in een woongebied en de geplande voorzieningen zijn denken wij voornamelijk functioneel voor de leden van beide verenigingen. De functionele uitbreidingen die beide verenigingen wensen, passen niet in een basis op orde variant, maar gaan veel verder.

Hudito beschikt over 3 velden en een uitbreiding met 2 velden en 1 omniveld, voorziet in een groei van 800-900 extra leden. De laatste bevolkingsprognoses laten zien dat Delft zelf qua jeugd veel minder hard groeit (minder dan 6%). Tussen 2018 en 2025 groeit de groep 4-17 jarigen met 735. Ongeveer driekwart van deze groep sport wekelijks en daar weer driekwart van sport in verenigingsverband. En die groep verspreid zich over voetbal, tennis, gymnastiek, hockey et cetera.

De aanleg van 3 velden is ruim meer dan de vereniging Hudito nu nodig heeft volgens de planningsnorm van NOC*NSF/KNHB en ruim meer dan op grond we van de bevolkingsprognoses verwachten. Het is zeker niet uitgesloten dat Hudito sterker kan groeien dan de 6% (op basis van de bevolkingsprognose). De TU ligt vlakbij en het is de vraag of de sportvoorzieningen van de TU gelijke tred houden met de ontwikkeling van studenten. Het voorzien van sportvoorzieningen voor studenten lijkt ons echter niet de verantwoordelijkheid van de gemeente Delft maar van de TU zelf. Hudito wil graag naast het omniveld 2 watervelden. Watervelden zijn in investering en exploitatie aanzienlijk duurder dan zand of semiwatervelden. De aanschaf ligt hoger en de afschrijving is korter. Ons advies is uit te gaan van een zandveld en de meerkosten van een upgrade door de vereniging te laten financieren.

Ruimtelijk

Een velduitbreiding bij Hudito is alleen mogelijk als Blue Birds kan worden verplaatst naar een andere locatie. Dat vergt een grote investering en legt een claim op bestaande gemeentegronden. Naast de wensen van de verenigingen heeft de gemeente te maken met een ruimtevraag voor andere functies, waaronder bedrijvigheid. Het uitplaatsen (en uitbreiden) van de accommodatie van Blue Birds en de vrijgekomen ruimte volledig benutten voor sport, scoort in ruimtelijk (en financieel) opzicht negatief.

Financieel

De aanleg van 2 watervelden en 1 omniveld en herinrichting van de openbare ruimte is begroot op € 1.430.000 exclusief btw.

Fortuna wil een 2^e verenigingshal. De vereniging geeft aan dat ze nu al een tekort heeft van bijna 12 uur per week (zaalseizoen). En de vereniging verwacht dat dit tekort zal oplopen naar 17 tot 20 uur per week binnen 2 tot 3 jaar.

Ruimtelijk

De gemeente Delft heeft een binnensportinfrastructuur die zich kenmerkt door veel oudere gymzalen in de stad en aan de buitenzijde 4 verenigingshallen. De gemeente heeft zelf 1 sporthal (Buitenhof). In Visie sport en bewegen is de keuze gemaakt om waar mogelijk sport terug in de stad te halen en rekening te houden met onderwijsgebruik bij de toekomstige situering van binnensportaccommodaties (dubbelgebruik vanuit efficiency). Diverse onderwijsinstellingen maken nu gebruik van de verenigingshallen aan de rand van de stad, maar het is een keuze uit noodzaak (omdat aanbod elders ontbreekt). De gemeente wil waar mogelijk oudere gymlokalen vervangen door een sportzaal of sporthal, op locaties in de buurt van scholen, zodat verplaatsing van leerlingen zoveel mogelijk beperkt blijft. In die visie is ons advies om niet een extra sporthal aan de rand van Delft te plaatsen. Op het criterium ruimtelijk scoort de wensvariant dan ook matig.

De gemeente Delft streeft naar een evenwichtige spreiding van sportaccommodaties over de stad. Dat betekent dat wij sport daar waar mogelijk terug de stad in halen. Daarnaast houdt de gemeente bij de toekomstige situering van binnensportaccommodaties rekening met het onderwijsgebruik en de maximale afstanden tussen school en accommodatie, zoals vastgelegd in de onderwijshuisvestingsverordening (uit Visie Sport en Bewegen, gemeente Delft, 2018).

Maatschappelijk

Daarbij speelt dat verschillende verenigingen in de investeringsagenda een verzoek hebben gedaan voor een verenigingshal en ons advies daarbij is om verenigingen daarbij gelijk te behandelen.

Fortuna kan bij uitbreiding van de sporthalcapaciteit in de gemeente daar gebruik van maken, zoals andere binnensportgebruikers dat ook kunnen.

Fortuna heeft betrekkelijk luxe positie met een eigen hal ten opzichte van binnensportverenigingen zonder eigen accommodatie. Korfbalverenigingen op Biesland gebruiken diverse accommodaties in Delft en buiten Delft. Er is een tekort bij Fortuna als je het koppelt aan een eigen hal, maar dat is betrekkelijk als je het afzet tegen andere Delftse verenigingen.

Wellicht is er een mogelijkheid dat een 2^e hal realiseerbaar is in samenwerking met de TU, mocht bij de TU in de toekomst behoefte bestaan aan uitbreiding van binnensportcapaciteit of in combinatie met de wensen van DAS voor een eigen hal voor basketbal.

Financieel

Fortuna begroot de investeringskosten van een 2e verenigingshal op € 1,3 miljoen (ex btw) en vraagt van de gemeente een bijdrage van € 600.000.

Basisvariant

Hudito heeft nu een tekort aan 1 veld en ons advies in de basisvariant is om in ieder geval het complex met netto één veld uit te breiden en de vereniging kan dan licht doorgroeien. De uitbreiding met een 4e veld kan op twee manieren. Hetzij door een veld uit te breiden in de richting van het huidige Blue Birds complex. De strook die dan overblijft (richting Mekelweg) zou dan beschikbaar zijn voor andere functies. Een andere mogelijkheid is dat het veld van Hudito aan de Rotterdamse weg plaats maakt voor andere functies en dat aan de andere zijde van Hudito 2 nieuwe velden (haaks) worden aangelegd. Er resteert dan nog een strook ter breedte van het softbalveld en die zou dan beschikbaar zijn voor andere functies. Welke variant het beste scoort is een kwestie van nadere studie/uitwerking. Vooralsnog gaan we in de basisvariant uit van een investering van € 816.000 en een nader te bepalen baten voor vrijkomende grond.

Tabel 3.10 Beoordeling varianten

	basisvariant	wensvariant
maatschappelijk rendement	goed, want tekort aan hockey	het wensbeeld is positief, maar valt niet onder de basis op orde
investeringsraming	€ 305.000 of € 816.000 en baten PM grondopbrengst Rotterdamse weg	€ 2.030.000 (€ 1.430.000 + € 600.000)
	basisvariant: baten uitgifte grond	geen baten grondopbrengst
ruimtelijk	goed	matig, uitbreiding sporthallen aan rand stad en alleen ruimte voor sport
innovatie	n.v.t.	positief
synergie/versnelling ontwikkelingen	ja, vrijkomende grond herontwikkeling	nee
fasering	<2 jaar	<3jaar
risico's	onder voorbehoud uitplaatsing Blue Birds	onder voorbehoud uitplaatsing Blue Birds

3.7 Sportpark Kruithuisweg / Blue Birds

3.7.1 Inleiding

Blue Birds is in 1966 opgericht als onderdeel van voetbalvereniging Wippolder en de eerste periode werd gespeeld op sportpark Oudelaan aan de Schoemakerstraat. Door de komst van het bedrijvenpark op die plek verhuisde Blue Birds in 1992 naar de huidige locatie aan de Mekelweg, met één honkbal- en één softbalveld. Dat was mogelijk omdat Hudito haar grasvelden inruilde voor kunstgrasvelden. Blue Birds heeft een clubhuis (kantine, kleedaccommodatie, berging, vergaderruimte) en een trainingshal voor indoor trainingen.

Voor een situatieschets van de huidige situatie verwijzen we naar afbeelding 3.9.

Blue Birds behoort qua ledenaantal tot de 10 grootste honkbal en softbal verenigingen van Nederland. In het sportaccommodatieplan (2016) is reeds opgemerkt dat de vereniging een jeugdhonkbalveld tekort komt, het honk- en softbalveld niet voldoen aan de officiële afmetingen en de trainingscapaciteit te beperkt is. In 2018 is de wedstrijdcapaciteit voor softbal te krap en ontstaat een tekort in wedstrijdcapaciteit bij honkbal omdat oudere jeugd een groter veld nodig heeft en meer tijd gebruikt.

3.7.2 Beschrijving plan

Blue Birds wil graag 2 honkbalvelden en 2 softbalvelden. Een alternatief is 1 honkbalveld, 1 combiveld voor honk- en softbal (afmeting honkbalveld) en 1 softbalveld, maar de vereniging geeft de voorkeur aan de eerste optie in verband met groei-ambities. Behoud van club- en trainingsaccommodatie (opstallen) is noodzakelijk en bij voorkeur een iets ruimere trainingshal. Aanleg van 1 of meer zogenaamde 'diamonds' (veld tussen de 4 honken) voor training en slagkooien behoren eveneens tot de wensvariant van de vereniging.

3.7.3 Beoordeling varianten

Wensvariant verenigingen

Maatschappelijk

De vereniging Blue Birds heeft onvoldoende ruimte voor wedstrijden en trainingen. Het behoort tot de 10 grootste honk- en softbalverenigingen van Nederland. In het sportaccommodatieplan is het ruimtetekort reeds aangegeven.

Ruimtelijk

Uitbreiding van de accommodatie is op de huidige locatie onmogelijk. Dat betekent dat we moeten kijken naar mogelijkheden voor uitplaatsing. Honk- en softbal is een sport die een groot ruimtebeslag vraagt, met name een honkbalveld. Bij de aanleg van een speelveld met standaard afmetingen dient vanwege veiligheidsaspecten te worden uitgegaan van een beschikbaar perceel van minimaal 170 x 170 meter bij honkbal en 135 x 135 meter bij softbal. De aanleg van 2 honkbalvelden en 2 softbalvelden is binnen de gemeente Delft niet mogelijk. Bovendien zijn er nauwelijks verenigingen op het hoogste niveau die over een dergelijke accommodatie beschikken.

Financieel

Uitplaatsing van Blue Birds vraagt een aanzienlijke investering (aanleg velden en herhuisvesten clubhuis en trainingshal).

Basisvariant

In de basisvariant stellen we voor om Blue Birds te verplaatsen en ruimer te faciliteren. Er is in eerste instantie gekeken of op het grasveld naast de tennishal Koos Heiligers een extra softbalveld kan worden aangelegd. Dat is misschien net mogelijk (met rooien bomenrij). Maar het grote nadeel daarvan is dat de twee huidige velden niet worden aangepast en die voldoen niet aan de richtlijnen van de bond (qua verre veld). Wil je Blue Birds een betere en ruimere accommodatie geven, dan kan dat alleen op een andere locatie. Bovendien ontstaat dan ruimte voor Hudito voor uitbreiding van een veld. Circa 800 meter zuidelijker beschikt de gemeente over een perceel, waarop waarschijnlijk 1 verlicht honkbalveld, 1 softbalveld en een verlicht combinatieveld (softbal/honkbal) kan worden gerealiseerd met een clubaccommodatie, trainingshal, diamonds en slagkooien.

Tabel 3.11 Beoordeling varianten

	basis	wens
maatschappelijk rendement	goed, basisvariant biedt ruimte voor groei	redelijk wensvariant is ruim bemeten
investeringsraming	€ 4.100.000 exclusief grondkosten	€ 4.390.000 exclusief grondkosten
ruimtelijk	goed	geen ruimte
innovatie	nvt	nvt
synergie/versnelling ontwikkelingen	ja helpt Hudito	ja helpt Hudito
fasering	<1-2 jaar	<5jaar
risico's		

4.1 Basketball City Delft

4.1.1 Inleiding

DAS is de Delftse basketbalclub. De vereniging met circa 300 leden heeft 27 teams in competitie, waarvan twee-derde uit jeugd bestaat. Veertig jaar lang was sporthal de Brasserskade in Delft de thuisbasis van de vereniging, inclusief eigen clubhuis. Na het sluiten van de Brasserskade is DAS op twee locaties actief. De meeste wedstrijden én een deel van de trainingen vinden plaats in de sporthal van de Scholencombinatie Delfland in de Spoorzone in Delft. De wedstrijden van de jongste jeugd (U10/U12) én het andere deel van de trainingen vinden plaats in sporthal Piet Vink in de wijk Ypenburg in Den Haag.

4.1.2 Beschrijving plan

DAS heeft een plan ingediend genaamd Basketball City Delft. Het plan voorziet in een centrale accommodatie speciaal voor basketbal, met 4 pijlers (sportaanbod): topsport, opleiden, community/breedtesport en street-sport. Initiatiefnemers achter het plan is niet enkel DAS. Het plan is mede opgesteld met betrokkenheid van bedrijfsleven/sponsors gelieerd aan DAS, Toon van Helfteren en de voorzitter van de (Rotterdamse) rolstoelbasketbalvereniging Arrows'81.

Topsport	Academy	Community	Street
Heren-Dames-Rolstoel	Jongens-Meisjes-Rolstoel	Jong-Oud-Deelnemen-Beleven	3x3-veldjes-samenkomen-vrijblijvend
•Dutch Basketball League	•12 tot 18 jaar	•Peanuts & Walkin' basketbal	•Ranking
•Professionals	•Samenwerking met school	•Samenwerken met MO	•Meet andPlay
•Uithangbord	•Samenwerking met vereniging	•Events	•eSportsNBA2K

Voorwaarden voor de uitvoering van het concept zijn:

- Een sporthal volledig gericht op basketbal
- aan te wenden voor zowel breedte-als topsport
- 2 velden overdwars, 1 centre court (+85% bezetting gedurende het jaar)
- minimale belijning, specifiek voor basketbal
- toeschouwerscapaciteit rondom 1.000 (goede intieme sfeer; voldoende voor begroting)
- sportcafé restaurant + eSportruimte + vergader ruimte + kantoor Basketball City Delft
- fitness & fysioruimte
- goede houten vloer
- goede geluidsinstallatie en verlichting voor professionele wedstrijdbeleving
- onder één dak.

DAS wil een eigen verenigingsaccommodatie, omdat een eigen accommodatie volgens DAS de enige mogelijkheid is om de ambities in te vullen die de vereniging heeft. DAS is nu een van de hoofdgebruikers van de nieuwe sporthal van SC Delfland. De vereniging heeft daarin geen eigen verenigingsruimte², kan de hal niet

² Een verenigingsruimte voor verenigingsactiviteiten en ontmoeten, voor het versterken van het clubgevoel, voor kantine-inkomsten en voor werven en binden van vrijwilligers en sponsors.

inrichten met sponsor-borden of verenigingsuitingen (vlaggen, foto's et cetera), er is geen tribune en de toegang (logistiek en veiligheid) is niet ideaal. DAS vraagt (namens de initiatiefnemers) de gemeente mee te werken aan het plan Basketball City Delft. Daarbij is door de initiatiefnemers aangegeven dat als de gemeente Delft andere prioriteiten heeft, de vereniging zelf de accommodatie wilt realiseren, mits de gemeente grond daarvoor beschikbaar kan stellen.

4.1.3 Beoordeling varianten

Wensvariant verenigingen (D)

Maatschappelijk

Het plan dat DAS c.s. hebben ingediend beoordelen we als concept positief. Weliswaar past de eerste van de vier gekozen pijlers (topsport) niet in het beleid van de gemeente, maar de drie andere pijlers doen dat zeker wel. Opleiden en ontmoeten/beleven passen bij een moderne vereniging. Streetsports als 4^e pijler met 3x3 basketbal is extra interessant, omdat de gemeente in de Visie Sport en Bewegen nadrukkelijk ook kiest voor meer sport en bewegen in de openbare ruimte. 3x3 basketbal is een aparte discipline binnen de basketbalsport en wordt indoor en outdoor (pleintjes in de wijken) gespeeld en levert dynamisch en spectaculair spel op. Inmiddels is 3x3 basketbal de grootste urban teamsport ter wereld. En Nederland behoort tot de toplanden in deze nog relatief nieuwe sport. Met het WK in Amsterdam (2019) en de introductie van 3x3 basketbal bij de Olympische Spelen in 2020, ligt de weg open voor om de sport naar een nog groter publiek te brengen.

Financieel

In het plan van de vereniging is nog geen programma van eisen of ruimtestaat of vlekkenplan opgenomen over de gewenste accommodatie. Wel geven de initiatiefnemers aan dat ze een hal willen met 2 basketbalvelden naast elkaar en 1 centrecourt overdwers en een toeschouwerscapaciteit van 1.000 zitplaatsen. In Leiden is de gemeente bezig met de bouw van een indoor topsportcentrum, met een breedtesporthal en een topsporthal voor de basketbalvereniging ZZ Leiden (2^e vereniging van Nederland). Er is veel onderzoek gedaan naar de kosten van dit indoorcentrum met verschillende varianten toeschouwerscapaciteit (500, 1000, 2000). Als we de kosten per m2 benutten voor het plan in Delft, dan is een eerste indicatie van de kosten een kleine € 6 miljoen. Dat is exclusief kosten verwerving grond.

Tabel 4.1 Indicatie investeringssom basketbal centrum met 1.000 toeschouwers

sportvloer 2 velden basketbal ³ in m2	1216
verhouding bvo tov sportvloer	2,87
bruto vloeroppervlak in m2	3484
investeringssom/m2 bvo	€ 1.673
investeringssom ex btw (afgerond)	€ 5.800.000

Net als bij de plannen voor herontwikkeling van het sportpark Brasserskade, zal de gemeente de uitgifte van grond voor herontwikkeling (bedrijvigheid, wonen) in eigen hand houden. De gemeente heeft deze grondopbrengsten nodig. Initiatiefnemers moeten dus niet rekenen met eventuele baten uit verhuur van ruimten voor fysio, kantoren, et cetera. Het is niet reëel om te rekenen op grote inkomsten van evenementen. Naast de topaccommodaties (o.a. Ahoy, Gelredome, Heineken Music Hal) zijn er legio accommodaties voor

³ Een basketbalveld is 15x28 met 2 meter uitloop rondom.

culturele of muziekevenementen. En dicht bij Delft zijn er al diverse topsporthallen (Rotterdam Topsporthal 1.000 en 2.500 toeschouwers, Den Haag Sportcampus 3.500 toeschouwers en Leiden 2.000 toeschouwers). In Leiden zal exclusief kapitaallasten (de investeringssom) sprake zijn van een negatief exploitatieresultaat. Het lijkt ons weinig waarschijnlijk dat de gemeente Delft grond ter beschikking stelt, zonder een (extern) dekkingsvoorstel.

Ruimtelijk

Eigen accommodaties past niet in basis op orde. Delft niet in positie om verenigingen eigen accommodaties aan te bieden. Voor de verenigingen in kwestie begrijpen we dat het de meest ideale situatie is, maar ruimtelijk is het niet efficiënt.

Risico's

De risico's liggen vooral op het financiële vlak.

Basisvariant

De huidige accommodatie heeft voor DAS beperkingen (toegang, veiligheid, ontbreken verenigingsruimte, communicatie-, en sponsoruitingen , geen tribune). Ons voorstel is om in de basisvariant te onderzoeken op welke tegemoet kan worden gekomen aan deze beperkingen. Dat vraagt nader onderzoek (o.a. overleg tussen gemeente en schoolbestuur). Bekeken zal moeten worden of een verenigingsruimte is te creëren en of uitschuifbare tribunes een optie zijn. Mogelijk kan met audio-visuele hulpmiddelen communicatie-uitingen worden geprojecteerd. Toegankelijkheid en veiligheid moeten op orde zijn.

Maatschappelijk

De basisvariant is maatschappelijk gezien minder aantrekkelijk dan het plan van de verenigingen. Een eigen accommodatie biedt meer mogelijkheden. Maar 3x3 basketbal/pleintjes-basketbal vindt in beide varianten op straat plaats. Mogelijk kan de accommodatie, die meer beperkingen oplegt dan een eigen accommodatie, toch kansen bieden vanuit samenwerking met het SC Delfland (basketbal als een van de kernsporten).

Financieel

Aanpassing van de huidige sporthal kost een fractie van de wensvariant. Als stelpost hanteren we een budget van maximaal € 250.000.

Ruimtelijk

De basisvariant scoort daarin beter dan de wensvariant, omdat Delft de ruimte niet heeft om binnensportgebruikers allemaal te voorzien van eigen accommodaties (of ruimte voor eigen accommodaties).

Risico's

De risico's zijn in de basisvariant te overzien, want het gaat om aanpassingen van een bestaande situatie.

Tabel 4.2 Beoordeling varianten

	basis	wens
maatschappelijk rendement	redelijk	goed
financieel		
investeringsraming	€ 250.000	€ 5.800.000
exploitatie		jaarlijkse bijdrage nodig
ruimtelijk	goed	ongunstig
innovatie	nvt	nvt
synergie/versnelling ontwikkelingen	redelijk	goed; eigen accommodatie voor vereniging aantrekkelijker
fasering	<3 jaar	onbekend
risico's	geen	financieel: dekking investering en jaarlijks tekort

4.2 Gym-/turnaccommodatie

4.2.1 Inleiding

Delft heeft twee gymnastiek- en turnverenigingen: DGV Sparta en DOK-Delft. DOK-Delft biedt naast gymnastiek en turnen ook mogelijkheden voor recreatief volleybal, badminton en conditietraining. Beide verenigingen maken gebruik van verschillende gymlokalen en sportzalen in de stad, waarbij de gym- en sportzaal Fretstraat het meest wordt benut. In verband met de voorgenomen sloop van deze zaal wordt er geruime tijd uitsluitend instandhoudingsonderhoud gepleegd en begint de conditie van de zaal en voorzieningen achteruit te lopen.

In 2002 heeft de KNGU een plan gepresenteerd op de gym- en turnaccommodatie van de toekomst (A star is born, Marktplan Adviesgroep, 2002). In dat plan onderscheidt de KNGU 4 typen gym/turnaccommodaties: van eenvoudig tot zeer uitgebreid/topaccommodatie (1 tot 4 sterren). De aanleiding voor de KNGU om met dit plan te komen was dat veel gymnastiek en turnverenigingen in accommodaties hun sport beoefenen die in velerlei opzichten niet of minder geschikt zijn. De kwaliteit van de accommodaties die de gymnastieksport ter beschikking staan, laat namelijk sterk te wensen over. Het gaat dan om kwaliteitsaspecten als:

- sportfunctionaliteit;
- inrichting en toerusting;
- beschikbaarheid⁴;
- veiligheid;
- afmeting.

Door het accommodatieplan van de KNGU zijn in veel gemeenten specifieke turnaccommodaties gerealiseerd. Een turnhal is een monofunctionele accommodatie, die niet geschikt is voor de beoefening van andere sporten (wel turnen/gym in het kader van schoolsport). Naast het concept turnhal is in de loop der jaren nog een alternatief accommodatieconcept ontstaan. Dat is een gewone sporthal met een extra zaaldeel met vaste turninrichting.

⁴ Met het telkens op- en afbouwen verliezen verenigingen veel netto tijd.

4.2.2 Beschrijving plan

De gemeente heeft een beleidsmatige keuze gemaakt om waar mogelijk oudere gymzalen die dicht bij elkaar zijn gelegen, te vervangen door een sportzaal of sporthal (Visie sport en bewegen). Een mogelijkheid is om een sporthal te realiseren in plaats van oudere gymzalen en deze sporthal uit te rusten met een 4^e zaaldeel met vaste turninrichting. Een andere mogelijkheid is om een sportzaal specifiek voor turnen te realiseren (in plaats van een sporthal met 4^e zaaldeel). Een tweesterren-turnhal heeft 530 m² sportvloer en dat is vergelijkbaar met een sportzaal. Een van beide opties zou dienen ter vervanging van de gym-locatie Fretstraat. Een verbetering van de accommodatie spreekt Sparta aan, waarbij deze accommodatie ook gebruikt gaat worden door DOK. Welke oplossing het gaat worden vraagt uitwerking en nader overleg met Sparta en DOK (in de vorm van het opstellen van een businesscase). In de wensvariant gaan we vooralsnog uit van een sporthal met een extra zaaldeel voor turnen.

Aandachtspunten of wensen die voor de verenigingen van belang zijn:

- Bij voorkeur een centrale locatie (veel kinderen uit de binnenstad)
- Beschikken over een valbak/valkuil
- Voldoende vloerpotten
- Voldoende eigen afsluitbare bergruimte (eigen materiaal)
- Een nieuwe accommodatie voordat Fretstraat wordt gesloopt.

4.2.3 Beoordeling varianten

Wensvariant verenigingen = basisvariant

Dat er een alternatief moet komen wanneer de sportzaal en gymzaal Fretstraat worden afgestoten staat buiten kijf. Het moge duidelijk zijn dat dit qua prioritering een zeer hoge prioriteit heeft. Een vereniging die nu beschikt over een accommodatie en uren tekort komt is een andere situatie dan een vereniging die straks grotendeels op straat staat. We vinden ook dat een gemeente met meer dan 100.000 inwoners een basisvoorziening voor gym en turnen mag hebben. Voor bijvoorbeeld rugby of honk – en softbal bieden we accommodaties aan en gymnastiek/turnen moet het doen met een standaard gymzaal en sportzaal, terwijl DOK en Sparta veel meer leden hebben. Gym en turnen staan aan de basis van de sportbeoefening.

Hoe de oplossing eruit moet gaan zien is uitwerking en vraagt verder overleg in gezamenlijkheid met DOK en Sparta. In de investeringsagenda gaan we vooralsnog uit van een sporthal met extra zaaldeel gym/turnen, maar dat sluit andere oplossingen niet uit.

Tabel 4.3 Beoordeling varianten

		basis=wensvariant
maatschappelijk rendement	goed	
financieel		
investeringsraming afgerond	€ 5.310.000	Inclusief sporthal
ruimtelijk	goed	Afhankelijk van locatie. Voorkeur centraal. Ook relevant in hoeverre je gymlokalen kan vervangen.
innovatie	positief	Specifieke gymaccommodatie is stap vooruit voor Delft
synergie/versnelling ontwikkelingen	ja	Herontwikkeling locatie Fretstraat
fasering	>2021	>2021
risico's	beperkt	zorg voor afstemming met DOK/Sparta

4.3 Fortuna

Het plan van de korfbalvereniging Fortuna voorziet o.a. andere in aanleg van een 2^e en later 3^e verenigingshal.
Voor een beschrijving verwijzen we naar paragraaf 3.6.

5.1 Beweegvriendelijke openbare ruimte

5.1.1 Inleiding

Ongeveer de helft van de sporters beoefent zijn of haar sport buiten een sportvereniging. De openbare ruimte is daarbij een belangrijk middel. In de Visie Sport en Bewegen van de gemeente Delft is een beweegvriendelijke openbare ruimte één van de vier speerpunten van het nieuwe beleid. De gemeente wil dat onder meer bereiken:

- door de huidige sport-, beweeg-, en speellocaties in de openbare ruimte in kwaliteit op orde te brengen;
- door de aanleg van verschillende beweegroutes in de stad;
- waar mogelijk sportparken meer toegankelijk maken voor de wijk;
- bij herinrichting oog hebben voor een beweegvriendelijke inrichting;
- recreatiegebied Het Abtswoudse Bos beter ontsluiten, zodat het beter wordt gebruikt
- en in het algemeen bij stedelijke herontwikkeling en infrastructurele renovaties aan de voorkant aandacht geven aan sport en bewegen. In het kader van de Omgevingswet zijn participatie en gezondheid expliciete thema's binnen de verbetering van de leefomgeving.

Voor het beter benutten van de potenties van het recreatiegebied Het Abtswoudse Bos verwijzen we naar paragraaf 3.5 sportpark Tanthof. De stichting B&EST (Beheer & Exploitatie Sporthal Tanthof) en de sportverenigingen willen het gebruik van het sportpark intensiveren door de poortfunctie (tussen Delft en achterland) te versterken.

5.1.2 Bestaand areaal en nieuwe investeringen

Op diverse locaties in Delft zijn reeds sport-, beweeg- en speellocaties aanwezig. Gezien de stedelijke dichtheid van Delft en de beperkte openbare ruimte die beschikbaar is voor sporten, bewegen en spelen is de kwaliteit van de verschillende locaties belangrijk. Deze moet aan een minimaal basisniveau voldoen, zodat deze locaties veilig en functioneel zijn en uitdagen tot sporten, bewegen en spelen. De kwaliteit van de huidige locaties is niet overal op het gewenste basisniveau.

Ondanks dat de beschikbare openbare ruimte beperkt is, blijft het streven om meer sport-, beweeg- en speellocatie te realiseren in de openbare ruimte. Het type voorzieningen dat gerealiseerd kan worden, is in grote mate afhankelijk van de behoefte en wensen van omwonenden. Zij zijn immers de beoogde gebruikers. Een onderzoek naar deze wensen en behoefte maakt geen onderdeel uit van deze Investeringsagenda. Voorstel is dan ook om een dergelijk onderzoek uit te laten voeren en op basis daarvan investeringen in nieuwe sport-, beweeg- en speellocaties te bepalen. Daarbij wordt wel opgemerkt dat investeringen in nieuwe locaties leidt tot een toename van de jaarlijkse beheerkosten. Dit zal in de nadere uitwerking inzichtelijk gemaakt moeten worden.

5.1.3 Beschrijving plan

Er zijn twee projectvoorstellen ingediend specifiek voor de openbare ruimte:

- Joggen of fitwalken in hartje Delft
- Calisthenics Delftse Hout outdoor fitness.

Fitwalken in hartje Delft

Het project Fitwalk in hartje Delft stelt de aanleg voor van een hardlooprouten langs historische plekken in Delft. Delft is een stad met veel jonge bewoners. Om het sporten te stimuleren is hardlopen bij uitstek geschikt. Wat in veel andere steden bestaat, ontbreekt in Delft: een duidelijk gemarkeerde en goed geprepareerde trim- of looproute in/om de binnenstad. Dat is opmerkelijk, omdat het relatief eenvoudig is. Er zijn al vele stukken direct geschikt, alleen de onderlinge verbinding ontbreekt. Samen met hotelondernemers (toeristen willen vaak beweging na een lange reis) en de vereniging DelftSki (met een hardlooptroep) is een concept-joggingroute uitgewerkt. De basisroute, de stadswalroute, is ca. 5 km en redelijk strikt langs de oude stadswallen. Met de brede voetpaden in de nieuwe spoorzone is de route makkelijk en zonder veel aanpassingen te realiseren. De route is overdag uit te breiden tot ca. 7 km, de buitenste lijn op plattegrond. De uitgebreide route brengt de toerist naar onverwacht interessante plekken.

Afbeelding 5.1 Basisroute en uitgebreide route fitwalk

Calisthenics toestellen in Delftse Hout

Delftse Hout is een zeer geliefd gebied voor met name hardlopers uit de regio (Delft, Delfgauw en Nootdorp). Het biedt voor hardlopers een mooie gevarieerde route, met een flinke helling achter de Ikea, bebossing in Delftse Hout en de Grote Plas langs het water. Door een van de hardlopers van dit gebied is de wens gedaan om de route te combineren met een voorziening voor calisthenics. Dat is in feite een manier van fitnessoefeningen in buitenlucht, waarbij je vooral je eigen lichaamsgewicht gebruikt. Het is een mooie manier om Delftse Hout te bestempelen als een nog betere plaats waar de inwoners aan hun gezondheid kunnen werken. Eventueel is een en ander te combineren met de aanwezige cooperbaan.

5.1.4 Beoordeling varianten

Basisvariant en wensvariant

De basisvariant is de aanleg van 6 looproutes (waaronder de twee genoemde ingediende projecten) en enige verbetering van een beweegvriendelijke openbare ruimte. Als wensvariant hanteren we een ruimer budget om de openbare ruimte beweegvriendelijker te maken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een playcourt (Cruiff court achtig), 3x3 basketbal, interactieve speeltoestellen et cetera.

Maatschappelijk

Beide voorstellen (fitwalk en calisthenics in Delftse Hout) passen bij het streven naar een beweegvriendelijke openbare ruimte. Hardlopen is een van de meest beoefende sporten, zowel onder georganiseerde als anders georganiseerde en ongebonden sporters. Het interessante van Fitwalk is dat het bewegen/sporten combineert met de historische kwaliteiten van de stad en het legt ook de relatie met hotelondernemers (hardlooprouten voor gasten).

Ruimtelijk

Een beweegvriendelijke openbare ruimte vraagt geen grootschalige voorzieningen. Het vraagt het beter benutten van de mogelijkheden die er al zijn (hardlooprouten). Amersfoort heeft al eerder de keuze gemaakt voor een beweegvriendelijke stad. Een van de uitwerkingen is de aanleg van 10 looproutes in de stad in samenwerking met onder meer hardlopgroepen. De basisroute en uitgebreide route fitwalk, kunnen het begin zijn van een aantal gemarkeerde looproutes in Delft.

Financieel

De gevraagde aanpassingen zijn in financieel opzicht beperkter van omvang dan specifieke sportaccommodaties.

Tabel 5.1 Beoordeling varianten

	basisvariant	wensvariant
maatschappelijk rendement	goed, beide voorstellen (fitwalk en calisthenics in Delftse Hout) passen bij het streven naar een beweegvriendelijke openbare ruimte.	goed, maar wensvariant meer mogelijkheden om verbeteringen door te voeren.
investeringsraming afgerond	€ 430.000 voor diverse maatregelen voor verbeteren beweegvriendelijke openbare ruimte waaronder project Fitwalk en calisthenics in Delftse Hout.	Ruimer budget: € 1.580.000 voor looproutes en verbeteren beweegvriendelijke openbare ruimte.
ruimtelijk	goed, een beweegvriendelijke openbare ruimte vraagt geen grootschalige voorzieningen, maar beter benutten van mogelijkheden.	idem als basisvariant.
innovatie	nvt	interactieve toestellen nog weinig toegepast in Nederland.
synergie/versnelling ontwikkelingen	nvt	nvt
faserings	2019-2022	2019-2022
risico's	beperkt.	beperkt.

5.2 Skeelerparcours DKIJV

5.2.1 Inleiding

De Delftse Kunst Ijsbaan Vereniging (DKIJV) is een actieve sportvereniging met ca. 450 leden, waarvan ongeveer 200 jeugdleden. Binnen de vereniging worden verschillende sporten beoefend die hun oorsprong hebben in het schaatsen, daarvan zijn afgeleid, of daar een goede voorbereiding voor zijn. DKIJV houdt zich bezig met langebaanschaatsen, shorttrack, inline-skaten, 'droogtraining' (hardlopen, afgewisseld met schaatssprongen) en fietsen. De schaats- en skeelerdisciplines worden zowel op recreatief gebied beoefend als in wedstrijdverband.

DKIJV heeft een clubhuis op het sportpark Brasserskade waar de droogtrainingen starten. Voor de overige sporten is DKIJV aangewezen op sportaccommodaties in Den Haag (Uithof), Zoetermeer (Silverdome), Nootdorp, Rijswijk en Rotterdam (inline skatetrainingen).

5.2.2 Beschrijving plan

Wat DKIJV betreft, is het hoofddoel vooral om een skeelerbaan voor trainingen en wedstrijden in de directe nabijheid van het (bestaande of nieuw te betrekken) clubgebouw te realiseren. Een skeelerbaan heeft niet één vast format. Het kan een 200/300/400 meter combibaan zijn, mogelijk met aansluiting op skeelerroutes in het buitengebied. Een en ander vraagt uitwerking in overleg met DKIJV. Een combibaan is een baan waar je in de zomer kan skaten en die in de winter bij vorst als ijsbaan kan worden gebruikt.

5.2.3 Beoordeling varianten

Wensvariant verenigingen = basisvariant

Maatschappelijk

In het scenario 'basis op orde' is een skeelerbaan voor een gemeente van ruim 100.000 inwoners een prima basisvoorziening. Skeeleren (en schaatsen) zijn populaire sporten en een parcours biedt de vereniging de mogelijkheid om met name op een veilige wijze lessen te verzorgen aan jeugdleden en senioren.

Ruimtelijk

Dat een skeelerparcours wordt gecombineerd met een clubhuis voor DKIJV is een logische keuze. Het huidige clubhuis ligt op sportpark Brasserskade. Vanwege de inrichting van Sportpark Brasserskade en de omgeving ligt het niet voor de hand om het skeelerparcours op Sportpark Brasserskade te realiseren. Op sportpark Kerkpolder is het clubhuis van de voormalige handbalvereniging beschikbaar. Versterking van het gebruik van sportpark Kerkpolder is gewenst. Keuzes over de locatie en het parcours is een kwestie van uitwerking en overleg met de vereniging. Daarnaast is er een relatie met de voorgestelde gebiedsontwikkeling voor Sportpark Kerkpolder.

Financieel

Landelijk is er de nodige ervaring met de aanleg van accommodaties voor skeeleren. De KNSB heeft diverse varianten ontwikkeld. Voor de investeringsraming ramen de kosten op maximaal € 750.000.

Tabel 5.2 Beoordeling varianten

	basis=wensvariant
maatschappelijk rendement	goed, in scenario 'basis op orde' is een skeelerbaan voor een gemeente van ruim 100.000 inwoners een prima basisvoorziening.
investeringsraming afgerond	maximaal € 750.000.
ruimtelijk	Locatie Kerkpolder is een mogelijkheid. Vraagt nadere uitwerking.
innovatie	nvt
synergie/versnelling ontwikkelingen	nvt, voor de vereniging DKIJV wel een plus.
fasering	2019-2022
risico's	Beperkt, veel ervaring landelijk.

5.3 Binnensportaccommodaties voor onderwijs en sport

5.3.1 Inleiding

Samenvatting binnensport

Delft heel veel gymzalen (1 zaaldeel), waarvan een behoorlijk aantal op leeftijd en waarvan maar 2 voldoen aan de KVLO-ruimte maat van 308 m². Voor de verenigingssport zijn sportzalen (2 zaaldelen) en vooral sporthallen (sporthal meestal 3 zaaldelen en een 20x40 sportvloer) belangrijk. De opgave voor de binnensport is het slimmer combineren van bewegingsonderwijs en binnensport. Op die manier kan op termijn het aantal (oudere) gymzalen worden verminderd en sporthal en sportzaalcapaciteit worden uitgebreid. Gymzalen zullen altijd nodig blijven, het gaat om een accentverschuiving. Een uitbreiding met 1 sporthal is voor de binnensport wenselijk voor Delft op dit moment en afhankelijk van de vraagontwikkeling kan een extra uitbreiding nodig zijn.

5.3.2 Beschrijving plan

Vrijeban en Binnenstad

Bij de Maria Duystlaan wordt een nieuw zwembad gebouwd met een sporthal of sportzaal in plaats van de gymzaal M. Duystlaan dit biedt mogelijkheden voor de omliggende gymzalen van Herman Broerenschool, Raam en/of Oostpoort.

Tanthof

De gymzaal (252 m², 1978) en de sportzaal (448 m², 1978) aan de Fretstraat verdwijnen op termijn. Deze locatie is nu voor de verenigingen Sparta en DOK vooral een gym/turnlocatie. Het is wenselijk dat (een deel) van het bewegingsonderwijs in Tanthof gebruik gaat maken van de sporthal Tanthof. Mogelijk zal voor een deel een nieuwe gymnastiekvoorziening worden gerealiseerd bij de geplande nieuwbouw van een scholencluster in Tanthof. Voor de verenigingen Sparta en DOK zal een vervangende accommodatie voor gym/turnen moeten worden gevonden. De gymzaal Angolastraat zal verdwijnen (200 m², 1983).

Resumerend

- Afstoten/sloop gymzaal Angolastraat
- Afstoten/sloop gymzaal en sportzaal Fretstraat
- Hogere bezettingsgraad sporthal Tanthof

- Mogelijk nieuwe gymvoorziening bij nieuw te realiseren scholencluster in Tanthof (gymzaal of beweegbox)
- Vervangende ruimte voor Sparta en DOK alvorens afstoten Fretstraat.

Wippolder

Het bewegingsonderwijs van de Cornelis Musius school en de Prins Mauritschool wordt verplaatst naar de sporthal Wippolder (doordat de inpandige gymzaal plaatsmaakt voor ruimte voor onderwijs). Om het bewegingsonderwijs onder te brengen in de sporthal Wippolder zijn verschillende aanpassing van de sporthal nodig. Deze bedragen € 115.000.

Verder gaat het IGBO voor bewegingsonderwijs gebruik maken van een gymzaal van de TU.

Resumerend

Renovatie Cornelis Musiusschool, waarbij oude inpandige en te kleine gymzaal verdwijnt; bewegingsonderwijs naar sporthal Wippolder en TU.

Voorhof

In de Voorhof zijn er verschillende gymzalen, waarbij de capaciteit voor de wijk veel groter is dan de behoefte. De gymzalen zijn: Poptahof-Noord (308 m², 2014), Willem Bilderdijkhof (200 m², 1967), Slauerhofflaan (200 m², 1967), De Gaullelaan (252 m², 1974) en Frederik van Eedenlaan (252 m², 1969).

De gymzaal bij het Pleysiercollege (Slauerhofflaan) is 51 jaar oud en voldoet qua afmetingen niet meer aan de normen (20x10). De school Pleysier (speciaal vo) wordt verplaatst en er zal geen nieuwe onderwijsinstelling in worden gevestigd. Het bewegingsonderwijs van de Eglantier (15 uur) dat nu nog gebruik maakt van de gymzaal Slauerhofflaan, zal dan elders moeten worden ondergebracht.

De gymzaal Poptahof in het noorden van Voorhof is een nieuwe gymzaal en voldoet qua afmetingen aan de nieuwste normen en wordt goed gebruikt. Deze gymzaal willen we behouden in Voorhof.

De gymzaal Willem Bilderdijkhof wordt afgestoten of verhuurd aan een BUDO-vereniging. Deze gymzaal heeft vooral een functie voor sport en beperkt voor onderwijs (Grotius).

De gymzalen aan de Frederik van Eedenlaan en De Gaullelaan zijn beide circa 50 jaar oud en worden voor bewegingsonderwijs matig gebruikt. Het is te verwachten dat op Schieoevers een voorziening voor het bewegingsonderwijs wordt gerealiseerd. Mogelijk wordt dat een sporthal of een sportzaal en die kan dan eventueel gymzaal Frederik van Eeden vervangen.

Resumerend:

- Gymzaal W. Bilderdijkhof afstoten;
- Slauerhofflaan afstoten/slopen, gebruik Eglantier tijdelijk naar Frederik van Eeden;
- Latere fase sporthal of sportzaal bij Schieoevers en gymzaal Frederik van Eedenlaan afstoten.

Buitenhof

Binnen de wijk zijn er nu 4 gemeentelijke gymzalen, namelijk Brahmslaan, Griegstraat, Gaullelaan en Van Rijslaan en sporthal de Buitenhof. De gymzaal Griegstraat 4 maakt deel uit van een onderwijscomplex dat gebruikt wordt

door de Laurentius (sbo). In hetzelfde complex zit nog een gymzaal (Griegstraat 2) die in beheer is bij Laurentius zelf. Beide gymzalen Griegstraat hebben verouderde afmetingen (20x10).

Sophia revalidatie heeft een gymzaal en een sportzaal. Het is de bedoeling dat er een nieuw centrum zal gaan komen achter het ziekenhuis. Redeoss verwacht dat het ongeveer 4-5 jaar zal duren voor dit afgerond zal zijn.

Resumerend

- Een herstructurering van de gemeentelijke gymzalen is op korte termijn niet handig, omdat eerst duidelijkheid moet komen over de ontwikkelingen van de basisscholen. Het bewegingsonderwijs is daarop volgend. Binnen 5 jaar verwachten we geen ontwikkelingen in Buitenhof wat betreft de gymzalen en blijft de huidige situatie gehandhaafd.

Voordijkshoorn en Hof van Delft

In de wijken Voordijkshoorn & Hof van Delft heeft de gemeente 5 gymzalen. In Voordijkshoorn zijn dat Het Kristal (308 m², 2011) en Van Alkemadestraat (252 m², 1969). In Hof van Delft gaat het om de gymzalen Colijnlaan (200 m², 1956), Van Tienhovenstraat (252 m², 1953) en Loevesteinplaats (252 m², 1993).

De gymzaal Colijnlaan is een oude inpandige gymzaal en voldoet niet aan de ruimtenormen. Het maakt deel uit van een gebouw waarin momenteel tijdelijk het Flexcollege is gevestigd. Het Flexcollege zal elders worden gehuisvest en de locatie Colijnlaan is een potentiële nieuwbouwlocatie.

Naast de 5 gymzalen van de gemeente heeft het Stanislas College en het Christelijk Lyceum Delft locatie Molenhuispad eigen gymaccommodaties. Het CLD beschikt over een sportzaal en een gymzaal en het Stanislas heeft aan de andere zijde van de Prinses Beatrixlaan (nabij CLD) 3 gymzalen (waarvan 2 verouderd) en sportvelden.

Voor dit gebied zijn er verschillende opties:

- een sportzaal van 2 zaaldelen in plaats van de gymzalen Colijnlaan, Van Tienhovenstraat en Van Alkemadestraat
- een sporthal met 3 zaaldelen in plaats van de gymzalen Colijnlaan, Van Tienhovenstraat en Van Alkemadestraat
- opheffen gymzaal Van Alkemadestraat en de Mozaiekschool gaat gebruik maken van het Kristal, vervangende nieuwbouw Colijnlaan.
- de drie gymzalen van het Stanislascollege eventueel vervangen door een sporthal met 3 zaaldelen. Met het Stanislas worden de mogelijkheden verkend (verkennde fase).

Resumerend

- Het is te verwachten dat het aantal gymzalen in Voordijkshoorn en Hof van Delft wordt verminderd. Hoe een en ander verloopt, vraagt nader overleg en uitwerking met de schoolbesturen.

Samenvattend gemeente Delft binnensport

Zoals aangeven is de insteek om de capaciteit met 1 sporthal uit te breiden en afhankelijk van de vraagontwikkeling kan dat in een later stadium een 2^e hal worden. We adviseren om de behoefte voor binnensportaccommodaties jaarlijks te monitoren (o.b.v. roosters en verzoeken) en het aanbod af te stemmen op de ontwikkeling van de vraag. De volgende opties zijn in beeld voor een sporthal:

Tabel 5.3 Mogelijke locaties/opties sporthal

Maria Duystlaan	sporthal of sportzaal	
Schieoever	sporthal of sportzaal	
Stanislas	eventueel vervangen 3 gymzalen door sporthal: in verkenning	niet voor 2022
Colijnlaan	twijfel of voldoende ruimte is voor een sporthal	
Buitenhof	momenteel nog niet duidelijk, eerst onderwijskundige ontwikkeling duidelijk worden	niet voor 2022

Bij een uitbreiding met een sporthal is het van belang aandacht te schenken aan de functionaliteit voor de verenigingssport (breedtesport). Dat houdt bijvoorbeeld in:

- een afzonderlijke toegang indien gecombineerd met onderwijs;
- een verenigingsruimte;
- een tribune met een toeschouwerscapaciteit van tenminste 200-300 personen, waarbij het exacte aantal nader kan worden bepaald.

Voor de turn/gymverenigingen Sparta en DOK wordt gezocht naar een vervangende accommodatie. Dat kan een sporthal zijn met extra 4^e zaaldeel met vaste inrichting voor turnen of een sportzaal met 1 zaaldeel met vaste inrichting en 1 zaaldeel vrije vloer/bewegingsonderwijs. Een valkuil staat hoog op de wensenlijst van Sparta. We adviseren in 2019 in samenwerking met Sparta en DOK een businesscase op te stellen naar de mogelijkheden.

5.3.3 Beoordeling varianten

Wensvariant verenigingen = basisvariant

Maatschappelijk

Door het vervangen van oudere gymzalen door moderne accommodaties verbetert de kwaliteit van de voorraad. De sporthalcapaciteit zal door de voorstellen worden uitgebreid met 1 sporthal. Voor de turn- en gymverenigingen Sparta en DOK zal een passende gym/turnvoorzieningen worden gerealiseerd.

Ruimtelijk

Het streven naar accommodaties die een dubbelfunctie hebben (bewegingsonderwijs overdag/verenigingen avond en weekend) is ruimtelijk efficiënt. De betere afstemming van accommodaties voor bewegingsonderwijs en verenigingssport betekent efficiënt ruimtegebruik (minder solo-accommodaties).

Financieel

Delft heeft overcapaciteit aan gymzalen. Het verminderen van gymzalen en het afstemmen met verenigingssport is financieel efficiënt. De gemeente wil daarbij ook accommodaties die goed zijn afgestemd op het bewegingsonderwijs. Dat stelt eisen aan de kwaliteit van het gebouw, de akoestiek, de inventaris, aan de omvang van de sportruimte en aan een goede spreiding over de stad. Kortom financieel efficiënt én doelmatig voor bewegingsonderwijs. Voor de uitbreiding met één sporthal is een kostenpost begroot van € 3,5 miljoen (24x44 zaalvloer). Voor het vervangen van de 3 zaaldelen bij de Fretstraat door een sporthal met een turnzaaldeel is €

5,3 miljoen begroot. Door het vervangen van gymzalen vallen lasten bij de gemeente weg en kan er ook ruimte vrijkomen voor herontwikkeling (baten).

Tabel 5.4 Beoordeling varianten

	basis=wensvariant
maatschappelijk rendement	goed, kwaliteit voorraad verbetert. De sporthalcapaciteit neemt toe met 1 sporthal. De turn en gymverenigingen Sparta en DOK krijgen een passende gym/turnvoorzieningen.
financieel	verminderen van gymzalen en het afstemmen met verenigingssport is financieel efficiënt. Wel nadrukkelijk onder voorwaarde kwaliteit bewegingsonderwijs.
investeringsraming afgerond	nader te bepalen. Hangt samen met veel zaken (o.a. afstoten en herontwikkellocaties).
ruimtelijk	afstemming van accommodaties voor bewegingsonderwijs en verenigingssport betekent efficiënt ruimtegebruik.
innovatie	ja indien beweegbox wordt toegevoegd als mogelijke gymvoorziening.
synergie/versnelling ontwikkelingen	Locatie-afhankelijk.
fasering	2018-2028.
risico's	per onderdeel/object in beeld brengen.

5.4 Modernisering inventaris binnensportaccommodaties

5.4.1 Inleiding

Al eerder is opgemerkt dat Delft veel oudere gymzalen heeft, waarbij maar een enkele gymzaal voldoet aan de KVLO-normen die in 2003 zijn geïntroduceerd (maatvoering zaal 14x22 in plaats van 12x21). Naast oudere lokalen en diverse zalen die zelfs kleiner zijn dan de 12x21 afmeting, is de inventaris van de gymzalen op veel locaties gedateerd. De gemeente Delft heeft drie brainstormbijeenkomsten georganiseerd met Delftse vakleerkrachten over modernisering van de inrichting van de Delftse gymnastieklokalen. Unaniem wordt de mening gedeeld dat modernisering van de inrichting van de Delftse gymnastieklokalen noodzakelijk is. De huidige inrichting is gebaseerd op uitgangspunten uit de jaren 60 van de vorige eeuw (Londo-inrichting) en voldoet niet aan de huidige eisen, die gesteld worden aan de nieuwe (educatieve) beweging ondersteunende inrichting, die momenteel beschikbaar is.

5.4.2 Beschrijving plan

Het plan is in dit geval modernisering van de inrichting van de binnensportaccommodaties (vooral gymzalen). Modernisering biedt volgens de huidige generatie vakleerkrachten uitgelezen kansen om meer variatie te bieden in het lesaanbod en “niet graag bewegers” te verleiden om dit wel te gaan doen. Audio/visuele en computer gerelateerde spelmogelijkheden sluiten beter aan bij de cultuur en interesses van deze groep. Andere aanbevelingen zijn:

- Overweeg het aanbieden van een Beweegbox zaalafmetingen van 16 meter x16 meter;
- Zorg voor een stabiele WIFI omgeving in de zalen; pre!
- Zorg voor overzichtelijke vaste kasten wanden;

- Richt nieuw te bouwen zalen modern in;
- Breng in een bestaande zaal als Pilot een “projectie wand” aan;
- Ga met het onderwijs veld (KVLO) verder in gesprek om meer draagvlak te krijgen voor deze modernisering;
- Klein circusmateriaal bij de standaard klein materiaal inventaris toevoegen;
- Zorg voor een viertal thema boxen . Deze boxen kunnen op aanvraag voor een bepaalde periode worden ingezet;(b.v. circus, zelfverdediging, etc. Sportverenigingen zouden in clinic aanbod betrokken worden;
- Richt niet elke zaal volledig in voor gymnastiek (vogelnestje en paardsprong zijn echt achterhaald);
- Reserveer extra budget voor uitbreiding en onderlinge uitwisselbaarheid van inrichtingsmateriaal. Bied optioneel maatwerk inrichting. Er is een longlist opgesteld van wensen voor modernisering van de inrichting.

5.4.3 Beoordeling varianten

Wensvariant = basisvariant

Maatschappelijk

Het bewegingsonderwijs heeft zich de afgelopen decennia ontwikkeld, maar de inventaris is in veel Delftse gymzalen achtergebleven bij de ontwikkeling. Modernisering van de inrichting komt het bewegingsonderwijs ten goede en stimuleert kinderen tot bewegen. Modernisering van de inrichting is ook voor verenigingen en andere gebruikers van toegevoegde waarde.

Ruimtelijk

Modernisering van de inrichting heeft geen ruimtelijke consequenties.

Financieel

De inschatting is dat er incidenteel een investering nodig is van € 250.000 en een verhoging van het jaarlijkse inspectie-en onderhoudsbudget (nader te bepalen).

Tabel 5.5 Beoordeling varianten

	basis=wensvariant
maatschappelijk rendement	Modernisering van de inrichting komt het bewegingsonderwijs ten goede en stimuleert kinderen tot bewegen. Modernisering van de inrichting is ook voor verenigingen en andere gebruikers van toegevoegde waarde.
investeringsraming	€ 250.000
ruimtelijk	n.v.t.
innovatie	speelt in op nieuwe ontwikkelingen/technieken
synergie/versnelling ontwikkelingen	n.v.t.
fasering	2019-2022
risico's	geen

6.1 Inleiding

In 2016 heeft de gemeente het Sportaccommodatieplan 2016 vastgesteld. De aanleiding om dit plan op te stellen was een bezuinigingsopgave en daarvoor is de sport in Delft uitgebreid doorgelicht. Dat leidde tot een belangrijke conclusie in het Sportaccommodatieplan dat de sportinfrastructuur in Delft er kwalitatief en kwantitatief niet goed voor staat. Die bevinding heeft geleid tot het opstellen van een visie voor sport en bewegen en vervolgens een investeringsagenda sportaccommodaties. De visie Sport en Bewegen is in 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Daarna is een begin gemaakt met de investeringsagenda sportaccommodaties en het uitvoeringsplan sport.

De investeringsagenda richt zich hoofdzakelijk op de fysieke accommodaties. Naast deze investeringsagenda werkt Delft aan een uitvoeringsplan sport. Dit uitvoeringsplan is bedoeld als impuls voor interventies/beweegprogramma's en verenigingsondersteuning.

Het doel van de investeringsagenda sportaccommodaties is een impuls te geven aan de Delftse sportinfrastructuur, zodat Delft weer beschikt over minimaal goede basisvoorzieningen voor sport en bewegen. Daarnaast maakt de investeringsagenda inzichtelijk wat er nodig is voor de beoogde groei van Delft als gevolg van de woningbouwontwikkeling.

6.2 Werkwijze

Om te komen tot een investeringsagenda sportaccommodaties zijn twee sporen gevolgd: een intern spoor en een extern spoor door verenigingen en anderen uit te nodigen om te komen met plannen.

Intern spoor

Mede op basis van het Sportaccommodatieplan 2016 zijn bij de gemeente al diverse plannen en ideeën bekend. Tekorten of knelpunten zijn onder andere vastgesteld op basis van planningsnormen van bonden, bezettingcijfers binnensport, informatie van verenigingen et cetera. Voor de investeringsagenda sportaccommodaties zijn de ontwikkelingen in het onderwijs van groot belang. Om die reden is bij het opstellen van de investeringsagenda nadrukkelijk afstemming gezocht met het onderwijs(huisvestings)beleid van de gemeente.

Extern spoor

Verenigingen en andere partijen zijn uitgenodigd om plannen in te dienen voor de op te stellen investeringsagenda sportaccommodaties. In totaal zijn 17 externe plannen ingediend. Alle externe en interne plannen zijn gebundeld in een bijlage.

Tabel 6.1 Overzicht extern ingediende plannen

	Sportpark Biesland	Stichting sportpark Biesland
1	2e rugbyveld, reconstructie korfbalvelden, dubbele sporthal	
	Sportpark Brasserskade	
2	gebiedsvisie sportpark	Sportvibes, Bruco, Kokon, Concordia, AV'40, DHL, DVC en DHC
3	ombouw velden naar kunstgras, uitbreiding kleedkamers, aanpassing golf	Concordia
4	ombouw tennisbanen en veld 11 naar kunstgras	DHL/DVC
5	vervanging kunstgras, diverse aanpassingen opstellen/stadion en buitenruimte	DHC
6	verbeteren technische nummers, opstellen en sociale veiligheid	AV40
	Sportpark Hof van Delft	
7	Uitbreiding veldcapaciteit, nieuwbouw clubhuis, upgrade park	Ringpass
	Sportpark Kerkpolder	
8	gebiedsvisie sportpark en wijk Buitenhof	DVV Delft, DSV Full Speed, DFC Delfia
	Sportpark Tanthof-Zuid	
9	Renovatie kantine SEP	SEP
10	Intensivering sportpark en recreatiegebied: betere routes, meer activiteiten en ev. verruimen bestemmingsplan	stichting B&EST (Beheer & Exploitatie Sporthal Tanthof)
	Sportpark Kruithuisweg Fortuna/Hudito	
11	uitbreiding veldcapaciteit hockey, upgrade buitenruimte, bijdrage sporthal Fortuna	Hudito en Forunua
	Sportpark Kruithuisweg Blue Birds	
12	uitplaatsen Blue Birds	Blue Birds
	Nader te bepalen	
13	DKIJV-skeelerparcours	DKIJV
	Openbare ruimte	
14	Joggen of fitwalken in hartje Delft	particulier
15	Calisthenics Delftse Hout	particulier
	Binnensport	
16	Basketballaccommodatie (verbeteren /nieuwbouw)	DAS e.a.
17	vervangende accommodatie gym/turnen	Sparta/DOK en intern

De plannen zijn beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- Maatschappelijk rendement (o.a. behoefte, functie voor Delft, urgentie, mate van samenwerking, sociale impact, preventieve gezondheid, duurzaamheid). Ook synergie
- Financieel
- Ruimtelijke betekenis/gevolgen (o.a. inpasbaarheid, bestemmingsplan, grondposities, situering t.o.v. behoefte, bereikbaarheid, relatie gebiedsontwikkeling)
- Innovatie (vernieuwende concepten bijv. in organisatievormen).
- Risico's.
- Benodigde betrokkenheid/vervolgstappen en indicatie tijdpad/fasering.

6.3 Samenvatting voorstellen

Tabel 6.2 geeft een overzicht van de investeringen in de basisvariant (basis op orde) en in de variant waarbij wordt uitgegaan van de wensen van de verenigingen. De basisvariant komt neer op een investering van € 20,8 miljoen exclusief btw. Dat omvat de investeringen die volgens Drijver en Partners wenselijk zijn om de sportaccommodaties in de basis op orde te krijgen. De wensvariant komt afgerond uit op € 46,2 miljoen, maar dat is exclusief een aantal posten. Bij een eventuele verplaatsing van sportpark Kerkpolder zal rekening moeten worden gehouden van minimaal € 6 miljoen (en afhankelijk van de omvang van het sportpark en functies kan dat ook meer zijn). In de wensvariant bij sportpark Brasserskade is een wezenlijke herstructurering van het sportpark (inclusief gebiedsvisie) nog niet inbegrepen. De wensvariant bij Brasserskade is vooral een kwaliteitsverbetering van het bestaande. Investerings in een nieuw zwembad Maria Duystlaan en in de toekomst Kerkpolder, vallen buiten deze investeringsagenda.

Tabel 6.2 Samenvatting investeringsagenda sport bij basisvariant en wensvariant (bedragen exclusief btw, prijspeil 2018)

	basis		wens		voor 2022
Sportpark Biesland					
2e rugbyveld 115x75 en reconstructie korfbalvelden	€	1.190.000			€ 1.190.000
Idem en dubbele sporthal			€	9.885.000	
Sportpark Brasserskade					
centrale inroostering	€	-			
ombouw tennisvelden naar 64x42,4 kunstgras voetbal	€	290.000			€ 290.000
sloop sporthal, recreatieveld en meer verlichting	€	109.000			€ 109.000
gebiedsvisie sportpark		pm		pm	
wensen vereniging incl ombouw tennisvelden, techn nrs atletiek en sloop hal			€	5.176.000	
Sportpark Hof van Delft					
Aanleg 4e veld in park en compensatie waterberging	€	840.000			
Aanleg 4e veld in zo min mogelijk park door verplaatsen clubhuis/infra, compensatie waterberging en kwaliteitsverbetering park			€	3.935.000	
Sportpark Kerkpolder					
verbeteren verkeersveiligheid	€	200.000	€	200.000	€ 200.000
sportparkmanagement en sportprogramma	€	200.000	€	200.000	€ 200.000
gebiedsvisie sportpark en wijk Buitenhof		pm		pm	
Sportpark Tanthof Zuid					
Renovatie kantine SEP	€	-	€	150.000	
Aanleggen (beweeg)routes en beweegaanleidingen naar Abtswoudsebos	€	300.000	€	300.000	€ 300.000
Intensivering sportpark en recreatiegebied: beweegroutes, beweegprogramma, leisuurexclusies (theetuin, outdoor..) en sportparkmanager/ontwikkelaar en ev. verruimen bestemmingsplan					
Sportpark Kruithuisweg Hudito/Fortuna					
aanleg netto 1 hockeyveld en aanpassen infra	€	816.000			€ 816.000
aanleg 3 hockeyvelden (2 water/1 omni) en herinrichting ruimte			€	1.430.000	
bijdrage extra verenigingshal Fortuna			€	600.000	

Sportpark Kruithuisweg Blue Birds				
1 honkbalveld/1, combi, 1 softbal, trainingshal, clubhuis, infra	€	4.100.000		€ 4.100.000
2 honkbalveld/2 softbal, trainingshal, clubhuis, infra			€	4.390.000
Skeelerparcours DKIJV locatie nader te bepalen	€	750.000	€	750.000
Openbare ruimte				
6 looproutes inclusief verbinding recreatiegebieden	€	180.000	€	180.000
Meer mogelijkheden voor sport en bewegen, versmallen	€	250.000	€	1.400.000
Buitenhofdreef of Voorhofdreef, outdoorfitness, interactieve beweegpleinen etc.				
Verbeteren potenties Abtswoudsebos: zie Tanthof sportpark				
sporthal Tanthof aanpassingen	€	403.000	€	403.000
1 gymzaal Tanthof	€	1.391.000	€	1.391.000
sporthal Wippolder aanpassingen	€	115.000	€	115.000
Vernieuwen inventaris bewegingsonderwijs	€	250.000	€	250.000
Basketballaccommodatie (verbeteren /nieuwbouw)	€	250.000	€	5.800.000
Jaarlijkse monitoring bezetting binnensport	€	-	€	-
Voorhof: mogelijk sporthal Schieoevers: zie 1 extra sporthal				
Buitenhof: aanhouden/afstemmen met plannen onderwijshuisvesting				
Voordijkshoorn/Hof van Delft: mogelijk vervangen gymlokalen door sportzaal of sporthal				
Vrijeban en Binnenstad: bij M.Duyslaan sporthal of zaal ter vervanging gymzalen				
1 extra sporthal	€	3.500.000	€	3.500.000
1 sporthal vervanging Fretstraat +turnzaaldeel	€	5.310.000	€	5.310.000
onvoorzien/externe adviezen	€	400.000	€	800.000
	€	20.844.000	€	46.165.000
				€ 9.619.000

Fasering

Niet alle maatregelen kunnen/zullen op hetzelfde moment worden aangelegd. Een en ander is afhankelijk van urgentie en beschikbare middelen bij de gemeente. In de laatste kolom van tabel 6.1 hebben we een indicatie opgenomen van investeringen in de basisvariant die voor 2022 gewenst zijn. Het gaat daarbij om een investering van afgerond € 9,6 miljoen exclusief btw.

Bedragen zijn geen recht

De bedragen per plan/onderdeel zijn geraamd op basis van kengetallen en ervaringscijfers en indicatief. In de initiatieffase (dus aan het begin van een realisatietraject), zijn er onbekendheden en hebben we te maken met marges. Bij project A en B kunnen de kosten lager uitvallen, maar bij project C bijvoorbeeld weer hoger. Het is niet bedoeld om budgetten voor gebruikers op voorhand vast te stellen alsof gebruikers daar 'recht op hebben'.

Investering leidt tot hogere beheerkosten

Door uitbreiding van voorzieningen, nemen de kosten van beheer ook toe. Dat zijn jaarlijkse kosten. Wij ramen de toename van beheerkosten op jaarlijks € 550.000 exclusief btw (prijsspeil 2018).

6.4 Aanbeveling

De investeringsagenda is bedoeld om de sportinfrastructuur in Delft weer op een basisniveau te krijgen. Wanneer we naar de positie van sport binnen de gemeente Delft kijken, dan valt op dat de gemeente Delft structureel weinig uitgeeft aan sport. In 2018 zijn de uitgaven voor de sportbegroting € 25 per inwoner.⁵ In gemeenten met 100.000 tot 150.000 inwoners zijn de uitgaven aan sport € 67,- per inwoner. Landelijk besteden gemeenten circa € 60 tot € 70 per inwoner aan sport.

De investeringsagenda is voor de sport in Delft een zeer positieve en gewenste ontwikkeling. Maar als we naar een groter tijdvak kijken, dan valt ons op dat Delft structureel weinig aan sport besteedt. En eens in de zoveel jaar volgt er een inhaalslag om de ergste noden te lenigen. Omstreeks 2000 is er door de verkoop van de EZH (energiemaatschappij) veel geïnvesteerd in sportaccommodaties. Met de modernisering sportpark Brasserskade was in de periode 2007-2010 € 3,3 miljoen gemoeid. Zo zullen er meer voorbeelden zijn van eenmalige investeringen. De € 25 per inwoner zal dan ook feitelijk wat hoger liggen door eenmalige investeringen, die buiten de sportbegroting om zijn gefinancierd. Maar in onze optiek is het geen degelijk sport- en beweegbeleid wanneer men constant met een te laag budget werkt en eens in de zoveel tijd een hersteloperatie uitvoert. Een gemeente met ruim 100.000 inwoners verdient een aantrekkelijk voorzieningenniveau, inclusief voorzieningen voor sport en bewegen.

⁵ Begrotingsscan, ministerie BZK, 2018.

Bijlage 1 Externe plannen: separate bijlage

Investeringsagenda sportaccommodaties Bijlage externe plannen

gemeente Delft

Datum

18 maart 2019

Referentie

1666RV

In opdracht van

gemeente Delft

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Sportpark Biesland	3
1.1	Plan stichting Biesland	3
Hoofdstuk 2	Sportpark Brasserskade	7
2.1	Plan Concordia	7
2.2	Plan DHC	1
2.3	Plan DVC/DHL	2
2.4	Plan AV'40	7
2.5	Plan Sportvibes	10
Hoofdstuk 3	Sportpark Hof van Delft	25
3.1	Plan Ring Pass	25
Hoofdstuk 4	Sportpark Kerkpolder	32
4.1	Plan DVV Delft, DSV Full Speed en DVC Delfia	32
Hoofdstuk 5	Sportpark Tanthof	45
5.1	Plan stichting Beheer & Exploitatie Sporthal Tanthof	45
5.2	Plan VV SEP	47
Hoofdstuk 6	Sportpark Kruithuisweg	49
6.1	Plan Hudito en Fortuna	49
6.2	Plan Blue Birds	61
Hoofdstuk 7	Binnensport	69
7.1	Plan Basketball City Delft	69
7.2	Gym- turnaccommodatie	75
7.3	Fortuna verenigingshal	76
Hoofdstuk 8	Overige externe plannen	77
8.1	Beweegvriendelijke openbare ruimte	77
8.2	Plan DKIJV Skeelerbaan	83

1.1 Plan stichting Biesland

Stichting Sportpark Biesland

Secretariaat: Tak van Poortvlietstraat 46 2613 WH Delft

Aan: Drijver en Partner t.a.v. de heer Rob de Vries

Onderwerp: sportpark Biesland Ons kenmerk: SSB/1805

Delft, 5 september 2018,

Geachte heer De Vries,

Bij brief van 20 juli jl., kenmerk 3738911, heeft de gemeente o.a. sportverenigingen opgeroepen plannen in te dienen in het kader van de verbetering van de sportvoorzieningen in Delft (de Investeringsagenda Sportaccommodaties). De Stichting Sportpark Biesland vertegenwoordigt de 2 korfbalverenigingen, ckv DES en ckv Excelsior, en 1 rugbyvereniging, RC Delft, en is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het sportpark. De Stichting dient namens hen onderstaand plan in in het kader van deze Investeringsagenda.

Allereerst een korte beschrijving van dit sportpark en de ambities van de 3 verenigingen op dit sportpark. Het sportpark bestaat thans uit 4 kunstgrasvelden en 1 rugby (gras) veld met trainingsvoorzieningen (gras). In 1998 is dit het eerste sportpark waarvan het beheer door de gemeente is overgedragen aan de verenigingen. In 2015 heeft de Stichting zelf het initiatief genomen om de kunstgrasvelden te renoveren en heeft zij, met financiering vanuit de gemeente, de uitvoering zelf ter hand genomen (met een aannemer). Na 20 jaar is dit sportpark in goede staat van onderhoud en wordt dit sportpark zo optimaal mogelijk benut: trainingen en wedstrijden van de verenigingen, gymlessen van scholen en naschoolse opvang (ZON). Daarnaast het de Stichting dit sportpark sinds 2016 gratis ter beschikking gesteld ten behoeve van de Delftse Vakantieactiviteiten. Hiervan wordt in groten getale en met veel succes deelgenomen door kinderen waarvan de thuissituatie het niet toelaat een vakantie te kunnen vieren. Tevens is dit sportpark het eerste geheel rookvrije sportpark in Delft. Allemaal activiteiten die door de vele vrijwilligers van de verenigingen en Stichtingen worden ontplooid ten behoeve van de sporters.

Maar het knelt op dit mooie sportpark: de rugbyvereniging groeit sterk en ook bij de 2 korfbalverenigingen is een (lichte) groei waar te nemen.

Ledental (spelend)	2010	2018	Verwachting 2020
RC Delft	88	376	++
Excelsior	261	311	+
DKC*			
DES	170	186	+

*: opgegaan in Excelsior per 2017

In een tijd waarin de georganiseerde sport onder druk staat en het aantal leden van verenigingen landelijk afneemt is dit een opmerkelijk gegeven. Onze indruk is dat dit te maken heeft met niet alleen de huidige populariteit van de rugbysport, maar ook met het karakter van de 3 verenigingen en de uitstraling van het sportpark. Wij verwachten dat deze trend zich daarom door zal zetten waardoor de genoemde knelpunten groter zullen worden. Concreet:

- De capaciteit voor het spelen van rugby is nu verre van toereikend; RC Delft heeft dringend behoefte aan een tweede (gras)veld;
- De capaciteit voor zaalkorfbal (trainingen en wedstrijden) is verre van toereikend met als gevolg: verspreid over Delft, Den Hoorn en Den Haag trainen en wedstrijden spelen, waardoor het verenigingsverband onder druk staat; overigens zijn beiden bovengenoemde knelpunten ook opgenomen in het Sportaccommodatieplan 2016;
- Op middellange termijn is vanwege de groei van de korfbalverenigingen meer (kunstgras)capaciteit nodig op het sportpark (6 kunstgrasvelden volgens de in 2015 door het KNKV opgestelde capaciteitsberekening);
- Daarnaast is de parkeervoorziening en de verkeersveiligheid rondom het sportpark niet toereikend.

Daarom hebben we naaraanleiding van eerdergenoemde oproep de koppen bij elkaar gestoken deze zomer en hebben we een plan/toekomstvisie voor het sportpark Biesland (bijlage) opgesteld. Belangrijkste elementen hieruit zijn:

- Aanleg van een tweede rugbyveld (korte termijn, 2019, fase 1) en hiervoor ruimte te maken door de parkeerplaats te verplaatsen;
- Bouw van een sportzaal en voorbereiding hiervan door het verplaatsen van 1 kunstgrasveld (2020/2021, fase 1);
- Vervangen en verleggen van de andere 3 kunstgrasvelden zodat de (op middellange termijn) benodigde capaciteit wordt gerealiseerd (2025/2026, fase 3);
- Aanleg van een beachveld (fase 1);
- Ontwikkeling van één multifunctioneel verenigingsgebouw op het sportpark (richting 2026).

Gelet op de beschikbare tijd is dit een plan op hoofdlijnen dat nadere uitwerking behoeft. Dat geldt ook voor de terugkoppeling naar de leden van de 3 verenigingen. Het plan wordt weliswaar op dit niveau onderschreven door de besturen van de 3 verenigingen maar zal ook nog met achterbannen besproken moeten worden (waaruit ook weer ideeën kunnen voortkomen ter aanvulling van dit plan).

Kijkend naar de criteria in de brief kunnen we nu al de volgende voordelen en aantrekkelijke kanten van dit plan beschrijven.

Maatschappelijk rendement

Sportpark Biesland is met haar ruim 1.100 sporters één van de meest gebruikte sportvoorzieningen in Delft. Investeren op dit sportpark betekent ook het oplossen van knelpunten en het ruimte bieden aan verdere groei van de verenigingen.

Financiën

Dit punt vergt nog verdere uitwerking. Wel hebben we door een fasering in de uitvoering aan te brengen zo veel mogelijk rekening gehouden met reeds gedane investeringen en vervanging van velden. Zo is bekend dat de onderlaag van de kunstgrasvelden binnen 5-10 jaar vervangen zal moeten worden wat een mooie kans biedt om de kunstgrasvelden anders te situeren. Door het opheffen van DKC wordt het kunstgrasveld voor die kantine nu gebruikt door Excelsior en DES. Gelet op de toekomstige ontwikkeling zou dit veld al op korte termijn verlegd kunnen worden tussen de andere kunstgrasvelden zodat een aaneengesloten kunstgrasveld ontstaat (t.b.v. vervanging en verandering naar de toekomstige situatie) en ontstaat op de (oude) plek van dit veld ruimte voor parkeren en sportzaal.

Ruimtelijke betekenis

Het sportpark is gelegen tussen de drukke Rijksweg 13 en het recreatiegebied De Delftse Hout. Het sportpark vormt hiermee een bufferzone maar problemen met geluid en fijn stof zijn nog steeds aanwezig. Door een nieuwe accommodatie te bouwen kan deze bufferwerking worden versterkt en kan de milieuproblematiek van het recreatiegebied worden verminderd. Dit vergt nog nadere uitwerking in de definitieve locatiekeuze van sportzaal en gezamenlijke accommodatie.

Innovatie

De afgelopen jaren is door de verenigingen geïnvesteerd in duurzaamheid: zonnepanelen, energiezuinige verlichting, gebruik van regenwater als spoelwater en duurzaam bouwen. We hebben plannen om ook de veldverlichting energiezuinig (LED) te maken en zien met name in de nieuwe sportzaal en accommodatie weer nieuwe mogelijkheden om duurzaam en energiezuinig te bouwen. Daarmee kunnen we ook het meest duurzame sportpark van Delft creëren met dit plan.

Risico's

Wij zien op dit moment een drietal risico's. Allereerst de tijd. We lopen nu (RC Delft) tegen grenzen aan en er zal op korte termijn (dit jaar) een besluit moeten worden genomen over de sportlocaties- en voorzieningen in Delft wil m.n. RC Delft niet tegen een ledenstop aanlopen. Ten tweede de financiën: nadere uitwerking van het plan moet uitwijzen in hoeverre het plan binnen de gestelde termijnen en met de aangegeven fasering uitvoerbaar is binnen de beschikbare gelden van de Investeringsagenda. Tenslotte het gebruik van de voorzieningen m.n. de sportzaal. We zullen ons nader moeten oriënteren, met de gemeente, op de behoefte aan zaaluren overdag van m.n. onderwijsinstellingen om de investering in de sportzaal te laten renderen.

Betrokkenheid/vervolg

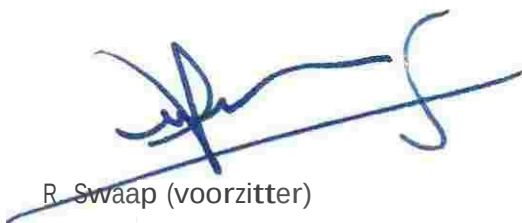
De betrokkenheid van de verenigingen bij het sportpark is groot: samen beheren we het park, samen zorgen we er voor dat wordt ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen en samen hebben we dit plan ontwikkeld. Allemaal voorbeelden die voldoende vertrouwen moeten geven dat de verdere uitwerking en uitvoering ook gezamenlijk (3 verenigingen, Stichting en gemeente) vorm kan worden gegeven.

We zijn trots op hetgeen we de afgelopen jaren hebben kunnen bieden en ontwikkelen op het sportpark Biesland ten behoeve van de sporters in Delft. Dat geldt ook voor onze

ambitie en toekomstplannen. We bevelen ons plan daarom van harte bij u aan en zien uit naar een spoedige en positieve reactie zodat we in gezamenlijkheid (verenigingen, gemeente en Stichting) volgende stappen kunnen zetten.

In afwachting van uw bericht.

Namens de Stichting Sportpark Biesland,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'R. Swaap', written over a horizontal line.

R. Swaap (voorzitter)

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'H. Kraaij', written over a horizontal line.

H. Kraaij (secretaris)

2.1 Plan Concordia

DELFTSE SPORTVERENIGING CONCORDIA
Brasserskade 236 Delft Postbus 26 2600 AG Delft

Rob de Vries Drijver en Partners

Patrick Adriaanse Gemeente Delft

Delft 7 september 2018-09-07

Onderwerp: Voorstel Concordia voor investeringsagenda gemeente Delft

Beste Rob en Patrick,
Hierbij het voorstel van Concordia voor de investeringsagenda. Graag bespreken we dit met jullie zoals aangegeven door Patrick. Voor de zaken naast aanleg van kunstgras hebben we indicatieve bedragen opgenomen. Voor vervanging of aanleg van kunstgrasvelden nemen wij aan dat de gemeente daar de juiste bedragen van heeft.

1. Inleiding

Concordia is een multi sportvereniging met cricket, golf, tennis en voetbal. Zij is met 133 jaar een van de oudste verenigingen van Nederland, kent een rijke historie die goed is gedocumenteerd en hoort tot het cultuurgoed van Delft. Van kleine "elitaire" club is Concordia uitgegroeid naar een brede en maatschappelijk betrokken vereniging.

Op dit moment heeft Concordia ruim 1400 leden. Kenmerkend aan Concordia is de binding die mensen voelen met de club wat zich ook uit in jarenlange lidmaatschappen. Zo is het langste lid inmiddels 72 jaar lid en nog steeds actief. Het jongste lid is 4 jaar en het oudste 89 jaar. Wij zijn nog steeds een echte Delftse vereniging met meer dan 50 % van de leden uit Delft. Verder komen leden uit Den Haag, Rijswijk, Noordorp/Pijnacker, Delfgauw en Den Hoorn/Schippluiden.

Concordia is een vereniging met een maatschappelijk profiel en biedt families een leven lang sporten. Het sportaanbod is gericht op met plezier samen sporten van jongs af aan tot op oudere leeftijd. Binnen elke sport is er de mogelijkheid recreatief of meer prestatiegericht te sporten. Ook biedt Concordia verschillende opleidingsmogelijkheden via samenwerkingsverbanden met een tennisschool, voetbalschool en golfprofessional. Concordia biedt in toenemende mate oplossingen voor mensen met een beperking. Dat gebeurt inmiddels bij golf, voetbal en tennis met programma's voor zowel kinderen als volwassenen. Ook biedt Concordia verschillende stageplekken voor studenten sportonderwijs op mbo-niveau en aan leerlingen met een verstandelijke beperking op VSO niveau voor facilitaire taken. Concordia kent een grote groep vrijwilligers en heeft een brede organisatie voor het managen van de vereniging, de stichting exploitatie sportaccommodatie Concordia en de organisatie van de sporten.

In Delft is Concordia inmiddels de grootste voetbalvereniging met een in de afgelopen jaren sterk gegroeide jeugdafdeling en een groeiende senioren tak. Bijzonder om te noemen is dat Concordia met een veteranenteam deelneemt aan de "klassieke veteranen competitie". Dit is een initiatief buiten de KNVB om van de oudste verenigingen van Nederland. Bekende clubs als Sparta, Ajax en Koninklijke HFC nemen aan deze competitie deel. Voor Golf biedt Concordia een concept gericht op ouderen boven de 60 jaar met tal van activiteiten overdag en een sociaal netwerk. Voor cricket biedt Concordia een concept voor spelers die werkzaam zijn bij internationale organisaties en de TU Delft. Vooral spelers met een Indiase of Pakistaanse achtergrond zijn lid. Door de groei van internationale studenten en medewerkers bij de TU Delft neemt de vraag naar cricket toe. Voor tennis biedt Concordia een concept voor jeugd en volwassenen met als basis een opleidingsaanbod via een tennisschool. Vanuit tennis wordt actief de samenwerking met basisscholen gezocht om de sport onder de aandacht te brengen.

2. Capaciteitsbehoefte

De sportaccommodatie wordt binnen Concordia zeer efficiënt en effectief ingezet met gebruik van clubhuis, kleedkamers en velden door meerdere sporten. Ook wordt een gedeelte van het clubhuis op een aantal dagdelen gebruikt voor naschoolse opvang waarbij kinderen ook gebruik maken van een sportveld. Per sport is in beeld gebracht wat de huidige situatie en problematiek is v.w.b. de accommodatie en wat de verwachtingen zijn voor de komende 5 jaar.

Voor het gemeenschappelijke clubhuis geldt dat dit inmiddels zeer gedateerd is en achterstallig onderhoud heeft. Het clubhuis stamt uit 1984 en is nu 35 jaar oud. De opzet van het clubhuis was voor een veel kleinere vereniging en het heeft inmiddels veel gebreken. Voor renovatie en/of nieuwbouw ontbreekt het Concordia aan de middelen. Dit betekent dat als we niets doen we binnen nu en 5 jaar met hoge onderhoudskosten zullen worden geconfronteerd waarbij de functionaliteit van het gebouw niet verbetert. Wij zouden willen verkennen op welke wijze de gemeente kan faciliteren bij een renovatie of nieuwbouw. Voor renovatie denken wij aan een bedrag van ca. € 0,5 mln exclusief kleedkamers en voor nieuwbouw ca € 2 – 2,5 mln inclusief kleedkamers.

Voor de verschillende sporten is de situatie als volgt:

Cricket

Huidige situatie

52 leden en 4 teams die wisselend op zaterdag en zondag spelen op 2 aansluitende voetbalvelden, veld 8 en 9, met een speciaal aangelegde pitch met gravelondergrond en een cricketmat. Daarnaast is er een cricketkooi die gebruikt wordt voor trainingen en warming up. Deze kooi is 2 jaar geleden op kosten van de vereniging gerenoveerd voor ruim € 10.000. De huidige capaciteit is voldoende voor het bestaande aantal leden. De kwaliteit van de accommodatie is redelijk (door medegebruik van voetbal en golf niet optimaal)

Toekomstige situatie

Door de groei van Delft en de TU Delft en met name door meer internationale inwoners neemt vraag naar cricket toe en zou groei naar 100 leden in de komende 5 jaar mogelijk kunnen zijn. Echter dan is er onvoldoende veld capaciteit

Oplossing voor toekomstige behoefte Door veld 10 en 11 om te zetten naar kunstgras en een 2e pitch aan te leggen zou er in het zomerseizoen extra capaciteit kunnen worden gerealiseerd en wordt het gebruik van die velden maximaal benut. Veld 10 en 11 zouden dan op dezelfde wijze moeten worden aangelegd als veld 8 en 9 (zonder pad tussen de velden).

Golf

Huidige situatie

Concordia biedt een verenigingsconcept voor oudere golfers die niet op commerciële banen kunnen of willen spelen (vanwege lengte van de baan, prijs en gebrek aan verenigingscultuur). Landelijk is golfen steeds meer een sport aan het worden voor ouderen >50/60 jaar en is er meer vraag naar kortere banen. Door de beperkte afstanden in de golfbaan en de natuurlijke ligging biedt Concordia de mogelijkheid om gezond ouder te worden. Ook wordt bijgedragen aan het voorkomen van vereenzaming van ouderen. Er zijn 307 leden (inclusief introductieleden) 800 green fee spelers (geen lid maar betalen per keer). De Golfbaan met 9 holes is in eigen beheer aangelegd en inmiddels is onderhoud ook in eigen beheer met prestatiesubsidie vanuit de gemeente. Er zijn twee extra greens langs veld 9 en 11 (DHL) om ook par 4 te kunnen spelen op bepaalde momenten op werkdagen. Voor het gebruik van veld 11 wordt een vergoeding betaald aan DHL. De drivingrange maakt gebruik van twee voetbalvelden (8 en 9) op werkdagen van 09.00 tot 16.00. Oefengreen is naast het clubhuis. De Golfbaan capaciteit is voldoende en biedt nog mogelijkheden voor groei. De kwaliteit van de baan is goed.

Toekomstige situatie

Door het ouder worden van de bevolking en het langer vitaal zijn van ouderen verwacht Concordia een groei in de komende 5 jaar naar ca. 350/400 leden en toename van de green fee spelers. De capaciteit op de golfbaan is voldoende. Voor de drivingrange zou het gebruik op avonden en weekenden gewenst zijn echter dit kan nu niet vanwege het gebruik door voetbal. Oplossing zou zijn een herinrichting van de huidige golfbaan en verplaatsing van een deel van de golfbaan naar het gebied hertenkamp/hertenhorst. Hierdoor zou ook ruimte kunnen worden gecreëerd om tenminste een extra voetbalveld aan te leggen, op de huidige afslag 7, 8 en 9. Omdat golf een stille sport is zou dit goed passen in het hertenkamp gebied en zou een zinvolle invulling kunnen worden gegeven aan dit stuk natuurgebied dat op dit moment beperkt wordt gebruikt en onderhouden. Er zijn meerdere voorbeelden waarbij in gemeenten openbare parkruimte wordt gebruikt voor een golfaccommodatie. Een eerste verkenning geeft aan dat met een beperkte aanpassing eenvoudig een golfbaan zou kunnen worden aangelegd. Afhankelijk van de ambitie zouden er minimaal 3 of 9 holes kunnen worden gerealiseerd. Dit zou ook mogelijkheden bieden voor het verplaatsen van de drivingrange en uitbreiding met een of meer voetbalvelden.

Tennis

Huidig situatie

193 leden (inclusief 38 introductieleden) en medegebruik van de accommodatie door tennisschool Delftsdubbel. De tennisbanen zijn betrekkelijk nieuw en eigendom van Concordia. Daar is 5 jaar geleden ca. €200.000 in geïnvesteerd. Het minimale aantal leden moet ruim 200 zijn om het tenniscomplex kostendekkend te exploiteren. In Nederland is tennis inmiddels een krimpende sport en daalt het ledenaantal. Dit is ook het geval bij Concordia. Op dit moment is er een overcapaciteit en financieel tekort. Dit financiële aspect wordt binnen de vereniging opgelost. Wanneer bij DHL en DVC de tennisbanen worden

omgezet in voetbal velden zou Concordia de bestaande tennissers in een nog nader uit te werken aanbod kunnen faciliteren. Daarmee zou de overcapaciteit kunnen worden benut.

Toekomstige situatie Door de krimp in de tennismarkt zou Concordia na aflossing en afschrijving van de gedane investeringen in 2022 kunnen beslissen om te stoppen met tennis. Dit komt aan de orde als het niet lukt om in de komende 2 tot 3 jaar het ledenaantal op ca. 250 te krijgen. De dan vrij gekomen ruimte zou dan ingezet kunnen worden voor voetbal of andere sport. Dit vraagt dan wel om een herinrichting en sanering. Eerder stoppen met Tennis is financieel niet interessant vanwege de aflossings- en huurverplichtingen verplichtingen tot 2022.

Voetbal

Huidige situatie

Voetbal is de afgelopen jaren gegroeid van zo'n 700 leden in 2014 naar 820 leden in 2018. Er zijn 3 grote velden beschikbaar veld (veld 8,9 en 10) en een kleiner veld voor jeugdvoetbal (veld 5). Veld 10 is een wetra-veld en heeft als beperking dat het bij slecht weer snel afgekeurd is en door de speel en trainingsintensiteit kwalitatief niet best is. Er zijn op dit moment 12 kleedkamers waarvan 6 in het clubgebouw met gedeelde douches (in feite drie grote kleedkamers waar 2 teams in kunnen, 4 in een verouderd gebouw uit de 60'er jaren en 2 sterk verouderde portacabins die in feite niet meer bruikbaar zijn. Op basis van de KNVB rekentool (zie bijlage) en 58 teams op zaterdag en 4 teams op zondag is de benodigde veld capaciteit 6 velden op zaterdag en 1 veld op zondag. De benodigde kleedkamer capaciteit is 12. Concordia komt dus 2 velden tekort op zaterdag en door de beperkte inzet van veld 10 ook een trainingsveld door de week. Dit capaciteitstekort wordt nu opgelost door maximaal in te plannen op zaterdag van 's morgens 8.00 uur tot 's-avonds 19.00 uur. Ook zit er geen tijd tussen wedstrijden. Dit maakt dat er geen optimaal gebruik kan worden gemaakt van kleedkamers en dat er meer kleedkamers nodig zijn dan nu beschikbaar. Met de huidige teams en wedstrijdplanning is er behoefte aan 16 kleedkamers waarbij ook rekening gehouden is met een toename van meisjesteams. Het capaciteitstekort leidt tot veel klachten en ongenoegen bij leden, scheidrechters en bezoekende clubs.

Toekomstige situatie

Op grond van de demografische ontwikkeling (leeftijdsopbouw), de groeiplannen van de gemeente Delft (10.000 inwoners meer in 2025) en de afname van jongeren tot 15 jaar in met name de wijk Ypenburg in Den Haag (verwachting -5% tot -10% per jaar) verwacht Concordia dat het leden bestand de komende jaren zal stabiliseren en mogelijk licht zal afnemen. Dit betekent dat we een blijvend capaciteitstekort voorzien in de komende 5 jaar. Alternatieven om het capaciteitstekort op te lossen zijn voor de voetbalvelden: • 1 of 2 velden erbij door herverkaveling met golf of uitwisseling met een andere club op het sportpark • tenminste de velden 10 en 11 na seizoen 2018/2019 vervangen voor kunstgras om daarmee de intensiteit qua inzet te vergroten en uitval als gevolg van afkeuring te voorkomen. Alternatieven voor de kleedkamers • Sloop van verouderde kleedkamers (4 en 2 containers) en nieuwbouw van 10 kleedkamers en aanpassing van de bestaande 6 kleedkamers in clubgebouw. Extra investering als gevolg van tekort aan velden ondersteunen vanuit de gemeente. (ca. € 150.000).

Samenvatting

Voor de investeringsagenda wil Concordia de volgende scenario's inbrengen:

Minimum scenario:

Vervangen veld 10 en 11 door kunstgras en aanleggen cricketpitch op deze velden zoals nu op 8/9 na afloop seizoen 2018/2019. Kosten ca €1mln. Vervangen toplaag veld 8 en 9 na afloop seizoen 2019/2020 (kosten ca 0,5 mln). Dit biedt ook de mogelijkheid om tijdens het zomerseizoen de velden te vervangen zonder dat cricket een probleem heeft van het niet kunnen spelen als veld 8 en 9 zouden moeten worden vervangen tijdens het cricketseizoen. Financiële ondersteuning voor uitbreiding van kleedkamers als gevolg van tekort aan velden, eenmalig € 150.000.

Optimaal scenario:

Vervangen veld 10 en 11 voor kunstgras na seizoen 18/19 inclusief cricketpitch. Kosten € 1mln. Ontwikkelen hertenkamp voor golf en vrijkomende ruimte herbestemmen voor een of meerdere voetbalvelden en drivingrange. Nader uit te werken en financiële consequenties in beeld brengen. Voor aanleg golfterrein zou bij 3 holes gedacht kunnen worden aan € 450.000 aanleg kosten en bij 9 holes € 1,3 mln. Dit zijn zeer indicatieve bedragen en moeten op grond van een concreet ontwerp moeten worden bepaald. Voordeel voor de gemeente is dat er een goed onderhouden en nog steeds historisch natuurgebied in stand kan worden gehouden met een passende gebruik door een "stille" sport. Renovatie of nieuwbouwclubhuis voor €0,5mln of €2-€2,5 mln.

Behoefteterminatie Concordia

Datum: 03/09/2018
Relatienummer:

Gemeente: Delft
Vestigingsplaats: Delft

Mannen	Netto speeltijd	Bruto ¹ speeltijd	Teams Zaterdag	Teams Zondag	Teams Doordeweeks
Senioren	90m	135m	2	4	0
O19	90m	135m	3	0	0
O17	80m	125m	6	0	0
O16	80m	125m	0	0	0
O15	70m	115m	8	0	0
O14	70m	115m	1	0	0
O13	60m	105m	8	0	0
O13 (7 lagen 7)	60m	105m	0	0	0
O12	60m	105m	0	0	0
O11 (6 lagen 9)	50m	80m	0	0	0
O11 (7 lagen 7)	50m	80m	7	0	0
O10 (7 lagen 7)	50m	80m	5	0	0
O9 (6 lagen 5)	40m	72m	7	0	0
O8 (6 lagen 5)	40m	72m	6	0	0
O7 (4 lagen 4)	40m	70m	0	0	0
O6 (2 lagen 2)	40m	70m	0	0	0
Senioren (45+)	20m	50m	0	0	0
Senioren (35+)	20m	50m	0	0	0
Veteranen	90m	135m	1	0	0

Vrouwen	Netto speeltijd	Bruto ¹ speeltijd	Teams Zaterdag	Teams Zondag	Teams Doordeweeks
Senioren	90m	135m	0	0	0
Senioren (7 lagen 7, 20m)	20m	50m	0	0	0
Senioren (7 lagen 7, 40m)	40m	70m	0	0	0
O19	90m	135m	1	0	0
O17	80m	125m	0	0	0
O17 (7 lagen 7)	80m	125m	0	0	0
O16	70m	115m	1	0	0
O15 (7 lagen 7)	70m	115m	0	0	0
O13	60m	105m	1	0	0
O13 (7 lagen 7)	60m	105m	0	0	0
O11 (7 lagen 7)	50m	80m	0	0	0
O7 (4 lagen 4)	40m	70m	0	0	0
O6 (2 lagen 2)	40m	70m	0	0	0
Senioren (45+)	20m	50m	0	0	0
Senioren (35+)	20m	50m	0	0	0
Veteranen	90m	135m	0	0	0

G-teams	Netto speeltijd	Bruto ¹ speeltijd	Teams Zaterdag	Teams Zondag	Teams Doordeweeks
Senioren	60m	105m	0	0	0
Juniores	50m	95m	1	0	0

- Bruto speeltijd = netto speeltijd + pauze + wisseltijd (inloop/uitloop)
- Netto veldbezetting = het netto aantal uur dat er effectief op thuishelden gevoetbald wordt

Bruto veldbezetting = het aantal uur dat nodig is om alle thuiswedstrijden af te werken

In de berekening wordt ervan uitgegaan dat teams de helft van hun wedstrijden thuis spelen.
- Capaciteit wedstrijdveld
Bruto speeltijd zaterdag is van 09:00 tot 16:30.
Bruto speeltijd zondag is van 10:00 tot 16:30.
- Benodigde wedstrijdelden = bruto veldbezetting / capaciteit wedstrijdveld.

De uitkomst wordt naar boven afgerond. Er wordt geen onderscheid gemaakt in gebruik hoofdveld en overige wedstrijdelden. De hoogste uitkomst is bepalend voor het aantal benodigde wedstrijdelden.
- Berekening houdend met training eveneens op de woensdagmiddag
- Hoogst aantal benodigde wedstrijdelden x 2.

Let op: zie kwaliteitsbronnen club- kleedgebouw voor aanvullende voorwaarden zoals grootte en teamlockers.
- Op basis van een seizoen van 36 weken

Resultaten

Aantal teams		Wedstrijdelden zaterdag		Wedstrijdelden zondag		Wedstrijdelden doordeweeks		Overige benodigdheden		
Zaterdag	58	Netto veldbezetting ²	24.3 u	Netto veldbezetting ²	3 u	Netto veldbezetting ²	0 u	Trainingsvelden (indicatie) ⁵	3	
Zondag	4	Bruto veldbezetting ³	39.4 u	Bruto veldbezetting ³	4.5 u	Bruto veldbezetting ³	0 u	Kleedkamers ⁶	12	
Doordeweeks	0	Capaciteit wedstrijdveld ³	7.5 u	Capaciteit wedstrijdveld ³	6.5 u	Capaciteit wedstrijdveld ³	4 u	Netto veldbezetting		
Totaal aantal teams ⁴		62	Benodigde velden ⁴	6.3 / 6	Benodigde velden ⁴	6.7 / 1	Benodigde velden ⁴	0 / 0	Per week	27.25 u
									Per jaar ⁷	981 u

2.2 Plan DHC

DHC PLAN VOOR DE INVESTERINGSAGENDA SPORTACCOMMODATIES **– SEPTEMBER 2018**

In een brief van 20 juli 2018 werd vanuit de Gemeente Delft een oproep gedaan om plannen / ideeën in te dienen in het kader van de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Het doel van de Investeringsagenda Sportaccommodaties is een impuls te geven aan de Delftse sportinfrastructuur, zodat Delft weer beschikt over goede basisvoorzieningen voor sport en bewegen. Daarnaast maakt de Investeringsagenda Sportaccommodaties ook inzichtelijk water nodig is voor de beoogde groei van Delft als gevolg van de woningbouwontwikkeling (+ 15.000 woningen tot aan 2040). Om dit inzichtelijk te maken worden in de Investeringsagenda Sportaccommodaties interne en externe plannen/ideeën voor het verbeteren van het voorzieningenniveau ten aanzien van sport en bewegen in beeld gebracht. De ingediende plannen / ideeën worden aan de hand van de navolgende criteria beoordeeld.

	Criteria Investeringsagenda Sportaccommodaties
1	• <i>Maatschappelijk rendement (o.a. behoefte Delftse sporters, functie Delft, urgentie/noodzaak, mate van samenwerking, sociale impact, preventieve gezondheid, duurzaamheid)</i>
2	• <i>Financieel</i>
3	• <i>Ruimtelijke betekenis/gevolgen (o.a. inpasbaarheid, bestemmingsplan, grondposities, situering t. o. v. behoefte, bereikbaarheid, relatie gebiedsontwikkeling)</i>
4	• <i>Innovatie (vernieuwende concepten bijv. in organisatievormen)</i>
5	• <i>Risico's</i>
6	• <i>Benodigde betrokkenheid/vervolgstappen en indicatie; Tijdpadlfasering</i>

Bij de in te dienen voorstellen kunnen bovenstaande criteria als leidraad dienen. Waar dit (nog) niet door de indiener is in te vullen, dan wordt dat aangegeven met 'nader in te vullen' of 'nog niet bekend'.

1 Inleiding

Het DHC Stadion in Delft-Noord is een historische plek waar vele legendarische wedstrijden zijn gespeeld. Eerst sinds 1960 in de betaald voetbal-periode van DHC, later ook één eredivisie seizoen in 1967/1968 Xerxes/DHC tegen onder meer Feyenoord en Ajax. Na dat seizoen kwam, door diverse oorzaken die we hier onbesproken laten, een einde aan het betaalde voetbal in Delft.

In 1966 was de amateurtak van DHC inmiddels al weer zelfstandig verder gegaan, noodgedwongen helemaal opnieuw beginnend van onderaf aan. Met daarbij ook weer volop aandacht voor de jeugd. Kenmerkend voor de belangrijke rol van DHC in deze is de start in 1968 met voetballen voor de spelertjes van 6-10 jaar, als één van de eerste clubs in Nederland. Als amateurclub speelde DHC in het DHC Stadion voor de KNVB-beker tegen onder meer Ajax, maar ook voor die beker tegen FC Twente, Vitesse Arnhem, Fortuna Sittard en ADO Den Haag. Oefenwedstrijden tegen Ajax, Feyenoord, PSV en het Nederlands Elftal. Ten slotte speelde DHC hier ook voor het Nederlands kampioenschap van de amateurs tegen onder meer Geldrop, Rheden,

RKC, Spakenburg en IJsselmeervogels. Met bij die wedstrijden ruim boven de 10.000 toeschouwers speelde DHC een belangrijke rol voor de passieve recreatie, maar ook voor de uitstraling van de amateursport en van Delft.

In het DHC Stadion kwamen ook jarenlang duizenden bezoekers voor het populaire African Music Festival. Tal van bekende Afrikaanse artiesten traden hier op. Ook vonden er concerten (o.a. Back to the 60's/70's) plaats met onder meer Alquin, Mariska Veres, 10 CC en Eric Burdon.

Het DHC Stadion ligt op een schitterende plek, dicht bij afslag Delft-Noord langs de A13. Een toplocatie.

Bij de aanleg eind jaren '50 was deze locatie ver buiten de bebouwing van de stad Delft. De huizen van de Brasserskade en de Ternatestraat (Vrijenban) waren via een viaduct over de A13 nog het dichtste bij. Verder was er in de nabijheid alleen het groen van het Hertenkamp, weilanden en aan de overkant van de Brasserskade de militaire vliegbasis Ypenburg.

Pas tientallen jaren later veranderde de vliegbasis in een Vinex-wijk, uiteindelijk nu grotendeels onderdeel zijnde van de gemeente Den Haag. Uit die omgeving komen nu wel vele jeugdleden naar de clubs aan de Brasserskade, maar voor de club als zodanig verandert dit niks. Eind jaren '50 door de Gemeente Delft noodgedwongen verplaatst vanuit het Westerkwartier (Laantje van Vollering) naar deze locatie ver buiten de bebouwde kom, ligt de Brasserskade nu dicht tegen de Vinexwijk Ypenburg, voor onze club verandert er echter weinig, jongens en meisjes die bij ons willen sporten en zich netjes gedragen zijn welkom. De banden met Delft staan voor DHC echter voorop, daar liggen onze roots, daar zijn de banden met (oud-)leden, organisaties, sponsors, etc. Wij willen allereerst die binding met Delft behouden.

Delft zal ook in de komende jaren groeien met meer woningen en meer inwoners. Mensen gaan meer aan sport doen, we willen dat ook bevorderen. Daarvoor is de nu al krappe sportruimte in Delft dan onvoldoende. De concurrentie tussen ruimte voor bedrijvigheid, woningen en onder meer ook sport en recreatie is groot. Benutting van een sportlocatie en verdichting van de sportmogelijkheden aldaar, is dan ook een noodzaak.

Het Bestuur van DHC wil het DHC Stadion en de totale omringende accommodatie meer, beter, gevarieerder en intensiever gebruiken. Dit door de eigen leden, maar zeker ook door alle Delftenaren. Ouderen en jongeren, Delftenaren uit de hele stad. Benut de mogelijkheden die deze plek biedt. En dan niet alleen de huidige DHC- accommodatie maar ook de direct daaraan grenzende ruimte in de Sportring.

Hoe willen we dat doen?

Eerst beschrijven we de diverse onderdelen van ons plan. Aan het einde van dit rapport wordt een en ander samengevat in een overzichtstekening, dat voor ons is vervaardigd door een professioneel en deskundig bedrijf.

2 Betere benutting Rondweg Stadion

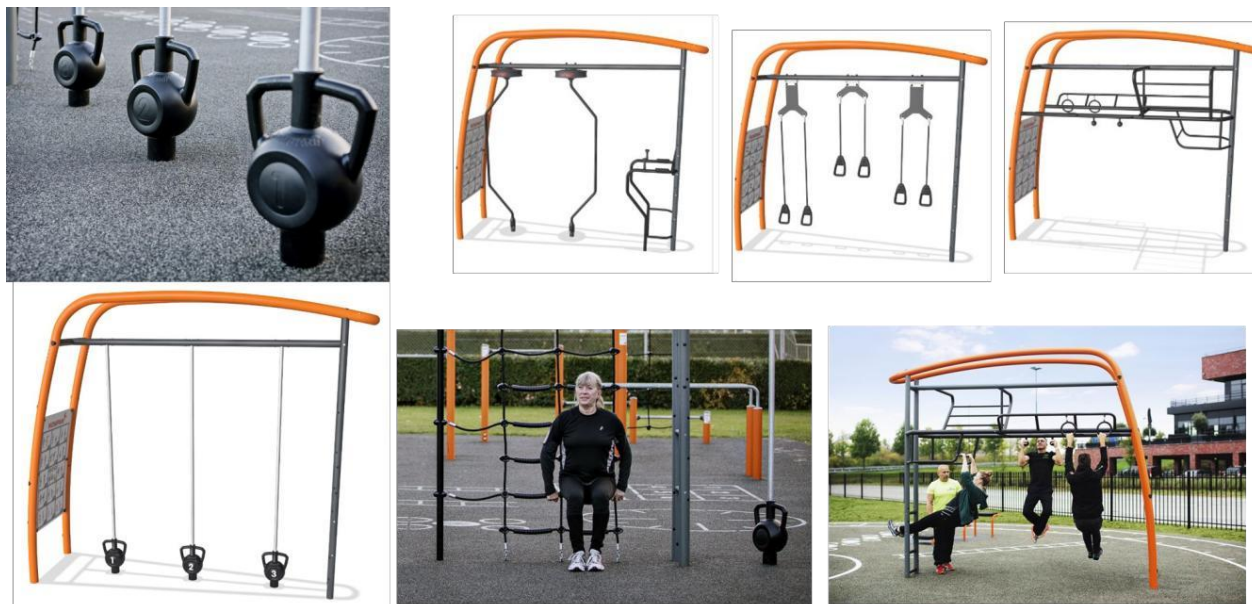
Rondom het DHC Stadion is er nog veel momenteel loze ruimte. Aldaar willen wij sportmogelijkheden aanbieden voor jeugd én ouderen, zoals bijvoorbeeld een aantal kleine miniveldjes, een skate-baan, een beach-volleyveld, een jeu de boulebbaan, een aantal trimattributen voor een trimparcours.

Deze aan te leggen sportmogelijkheden zijn te gebruiken door DHC-leden, maar ook door niet-leden. Niet alleen in het weekeinde of 's avonds, maar ook overdag doordeweeks. (Basis)scholieren kunnen hier – maar desgewenst ook op onze velden

– hun sporturen doorbrengen. Ruimtelijk gezien is er rondom het Stadion verrassend veel ruimte voor extra sportmogelijkheden. De beoogde ruimtes hiervoor vinden we op de verderop in dit rapport opgenomen overzichtstekening terug onder de nummer

6.

Wij denken hierbij aan bijvoorbeeld de volgende mogelijke invullingen.

Hiermee bieden wij mogelijkheden aan de vele individuele sporters in Delft en omgeving om een leuk parcours af te leggen in een rustige omgeving, vlak bij huis. De outdoorgym is bedoeld ter bevordering van lichamelijke activiteit (bewegen). Er zijn honderden verschillende oefeningen op verschillende niveaus beschikbaar. De vandalisme-bestendige fitness oplossingen zijn geschikt voor mensen van alle leeftijden, met of zonder beperking.

Een tweede factor is de motivatie via een gratis app bij bepaalde leverancier die nieuwe gebruikers begeleidt in het uitvoeren van oefeningen. Het helpt ervaren gebruikers inzicht te houden in hun activiteitsniveau en helpt hen fit te blijven.

Uit een onderzoek in Kopenhagen blijkt dat 23% van de gebruikers niet actief is geweest tot de outdoor gym beschikbaar was. (bron: <https://www.kompan.nl/sundby-sports-park>)

Deze ruimtes kunnen – behalve door individuele sporters en DHC-ers – natuurlijk ook gebruikt worden door de andere sportclubs van Sportpark Brasserskade.

3 Verbeteringen aan de bestaande DHC velden

Het kunstgrasveld in het DHC Stadion is al meer dan 10 jaar oud en dringend aan vervanging toe, maar dit zou moeten passen in het Renovatieschema, alleen eerder dan daarin kennelijk nu gepland staat. Ooit was dit één van de mooiste velden uit de regio, maar op dit moment is het één van de minste velden voor het niveau waarop DHC haar wedstrijden speelt. Daardoor zijn de kansen om aantrekkelijke tegenstanders naar ons complex te halen momenteel kleiner dan voorheen. Overigens is ook kunstgrasveld 2 inmiddels meer dan 10 jaar oud en evenzeer aan vervanging toe, eerder dan kennelijk in het Renovatieschema is voorzien.

Verder zou de verlichting in het stadion opgewaardeerd moeten worden van 250 naar 500 of 800 Lux. Dit opent de mogelijkheid voor TV-opnames in de toekomst, hetgeen van belang is indien DHC weer deelname aan de KNVB-beker weet af te dwingen, alsmede in een hogere klasse/divisie komt te spelen dan wel een aantrekkelijke tegenstander naar Delft kan halen. Bovendien verdient het uit milieuoogpunt aanbeveling om de traditionele verlichting te vervangen door LED- verlichting, overigens op alle lichtmasten langs onze velden.

Op de tekening verderop in dit rapport vinden we ook ruimte voor een beeldopname- en/of geluidstoren, tussen de nummers 6 en 7 achter het doel aan de Brasserskade- zijde van het veld. TV/video-opnames zijn ook van nut als leermomenten – met name

ook voor de jeugd – voor analyses van trainingen en wedstrijden, alsmede voor promotie (ook via de moderne sociale media) van diverse activiteiten op het complex.

Met een vervanging van het huidige Wetraveld (veld 3) door een kunstgrasveld, kunnen er meer trainingen worden gehouden en wedstrijden worden gespeeld op dit veld en zullen de relatieve onderhoudskosten omlaag gaan. Vervanging van het natuurgras op het Tussenveld (veld 2A) door kunstgras en uitbreiding van het Tussenveld met een voetvolley- en voettennisveld. Beide velden kunnen hierdoor meer gebruikt worden, zeker indien we kiezen om ook te belichten vanuit de bestaande lichtinstallaties met gekantelde lichten naar de andere kant. Dit zien we in de overzichtstekening verderop terug onder de nummers 1 en 3.

De hier genoemde verbeteringen aan de bestaande DHC velden leiden uiteraard ook tot meer mogelijkheden en ruimte voor omliggende verenigingen. Deze velden kunnen ook uitstekend gebruikt worden door bijvoorbeeld scholen.

4 Uitbreiding gebruiksmogelijkheden clubgebouw met extra etage

Bij de bouw van het DHC-clubgebouw is rekening gehouden met uitbreiding met een extra etage op het gedeelte van kleedkamers en vergaderkamers. Aldaar is dan ruimte voor diverse noodzakelijke en gewenste voorzieningen, zoals te denken valt aan medische/gezondheidsvoorzieningen, bijvoorbeeld een sportschool en een fysiotherapie. Dit biedt een belangrijke aanvulling voor de mensen uit de naaste woonomgeving.

Ook zonder die extra etage kan het DHC-clubgebouw dienen als ontmoetingsruimte voor de ouderen en voor de jeugd uit de buurt en/of verdere omgeving. Er kunnen in ons clubgebouw tal van cursussen en ontspanningsactiviteiten worden gegeven voor de bewoners, in alle leeftijden. Maar met een extra verdieping op het clubgebouw is daar nog meer ruimte voor te creëren. Dergelijke activiteiten zullen dan uiteraard in samenspraak met maatschappelijke organisaties die in de omringende omgeving actief zijn overlegd en ingevuld moeten worden.

De genoemde extra verdieping op het DHC clubgebouw zou ruimte kunnen creëren voor extra sportieve activiteiten, bijvoorbeeld een klimwand (in-/outdoor) van de begane grond t/m de 2^e verdieping. In de nieuwe etage zou bijvoorbeeld ook ruimte kunnen worden gevonden voor activiteiten zoals bridge en/of denksport, voor die verenigingen of groeperingen die daar ruimte voor zoeken. Met andere woorden: het wordt daarmee een clubhuis van de toekomst,

5 Uitbreiding gebruiksmogelijkheden binnen en buiten het DHC complex

Zoals reeds aangegeven vonden er eerder diverse muziektfestivals plaats in het DHC Stadion. Met de aanleg van kunstgras is het gebruik voor voetbal geïntensiveerd, maar zijn muziektfestivals - met de artiesten op een podium aan een zijkant van het stadion en het publiek met onder meer tentjes e.d. op het speelveld en op de omringende tribunes - niet meer mogelijk. Dat gaat immers ten koste van het kunstgras. Muziektfestivals met publiek op het middenterrein, zijnde het kunstgrasvoetbalveld, zijn alleen maar mogelijk door het afdekken van het totale speelveld.

Afdekplaten over het hele veld – zoals in de grotere landelijke voetbalstadions ook worden gebruikt bij muziektfestivals – moeten steeds zijn neer te leggen en weg te halen. Dat maakt dat festivals weer mogelijk zijn. De voormalige opstallen van Gemeentewerken / BAS zouden dan bijvoorbeeld als opslagruimte voor de vloerdelen kunnen dienen.

Verder valt – zonder dat afdekplaten nodig zijn - ook te denken aan in het Stadion organiseren van een muziekconcoers (vergelijk het wereldmuziekconcoers in Kerkrade) en de mogelijkheid van een evenement vergelijkbaar met de Taptoe Delft.

In de verderop te geven overzichtstekening wordt met aangegeven waar extra 8-tegen-8 en/of 6-tegen-6 veldjes aangelegd kunnen worden. Dit niet alleen binnen het DHC complex (tussen het Stadion en veld 2, dus aan de Hertenkamp-zijde van het Stadion; hiervoor is enige aanpassing van de tribune aldaar noodzakelijk), maar ook op het huidige parkeerterrein aan de Sportring. Het creëren van deze extra ruimtes zorgt er voor, dat er meer gezamenlijk gebruik van velden kan ontstaan waardoor de bezetting van het totale sportpark verbetert. Immers, meer aparte veldjes voor 8-tegen-8 dan wel 6-tegen-6 voetbal voor de jongste jeugd biedt op de 'grote' speelvelden meer ruimte voor het 11-tegen-11 voetbal voor de oudere jeugd en voor de senioren.

Ook de hier genoemde verbeteringen – binnen en buiten het bestaande DHC complex - leidt uiteraard ook tot meer mogelijkheden en ruimte voor omliggende verenigingen. Deze velden kunnen ook uitstekend gebruikt worden door bijvoorbeeld scholen.

Onderstaand ter informatie een weergave van de aan te leggen 8-tegen-8 en 6-tegen-6 veldjes, conform de KNVB-normen.

6 Huidig parkeerterrein benutten voor sport

Ook buiten het huidige DHC complex zijn er – naast de voorgaande paragraaf al genoemde mogelijke aanleg van 8-tegen-8 en/of 6-tegen-6 veldjes op het parkeerterrein – nog diverse aanpassingen denkbaar, die de gebruiksmogelijkheden van het totale Sportpark Brasserskade voor de sport vergroten.

In de huidige tijd ontkomen we uiteraard niet aan de noodzaak van voldoende parkeerruimte. De huidige parkeerruimte aan de Sportring is onveilig qua verlichting, matig bij slechtere weersomstandigheden en eigenlijk niet meer van deze tijd. Als dit toch moet worden opgeknapt en verbeterd, dan is een herinrichting ook mogelijk. Herinrichting met als uitgangspunt meer benutting van de ruimte ten behoeve van de sport.

Een adequate invulling van deze ruimte – door draaiing van de atletiekbaan en van voetbalveld 3, terugbrenging van een klein deel van de huidige golfbaan terug naar voormalig voetbalveld 4 en draaiing daarvan – geeft ruimte voor één of meer extra (voetbal)velden. Op deze manier zou er ook ruimte kunnen ontstaan voor andersoortige sporten binnen Sportpark Brasserskade, bijvoorbeeld middels de aanleg van een korfbalveld en/of honk-/softbalveld aan de Sportring, tussen de huidige locaties van DHC en AV'40.

Een dergelijke aanpassing van hetgeen nu feitelijk een in uitvoering en onderhoud achterhaald parkeerterrein is, geeft voor de komende langere termijn-periode meer ruimte voor sportmogelijkheden, hetgeen anders een knelpunt blijft en alleen verder zal toenemen. Bovendien heeft dit minstens twee grote voordelen:

1 dat de onnatuurlijke scheiding tussen de sportvelden van DHC en die van alle andere clubs van het sportpark wordt opgeheven; immers: die scheiding door het

parkeerterrein en die niet-gebruikte sporthal maakt het delen van het gebruik van velden, de 'overloop' tussen de clubs, feitelijk onmogelijk;
2 dat Sportpark Brasserskade een meer divers karakter krijgt, doordat naast voetbal ook meer andere sporten een plek krijgen.

Zie het navolgende plaatje.

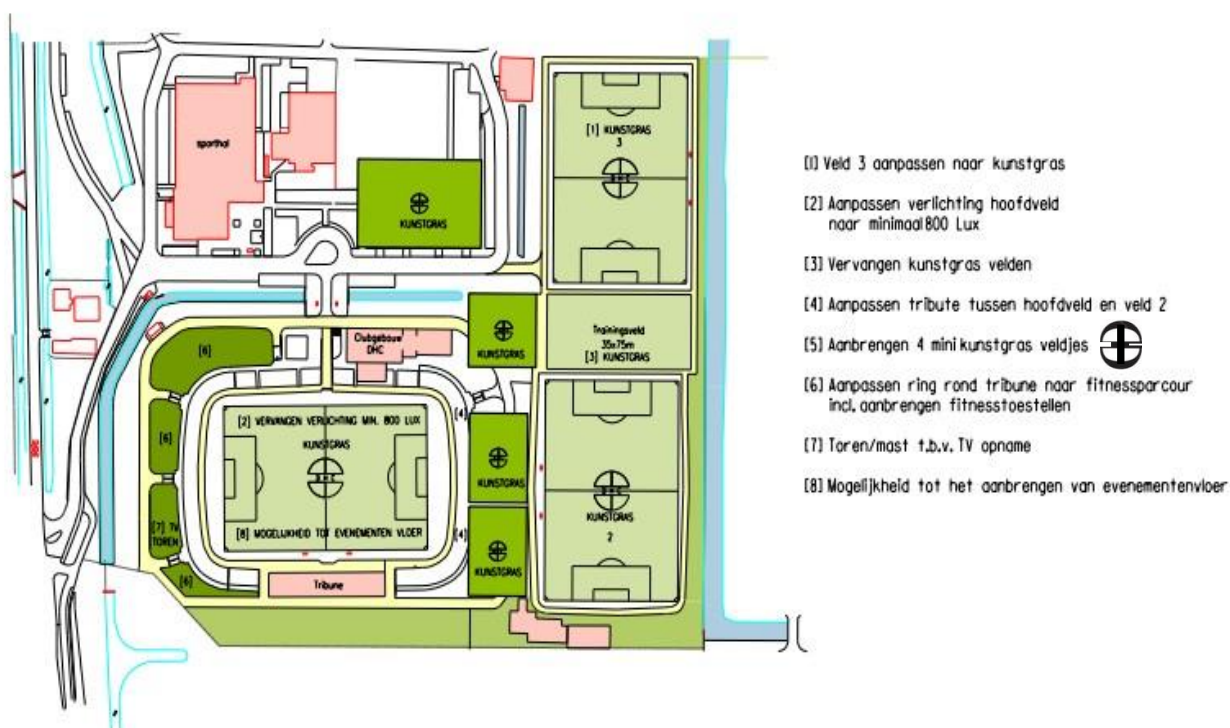

Waar een aantal jaren gelden intensief aan binnensport werd gedaan en met name DAS top-basketbal speelde, is nu een leegstaande stenen kolos, slechts bewoond door een aantal mensen uit oogpunt van anti-kraak. Een sporthal waar al jaren sprake was van achterstallig onderhoud, hetgeen uiteindelijk in het kader van bezuinigingen ook resulteerde in sluiting. Het ontgaat ons en velen waarom deze leegstaande voormalige sporthal nog nutteloos overeind blijft staan. Het is zonde van de ruimte die zo veel beter benut kan worden.

Uiteraard is de mate en nadere invulling van het huidige parkeerterrein, alsmede ook de vrijkomende ruimte indien de ongebruikte voormalige sporthal verdwijnt, onderwerp van nadere studie. Hetzelfde geldt uiteraard voor het vinden van een

vervangende ruimte voor de hierdoor te vervallen parkeerruimte. Tevens zal gezocht moeten worden naar goede en veilige plekken om naast auto's ook fietsen e.d. te kunnen parkeren. Dit geldt zeker als er door meer inwoners in Delft en ook door meer sporters, alsmede door een meer gevarieerd sportaanbod in Sportpark Brasserskade, meer bezoekers naar het sportpark gaan komen. In het verlengde hiervan zouden we ook graag het herstel willen zien van de bereikbaarheid van Sportpark Brasserskade met het openbaar vervoer: de ooit bestaande busverbinding tot op het parkeerterrein is al weer vele jaren geleden helaas komen te vervallen, tot teleurstelling van de gebruikers van het sportpark.

7 Een overzichtstekening

ALGEMENE OPMERKINGEN:

Hoogtematen in meters t.o.v. R.A.P.
Lengtematen in meters
Houtenlaten zijn niet toegepast

Wijz.nr.	Datum	Omschrijving	Gekend	Gecontroleerd
1	07-09-18	TOEVOEGEN WENSEN DHC DELFT	J.B.	P.v.W.
0	29-06-18	INRICHTINGSPLAN	J.B.	P.v.W.

Opdrachtgever: **VOETBALVERENIGING DHC DELFT**
 Project: **HERONTWIKKELING DHC DELFT TE DELFT**
 Fase: **SCHETSONTWERP**
 Onderdeel: **INRICHTINGSPLAN**
 Tekeningnummer: **W18-DHC-001**

Projectleider: **P.v.W.** Badnummer: **1 van 1**
 Formaat: **A3** Schaal: **1:2000**
 Status: **CONCEPT** Wijz.nummer: **1**
 Doc.nummer: **W18-DHC-001**

waalpartners civil engineering

Tel: +31 174 62 77 51
 Postbus 373, 2070 AH, Haarlem
www.waalpartners.nl
info@waalpartners.nl

8 Duurzaamheid en energie

Alle accommodaties en sportmogelijkheden moeten naar de huidige en toekomstige eisen worden aangepast qua duurzaamheid en energieverbruik. Mogelijkheden qua zonne-energie, windenergie enz., alsmede zoals al genoemd de vervanging van traditionele verlichting door LED-verlichting, moeten worden geoptimaliseerd.

9 Ten slotte

De in dit 'DHC plan' voorgestelde ideeën moeten uiteraard nader uitgewerkt en verder gezien worden op haalbaarheid en ook qua kosten. Dit in overleg met de Gemeente Delft, de overige huidige gebruikers van Sportpark Brasserskade, maar ook met de beoogde nieuwe gebruikers van de toekomst. Een aantal onderdelen zijn vrij eenvoudig, op korte termijn en zonder al te hoge kosten uit te voeren. Andere onderdelen vergen een langere termijn en ook grotere bedragen.

Belangrijk is vooral dat alle plannen met elkaar verweven zijn. Het aanleggen van extra mini-veldjes (8-tegen-8 en/of 6-tegen-6 veldjes) bij DHC zorgt er voor dat DHL langer gezamenlijk met DHC gebruik zal kunnen maken van DHC veld 3.

Ook de nieuwe mogelijkheden zijn niet alleen door DHC te gebruiken, maar zeker ook door de individuele en/of niet-clubgebonden sporters. Maar ook door scholen en andere maatschappelijke organisaties.

Met deze plannen voor de vergroting en optimalisering van de sport-mogelijkheden bij en rondom het DHC Stadion hopen wij enkele ideeën in te brengen, die nader uitwerking en nadere overweging serieus mogelijk maken. Dit alles om meer sportmogelijkheden aan te bieden op een locatie die hiertoe de ruimte biedt.

Resumerend komen wij daarmee tot de volgende punten:

- Diverse fitness mogelijkheden in de Rondweg rond het Stadion, ook voor de individuele sporter
- Vervanging kunstgras huidige stadionveld en veld 2
- Vervanging licht stadion naar 500 of 800 lux
- Aanleg TV toren / Geluidstoren
- Aanschaf multifunctionele vloer voor evenementen in het Stadion
- Doorgang / aanpassing tribunes naar velden 2 en 3
- Vervanging wetruveld 3 en Tussenveld 2A door kunstgrasveld
- Uitbreiding Tussenveld voor o.a. voetvolley en voettennis
- Meer multifunctionele gebruiksmogelijkheden door de bouw van een extra verdieping op het clubgebouw
- Aanleg 8x8 en/of 6x6 veldjes tussen het Stadion en veld 2, alsmede op de parkeerplaats
- Aanleg van extra sportvelden – voor voetbal maar ook voor andere sporten, zoals bijvoorbeeld korfbal of honk-/softbal – op het parkeerterrein

Dit 'DHC Plan' sluit aan bij de begin 2018 door de Gemeenteraad van Delft vast gestelde Nota 'Visie sport en bewegen 2017-2025', waarin immers onder meer wordt gesteld dat in 2025 – en in navolgende jaren – de Delftenaren een gezonde leefstijl hebben, voldoende sporten en bewegen, en dat daar laagdrempelige mogelijkheden toe bestaan. Daarbij wenst men de samenwerking tussen sportclubs, het onderwijs, de zorg, etc. Er dienen in Delft voldoende en geschikte sportvoorzieningen te zijn, ook met een beweegvriendelijke inrichting van de buitenruimte, die het mogelijk maakt en uitnodigt om te bewegen. De Delftse sportverenigingen zouden volgens genoemde gemeentelijke visie vitaal, open en maatschappelijk actief moeten zijn. DHC beoogt met dit Plan hier een aanzet toe te leveren.

Onze beoordeling van de aangegeven criteria ziet er als volgt uit.

	Criteria Investeringsagenda Sportaccommodaties	Beoordeling
1	• <i>Maatschappelijk rendement (o.a. behoefte Delftse sporters, functie Delft, urgentie/noodzaak, mate van samenwerking, sociale impact, preventieve gezondheid, duurzaamheid)</i>	Wordt aan voldaan
2	• <i>Financieel</i>	Is beperkt; maar nader te berekenen / nader in te vullen
3	• <i>Ruimtelijke betekenis/gevolgen (o.a. inpasbaarheid, bestemmingsplan, grondposities, situering t. o. v. behoefte, bereikbaarheid, relatie gebiedsontwikkeling)</i>	Inpasbaar, zowel binnen de gegeven ruimte als ook binnen de bestemming sport
4	• <i>Innovatie (vernieuwende concepten bijv. in organisatievormen)</i>	Voorzieningen voor en ook in samenwerking met individuele en niet –clubgebonden sporters, met andere sportclubs en met
5	• <i>Risico's</i>	Nihil
6	• <i>Benodigde betrokkenheid/vervolgstappen en indicatie: Tijdpad/fasering</i>	12/24 maanden

Bestuur DHC

Patrick Luiten, voorzitter

Dik Schreuders, secretaris

9 september 2018

2.3 Plan DVC/DHL

Datum: 2 september 2018

Betreft: brief datum 20 juli 2018, uw kenmerk: 3738911

Geachte heer De Vries,

Naar aanleiding van de brief van 20 juli jl. van de Gemeente Delft, doen wij u hierbij de investeringsbenodigdheden toekomen van sv DHL en DVC in samenwerking met hun Stichting Exploitatie Accommodatie Sportpark Brasserskade (SEAB).

Motivatie en onderbouwing

Reeds enige jaren kampen de clubs, DVC en DHL, beide onderdeel van de Stichting Exploitatie Accommodatie Sportpark Brasserskade, met problemen aangaande de veldcapaciteit, kleedkamer capaciteit en de kwaliteit van de huisvesting. De problemen met veldcapaciteit en kleedkamer capaciteit is evident voor voornamelijk DHL. Uit de berekeningen in Bijlage I blijkt de behoefte aan veld capaciteiten kleedkamer capaciteit, voor respectievelijk DVC en DHL, 2 en 4 velden en 4 en 8 kleedkamers te bedragen. Momenteel beschikken de clubs over respectievelijk 2 en 2 velden en over respectievelijk 6 en 8 kleedkamers.

Het moge duidelijk zijn dat met name het probleem ligt bij de veldcapaciteit. Dit vergt wel enige nuancering. De velden bij DVC bestaat uit een grasveld (hoofdveld) en een kunstgrasveld. Door gemeentelijke bepalingen kan het hoofdveld zeer beperkt gebruik worden voor trainingsdoeleinden, waarmee de druk komt te liggen op het kunstgrasveld. Tevens vindt op de velden medegebruik plaats door een team van Australian Football. Voor DHL bestaat een vergelijkbare situatie. DHL beschikt over een kunstgrasveld (hoofdveld) en een Wetraveld. Het Wetraveld is van zodanige kwaliteit dat deze maar beperkt bespeelbaar is waardoor de druk komt te liggen op het kunstgrasveld. Ergo, capaciteitsuitbreiding of verbetering van de velden beheert door de Stichting SEAB is noodzakelijk.

Beide verenigingen hebben volgens de berekeningsmethodiek van de KNVB geen capaciteitsprobleem voor haar kleedkamers. Ook dit dient genuanceerd te worden. Alhoewel er geen capaciteitsprobleem is, is de kwaliteit, met name bij DHL, van zodanig niveau dat deze op zeer korte termijn investeringen vergen. Deze investeringen zijn geen onderdeel van deze aanvraag, maar zijn wel meldenswaardig omdat wij, maar ook de Gemeente, van mening zijn dat voor een vitale vereniging, een goede accommodatie en infrastructuur, van groot belang zijn. Ergo, een investering in velden moet samen gaan met een investering in de accommodatie. DHL heeft in mei 2018 een vergunning verkregen voor nieuwbouw van haar accommodatie waarin 5 nieuwe kleedkamers opgenomen zijn. Dit brengt het totaal voor DHL op 11 kleedkamers, ruim voldoende voor toekomst.

Deze aanvraag richt OP de oplossing van de problematiek rondom de veldcapaciteiten van beide verenigingen.

Oplossingen en investeringen

De problematiek rondom de veldcapaciteiten is enige jaren geleden aangekaart bij de Gemeente. Het BAS rapport van 2015 heeft de kwaliteit van de velden in Delft in kaart gebracht. In dit rapport werd nadrukkelijk vermeldt dat onderhoud en investeringen in kwaliteit noodzakelijk was voor beide verenigingen. Het rapport uit hetzelfde jaar van Drijver en Partners heeft aangetoond dat met name DVC een capaciteitsprobleem heeft. Daar DHL de laatste jaren sterk gegroeid is zij genoodzaakt geweest om een veld bij DHC te huren. Dit is een tijdelijke oplossing aangezien de verwachting is dat DHC vanaf volgend jaar dit veld weer opeist voor eigen gebruik.

In de vorige bezuinigingsronde op Sport in Delft, gebaseerd op het rapport van Drijver en Partners uit 2015, is als bezuiniging de afstoting van de tennisvelden bij voetbalverenigingen opgenomen. Daar DVC en DHL beide beschikken over 4 tennisvelden betrof dit direct beide verenigingen. In overleg met de wethouder (De Prez) en zijn ambtenaren, zijn beide akkoord gegaan met de afstoting van tennisvelden waarbij er een nieuwe invulling voor de vrijgekomen ruimte is gezocht in relatie tot veldcapaciteitsproblematiek. In overleg is gekozen voor het omvormen van het tennisveld door DHL naar een volledig voetbalveld en DVC voor een omvorming van tennisvelden naar een kleiner voetbalveld en behoud van een tweetal tennisbanen. De wethouder heeft ingestemd met deze plannen. Mondeling is deze toezegging gedaan.

Op basis van deze mondelinge toezegging zijn beide verenigingen, in opdracht van de heren P. Adriaanse en A. Holkers, gestart met de verdere uitwerking van deze plannen en de financiële consequenties hiervan. In bijlage II vindt u de plannen en de financiële onderbouwing. Deze is medio 2016 afgegeven aan de Gemeente ter beoordeling en financiering. Ondanks de toezegging, bij monde van de Wethouder, heeft dit nog niet geleid tot concrete uitvoering. De veldcapaciteitsproblematiek wordt momenteel enigszins verzacht door de inhuur van een veld van OHC, maar de uitvoering van het plan op zeer korte termijn is van groot belang voor beide verenigingen, aangezien de veldinhuur zich waarschijnlijk beperkt alleen tot het voetbalseizoen 2018/2019. Vandaar dat de uitvoering van dit plan voor de Stichting en beide betrokken verenigingen de hoogste urgentie heeft.

Daar de omvorming van de tennisbanen een deel van problematiek van de veldcapaciteit wegneemt biedt het nog geen volledig antwoord op de gehele veldcapaciteitsproblematiek. Vandaar dat we ook in dit voorstel een aanvullende optie mee willen nemen voor een verdere oplossing van de veldcapaciteitproblematiek voor de middellange termijn. Het Wetreveld bij DHL, dient in jaar 2021 volledig gerenoveerd te worden (zie Bijlage 111). Het voorstel van de Stichting en de aangesloten verenigingen is om dit veld dan om te vormen naar een kunstgrasveld, waardoor de bespeelbaar van het veld wordt verhoogd van 700 uur naar 1200 uur. Bij voorkeur wordt deze investering, ter grootte van ongeveer 450.000 Euro, naar voren gehaald.

Criteria investeringsagenda Sportaccommodaties

In uw brief van 20 juli jl. geeft u aan dat alle voorstellen worden beoordeeld aan de hand van een aantal criteria. Hieronder een overzicht van de matching van de plannen met deze criteria.

Maatschappelijk rendement

De gemeente Delft streeft naar vitale en gezonde verenigingen. Zoals al eerder gezegd dit betekent dat verenigingen moeten beschikken over goede accommodatie en infrastructuur. De ingediende plannen hebben als doel, samen met de eigen investeringen in de accommodatie hier vorm aan te geven voor de komende 15 jaar. Naar verwachting zal de stagnerende aanwas van leden vanuit Ypenburg gecompenseerd worden door de aanwas van leden vanuit Delft als gevolg van de woningbouwontwikkelingen in Delft (bouw van 15.000 woningen).

Financieel

Reeds eerder is verwezen naar de financiële consequenties van de ingediende plannen. Samenvattend vraagt de Stichting en de aangesloten verenigingen de volgende investeringen vanuit

de Investeringsagenda:

1. Omvorming tennisvelden OVC: 83.850 Euro (peildatum januari 2017);
2. Omvorming tennisvelden OHL: 105.184 Euro (peildatum januari 2017);
3. Aanleg kunstgrasveld ter vervanging Wetraveld: 450.000 Euro (schatting, peildatum juli 2018).

Ruimtelijk betekenis/gevolgen

De ingediende plannen hebben geen ruimtelijke consequenties, aangezien de huidige ruimtelijke inrichting niet verandert. Er wordt gebruik gemaakt van de huidige inrichting waarin alleen een andere sportfunctie wordt gefaciliteerd (voetbal i.p.v. tennis). De omvorming van een Wetraveld naar een kunstgrasveld heeft ook geen ruimtelijke consequenties.

Innovatie

De ingediende plannen zijn inpasbaar in de door Sportvibes ontwikkelde plannen voor een herinrichting van het Sport Brasserskade als geheel. Daar OHL zitting neemt (mede namens DVC en de Stichting SEAB) in de kerngroep die zich bezig heeft gehouden met ontwikkeling van een eerste globaal concept voor deze herinrichting zijn deze plannen afgestemd

Risico's

Oe risico's zijn te onderscheiden in risico's in het geval de ingediende plannen geen doorgang vinden en risico's wanneer deze wel doorgang vinden. In het geval dat ingediende plannen niet worden gehonoreerd ontstaat een situatie waarbij de clubs geen invulling kunnen geven aan de wensen van Gemeente voor vitale clubs en we vanaf volgend seizoen het aantal leden moeten reduceren in verband met het beëindigen van de veldhuur bij DHC. In het geval dat de plannen wel worden gehonoreerd, ligt het risico in de demografische ontwikkelingen in de wijk Ypenburg. De demografische trend is dat het aantal kinderen dat zich meldt voor lidmaatschap bij een vereniging afneemt. Dit wordt echter naar verwachting gecompenseerd door de aanwas van nieuwe leden als gevolg van de woningbouwplannen van de Gemeente Delft.

Benodigde betrokkenheid/vervolgstoppen en indicatie tijdpad/fasering

De ingediende plannen hebben een relatief korte tijdshorizon, aangezien deze een oplossing bieden voor de problemen op de korte termijn met een hoge urgentie. Tot nu toe is een deel van problematiek ad hoc en tijdelijk opgelost door de inhuur van een veld van OHC. Echter vanaf het volgende voetbalseizoen zat de stichting deze mogelijkheid niet meer hebben, omdat DHC al lopend dit seizoen al min of meer capaciteit claimt van het verhuurde veld. We dienen voor het seizoen 2019/2020 te beschikken over een grotere veldcapaciteit dan momenteel beschikbaar is. Het heeft onze voorkeur zo spoedig mogelijk te starten met de omvorming van de tennisvelden naar voetbalvelden. De vervanging van het Wetraveld zou dan tijdens de geplande renovatie in 2021 moeten plaatsvinden. Daarnaast zal de Stichting en haar betrokken verenigingen in overleg met de betrokken partijen bij het Sportvibes plan voor de lange termijn aansluiten.

Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met ondergetekenden.

Voorzitter DVC
Edwin Dado

Voorzitter DHL
Paul de Bree

Voorzitter SEAB
Hans Kanij

2.4 Plan AV'40

Gemeente Delft
t.a.v. de heer P. Adriaanse
Postbus 78
2600 ME. Delft

Delft, 14 oktober 2018

Betreft: investeringsagenda sportaccommodaties

Beste Patrick,

Naar aanleiding van het overleg inzake de investeringsagenda sportaccommodaties hierbij de investeringsuitgangspunten van AV40.

AV'40 wenst zich de komende jaren verder te ontwikkelen en te groeien door het investeren in trainers, verbreden aanbod en het verbeteren van de accommodaties en faciliteiten. Om de ambitie waar te kunnen maken dient er geïnvesteerd te worden. De investeringen kunnen niet zelfstandig door AV40 worden gedragen.

De onderstaande investeringen staan los van het door de verenigingen aan de Brasserskade gepresenteerde plan voor de ontwikkeling van Sportcampus Delft en herontwikkeling van de sporthal. We gaan ervan uit dat we het plan conform de afspraken op 21 juni 2018 kunnen bespreken met de wethouder.

Accommodatie

AV40 beschikt over een drietal opstallen, het badhuis, kantine en krachthonk. Onderstaand de status van de opstallen en de benodigde investeringen:

Badhuis

Het badhuis is relatief recent en vergt geen grote aanpassingen m.u.v. een aantal functionele aanpassingen. Over ca 10 jaar zijn investeringen te voorzien in de warmteopwekking. De huidige installatie is gasgestookt en dient vervangen te worden door een gasloze opwekking.

Actie: < 10 jaar

Kosten: € 15.000,-

Kantine

De bouwkundige staat is redelijk. Over ca 10 jaar zal het gebouw gerenoveerd en duurzaam gemaakt moeten worden.

Actie: < 10 jaar

Kosten: € 125.000,-

Krachthonk, materiaal opslag en wedstrijd secretariaat

Het bestaande gebouw voldoet niet aan de eisen, de bouwkundige staat is slecht. Het gebouw dient binnen 2 jaar vervangen te worden. Indien het gebouw niet vervangen kan worden zal het gesloten

moeten worden en kan AV40 niet meer voorzien in het aanbod. Thans wordt er een programma van eisen opgesteld. AV40 heeft niet de middelen om het gebouw te vervangen.

Actie: < 2 jaar

Kosten: € 300.000,-

Investeringsfaciliteiten

Onderstaand de investeringen in faciliteiten. De nummers achter de onderdelen verwijzen naar de bijgevoegde plattegrond.

Werpkoos (positie 1)

De huidige werpkooi voldoet niet aan eisen van de AtletiekUnie waardoor er geen kogelslinger- en discuswerpwedstrijden gehouden mogen worden. Onderdeel van de vereiste aanpassingen is het vervangen van de ondervloer. Vervanging op korte termijn is vereist.

Actie: < 2 jaar

Kosten: € 20.000,-

2e werpkooi (positie 2)

Het realiseren van een tweede werpkooi zodat men gelijktijdig kan discuswerpen en kogelstoten. Een enkele werpkooi is onvoldoende voor de beoogde groei van het aantal atleten.

Actie: < 5 jaar

Kosten: € 20.000,-

Afwatering verspringbakken

De afwatering van de verspringbakken is onvoldoende na regen staan de bakken onder water waardoor ze niet meer gebruikt kunnen worden tijdens de trainingen en wedstrijden. Actie: < 2 jaar

Kosten: € pm

Uitbreiden kogelbak (positie 3)

Het uitbreiden van de kogelbak waardoor er beter kogelstoottraining gegeven kunnen worden. De atleten kunnen dan gelijktijdig trainen. Haag atletiek en Leiden atletiek beschikken reeds over kogelbakken van de gewenste afmetingen.

Actie: < 5 jaar

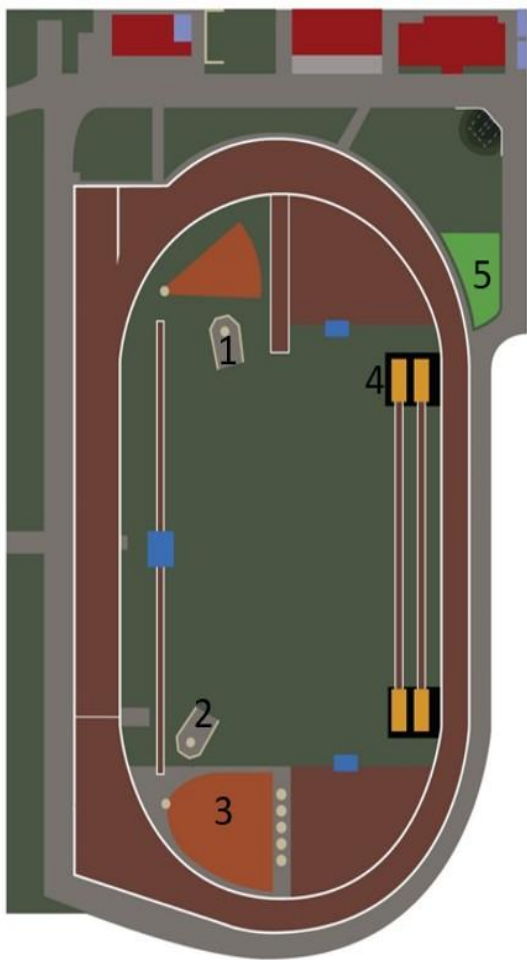
Kosten: € 10.000,-

Vervangen tegels (positie 4)

Vervangen van de tegels langs de verspringbakken door rubber. De spikes van de atleten beschadigen op de tegels.

Actie: < 5 jaar

Kosten: € 7.500,-

De bovengenoemde prijzen zijn gebaseerd op prijspeil 2018, excl btw.

Omgeving

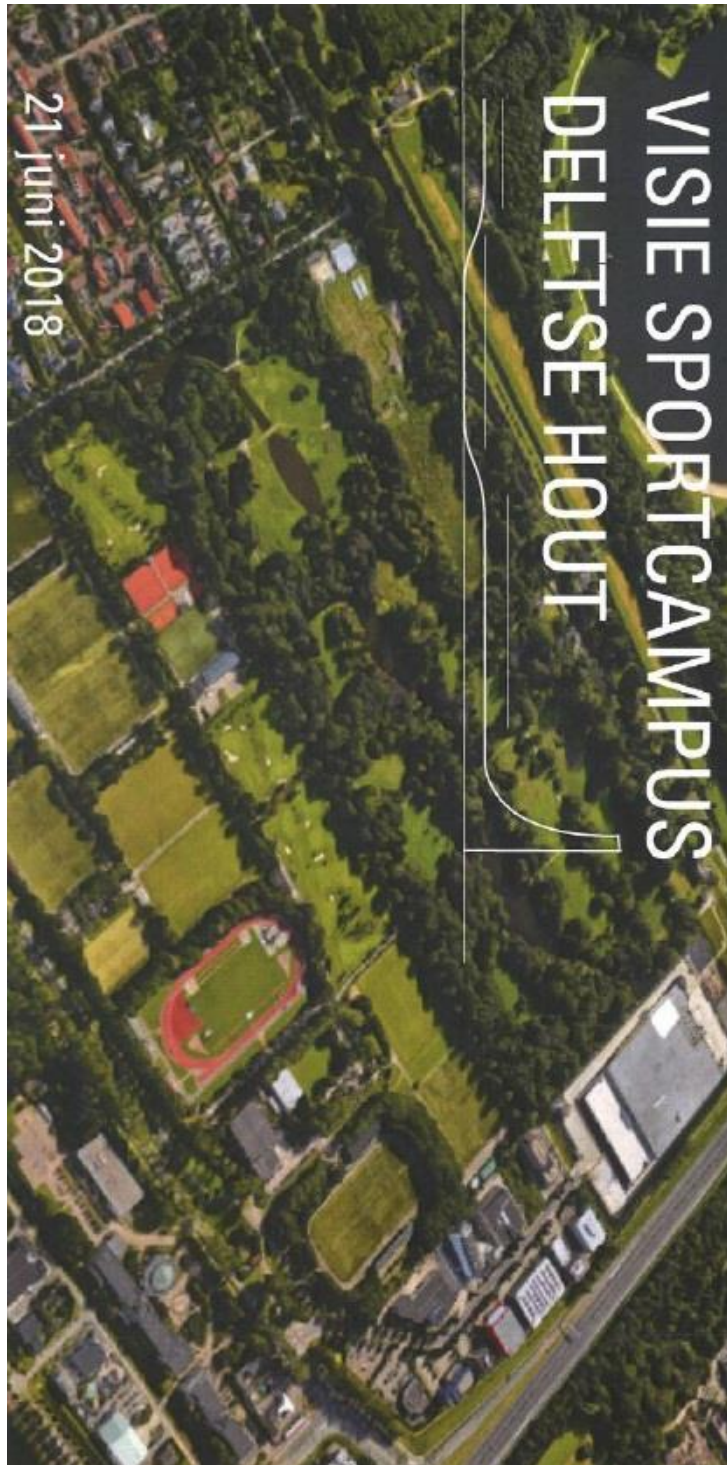
De omgeving van AV40 is sociaal en fysiek niet veilig. Rondom de leegstaande sporthal vinden in de avonden onwenselijke zaken plaats. Het is derhalve voor de atleten en vrijwilligers van AV40 geen veilige omgeving. Hierbij verzoeken we gemeente Delft maatregelen te nemen om een veilige sportomgeving te creëren. Daarnaast is de openbare inrichting verouderd en beschadigd. Een deel van de parkeerterreinen zijn zo ongelijk dat de kans op beschadigingen aan auto's en persoonlijk letsel groot is.

AV40 maakt voor de wegatletiek veel gebruik van de Delftsehout, de infrastructuur van de Delftsehout is in een zodanig toestand dat er gevaarlijke situaties kunnen optreden. Daarnaast is het wenselijk een deel van de infrastructuur gedurende enkele uren in de avond te verlichten zodanig dat hier ook in de winter gesport kan worden. In de winter wordt er noodgedwongen gebruik gemaakt van de verlichte fietspaden en woonwijken welke niet ingericht zijn voor sportbeoefening in teamverband. De openbare voorzieningen liggen daarnaast dicht bij de A13 wat geen gezonde omgeving is voor sportbeoefening.

In de veronderstelling u voldoende te hebben geïnformeerd, Met vriendelijke groet,

Guido van Arkel, Voorzitter AV40

2.5 Plan Sportvibes

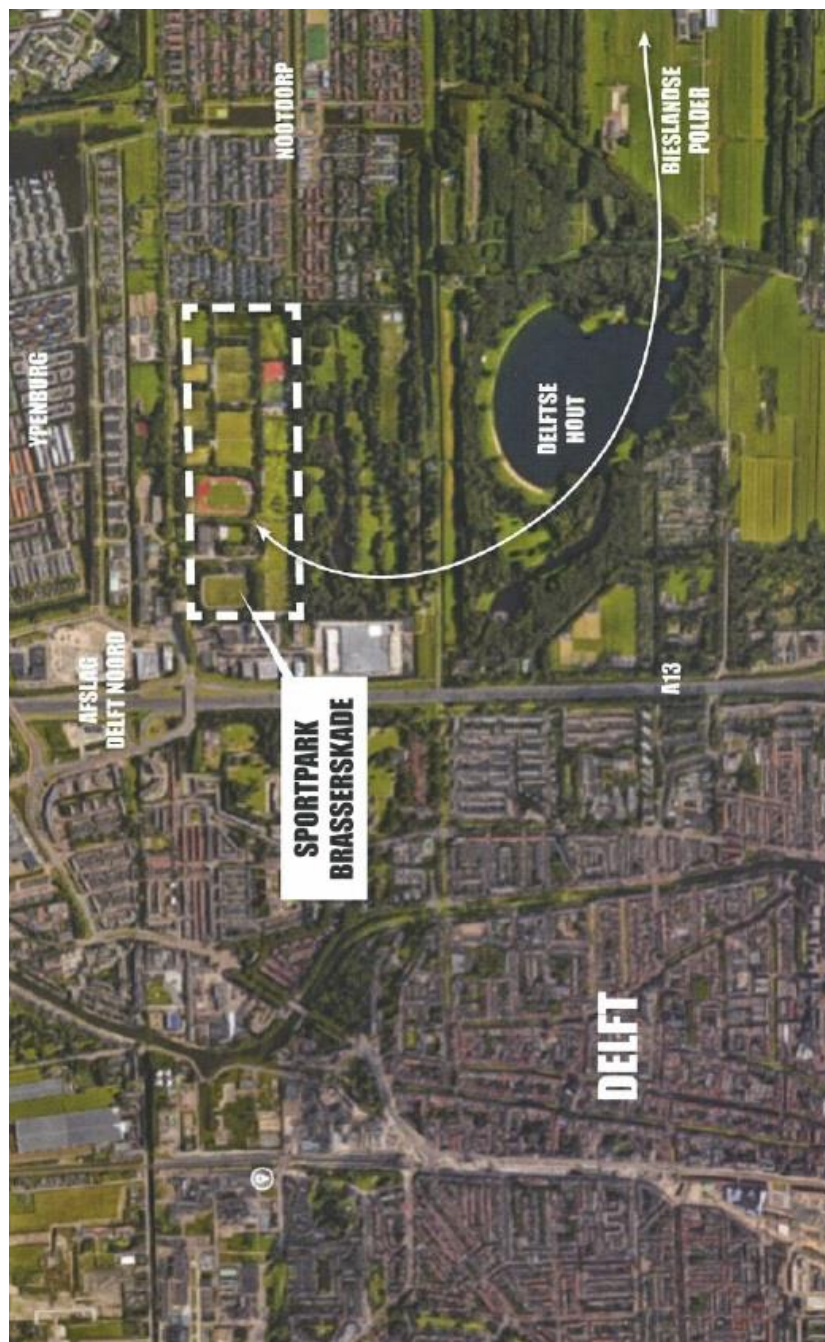

Initiatief van

- Sportvibes sportmarketing
- Sportverenigingen, kernteam AV 40, DHL en Concordia
- Kokon architectuur en stedenbouw
- Bruco projectontwikkeling

Aanleiding, huidige situatie

- Sportpark met sportorganisaties in voetbal, atletiek, golf, tennis, cricket, jeu de boules en squash en 7 organisaties
- Grenzend aan Delft, Den Haag Ypenburg, Rijswijk en Nootdorp/Pijnacker
- Onderdeel van natuurgebied Delftse Hout
- Verouderde accommodaties, achterstallig onderhoud, sporthal buitengebruik gesteld
- Onderlinge samenwerking beperkt, ieder voor zich met gemeente als eigenaar/beheerder
- Veel hekken, prikkeldraad en verboden toegang
- Toegankelijkheid en veiligheid beperkt
- Capaciteitstekorten

Delftse Hout in DE JAREN '60

aanleg van zwembad 't Korft

hoogtijdagen DHC

en het Rieten Dak

Situatie 2018

Welkom.....

Welkom.....

Welkom.....

Leegstand

Entree: asfalt, auto's, hek

Verwaarloosde openbare ruimte

Gedateerde verenigingsgebouwen

Slecht wegdek voor sportbeoefening

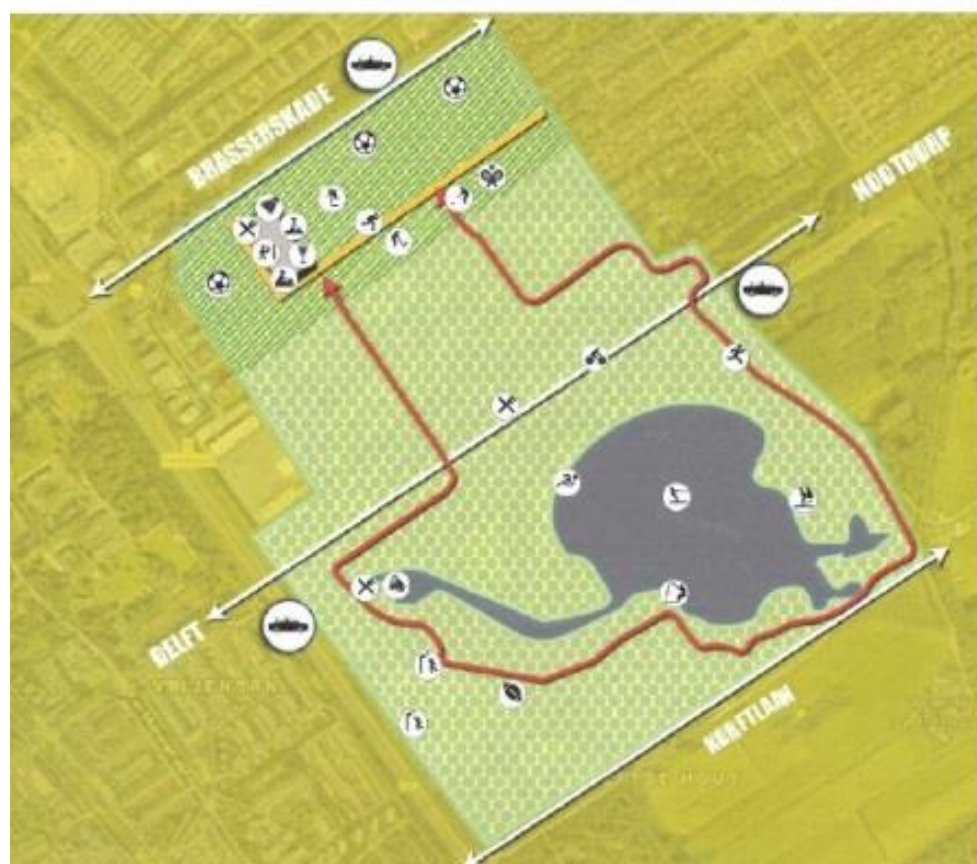
DHC

Sportpark van de toekomst

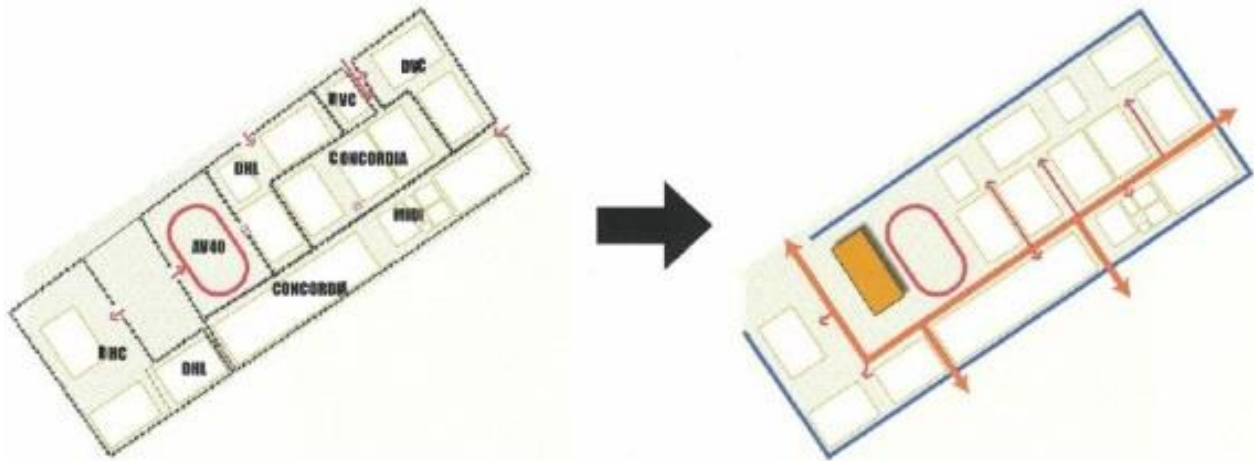
sportcampus Delftse Hout

atletiek
 golf
 zeilen
 surfen
 hardlopen
 voetbal
 tennis
 rugby
 korfbal
 squash
 boogschieten
 jeu de boules
 hengelsport
 skeeleren
 klimtoren
 beachvolleybal
 bootcamp
 yoga
 ...
 horeca
 en recreatie

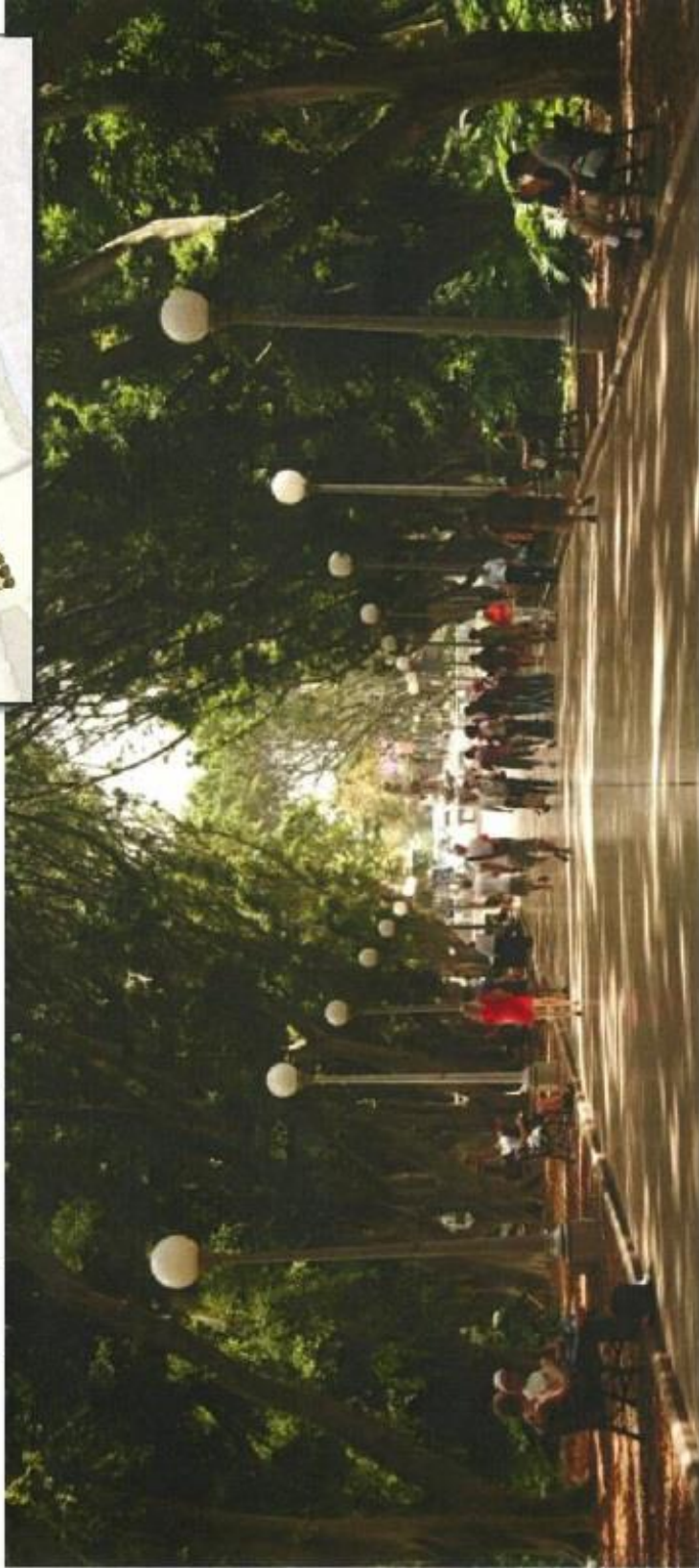
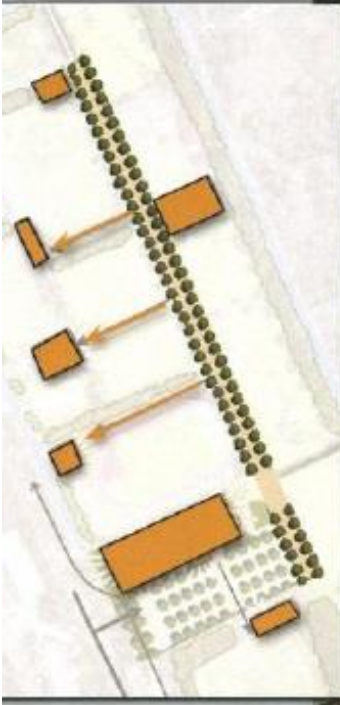
sportcampus Delftse Hout

van een versnipperd **sportpark** naar een open, verbonden **sportcampus**

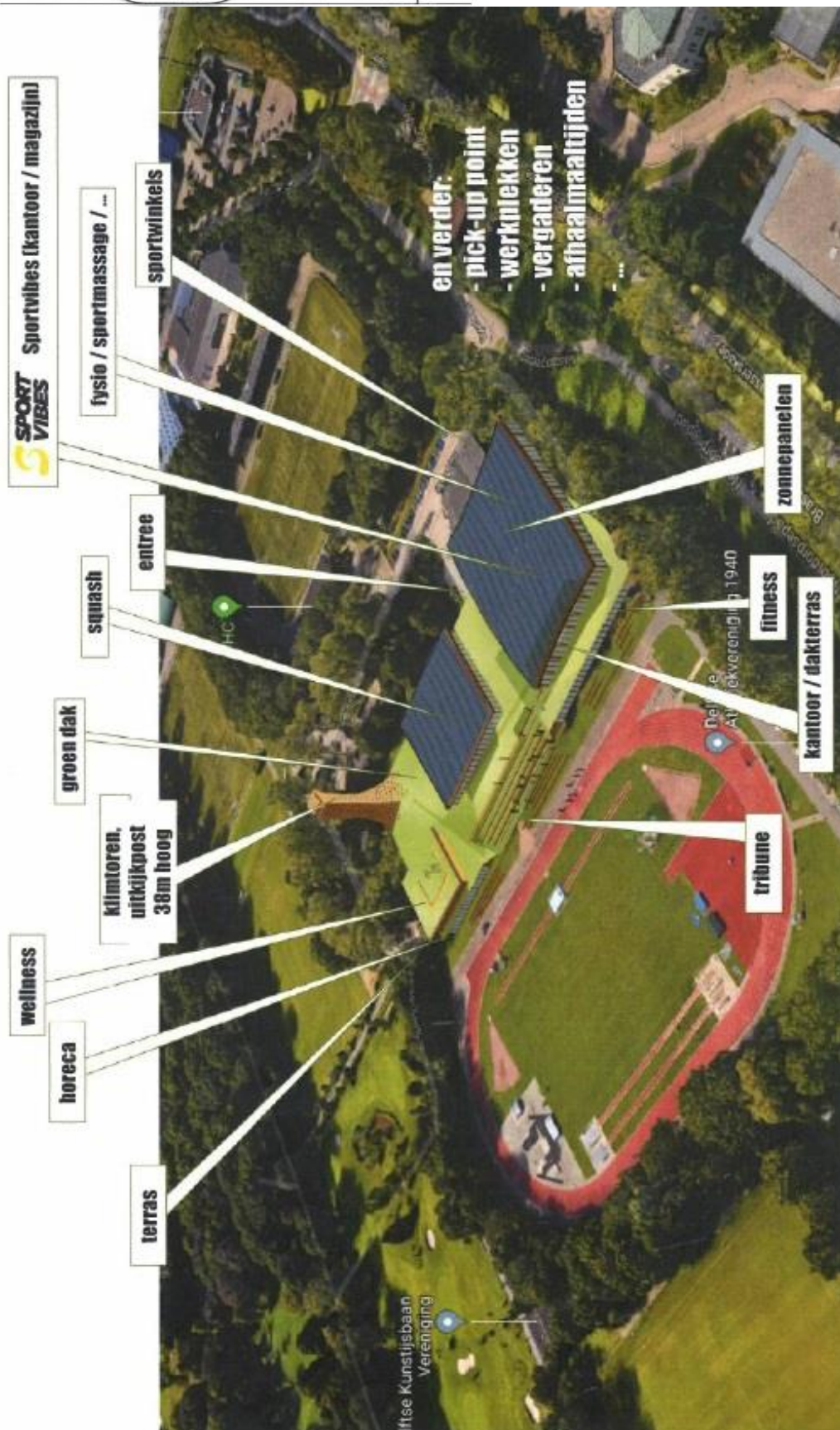

DE ALLEE

de 'ruggengraat', plek voor ontmoeting,
ontspanning en ontsluiting clubhuizen

sporthart Delft

verbeterpotentieel

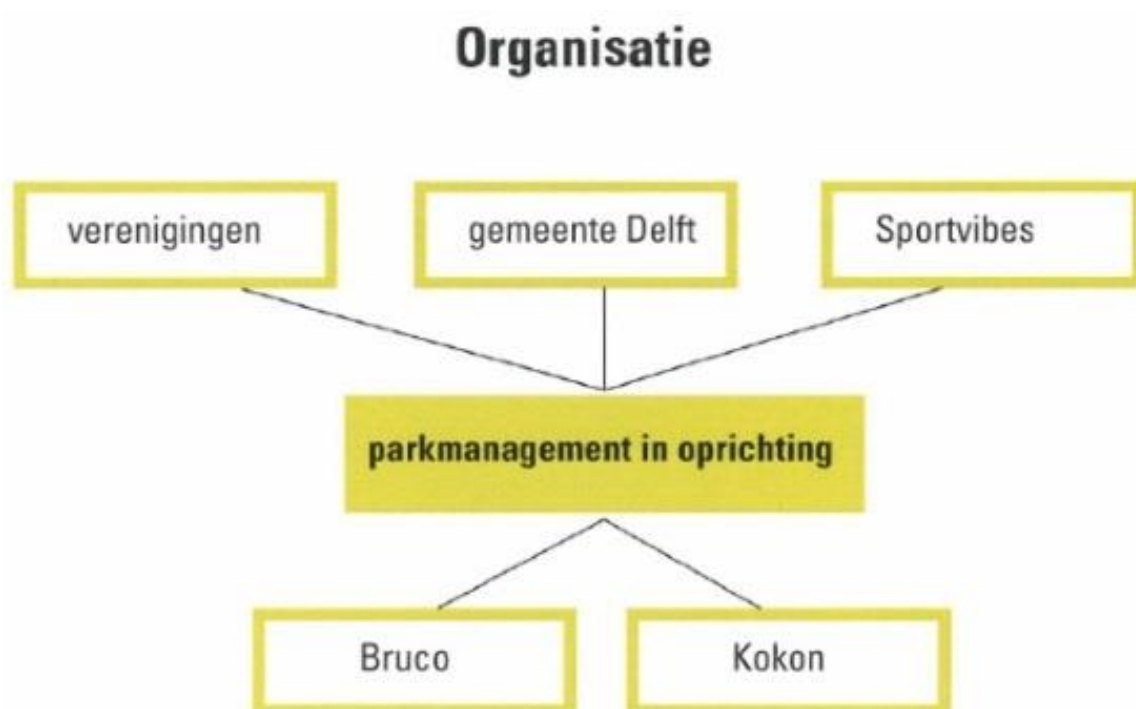
- Formule voor sportpark als Sportcampus voor Delft Integraal aanbod van binnen- en buitensport en gerelateerde diensten
- Sportpark ontsluiten voor Delft en omliggende wijken via upgrading toegang en ontsluiting via Delftse Hout Parkmanagement op niveau sportpark en los van verenigingen
- Schaalvergroting bestaande verenigingen
- 3 scenario's voor schaalvergroting

Scenario's schaalvergroting en professionalisering

1. Fusie alle verenigingen tot één multi-sport vereniging als gebruiker van het sportpark 3500 tot 4000 leden
2. Beperken van verenigingen via logische eenheden tot 3 of 4 (optimaliseren span of control en clubbinding)
3. Accommodatie beheer op gezamenlijk niveau in aparte organisatie met daaronder verenigingen als gebruikers, wel of niet samengevoegd

Parkmanagement

- Organisatie aanpak om Sportcampus idee nader uit te werken
- Vertegenwoordiging uit initiatiefnemers en gemeente Delft
- Parkmanagement i.o. wordt opdrachtgever voor uitwerken ontwerp en investeringsplan voor eind 2018

Opzet co-financieringsagenda

Campusgebouw en binnensport accommodatie:

-> externe financiering en gezond verdienmodel

Infrastructuur en buitensportaccommodatie:

-> gemeente Delft en randgemeenten

Clubgebouwen, kleedkamers:

-> verenigingen met ondersteuning van gemeente en fondsen

Vervolg

- Gemeente Delft betrekken bij initiatief
- Juli/augustus 2018 overleg wethouder
- Parkmanagement i.o. Oprichten en opstart budget vanuit gemeente Delft beschikbaar stellen
- 3 vertegenwoordigers verenigingen
- 2 vertegenwoordigers gemeente
- t/m december 2018: selectie financiers en afnemers
- t/m maart 2019: uitwerken ontwerp, haalbaarheid en financiering
- 2019 principe akkoord als onderdeel van Delft 2040,
- detailontwerp, voorbereiding en financiering
- 2019 schaalvergroting voorbereiden
- Realisatie 2020/2021

3.1 Plan Ring Pass

Bestaande toestand Hof van Delftpark. Er zijn veel kansen om het park aantrekkelijker te maken.

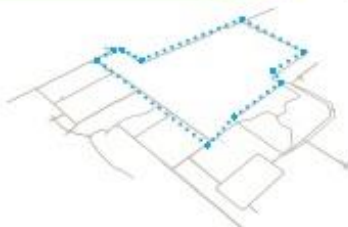

Schets bestaande toestand Hof van Delftpark

Verkenning toekomst

rondje blauw gestippeld 1,3 km

Er ligt een uitgebreid wandelpadensysteem. Veel paden zijn onverhard en nauw. Fietzers en voetgangers kunnen elkaar niet goed passeren. Door wandelpaden te verhard en/of te verbreden worden ze veel aantrekkelijker en veiliger.

Er is veel lage beplanting. Door het weghalen creëer je openheid en ruimte.

In het park is voldoende ruimte voor activiteiten. Door de drassigheid wordt er niet veel gebruik gemaakt van het park.

Om het park te benutten zijn veel mogelijkheden.

ruimte voor joggers, wandelaar en fietsers

6

Kunst zal het park meer een stadspark maken.
Verharde verblijfplekken langs de waterpartijen zorgen
voor picknickplaatsen in de zomermaanden.

waterberging

8

Kunstgrasveldjes zijn het hele jaar te gebruiken. Er zijn divers buitensport attributen die het park voor meer doelgroepen aantrekkelijk maakt.

sporten

9

kippenren en theehuis gecombineerd met clubhuis van Ring Pass

Door bestaande activiteiten ook aan het park te koppelen ontstaan er meer reuring, maar dit brengt ook kansen voor samenwerking. Een brugverbinding kan zowel gebruikt worden door bewoners, ringpassleden en het beheer van de kippenren. De brug wordt 's avonds afgesloten.

Combineren functies en samenwerken

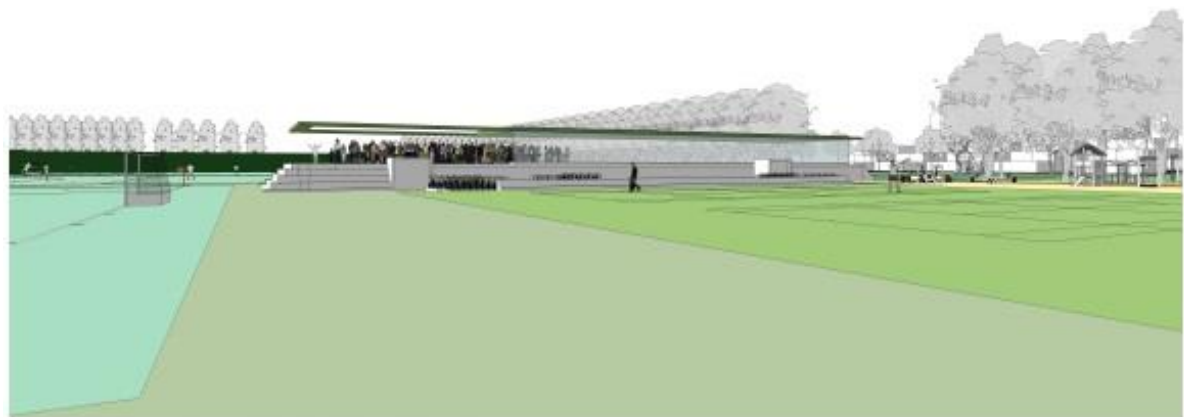
10

gecombineerde speeltuin

Sociale controle en meerwaarde

11

Vanuit heel Nederland komen mensen naar Ring Pass Delft.

Welkom in Delft

12

De wijken rondom Ring Pass groeien. Goede sportfaciliteiten en een leuk park zijn natuurlijk een grote rijkdom.

4.1 Plan DVV Delft, DSV Full Speed en DVC Delfia

SPORTPARK KERKPOLDER

SAMEN NAAR HET CLUBHUIS VAN DE TOEKOMST

VOORWOORD

Gedurende het voetbalseizoen 2017/2018 hebben de besturen van DVV Delft, DSV Full Speed en DFC Delfia, in samenspraak met de gemeente Delft en KNVB, constructief nagedacht over de toekomst van sportpark Kerkpolder. Een complexe opdracht, want er zijn veel ontwikkelingen om rekening mee te houden, verschillende belangen ook en het vertrekpunt is niet voor elke vereniging gelijk. Tijd en (on)zekerheid over toekomstige plannen werken enerzijds mee (nu is de tijd om mee te denken over de toekomst van het gebied), en anderzijds tegen (omdat van een aantal ontwikkelingen de richting nog niet concreet is, is het lastig om de impact daarvan mee te wegen). Toch ligt hier een visie op de toekomst die gezamenlijk gedragen wordt en op meerdere velden echt van toegevoegde waarde kan zijn. Het is de kracht van sport die kan helpen om de wijk (Buitenhof) een extra impuls te geven. En het zijn de verenigingen die die kracht kunnen vormgeven en invullen.

In dit document wordt een analyse gegeven op de huidige situatie van het sportpark en wordt een tweetal opties uitgewerkt voor de toekomst. Voor beide opties valt wat te zeggen, zijn er voor- en nadelen en moeten er keuzes gemaakt worden. Keuzes vooral op het gebied van: financiën, aansluiting op gemeentebestuur en locatie. Het ambitieniveau van de verenigingen is hoog en zou een duurzame impuls aan de wijk Buitenhof kunnen geven. Dat maakt dat wij een duidelijke voorkeur voor een optie hebben en willen u graag laten zien waarom en hoe we hiertoe gekomen zijn.

Tot op heden is de samenwerking tussen de drie verenigingen onderling en ook gezamenlijk met de gemeente Delft prettig en constructief. De gesprekken zijn open en er zit veel energie in. Dat is een goede basis om met elkaar de plannen en mogelijkheden voor de toekomst verder uit te werken en ook te realiseren. We willen meer aansluiting met de wijk Buitenhof, de band versterken en sport voor iedereen bereikbaar maken. Dat gaan we ook doen. Stap voor stap, maar wel steeds vooruit!

Delft, 1 augustus 2018

de lange termijn iets moet veranderen. Dat beseft is er ook bij het stabiele en gezonde Full Speed, want voorbereiden op de toekomst begint nu.

Daarnaast staan er in het Sportaccommodatieplan Delft (2016) bevindingen die vragen om actie. Zo is de wens om sport dicht naar de wijken te halen, maar laat de praktijk zien dat veel accommodaties aan de buitenranden van de gemeente liggen. Verder laat de staat van Delftse sportaccommodaties te wensen over en wordt er gemiddeld per inwoner significant minder geld uitgegeven aan sport dan in omliggende en vergelijkbare gemeenten. En met het afstoten van sportpark Buitenhof, is er voor voetbal ook geen ruimte meer voor groei. En die groei zal nodig blijken, want in de komende jaren zal het inwoneraantal van Delft gestaag toenemen. Er moeten veel nieuwe woningen bijkomen en dat biedt kansen, zowel voor de nieuwe bewoners als voor de verenigingen. Maar ook de aanpak van de wijk Buitenhof biedt kansen. Een extra impuls voor het programma Kansen voor Buitenhof kan komen uit de kracht van sport. De gemeente en de verenigingen hebben een stimulerende rol in de ondersteuning van de samenleving en dan met name ten aanzien van de Buitenhof als wijk met de laagste sociaaleconomische status.

In dit speelveld is een opdracht geformuleerd met een aantal vragen:

- Welke sterktes, zwaktes en knelpunten zijn er in/rond het sportpark Kerkpolder?
- Hoe ziet de toekomst voor het sportpark Kerkpolder eruit? Welke (sport)behoeftes zien we nu en in de toekomst? (kansen en bedreigingen)
- Hoe kunnen we proactief inspelen op (demografische) veranderingen zowel lokaal als in de regio? (kansen en bedreigingen)
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ook in de (verdere) toekomst kinderen met veel plezier komen en blijven sporten bij de verenigingen?
- Wat is er voor nodig om deze toekomstvisie te implementeren?
- Wat betekent deze toekomst voor de verenigingen die actief zijn op het sportpark?

Met deze vragen (en antwoorden daarop) als geraamte volgt een gedegen en goed onderbouwd advies dat gezamenlijk gedragen wordt door de drie huidige bespelers van de voetbalvelden op sportpark Kerkpolder. Dit advies dient in eerste aanleg als input voor de komende investeringsagenda, maar moet ook voor de lange termijn een goede basis zijn om op door te pakken.

Sportpark Kerkpolder

Het sportpark, gescheiden door een weg, bestaat uit twee opstallen (35 jaar oud), vijf velden en een pupillenveld, een sporthal, een beachveld en een aantal tennisvelden. Capaciteit genoeg voor nu, maar qua indeling kan dit ook efficiënter (daarmee komt potentieel ruimte vrij voor groen of woningen). Ook zijn de eisen van nu voor sportaccommodaties anders dan 35 jaar geleden. Verder leidt de aanwezigheid van de 380 KV (hoogspanning) en het vigerend bestemmingsplan tot beperkingen voor het uitbreiden van de activiteiten op Sportpark Kerkpolder. Kinderopvang is hierdoor bijvoorbeeld niet mogelijk.

De sporthal is nog relatief nieuw (2002) en wordt door vrijwilligers van DVV Delft goed draaiend gehouden. De bezettingsgraad is hoog en heeft een aantrekkelijke werking op omliggende scholen (CLD en Stanislas). Dit zijn erg waardevolle samenwerkingsverbanden. De relatie tussen het onderwijs en de verenigingen biedt perspectief voor de toekomst en kan helpen bij een nog betere aansluiting bij de wijk Buitenhof.

DVV Delft speelt op sportpark Kerkpolder. DVV Delft maakt gebruik van 1 wetrasveld en 2 wedstrijdelden. De wedstrijdbehoefte is 1,2 (=2) velden. Met 2 natuurgrasvelden is wedstrijdcapaciteit over. De trainingsbehoefte is berekend op 773 uur en het wetrasveld kan volledig in die behoefte voorzien.

DSV Full Speed heeft 1 kunstgrasveld, een pupillenkunstgrasveld (55x45 meter) en 1 natuurgrasveld. De wedstrijdbehoefte is 1,4 (=2) velden en de capaciteit is ruimer (2,5). Het natuurgrasveld is echter wel nodig. De trainingsbehoefte is berekend op 836 uur en de capaciteit is 1.167 uur en daarmee toereikend.

De wedstrijdbehoefte van de teams van Full Speed en DVV Delft samen, is in het najaar 2015 3 velden (2,6) op zondag. Er zijn op Kerkpolder 4 volledige wedstrijdelden, dus 1 wedstrijdeld is dan over. De trainingsbehoefte van alle teams komt uit op 1.609 uur. Het wetrasveld, het kunstgrasveld en het pupillenveld (0,33) bieden capaciteit voor 1.967 uur en dat is voldoende.

De bereikbaarheid van het sportpark is niet optimaal. De wegen zijn slecht verlicht en automobilisten rijden veelal te hard, ondanks de 30 km zone. Hierdoor is het een onveilige route voor kinderen. Bovendien is er onvoldoende parkeergelegenheid en is er overlast van hangjeugd. Hier niks aan doen, is geen optie. De ontsluiting moet beter en veiliger om het sportpark aantrekkelijk te houden voor ouders en vooral kinderen.

Vanwege de ligging van het sportpark, aan de rand van Delft en nabij Sportpark Den Hoorn, zijn de verenigingen actief in hetzelfde verzorgingsgebied. Dit heeft tot gevolg dat de verenigingen uit dezelfde vijver vissen als het gaat om nieuwe (jeugd)leden en sponsors. Meer dan 500 Delftenaren voetballen niet bij Delft, Full Speed of Delfia, maar hebben gekozen voor SV Den Hoorn. En het zijn juist die leden die op lange termijn de continuïteit van sportpark Kerkpolder moeten waarborgen. Want voor de drie relatief kleine verenigingen worden veel uitdagingen voor de toekomst, bijvoorbeeld wat betreft vrijwilligers, de betrokkenheid van leden (en ouders) en behoud van jeugdtrainers als risicofactor gezien. De spoeling van mensen waarbij het verenigingsleven nog een vanzelfsprekendheid is, wordt dunner, zeker in een wijk als Buitenhof. De binding met een vereniging is minder geworden, er is minder tijd beschikbaar voor vrijwilligerswerk en ook culturele verschillen spelen een rol.

In dat opzicht is de dynamiek bij SV Den Hoorn anders. Hier zit de dorpsbinding nog veel meer in de vereniging en dat trekt een ander soort publiek. Daarbij heeft het sportpark uitstraling naar de omgeving toe. In de huidige situatie is het bijna logisch dat je als ouder kiest voor SV Den Hoorn en niet voor één van de drie Delftse verenigingen.

Invloeden van de omliggende wijk hebben direct en indirect invloed op de verenigingen. Een nieuwe wijk kan frisse energie losmaken in een vereniging (zie bijvoorbeeld DHL aan de Brasserskade). Maar een wijk in verval kan een vereniging daarin meenemen (zie Delfia). Met het zicht op 15.000 nieuw te bouwen woningen in Delft in de komende jaren liggen hier kansen om niet alleen de wijk Buitenhof een nieuwe impuls te geven, ook het sportpark krijgt daar nieuwe energie van.

(Kansen voor) Buitenhof

Buitenhof is een aandachtswijk die verschillende problematieken kent. Zo is onder andere de positie van de inwoners op de maatschappelijke ladder (sociaaleconomische status) zeer laag en heeft 54% van de huishoudens in deze wijk een laag inkomen. Bovendien is voor 36% van de inwoners een uitkering de voornaamste inkomstenbron en kent deze wijk relatief veel bewoners met een niet-westerse herkomst (32%)¹.

Gedurende het proces van visievorming en in de tussentijdse terugkoppelingen met de gemeente Delft is er aansluiting gevonden bij het programma Kansen voor Buitenhof. In dit plan ontbreekt sport nu nog, maar de kracht van sport kan absoluut een meerwaarde hebben en daarmee is een gezamenlijke aanpak van wijkproblematiek echt een kans.

¹ Kansen voor Buitenhof

De sociale doelstellingen van Kansen voor Buitenhof biedt aanknopingspunten waar de verenigingen iets mee willen en kunnen. Kansen voor Buitenhof beoogt:

- Het percentage werklozen omlaag te brengen
- Het percentage bewoners dat een tegenprestatie doet voor de wijk te verhogen
- Het aantal bewoners dat actief is in de wijk te verhogen
- De zelfredzaamheid van bewoners te verhogen
- Kansen voor de jeugd te bieden

Sport kan hier een belangrijke rol vervullen. Dat doet het al, in de eerste plaats omdat er veel leden van de drie verenigingen uit de wijk Buitenhof komen. Daarnaast gebeurt er al veel op maatschappelijk gebied op sportpark Kerkpolder. Maar er liggen nog kansen. De drie verenigingen zouden een goede bijdrage kunnen leveren in het tackelen van bovenstaande doelen. Daarnaast biedt de sporthal ook mogelijkheden om sport en bewegen binnen aan te bieden. Zo ontstaan de randvoorwaarden voor een breed sportaanbod en kan een grote doelgroep bereikt worden.

Mensen uit de wijk zouden op de accommodatie ervaring op kunnen doen en re-integreren (achter de bar / in de keuken, helpen bij onderhoud en schoonmaak van het terrein en de kleedkamers), er is ruimte voor stageplaatsen (Mondriaan) zowel op het veld (sport gerelateerd) als in de keuken of achter de bar (horeca gerelateerd). De eerste acht stagiaires zijn inmiddels begonnen en doen ervaring op als trainer van jeugdteams. Daarnaast zijn gesprekken gestart met de horeca-afdeling van het Mondriaan College om ook daar de mogelijkheden verder te verkennen. En zo snijdt het mes aan twee kanten, want verenigingen investeren zo in de toekomst van de mensen die zij helpen en begeleiden, maar krijgen daar ook direct en in de toekomst iets voor terug (meer binding). En het Nederlandse verenigingsleven valt en staat met mensen die de verenigingen draaiende kunnen houden en alle hulp is daarbij welkom, zeker omdat de trend is dat steeds minder mensen vrijwilligerswerk doen en het ook flexibeler in te plannen moet zijn.

Scholen kunnen, net als nu, gebruik maken van de accommodatie voor sportonderwijs en sportdagen, er is nagedacht over de mogelijkheden voor huiswerkbegeleiding en kinderopvang. En ook de zomerschool Delft voor Elkaar (Participe) en de Ontdekkers vakantie (Haaglanden Beweegt) hebben al een plek gevonden op het sportpark. Daarnaast zijn er met behulp van een buurtsportcoach spelmiddagen voor kinderen uit de wijk georganiseerd.

Nog iets om trots op te zijn: ook voor mensen met een handicap is sportpark Kerkpolder toegankelijk. Jaarlijks wordt er een G-voetbal toernooi georganiseerd. Het geluk en plezier dat daar vanaf straalt, is geweldig om te zien. En ook ouderen weten de weg naar de verenigingen goed te vinden. Er worden fiets- en wandeltochten georganiseerd (De Zonnebloem), er wordt gekaart en gebiljart, er wordt gevoetbald in een veteranencompetitie en getennist door de tennisvereniging. En niet te vergeten, er wordt veel vrijwilligerswerk gedaan door een vaste groep senioren. Vaak niet direct voor iedereen zichtbaar, maar ontzettend belangrijk en waardevol!

Sport als centraal punt zou veel voordelen kunnen bieden, zeker wanneer er een link gevonden wordt met bijvoorbeeld medische toegang (huisarts, fysiotherapeut, wijkverpleging). De kracht ligt dan in korte lijnen en kruisbestuiving (naar voorbeeld van de Haagse vereniging HVV Laakkwartier en Rigtersbleek uit Enschede). Sport verbindt en brengt culturele verschillen dicht bij elkaar. Sport helpt mensen om in beweging te komen (en overgewicht tegen te gaan) en biedt structuur en houvast. Door het betrekken van andere verenigingen en (wijk)stichtingen kan de maatschappelijke invulling nog verder vorm geven worden en kunnen partijen elkaar versterken (CanIDream, Delft voor Elkaar, Perspectief).

Er zijn al veel bestaande contacten en naarmate dit plan concreter wordt, gaan we meer partijen aanhaken en overtuigen van de kracht van deze integrale aanpak.

Twee Opties

Om tot een goed actieplan te komen, is een aantal afwegingen belangrijk. Om te beginnen is de factor tijd relevant, waarbij de noodzaak voor een impuls voor het sportpark groter wordt naarmate de tijd verder in de toekomst ligt. Tijd speelt ook een rol in de planning voor bijvoorbeeld groot onderhoud, zeker omdat de opstallen al 35 jaar oud zijn. Investerings in het sportpark van de verenigingen en de gemeente zijn alleen zinvol als er een duidelijk toekomstplan, inclusief tijdsplanning, ligt.

Een tweede afweging is af te leiden uit de beleidsspeerpunten van de gemeente Delft. Een sportpark dichterbij de wijk Buitenhof aan zou een centrale rol kunnen spelen in de aanpak van wijkproblematiek. Nu ligt sportpark Kerkpolder redelijk afgelegen, is bereikbaarheid en veiligheid niet optimaal en zorgen de hoogspanningsmasten ervoor dat multifunctioneel gebruik van de accommodatie beperkt is. Een factor om rekening mee te houden in deze afweging is de goed functionerende sporthal.

De derde afweging beslaat financiering. Iedere keuze heeft een eigen kostenraming. Grofweg kan gesteld worden dat hoe groter de impuls voor het sportpark, hoe groter de financieringsbehoefte. Voor nu is het financieringsvraagstuk nog niet tot in detail uitgewerkt.

De situatie op het sportpark laten zoals die nu is, kan voor nu en voor de komende vijf jaar best een oplossing zijn, maar is voor de langere termijn geen toekomstbestendige oplossing. De investeringen in (groot) onderhoud aan zowel velden als opstallen nemen naar verwachting toe (kunstgrasvelden moeten bijvoorbeeld binnen die periode vervangen worden). Maar nog belangrijker, er moet snel iets gebeuren aan de bereikbaarheid en veiligheid van het complex en de omgeving daaromheen. Nu is de keuze voor ouders simpel: het naastgelegen SV Den Hoorn is veel beter bereikbaar, de weg er naar toe is goed verlicht, er zijn parkeerplekken in overvloed en er staat een moderne accommodatie. Maar SV Den Hoorn heeft geen binding met de wijk Buitenhof. Full Speed, Delft en Delfia wel. En hoe sterker de wisselwerking tussen de wijk en de verenigingen, hoe beter de kracht van sport tot zijn recht komt. Om aansluiting te vinden bij het actieplan “Kansen voor Buitenhof” moet sport daar in verankerd worden. De drie verenigingen kunnen daarin een centrale rol vervullen. Al is het maar omdat nu al een groot deel van het huidige leden (ruim een derde - 227 leden) uit deze wijk komt.

De analyse van knelpunten en bovenstaande afwegingen brengt ons naar twee opties:

1. Samen verder op de huidige locatie (samengevoegd op één terrein)

- Dat maakt efficiënter gebruik van grond mogelijk. De vrijgekomen vierkante meters kunnen ingeruild worden voor groen of aangewend worden voor nieuwbouw van woningen (kan helpen met het financieringsvraagstuk).
- Infrastructuur kan wellicht (deels) hergebruikt worden, maar vraagt om een grote investering in nieuwbouw van accommodatie en velden
- Noodzaak om ook bereikbaarheid en veiligheid mee te nemen in aanpak
- Sporthal kan blijven staan
- Locatie is concreet en past in bestemmingsplan
- Hoogspanningsmasten en de afstand tot de wijk Buitenhof zijn een beperkende factor in het versterken van de binding met de wijk
- Is een kans om het sportpark een heel stuk duurzamer en energiezuiniger te maken
- Toekomstbestendige oplossing, niet voor vijf, maar voor minstens 30 jaar en brengt de accommodatie weer naar de standaarden van nu

2. Samen verder op een andere locatie (dichter bij de wijk Buitenhof)

- Dit past naadloos in de beleidsplannen van de gemeente Delft om sportaccommodaties dichtbij wijken te bouwen (de praktijk is echter anders).
- Efficiënter gebruik van grond is ook hier mogelijk, maar vraagt om een grote investering in nieuwbouw van accommodatie en velden
- De accommodatie herbergt niet alleen sport, maar is een centraal punt voor ontmoeting, zorg en onderwijs (--> clubhuis van de toekomst)
- Locatie is nog niet concreet (sportpark Buitenhof is al teruggeven, locaties schaatsbaan en zwembad zijn sport gerelateerde alternatieven). Dit kan echter wel een beweging dicht naar de wijk Buitenhof mogelijk maken, zonder de beperkende hoogspanningsmasten.
- Wat te doen met de sporthal?
- Biedt mogelijkheden voor afstemming met nieuwbouw van woningen (extra impuls)
- Is een kans om het sportpark een heel stuk duurzamer en energiezuiniger te maken
- Toekomstbestendige oplossing, niet voor vijf, maar voor minstens 30 jaar en brengt de accommodatie weer naar de standaarden van nu
- Kan beter helpen met de aanpak van problematiek in de wijk Buitenhof --> betere aansluiting en versterkt de duurzame relatie tussen de verenigingen en de wijk.

Er ligt een duidelijke voorkeur voor optie twee, mits dat concreet gemaakt kan worden en er een (grote) tijdsplanning aan vast te plakken is. Dit is de meest toekomstbestendige optie, brengt sport dicht naar de wijk, versterkt de binding en geeft een stevige impuls voor de komende 30 jaar.

Beide opties kennen een behoorlijke doorlooptijd van plan tot realisatie. Belangrijkste kanttekening voor nu is daarom dat veilig sporten te allen tijde mogelijk moet blijven (en noodzakelijke investeringen in het huidige sportpark daar waar nodig gemaakt blijven worden).

Visie op het Clubhuis van de Toekomst

Het clubhuis van de toekomst biedt plek aan veel meer dan alleen voetbal. Het is een plek waar onderwijs en zorg samenkomen en mensen elkaar ontmoeten. Er is ruimte voor maatschappelijke initiatieven en het kan helpen met het tackelen van de wijkproblematiek in de wijk Buitenhof. Een multifunctioneel sportpark creëert meerwaarde en maakt een goed gecoördineerde en integrale aanpak mogelijk. Het is een verbindende factor die de afstand tussen de wijk en de verenigingen letterlijk en figuurlijk verder verkleint en de binding juist vergroot. Het is de plek waar sport en bewegen voor iedereen bereikbaar wordt, jong, oud, arm, rijk, man, vrouw, iedereen is welkom.

Daarbij biedt het de gemeente Delft de mogelijkheid om de beleidspunten extra kracht bij te zetten (sport dicht naar de wijk, aanpak wijk Buitenhof). Dit vraagt om een significante investering, maar met zoveel potentiële voordelen lijkt dat het meer dan waard. Met het teruggeven van sportpark Buitenhof en een efficiëntere indeling van een nieuw complex, komt kostbare grond vrij. Dit biedt wellicht ruimte voor nieuwbouw van woningen (wetende dat er de komende jaren veel woningen bijgebouwd moeten worden) en kan helpen om realisatie van een nieuw complex financieel mogelijk te maken. Daarnaast zou het een extra impuls kunnen geven aan de wijk en de verenigingen.

En bovenal zou een nieuwe accommodatie de verenigingen de aantrekkingskracht en uitstraling geven die nodig is om een beter blok te vormen tegen SV Den Hoorn. Nu is de keuze van ouders vaak anders. De trend mag dan wel zijn om sport dichtbij de mensen te brengen, maar ze komen alleen als er iets aantrekkelijks en veilig is geboden

wordt. Het moet weer een vanzelfsprekendheid worden dat Delftenaren kiezen voor een Delftse vereniging op Delfts grondgebied.

Doel en ambitie

Het ambitieniveau van de drie verenigingen is hoog. Het besef en de wil om de connectie met de wijk Buitenhof nog verder aan te halen, is groot. Daarvoor is een krachtige basis voor samenwerking nodig, te beginnen bij de drie voetbalverenigingen. Samen werkt beter dan alleen en de drie verenigingen willen dan ook graag gezamenlijk optrekken.

Op bestuurlijk niveau is vernieuwing nodig. De huidige bestuursleden van de drie verenigingen zouden ieder graag verjonging zien en er wordt volop gezocht naar versterking en opvolging. Het is van belang dat er in alle organisatielagen vertegenwoordiging is van leden die ook woonachtig zijn in de wijk Buitenhof en dat geldt ook voor de bestuurlijke laag. Door daar zo snel mogelijk naar te streven, bestaat de mogelijkheid om de kennis en ervaring van de huidige bestuursleden over te dragen waardoor continuïteit gewaarborgd is. Ook zal nog eens goed gekeken worden naar de aanbevelingen en best practices voor goed sportbestuur (NOC-NSF). Voor een groot deel zijn die al overgenomen (rooster van aftreden, transparantie, goed algemeen en financieel beleid), maar eens in de zoveel tijd is het goed om te kijken of het nog beter kan.

Om ook in de toekomst voldoende capaciteit te hebben om Delftenaren in verenigingsverband te laten voetballen, is ruimte nodig. De drie verenigingen willen graag op termijn groeien van 700 leden nu naar 1.000, mits daar op basis van het aantal velden ruimte voor is. Die nieuwe leden moeten deels terugkomen van SV Den Hoorn en dat kan met een goed bereikbaar en veilig alternatief. Anderzijds moeten de nieuwe leden komen vanuit de direct omliggende wijken in Delft en in het bijzonder de wijk Buitenhof. Dat is mogelijk, zeker met de bouw van nieuwe woningen in de omgeving. En er voetballen al dames en meiden bij de verenigingen op sportpark Kerkpolder, maar daar is nog een wereld te winnen.

De opstallen en velden op het huidige sportpark zijn met de nodige investeringen in groot onderhoud en verbouwingen voor zover mogelijk meegegroeid met de tijd. Dat kan nog wel een paar jaar vooruit, maar gaat geen 30 jaar meer mee. Daarbij kan het een heel stuk duurzamer en energiezuiniger. Dat is voor de toekomst hard nodig. Niet alleen om milieudoelstellingen te halen, maar ook om minder kosten te hoeven maken. Betere isolatie en slimme water- en energieoplossingen, zoals automatische douches en ledverlichting rondom de velden, kunnen veel winst opleveren. Ondanks de forse investeringen wordt hier nu serieus naar gekeken. Dit staat nog los van het efficiëntere gebruik van een eventuele gedeelde kantine en kleedkamers. En ook op het gebied van kantine-inkopen biedt samenwerking voordelen. Hetzelfde geldt voor het uitruilen van scheidsrechters.

Er moet maximaal gebruik gemaakt kunnen worden van de accommodatie en faciliteiten. De bestaande relaties met het onderwijs, zowel basis- voortgezet en beroeps, gaan we verder aanhalen, zodat de velden en de sporthal optimaal inzetbaar zijn. Ook moet er volop ruimte zijn voor om te leren. In de praktijk gebeurt dat al (Mondriaan stagiaires), maar ook kinderopvang, huiswerkbegeleiding en taalonderwijs moeten op sportpark Kerkpolder mogelijk worden (maar wordt nu beperkt door de hoogspanningsmasten). Sportpark Kerkpolder moet een plek zijn waar jeugd volop kansen krijgt om te leren, ontwikkelen, sporten en plezier maken. Het aantal stageplaatsen kan nu al omhoog.

Mensen hebben tegenwoordig minder binding met het verenigingsleven dan vroeger. Het is minder vanzelfsprekend en vooral steden merken dit. En juist daarom is het goed om de banden met de wijk Buitenhof aan te halen en te versterken. Die connectie is er tenslotte al ruim 35 jaar. De verenigingen kennen de wijk goed, als

buurman en ook omdat een groot deel van de achterban in de wijk woont. Daar profiteert de wijk van, maar de verenigingen ook. We willen de wijk in met activiteiten of de wijk naar het sportpark halen (denk aan koningsdag of een buurt-BBQ). Dat doen we al met spelletjesmiddagen en sportactiviteiten, maar kunnen we gezamenlijk verder uitbouwen. Het nieuwe sportpark Kerkpolder moet een verbindende factor zijn, gefaciliteerd door de verenigingen, met hulp van andere organisaties en de gemeente Delft. Ouderen moeten elkaar op het sportpark kunnen ontmoeten, kleine kinderen ook en niet te vergeten alles er tussenin. Dat kan met het huidige sportaanbod, maar hoe mooi zou het zijn als ook zorg en sport nog beter op elkaar afgestemd kunnen worden. Met wijkverpleging, huisarts en fysiotherapeut op een centrale plek en ruimte om te kunnen sporten, bewegen en revalideren. Een nieuw sportpark zou hiervoor de ruimte moeten bieden. Het is ook een kans om opkomende sporten een plek te bieden, zoals boksen en bootcamp, om nog beter aan te sluiten bij de behoefte vanuit de wijk.

Sportpark Kerkpolder moet ook een plek zijn waar bewoners uit Buitenhof de stap naar werk moeten kunnen maken. Meedraaien met de vrijwillige schoonmaakkploeg of helpen met het onderhoud van de accommodatie is een goede plek om structuur en houvast te bieden, de taal te leren en zelfvertrouwen op te doen. Dat verhoogd de zelfredzaamheid en brengt het percentage werklozen omlaag. De verantwoordelijkheid om dit mogelijk te maken, willen de verenigingen graag dragen. Directe begeleiding zou kunnen vallen onder een full time aanwezige verenigingsmanager. Jaarlijks moeten zo minimaal twee mensen een goed begeleide re-integratieplek geboden kunnen worden.

DVV Delft, DFC Delfia en DSV Full Speed zijn verbonden aan Buitenhof. Ook wij zien kansen en we gaan helpen om die te benutten. We doen al veel goede dingen op maatschappelijk gebied, maar willen samen nog meer. Dat kan nu niet altijd door een aantal fysieke beperkingen. Daarbij is Buitenhof anders dan Den Hoorn, kent een andere bevolkingsamenstelling, een andere cultuur en daarmee ook een ander ledenbestand bij de verenigingen. Wij hebben niet het geluk van de sterkere binding met een dorps achterban, wat helpt met het werven van vrijwilligers en sponsors. Dat maakt de uitdaging groot, maar met gezamenlijk ruim 300 verenigingsjaren aan ervaring gaan we die graag aan. Wij staan voor continuïteit en vernieuwing, maar nog belangrijker, we kennen de wijk en haar inwoners, we kennen Delft.

Conclusie en vervolg

De besturen van DVV Delft, DFC Delfia en DSV Full Speed zetten in op een beweging dicht naar Buitenhof (met de eerder gemaakte kanttekeningen over het concreet maken van (bouw)plannen en een duidelijke tijdsplanning). Daarvoor is draagvlak nodig, zowel onder de leden, maar zeker ook binnen de gemeente Delft. Dat is het vertrekpunt voor de volgende fase. Daarbij zal ook aandacht zijn voor het aanhaken van andere organisaties, stichtingen en verenigingen. Een eerste verkenning ligt er al. Dit is niet een investering voor een paar jaar, dit brengt sportpark Kerkpolder jaren vooruit. Het gaat helpen om niet alleen het sportpark, maar ook de wijk Buitenhof een nieuwe impuls te geven.

Voor een deel van de invulling van de maatschappelijke doelen en ambities is professionele ondersteuning gewenst. Hoe dat invulling moet krijgen, hangt samen met de te nemen beslissingen, maar een verenigingsmanager die de professionele activiteiten kan helpen organiseren en begeleiden vergroot de kansen op succes. De basisvoorwaarden daarvoor zijn grotendeels beschreven. Voor de komende periode staan haalbaarheid en creëren van draagvlak bovenaan de prioriteitenlijst.

Dit document is een eerste aanzet met een heldere rode draad, maar naarmate ontwikkelingen zich verder ontfouwen en tijd verstrijkt, is bijsturing van plannen zeker mogelijk. Maar enthousiasme en een goede basis om samen verder te gaan is aanwezig en daarmee is er vertrouwen in een goed vervolg. Te beginnen met de komende investeringsagenda, maar zeker ook daarna. Samen gaan we op weg naar het clubhuis van de toekomst!

Bijlage 1 - De Kracht van Sport

Waarom de sport- en beweegsector een bijdrage kan leveren aan het sociaal domein:

1. De locatie: de sportvereniging als ontmoetingsplek zorgt voor sociale binding en participatie. Denk bijvoorbeeld aan ouderen die bestuurlijke taken vervullen of als scheidsrechter actief zijn. Ook jongeren die pupillenteams trainen en coachen of lid zijn van een jeugdcommissie weten andere jongeren aan zich te binden.

2. De professionals: sport- en beweegaanbieders vervullen een spilfunctie in de wijk.

Sport- en beweegaanbieders hebben veel persoonlijke contacten. Zij kennen mensen van verschillende generaties, domeinen en achtergronden. Daarom kunnen zij een belangrijke verbindende rol vervullen en een waardevolle partner zijn voor het sociale wijkteam.

3. Re-integratie: sport beweegt naar werk. Sport en bewegen kan mensen letterlijk bewegen naar werk. Werkzoekenden kunnen door het lidmaatschap van een sportvereniging of het doen van vrijwilligerswerk in de sport allerlei vaardigheden aanleren. Dat helpt hen in hun zoektocht naar een baan. Ook is de sportvereniging een vindplaats voor stages en werk-ervaringsplaatsen, bij de vereniging zelf of via het netwerk van de verenigingsleden.

4. WMO: sport- en beweegprogramma's kunnen gespecialiseerde zorg beperken of effectiever maken. Sport en bewegen is gezond. Het verlaagt de kans op aandoeningen, sociaal isolement en sociaal emotionele klachten. De inzet van sport- en beweegprogramma's kan bijvoorbeeld bij ouderen bijdragen aan het veilig en zelfstandig in eigen omgeving kunnen blijven wonen, waardoor intra-murale zorg niet nodig is of uitgesteld wordt. Neem als voorbeeld de beweegprogramma's GALM of Elke stap telt.

5. Jeugdzorg: sport en bewegen dragen bij aan gezond opgroeien.

Sport en bewegen bij kinderen draagt bij aan de fysieke en mentale ontwikkeling van kinderen en heeft een grote pedagogische waarde. Bij jeugd kan sport en bewegen onderdeel zijn van een behandelplan binnen de jeugdhulpverlening en ingezet worden op lokale trap- en speelveldjes om overlast van (hang) jongeren tegen te gaan. Neem als voorbeeld de interventie Cruyff Foundation Community Program.

6. Sportverenigingen: vitale sportverenigingen door verbinding met het sociaal domein.

Verbinding met het sociaal domein heeft voor de sport- en beweegsector zelf ook grote voordelen. Het biedt een voedingsbodem voor de continuïteit van de sportvereniging, onder andere door aanwas van nieuwe leden (sportend of als vrijwilliger actief) uit nieuwe doelgroepen.

7. Financiën: inzet op een gezonde vitale wijk, voorkomt escalatie van problemen en daarmee

inzet van duurdere zware zorg. Sport en bewegen kan leiden tot een kostenbesparing. Dat komt voornamelijk door het preventieve aspect. Bijvoorbeeld door sport en bewegen in te zetten bij arbeidsre-integratie, of als middel om ziekte te voorkomen.

Bijlage 2 - Eerste opzet nieuw sportpark

SAMEN NAAR HET CLUBHUIS VAN DE TOEKOMST

Nu: 700 leden
Toekomst: 1000 leden

Nieuwbouw van woningen is essentieel voor impuls en bloeiend nieuw sportpark!

Niet alleen voetbal, ook maatschappelijke rol met plek voor buurt en kleine verenigingen:

- Schoolsport
- Fysiotherapie / huisartsenpost / bloedbank
- Kinderopvang
- Biljart / Jeu de Boules / Kaarten / badminton / hardlopen

Onderdelen accommodatie (2 lagen):

- 4x kunstgrasvelden --> rekening houden met ruimte voor uitbreiding naar 5 velden
- 1x sporthal (voor Delta volleybal, maar ook nodig voor zaalvoetbal --> verder uit te breiden met andere zaalsporten)
- 24x kleedkamers (20-25 m2 + 10 m2 doucheruimte):
 - 4x groot
 - 4x sporthal
 - 12x normaal
 - 4x scheidrechtters (klein)
- 2x toiletblok kleedkamers
- 1x kantinegebouw (500m2)
- 1x keuken
- 1x toiletblok
- 1x tribune
- 1x terras
- 2x bestuurskamer
- 2x commissiekamer
- 6x commerciële ruimte (zorg en wijk)
- Opslag- en wasruimtes (ballenhok, kleding, voorraad, opslag derden) - (100 m2)
- Speeltuin
- Fietsenstalling
- 6x tennisbaan
- 2x padelbaan
- 2x beachvelden
- 250x parkeerplekken

Voorbeeld: VFC

5.1 Plan stichting Beheer & Exploitatie Sporthal Tanthof

Verbindende activiteiten Midden-Delfland vanuit Sportpark Tanthof-Zuid

Aanleiding

Het veenweidegebied Vockestaert, met een oppervlakte van circa 3500 hectare, is centraal gelegen in de gemeente Midden-Delfland. Rondom dit gebied liggen diverse grotere steden en dorpen met gezamenlijk veel inwoners. Dankzij een steeds groter aanbod van wandel, hardloop, fiets en skeeler faciliteiten kunnen deze “omwonenden” op eenvoudige wijze vanuit huis het gebied bezoeken. Het gaat daarbij vooral om groepen mensen die van de rust willen genieten en daarom zelf meestal de rust in het gebied niet zullen verstoren. De recente wandel, fiets en skeelerpaden zijn voor een groot gedeelte een gevolg van de compensatiegelden die dankzij de IODS regeling, IODS staat voor Integratie Overeenkomst Delft Schiedam, in het kader van de aanleg van de A4, in het gebied besteed mogen worden. Naast de genoemde verplaatsingsmethoden is er op diverse plaatsen ook gelegenheid om met roeiboot, kano of fluisterboot door het gebied te varen.

Dag bezoek

Naast de bezoekers van dichtbij hebben ook “Dagjesmensen” die van de mogelijkheden van Midden-Delfland gebruik willen maken, belang bij toegangspoorten waar zij informatie kunnen krijgen over de mogelijkheden binnen het gebied en indien gewenst hulpmiddelen zoals fiets, roeiboot of kano kunnen huren. Ook zullen zij, vrijwel zeker, vaak op zoek zijn naar locaties aan de rand van het gebied waar zij indien nodig hun auto kunnen stallen. De kaart van Midden-Delfland bekijkend is het duidelijk dat de plaats van Sportpark Tanthof-Zuid aan de zuidelijke rand van de stad Delft een prima locatie voor zo’n informatiepoort is:

- i) er zijn goede parkeermogelijkheden,
- ii) er zijn nu al, dankzij het dagelijkse onderhoud van de sportaccommodaties, vrijwel doorlopend mensen op het complex aanwezig,
- iii) er zijn dankzij de sportkantines eenvoudige horeca mogelijkheden.

Daar komt bij dat aan de kant van Delft van het recreatiegebied Midden-Delfland, de stad Delft heeft ruim honderdduizend(!) inwoners, op dit moment er geen directe alternatieven voor zo’n poort lijken te zijn. Tenslotte, ook niet onbelangrijk, is het Sportpark ook met het openbaar vervoer en een korte wandeling te bereiken

dankzij het spoorwegstation Delft-Zuid en

het eindpunt van tramlijn 1 vanuit Den Haag naar Delft-Zuid en

het eindpunt van tramlijn 19 vanuit Leidschenveen-Voorburg naar Delft-Zuid,

waarmee het potentiële aantal bezoekers voor deze informatiepoort toeneemt.

Onderzoek

Recent onderzoek wijst uit dat er behoefte is aan samengestelde activiteiten in het gebied. Een aantal voorbeelden van combinaties van reeds aanwezige mogelijkheden:

- i) een wandeling met meerdere etappes door of rondom het gebied,
- ii) een gecombineerde fiets-wandel-kanotocht waarbij een drietal locaties in het gebied met elkaar wordt verbonden,

- iii) een wandeling door het gebied gecombineerd met een bezoek aan een boerderij met uitleg over de lokale werkzaamheden van een boer en bezichtiging van de dieren die op de boerderij leven,
- iv) een wandel, kano of fietstripje vanaf de rand naar de midden in het gebied Vockestaert gelegen schaapskooi met de schaapskudde en herder is ook een goede mogelijkheid voor een gecombineerde dagactiviteit
- v) de rietvelden die op wandelafstand van zowel het complex Tanthof-Zuid als van de schaapsboerderij liggen bieden de mogelijkheid en passant een vogelexcursie te ondernemen, dat deel uiteraard onder leiding van een geoefend vogelaar dan wel een bezichtiging van de flora uit te voeren eveneens onder leiding van een, in dat geval, planten en bloemendeskundige
- vi) ook zijn er eveneens op wandelafstand enkele percelen waar dankzij bewuste vegetatie een speciale vlinderbiotoop is aangelegd: ook dat gebiedje is als mogelijke excursie locatie in te plannen
- vii) het complex Tanthof-Zuid leent zich ook uitstekend voor sportieve activiteiten van bedrijven en scholen dankzij de beschikbare sportvelden en sporthal
- viii) een verdere mogelijkheid is fietsverhuur waarbij mensen zich zelf kunnen vermaken met een fietstocht door het hen onbekende typisch Hollandse gebied

Benodigdheden

Om een en ander tot stand te kunnen brengen zou de leiding van Sportpark Tanthof-Zuid gaarne zien dat er met name vanuit de gemeente Delft mee wordt gedacht, teneinde vast te stellen hoe dit plan gerealiseerd kan worden en op welke wijze en waar de nodige menskracht en financiën zullen moeten worden gezocht.

- In eerste instantie lijkt het voldoende om van de aanwezige faciliteiten op Tanthof-Zuid uit te gaan, de eventueel benodigde vergunningen te regelen en een beperkt aanbod van individuele en groepsactiviteiten aan te gaan bieden. Dit kan in korte tijd gerealiseerd worden.
- Een tweede aan te pakken punt betreft een hardloopparkoers. Hieronder wordt een eenvoudige hardloopparcours, zoals ook in de Delftse Hout is aangelegd, verstaan. Het is heel prettig als er een soort Cooperbaan in de directe omgeving van het Sportpark komt te liggen, en daar zijn zeker mogelijkheden voor. Zo'n baan zorgt voor de nodige aantrekkingskracht op een grote groep "hardlopers" zowel voor de korte als de lange afstand en daardoor weer, indien het een prettige baan is, op anderen omdat zoiets via mond op mond reclame snel bekend wordt.
- Daarnaast lijkt het wenselijk om op het Sportpark een permanente aanmeerplaats voor kano's en roeiboten te maken. Dit in het kader van gemeenschappelijke activiteiten met bootverhuurders uit Midden-Delfland.

Daarna kan, op termijn, gekeken worden naar samenwerking met de diverse andere spelers in het gebied. Aanbieders die iets verder weg liggen en die mede van deze nieuwe "poort" zouden kunnen profiteren vanwege de combinatie van activiteiten.

Den Hoorn, 19 mei 2016

5.2 Plan VV SEP

Naar aanleiding van het schrijven van de gemeente van 20 juli waarin de sportverenigingen worden opgeroepen om gewenste investeringen voor hun sportaccommodatie kenbaar te maken, bij deze de reactie vanuit voetbalvereniging Sport en Plezier (SEP) gevestigd op het Sportpark Tanthof in Delft. Onze voetbalvereniging is opgericht in 1947 en heeft derhalve onlangs haar 70ste verjaardag gevierd. Onze club onderscheidt zich op diverse wijzen van andere verenigingen: naast prestatie in voetbalsport zijn we ook gericht op plezier voor onze leden, familieleden en eigenlijk alle inwoners van Delft. Denk bijvoorbeeld aan het 4x4 schoolvoetbaltoernooi dat aankomend seizoen voor de 25ste keer voor alle basisscholen van Delft wordt georganiseerd, maar ook het feest "vrienden van 015" dat op 15 september aanstaande is gepland, is hier een mooi voorbeeld van. Onze vereniging draait bijna volledig op vrijwilligers, alleen bij onze selectie elftallen zijn er een aantal mensen die een minieme vergoeding voor hun inspanningen krijgen.

Al jaren hebben we de laagste contributie van alle Delftse voetbalverenigingen en dat willen we graag zo houden. Wij vinden het belangrijk dat iedereen die competitief wil voetballen, hierin niet gehinderd wordt door zijn of haar financiën. Dat dit gewaardeerd wordt, zien we terug in toenemende ledenaantallen, met name bij onze jeugd elftallen. Diverse vrijwilligers besteden veel tijd om vanaf de jongste jeugd onze leden met plezier te laten voetballen door het verzinnen en geven van leuke maar ook leerzame trainingen.

Afgelopen jaar hebben we als vereniging veel tijd gestoken in het aanschrijven van instanties voor sponsoring. Lastige hieraan is dat dit veel tijd kost; het is niet mogelijk om een massa-mailing te versturen, maar iedere potentiële sponsor moet individueel benaderd worden met een schrijven gericht op de criteria die voor die instantie van toepassing zijn. Sommige verzoeken zijn afgewezen, maar op de verzoeken die gehonoreerd zijn, halen wij een gemiddeld sponsorbedrag van €1.500 binnen.

Daarnaast heeft onze nieuwe penningmeester afgelopen seizoen een enorme inhaalslag gemaakt bij het innen van achterstallige contributie. Het openstaande bedrag van bijna €13.000 heeft zij weten te reduceren tot nihil.

Ondanks alle bovengenoemde inspanningen, zijn wij het afgelopen seizoen echter afgesloten met een klein verlies op de begroting van €3.000. Hierin is een reservering van €2.000 voor de verbouwing van onze kantine (incl keuken) opgenomen. Dit is namelijk één onze belangrijkste inkomstenbronnen maar deze is hoognodig aan vernieuwing/verbouwing en liefst uitbreiding toe. Dit werd bevestigd door de Voedsel en Warenautoriteit, die enige tijd geleden bij ons op bezoek was.

Op 4 september is er een gesprek in onze kantine gepland met de gemeente waarbij geïnventariseerd wordt of de TU Delft ons misschien kan ondersteunen bij het herontwerpen van de kantine en de keuken. Door op deze wijze samen te werken met diverse instanties proberen wij met minimale kosten maximaal rendement uit onze verbouwing te halen. Momenteel schatten we deze kosten op minimaal €150.000.

Omdat deze kosten door onze vereniging niet op te brengen zijn, zouden we hiervoor graag aanspraak maken op een deel van het investeringsbudget vanuit de sportraad.

Zoals hiervoor benoemd, zijn de gesprekken over de verbouw/uitbouw nog in een oriënterende fase. Afhankelijk van de uiteindelijke plannen kan er een tijdspad worden opgesteld.

Met de verbouwing zouden we meteen in kunnen spelen op de wens vanuit het sportpark om een bredere sociale functie voor onze wijk te kunnen bekleden. Er zijn gesprekken gaande met diverse partijen om overdag de faciliteiten beter te kunnen benutten. Daarnaast bestaan er plannen om een woontoren naast het Delftse station te bouwen, wij verwachten hierdoor ook weer een aanwas aan nieuwe leden waardoor onze huidige kantine echt te krap wordt.

Overigens zijn er ook gesprekken gaande met de SESTZ, de beheerder van ons Sportpark en onze burens, voetbalvereniging Vitesse. Het is noodzakelijk om onze kleedkamers te verbouwen en op te knappen omdat wij door de toenemende ledenaantallen, regelmatig tekorten ervaren en de huidige ruimtes niet aansluiten bij de frisse uitstraling die ons sportpark graag wil hebben. Wij nemen echter aan dat de benodigde investering hiervoor door de SESTZ bij u aangeleverd wordt.

Mede namens al onze leden en het voltallige dagelijkse bestuur, danken wij u voor het overwegen van ons verzoek.

Met vriendelijke groet,

Petra Torremans
Secretaris vv SEP

6.1 Plan Hudito en Fortuna

Geacht College,

In vervolg op onze brief van 5 september 2018 bieden wij u hierbij het gezamenlijke toekomstplan van de Delftsche Hockey Club Hudito en Korfbal Vereniging Fortuna aan. Het gaat om ons gezamenlijke droombeeld: een toekomstbestendige organisatie, die zowel sportief als maatschappelijk aan de weg timmert. Voor de vereniging, de sport, de gemeente Delft en haar inwoners. We drukken de gezamenlijkheid uit door ons plan het **Kruithuisplan** te noemen. In de volgende paragrafen doen we ons plan uit de doeken:

1. Onze huidige situatie
2. Ons toekomstbeeld
3. Ons plan inhoudelijk
4. Ons plan visueel
5. Ons plan financiën
6. Onze samenwerking

Ons plan melden wij hierbij aan bij de gemeente Delft voor opname in de Investeringsagenda Sportaccommodaties.

1. Onze huidige situatie

Fortuna, opgericht in 1957, is met bijna 600 leden één van de grootste korfbalverenigingen van Nederland. Korfbal is een familiesport, en daar is Fortuna met haar sfeer en cultuur het levende bewijs van. In sportief opzicht is de vereniging landelijk toonaangevend: in 2018 was het eerste team zowel in de zaal- als in de veldcompetitie (verliezend) finalist in de strijd om het landskampioenschap, terwijl bij de junioren A1, C1 en D1 in beide competities landskampioen werden. Fortuna heeft dan ook zowel bij de senioren als junioren internationals in de gelederen. Er is overigens niet alleen aandacht voor topkorfbal, de prestatieve tak wordt gecombineerd met korfbal op breedtesport en recreatiesportniveau. Voor mensen met een beperking is er G-korfbal en voor senioren KorfbalFit.

Behalve korfbal kent de vereniging ook tennis en lopen (er is een eigen loopgroep) als sportieve activiteiten. In de clubaccommodatie verzorgt Kindercentrum Ziezoo een sportieve buitenschoolse opvangmogelijkheid. De recreatieve volleybalvereniging Volcano heeft haar domicilie in de Fortuna-accommodatie.

Op sportpark Kruithuisweg beschikt Fortuna over een eigen clubaccommodatie en sporthal. De vereniging is ook verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud van de twee kunstgrasvelden, een beachsportveld en outdoorfitnesstoestellen. Fortuna werkt momenteel met veel vrijwilligers aan de renovatie van de kantine. De eerste fase, waarvoor een bedrag van € 100.000 is bijeengebracht, is vrijwel afgerond. Maatschappelijk zet Fortuna zich al langer breder in, o.a. via samenwerking met scholen en verzorgen van activiteiten in het kader van landelijke stimuleringsprojecten als de Breedtesport en Buurt-Onderwijs-Sportimpuls.

Hudito, opgericht in 1929, is een 1300 leden grote hockeyvereniging. Ook deze club is een familievereniging waar top- en recreatiehockey worden gecombineerd. Het eerste herenteam komt uit op het op één-na-hoogste niveau, het eerste damesteam een klasse lager. Behalve in de veldcompetitie speelt Hudito ook in de zaalhockeycompetitie.

Er is veel aandacht gekomen voor de maatschappelijke rol van de vereniging. Zo is er een uitgebreide G-Hockeytak (aangepast hockey voor spelers met een verstandelijke beperking) die zich tot de grootste van Nederland mag rekenen en zich onlangs weer tot Nederlands Kampioen kroonde. Er is trimhockey voor senioren en Plukkebol heeft op het complex een buitenschoolse opvang die vijf dagen per week actief is na schooltijd. Leerlingen van het Kraaienest helpen om de accommodatie op orde te houden en er zijn mensen via Halt en de reclassering actief. Start-ups gebruiken de accommodatie en Hudito maakt actief deel uit van de Buurtsportvereniging Voorhof, in samenwerking met basisscholen in die wijk en voetbalvereniging Vitesse Delft.

Het hockeydeel van sportpark Kruithuisweg is geprivatiseerd, beheer, onderhoud en exploitatie berusten bij Hudito. De vereniging beschikt er over drie eigen kunstgrasvelden, alsmede een kunstgrasoefenveldje. Duurzaamheid staat hoog in het vaandel: het besproeien van de kunstgrasvelden geschiedt met gezuiverd slootwater en op het dak van de clubaccommodatie liggen zonnepanelen.

Voor meer informatie over beide verenigingen: zie de toekomstplannen die als bijlagen bij deze aanmelding zijn gevoegd.

2. Ons toekomstbeeld

Hudito en Fortuna samen

In 2017 stelden zowel Hudito als Fortuna een afzonderlijk toekomstplan op (Hudito 2017-2022, Fortuna 2030, zie de bijlagen). Deze plannen zijn kenbaar gemaakt bij de gemeente Delft door presentatie aan de (toenmalig) wethouder sport en de raadscommissie Samenleving (als input voor de discussie over de Delftse Beleidsvisie Sport). Inhoudelijk sluiten deze toekomstplannen vrijwel naadloos op elkaar aan. Als goede en ambitieuze burens hebben wij daarna om meerdere redenen de samenwerking gezocht:

- Hudito en Fortuna zijn organisatorisch en financieel gezonde verenigingen;
- Sfeer en cultuur in beide verenigingen komen sterk overeen (familiesfeer, bevordert doordat er zowel mannen als vrouwen sporten en bewegen);
- Beide verenigingen hebben sportief de ambitie om op het hoogste haalbare niveau te acteren;
- Beide verenigingen willen hun maatschappelijke rol verder vergroten;
- Beide verenigingen kijken vooruit en willen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen om toekomstbestendige vereniging te zijn en te blijven;
- De accommodaties van beide verenigingen kunnen elkaar door fysieke verbinding en uitbreiding van maatschappelijke activiteiten qua gebruiksmogelijkheden flink versterken.

Een werkgroep met vertegenwoordigers van onze verenigingen is aan de slag gegaan om de inhoud van de toekomstplannen concreter te maken en op accommodatiegebied te vertalen in een totaalplan. Dat plan melden wij aan bij de gemeente Delft voor opname in de Investeringsagenda Sportaccommodaties.

Toekomstvisie

Fortuna en Hudito zijn organisatorisch en financieel gezonde verenigingen. Op dit moment hebben wij samen bijna 2.000 leden. Maar we varen niet blind op de huidige goede positie, er is een open oog voor maatschappelijke ontwikkelingen. Het trendscenario uit de Toekomstverkenning Sport van het Sociaal Cultureel planburo (SCP) en Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) van september 2017 laat zien dat de georganiseerde sport het nu al lastig heeft en bij ongewijzigd beleid nog lastiger krijgt als gevolg van maatschappelijke en demografische ontwikkelingen. Minder georganiseerd en meer ongeorganiseerd bewegen, alsmede druk op het vrijwilligerswerk, de kurk waar onze verenigingen voor een groot deel op drijven zijn, de voornaamste oorzaken. Wij waken er voor om op de lauweren te rusten en er vanuit te gaan dat onze huidige positieve situatie 'automatisch' gehandhaafd zal blijven. Daarom kijken we vooruit, in het besef dat we sommige dingen anders zullen moeten aanpakken. Hier willen we graag mee aan de gang. Onze toekomstvisies (zie de bijlagen) laten zien waarmee en op welke manier.

De gemeente Delft denkt gelukkig ook na over sport en bewegen in de toekomst. De nota 'Uitkomsten bestuurlijke opdracht Toekomstbestendige Sport' en het 'Sportaccommodatieplan 2016' leidden vanwege de alarmerende uitkomsten over het Delftse sportaccommodatiebestand in 2018 tot een nieuwe 'Visie Sport en Bewegen'. Met in de uitwerking daarvan ruimte voor een 'Investeringsagenda Sportaccommodaties' en het 'Uitvoeringsplan Sport' (wat zich richt op vernieuwing en verbreding van het sport- en beweegaanbod, het vitaliseren van verenigingen en de verbinding van sport en bewegen met het sociaal domein). In ons **Kruithuisplan** combineren we de doelstellingen van de investeringsagenda met die van het uitvoeringsplan.

Aanleiding

Het opstellen van onze toekomstplannen was dus bewust. Ingegeven door 'het tegen de grenzen aan lopen' van beide verenigingen op accommodatiegebied. De hockeysport groeit als kool in Nederland, ook in Delft. De KNHB stelt 350 leden als norm voor een veld, waaruit blijkt dat Hudito nu al ruimte tekort komt. Uitvoering van het toekomstplan, met zowel meer hockey- als meer maatschappelijke activiteiten, zal het ruimtegebrek verder doen toenemen. Voor het spelen van zaalhockey heeft de vereniging helemaal geen ruimte en is (door het korte seizoen) afhankelijk van beschikbare ruimte in sporthallen in de regio. Hudito heeft voor een gezonde toekomst zowel meer veldcapaciteit als beschikbaarheid van zaalruimte nodig.

Fortuna ervaart door haar sportieve successen, groei van maatschappelijke activiteiten en stijgende vraag van potentiële gebruikers ruimtegebrek in de eigen sporthal. De wens om zichzelf op het hoogste niveau te blijven profileren, het voornemen om als 'open club' meer verbindingen te leggen met andere sporten en de maatschappelijke rol verder te verbreden, vergroot dat capaciteitsprobleem. Voor een gezonde toekomst heeft Fortuna meer zaalcapaciteit nodig.

Samen willen wij de deelname aan sport en bewegen in Delft verder verhogen. Natuurlijk met onze eigen sport- en beweegactiviteiten, maar ook door samen te werken met andere maatschappelijke organisaties. Samenwerking met studentensportverenigingen (zoals hockey, korfbal, lacrosse), ligt voor de hand. Ook willen we Delft als sportieve gemeente op de kaart zetten en houden en daarvoor met evenementen een bijdrage leveren. In ons toekomstplan scheppen we daarvoor zowel in veld- als zaalcapaciteit extra-ruimte.

Intensiever en meergebruik

We zijn ons er van bewust dat onze accommodaties nog beter en intensiever gebruikt kunnen worden dan nu al het geval is (streven naar 24/7 gebruik). Dat vraagt aanpassingen in de organisatie, het activiteitenaanbod en kader. Het heeft ook financiële consequenties voor onderhoud en beheer. Het is nodig om met andere organisaties, binnen en buiten de sport, samen te werken. Die uitdaging pakken we graag op.

Daar komt nog bij dat de stad Delft de komende jaren qua inwoneraantal nog flink gaat groeien. De woningbouwopgave 15.000 nieuwe huizen betekent 30.000 nieuwe inwoners. In 2017 was 24% van de Delftenaren lid van een sportvereniging. Dat percentage betekent dat de nieuwe inwoners voor een potentiële uitbreiding van 7.200 verenigingssporters kunnen zorgen! Daar hopen we natuurlijk met zijn allen op, het past bij het imago van Delft als sportieve stad. Doordat Delft echter ruimtelijk een compacte stad is, zal er beperkt ruimte zijn voor nieuwe sport/beweegaccommodaties en moet de opvang van meer sporters vooral op de huidige sportlocaties (en in de openbare ruimte) plaatsvinden. Ook dit is voor ons de reden om verdere intensivering van het gebruik op sportpark Kruithuisweg na te streven. Niet met het idee dat wij 'alles' zelf gaan doen, we willen daarvoor nadrukkelijk de samenwerking met andere sport- en beweegorganisaties zoeken. Inwoning van andere organisaties is bijvoorbeeld een reële mogelijkheid. In samenwerking met de gemeente Delft willen we voorts kijken of er op die manier accommodatieknelpunten (zowel qua buiten- als binnensport) elders in Delft verlicht of opgelost kunnen worden.

Partners

Het activiteitenaanbod wordt voor een belangrijk deel bepaald door de vraag en behoefte van de Delftenaren. In dat opzicht is samenwerking met de gemeente Delft en met andere maatschappelijke organisaties als signaleerders van trends, ontwikkelingen en aandachtspunten van belang. Los daarvan willen wij een ondernemende organisatie zijn, die actief inspeelt op veranderingen in de maatschappij

en de vraag naar sport- en beweegactiviteiten. Samenwerking met commerciële sportaanbieders hoort daar zeker bij.

Wij zien de TU Delft als aantrekkelijke samenwerkingspartner. Niet alleen met de Unit Sport & Cultuur voor gedeeld gebruik van accommodaties, maar ook met TU Faculteit Industrieel Ontwerpen voor innovatie van de accommodatie en sport/beweegmogelijkheden (bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, combinatie van sportmogelijkheden, nieuwe sport/spel-concepten en materialen). Voor ontwikkeling van deze samenwerking doen we, gezien het grote belang van TU Delft voor de gemeente Delft en de meerdere raakvlakken tussen beiden, een beroep op participatie/begeleiding van de gemeente Delft.

Het realiseren van het **Kruithuisplan** vraagt veel inzet van onze verenigingen. We zijn bereid om ons steentje bij te dragen, in energie, tijd en financiën. Maar alleen kunnen we het zeker niet. Naast de eigen bijdragen zullen we op zoek gaan naar partners die mee willen en kunnen investeren. Dat hoeven niet alleen andere sport/beweegaanbieders te zijn, maar ook andere maatschappelijke organisaties (voor de invulling van 'sport in het sociaal domein': onderwijs, welzijn, zorg, cultuur, natuur, milieu, re-integratie enz.), bedrijven (wij denken met name aan bestaande en nieuwe bedrijven in directe omgeving van onze locatie) en TU Delft. Passend bij het ondernemerschap zullen we waar mogelijk ook een beroep doen op rijkssubsidies (zoals die uit het Sportakkoord, Preventieakkoord, Energieakkoord).

Verantwoordelijkheid

We voelen ons niet alleen verantwoordelijk voor onze leden en onze sporten, maar ook voor een gezonde en betrokken Delftse samenleving. We gaan ons daar nog nadrukkelijker voor inzetten. Daarvoor vinden wij bewegingsvrijheid van onze toekomstige organisatie van groot belang. Qua accommodatie zijn de situaties van Hudito en Fortuna nu nog verschillend. Hudito heeft haar accommodatie in eigendom en voert zelf beheer en exploitatie uit en krijgt geen gemeentelijke subsidie. Fortuna huurt de buitenvelden van de gemeente, doet zelf beheer en exploitatie met een gemeentelijke subsidie en is eigenaar van haar kantine en sporthal, maar is geen eigenaar van haar sportpark. We willen deze verschillen rechtekken, met als inzet om volledig zelfverantwoordelijk te zijn voor de accommodatie en deze ook in eigendom te hebben.

Droombeeld

In ons droombeeld willen we ons ontwikkelen tot een professionele organisatie met een multifunctionele accommodatie (zowel voor leden als niet-leden) en optimaal gebruik in tijd, divers activiteitsaanbod (zowel sport/bewegen als andere maatschappelijke of bedrijfsmatige activiteiten). Een bruisend activiteitencentrum waar alle Delftenaren een plek kunnen vinden, ongeacht leeftijd, inkomen, vaardigheden, afkomst en religie. Gezondheid en duurzaamheid zijn onze leidende thema's. In de uitvoering zijn kwaliteit, diversiteit, flexibiliteit, creativiteit, veiligheid, professionaliteit, ondernemerschap, begeleiding, ontmoeting en verbinding logische begrippen.

3. Ons plan - inhoudelijk

Omschrijving van het Kruithuisplan in activiteiten en accommodatie

Het Sportplein

De hoofdingang (voor wandelaars, fietsers, openbaar vervoer) van het gezamenlijk complex vormt het Sportplein aan de Mekelweg, met een laan als verbinding tussen de beide sport/beweeggebieden. Voor beide verenigingen is het daarnaast mogelijk om de huidige ingangen (naast wandelaars en fietsers ook voor auto's) te blijven gebruiken.

De Hudito-vleugel

Het aantal kunstgrashockeyvelden voor Hudito wordt met twee uitgebreid. Deze velden worden ook gebruikt voor maatschappelijke activiteiten overdag, in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, TU Delft. Het beachsportveld dat nu op het Fortunacomplex ligt wordt verplaatst naar het Huditodeel, en wordt door de groeiende aandacht voor beachsporten vaker en breder gebruikt. Er resteert na aanleg van twee kunstgrashockeyvelden nog een strook langs de Mekelweg die kan worden gebruikt voor andere sporten (als nieuwe sporttak van Hudito/Fortuna of door een bestaande sportvereniging) en/of andere maatschappelijke functies.

De clubaccommodatie van Hudito en de kunstgrasvelden worden in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties overdag intensiever gebruikt (open club). De Hudito-clubaccommodatie fungeert op de Hudito-vleugel als centraal punt. Door de toename van activiteiten, vergroting van de diversiteit in het aanbod en samenwerking met organisaties op het gebied van onderwijs, zorg, welzijn, cultuur, natuur, milieu, werk en veiligheid is aanpassing en uitbreiding van deze accommodatie noodzakelijk.

Met de verruiming van de hockeymogelijkheden kan Hudito zelf van 1300 naar 2000 leden groeien.

De Fortuna-vleugel

Op het huidige natuurgrasveld tussen de Mekelweg en de tennishal is een multifunctioneel kunstgrasveld gepland, dat door beide verenigingen en anderen gebruikt gaat worden. Hierbij speelt innovatie een belangrijke rol, met ontwikkeling/gebruik van een kunstgrasprocedé dat zowel voor hockey, korfbal als andere sporten en beweegactiviteiten gebruikt kan worden. Wij denken bijvoorbeeld aan Walking Football (voor de seniorendoelgroep), Lacrosse (vanwege de relatie met de TU waar deze sport nu beoefend wordt), American football. Dit veld kan door de innovatieve mogelijkheden niet alleen een lokale maar zelfs landelijke blikvanger worden (sportimago van de gemeente Delft).

Voorts zijn er twee nieuwe sporthallen gepland, beide ingericht als omhal,. In de eerste daarvan gaat het om gezamenlijk gebruik, al ligt de nadruk qua gebruik duidelijk op de korfbalsport. Niet alleen wordt daarmee de bestaande behoefte van Fortuna zelf ingevuld, het biedt ook ruimte om bijvoorbeeld de Delftse zaalkorfbalsport hier te concentreren.. Bij voorkeur zal Hudito ook gebruik maken van deze hal voor haar zaalhockeyafdeling, iets waarvoor de vereniging nu naar diverse hallen in de regio moet uitwijken. Het daggebruik wordt ingevuld in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties (open club). Voor wat betreft de exploitatie zijn vergaande gesprekken met potentiële partners gestart.

De tweede nieuwe hal wordt ook een omni sporthal, waarin een aantal andere sporten/bewegingsvormen de ruimte vinden om zich (verder) te kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld: basketbal, badminton, volleybal, tafeltennis, verdedigingssporten, fitness, (volks)dansen, yoga. Daardoor is op het sportcomplex een sterk sport/beweegcluster te vormen met een divers activiteitenaanbod voor een brede doelgroep, zowel overdag als 's avonds.

Voorts kan hier de relatie met zorg gelegd worden (bewegen op recept, fysiotherapie). Tenslotte kan deze hal door flexibele verbinding met de eerste nieuwe hal gebruikt worden voor evenementen (zoals congressen, markten, tentoonstellingen, examens).

De huidige tennishal op het complex (in gebruik bij Tennisschool Koos Heiligers) kan in de voorgestelde opzet gehandhaafd blijven en wellicht als partner meegenomen worden in de verdere ontwikkeling van het totale complex.

De clubaccommodatie van Fortuna en de kunstgrasvelden worden in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties overdag intensiever gebruikt (open club).

De Fortuna-clubaccommodatie fungeert op de Fortuna-vleugel als centraal punt. Door de toename van activiteiten, vergroting van de diversiteit in het aanbod en samenwerking met organisaties op het gebied van onderwijs, zorg, welzijn, cultuur, natuur, milieu, werk en veiligheid is aanpassing en uitbreiding van deze accommodatie noodzakelijk.

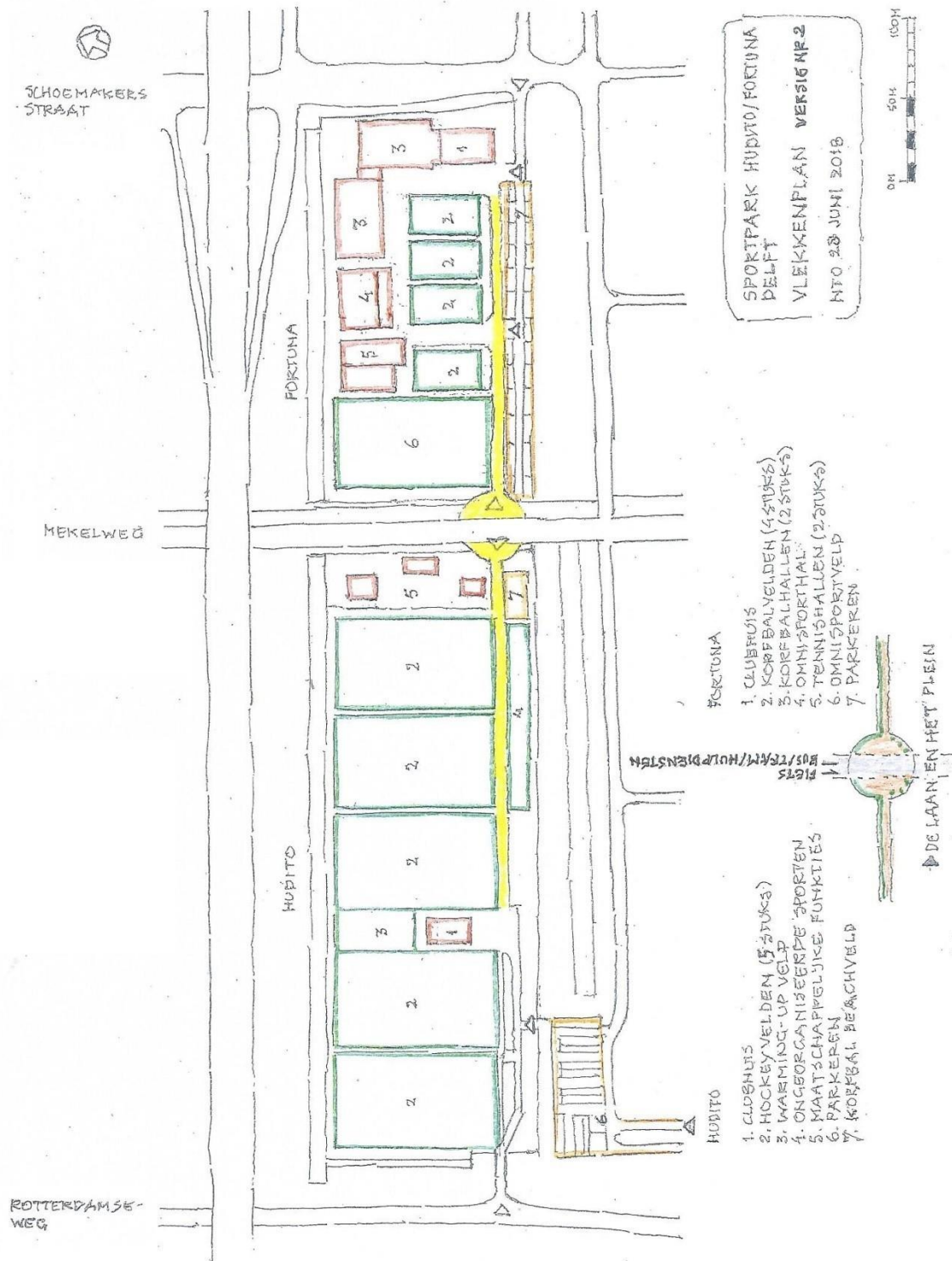
Met de verruiming van de korfbalmogelijkheden kan Fortuna zelf van 600 naar 1000 leden groeien.

De risico's van het plan zijn uitsluitend van financiële aard. Het project zal pas doorgang vinden als de risico's voor de verenigingen en de gemeente acceptabel zijn. Dit zal in een vervolgfase verder worden uitgewerkt, als er meer details over de uitvoering bekend zijn.

De Sportlaan

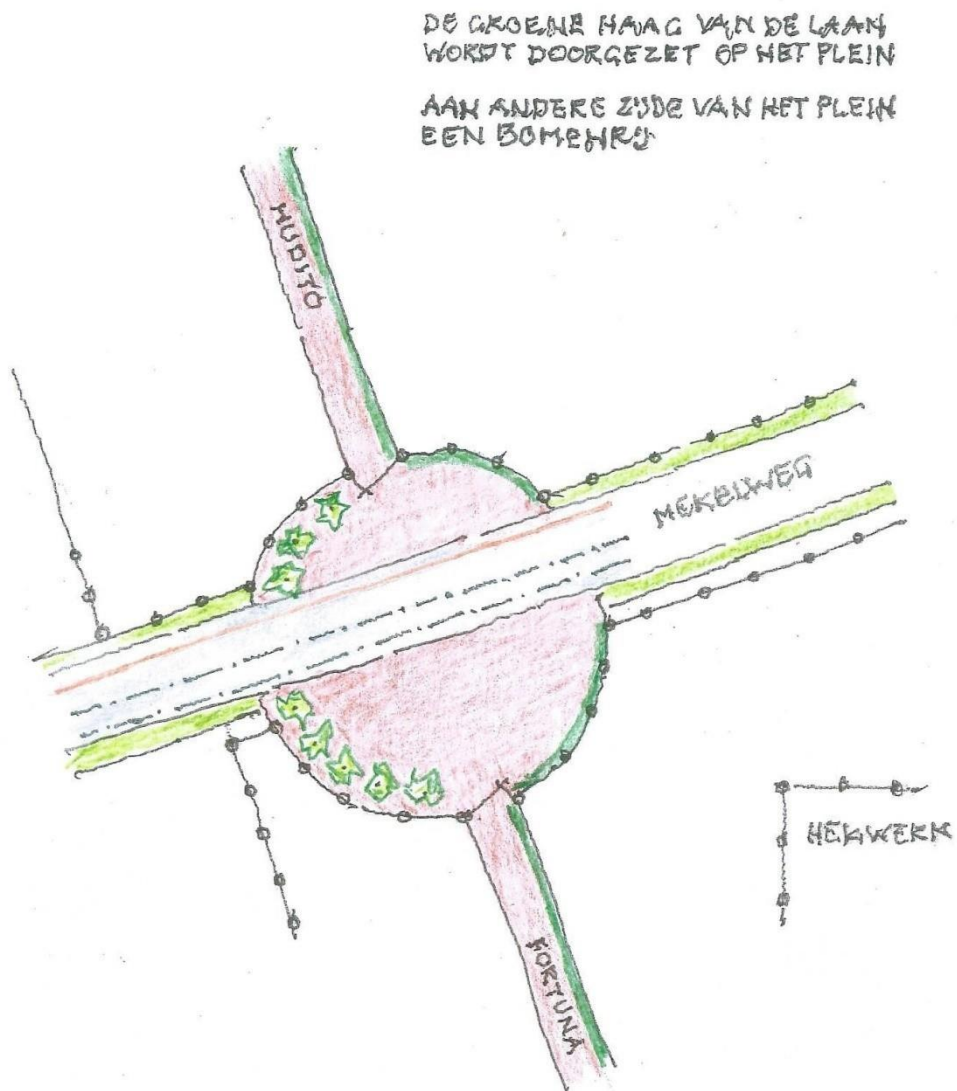
Aan de zuidzijde van de het sportpark resteert een strook, die als Sportlaan wordt ingericht. De gebruiksmogelijkheden zijn vooral gericht op het ongeorganiseerd sporten/bewegen. Bijvoorbeeld voor BMX-en, free running, als rollatorparkoers, looptraining, fietslessen, fitness in de openbare ruimte.

4. Ons plan - visueel

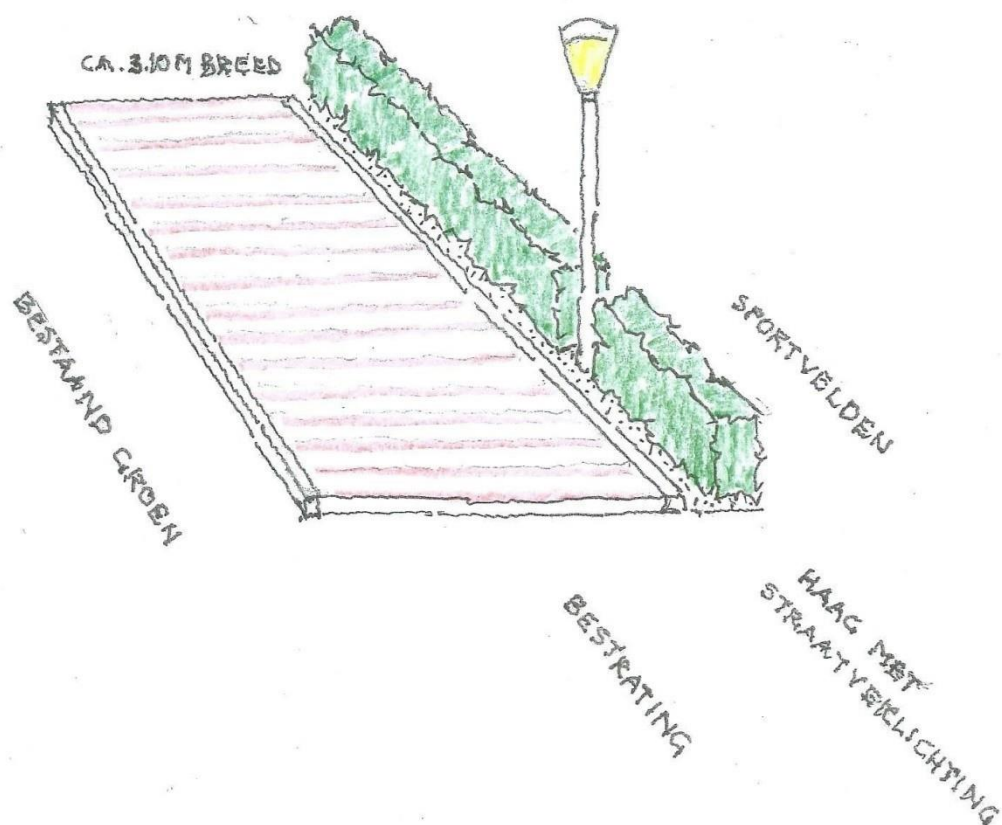

Het plein

De hoofdingang (voor wandelaars, fietsers, openbaar vervoer), centraal gelegen op het sportpark met een laan als verbinding tussen de beide terreinen.

De laan

SPORTPARK HUDITO/FORTUNA
DE LAAN

ATO 2 JULI 2018

5. Ons plan - financiën

Investeringsoverzicht Kruithuisplan

A. <u>Fortuna complex</u>		bedragen x 1.000
Gebouwen		
1e extra sporthal incl. voorzieningen	€	1700
2e extra sporthal incl. voorzieningen	€	1700
Verbinding tussen clubgebouw en hal 1, 2 en 3	€	75
Herinrichting clubgebouw inclusief nieuwe entree	€	525
Buitenruimte		
verplaatsen veld 4	€	50
verplaatsen beachveld	€	20
herinrichten omgeving velden	€	100
B. <u>Hudito complex</u>		
Gebouwen		
Sloop gebouwen Bluebirds	€	80
aanpassingen clubgebouw Hudito	€	75
aanpassen/verplaatsen loods	€	50
Buitenruimte		
1e extra kunstgrasveld (water)	€	455
2e extra kunstgrasveld (water)	€	455
Omniveld	€	375
sportomgeving voor ongeorganiseerde sporten	€	90
herinrichting omgeving velden	€	95
C. <u>Combinatie</u>		
Aanpassingen parkeervoorzieningen	€	450
Aanleg verbindingslaan	€	125
begeleiding bouw en organisatie	€	100
Subtotaal	€	6520
onvoorzien 10 %	€ _____	<u>652</u>
Totaal	€	7172
btw 21%	€ _____	<u>1506</u>
Totale investering	€	8678

6. Onze samenwerking

Ons **Kruithuisplan** is ambitieus en veelomvattend, verbindt hard (Investeringsagenda Sportaccommodaties) aan zacht (uitvoeringsplan Sport), en telt veel uitdagingen. Het vraagt ongetwijfeld ook veel energie, tijd en doorzettingsvermogen. Maar voor Hudito en Fortuna staat vast dat het niet alleen voor de eigen (gezamenlijke?) gezonde toekomst noodzakelijk is, maar ook voor de gemeente Delft en haar inwoners. Daarom willen wij in het realisatieproces graag samen met de gemeente samenwerken op de volgende onderdelen:

- Een financiële bijdrage uit de Investeringsagenda Sportaccommodaties;
- Professionele ondersteuning in de vorm van een parkmanager (wellicht in samenhang met de Brede Regeling Combinatiefuncties);
- Samenwerking met de TU Delft;
- Aanpassing bestemmingsplan;
- Meedenken in/faciliteren van de verbinding van de huidige twee sportparken tot één sportpark;
- Meedenken in de totale planontwikkeling en de fasering van de uitvoering;
- Betrekken van andere organisaties bij het plan (zowel binnen als buiten de sport);
- Gelijktrekken eigendom/beheer/exploitatiesituaties bij Fortuna en Hudito;
- Lokaal en landelijk uitdragen van het Kruithuisplan als goed voorbeeld.
- De verenigingen willen zich in de bouw en exploitatie maximaal inspannen om tot duurzame energie oplossingen te komen. Daar waar mogelijk kunnen CO2 reducerende maatregelen worden toegepast, eventueel in samenwerking met de TU Delft.

Wij rekenen er op met het indienen van ons **Kruithuisplan** de eerste stap naar een succesvolle samenwerking te hebben gezet. We zien uw reactie dan ook met vertrouwen tegemoet.

Namens DHC Hudito

Wessel Pil

voorzitter

Namens kv Fortuna Delft

Ed Hom voorzitter

6.2 Plan Blue Birds

Memo aan Gemeente Delft

Onderwerp: minimale capaciteitsbehoefte 2018 en verder

Datum: 24 juni 2018

Naar aanleiding van een gesprek op woensdag 30 mei 2018, tussen de Gemeente Delft (Patrick Adriaanse en Ad Holkers) en Blue Birds (René van der Horst en Rob Metz) is dit memo opgesteld om vast te leggen wat de behoeften van Blue Birds zijn. Aanleiding was een gedachte bij de Gemeente dat Blue Birds in de nieuwe situatie met 2 honkbalvelden, waarvan 1 als softbalveld gebruikt zou kunnen worden, toe zou kunnen.

In dit document stellen we vast dat Blue Birds gezien haar huidige omvang en toekomstige groei 4 velden, 2x honkbal en 2x softbal, nodig heeft. Eventueel kan het, met extra faciliteiten rondom de velden en creatief gebruik van de ruimte, acceptabel zijn als er 1 honkbal, 1 softbal en 1 combinatieveld komt. Dit alternatief past echter niet bij de verwachte en gewenste groei van de vereniging.

Terugblik

Blue Birds is in 1966 opgericht als onderdeel van voetbalvereniging Wippolder en de eerste periode werd gespeeld op sportpark Oudelaan aan de Schoemakerstraat. Blue Birds had daar de beschikking over 1 combinatieveld. Door de komst van het bedrijvenpark op die plek verhuisde Blue Birds in 1992 naar de huidige locatie aan de Mekelweg, met één honkbal- en één softbalveld. Dat was mogelijk omdat Hudito haar grasvelden inruilde voor kunstgrasvelden. Blue Birds kende op dat moment 13 teams, 9 senioren en 4 jeugd.

Opgemerkt moet worden dat zowel het honkbalveld als het softbalveld niet voldoen aan de minimale afmetingen van de KNBSB, als gevolg van de beperkte ruimte tussen de sloten aan beide zijden van ons veld. Dit beperkt de ambities en mogelijkheden van de vereniging. Zo moet bijvoorbeeld herensoftbal met beperkingen haar wedstrijden spelen.

In de jaren '90 bleef het ledental min of meer stabiel, terwijl in de periode 2000-2008 het ledental licht groeide tot circa 200. De aanleg van verlichting op het softbalveld in 2009 zorgde voor veel meer trainings- en wedstrijduren, waar de jeugd (tot en met 15 jaar) en de dames en heren softbalteams van konden profiteren.

Naast de bezetting van het sportcomplex door onze vereniging Blue Birds, speelt ook Hitmanics, de studenten honkbal en softbal vereniging, op de velden aan de Mekelweg. Zij komen voort uit Machos (honkbal) en Met Stip (softbal), de verenigingen die gekoppeld waren aan studentenverenigingen, maar wat niet werd geduld door de Sportstichting van de TU Delft. De Sportstichting richtte Hitmanics op, dat tot 2009 een eigen honkbalveld bij de TUD had. Door het afbranden van het Bouwkunde gebouw moesten noodgebouwen op het honkbalveld gezet worden. Sindsdien spelen de Hitmanics hun wedstrijden bij ons. Nadat de Sportstichting de subsidie aan de Hitmanics beëindigde (eind 2013) vinden ook de trainingen van Hitmanics op het Blue Birds veld plaats.

In 2009 heeft het bestuur van Blue Birds gezien dat de club aan het vergrijzen was en dat het verenigingsbeleid aangepast diende te worden. Er werd besloten nadrukkelijk werk te maken van een jeugdbeleid, gericht op werving op jonge leeftijd en het ontwikkelen van de trainers/coaches zodat trainingen aantrekkelijk werden en het spel beter geleerd kan worden. Omdat dit beleid zeer succesvol bleek en de vereniging van onderaf fors en stabiel begon te groeien, is in 2013 contact gezocht met de Gemeente Delft. In dat gesprek is het veldprobleem aan de orde gesteld en werd een capaciteitsberekening ingeleverd. De Gemeente meldde dat wij op het juiste moment kwamen omdat zij net met het opstellen van een integraal sportbeleidsplan waren begonnen. Sinds die afspraak is meerdere keren per jaar contact geweest tussen Blue Birds en de Gemeente Delft, maar zonder concreet resultaat. De Gemeente heeft nog wel de KNBSB, in de personen van directeur Bart Volkerijk en accountmanager Hans Verwaaijen, uitgenodigd voor een gesprek over Blue Birds. Drijver en Partners heeft in haar 'Sportaccomodatatieplan Delft' van februari 2016 ook vastgesteld dat Blue Birds te weinig capaciteit heeft.

In augustus 2017 werd door Blue Birds op verzoek van de Gemeente een berekening ingeleverd voor de kosten van veldverlichting op het honkbalveld, in de gedachten dat die veldverlichting meegenomen kan worden naar een mogelijk nieuwe locatie.

Stand van zaken 2018

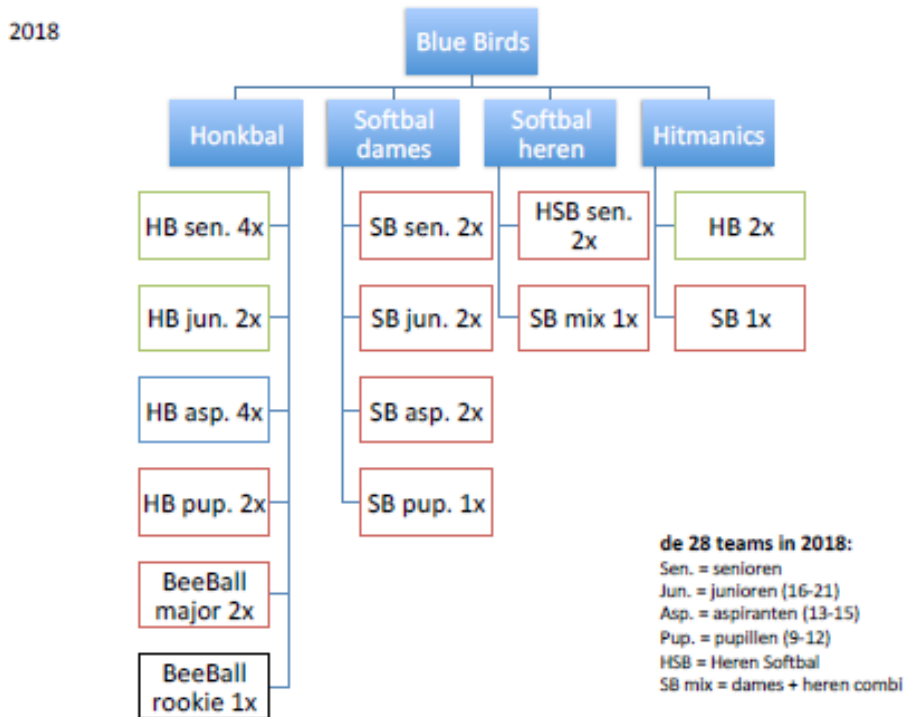
De groei van Blue Birds is onverminderd doorgezet en inmiddels behoren we tot de 6 grootste honkbal en softbal verenigingen van Nederland. Het beleid erachter, de vitaliteit van de vereniging, de manier waarop Blue Birds samenwerkt met zowel andere honkbal en softbal verenigingen als met de KNBSB, is binnen de bond niet onopgemerkt gebleven. Blue Birds werd in 2016 uitgeroepen tot KNBSB vereniging van het jaar en dit jaar is voorzitter René van der Horst benaderd om zitting te nemen in de Commissie van Toezicht, die in samenwerking met het bestuur van de KNBSB werk moet gaan maken van de vitaliteit van alle honkbal en softbal verenigingen in Nederland.

Ter illustratie van de positie van Blue Birds binnen de KNBSB, een overzicht van de grootste verenigingen in Nederland met hun veldcapaciteit. Duidelijk is te zien hoe weinig veldruimte Blue Birds en Hitmanics hebben voor hun sportende Delftenaren/leden in een tijd waarin bewegen volop in de aandacht staat en diverse (overheids-)initiatieven gericht zijn op het terugdringen van overgewicht.

Cluster	Club	Gemeente	Aantal leden 2017			Aantal velden			Totaal	Extra	2018 teams
			Totaal	Niet spelend	Spelend	HB	SB	Jeugd			
Haarlem	Pioniers	Hoofddorp	441	65	376	2	3	1	6	2 diamonds	29
Amsterdam	Pirates	Amsterdam	410	65	345	2	1	1	4	1 hal (Gemeente)	28
Rotterdam	Neptunus	Rotterdam	412	117	295	2	1	1	4		19
Midden Nederland	UVV	Utrecht	377	85	292	1	2	1	4	1 hal (Gemeente)	23
Midden Nederland	HCAW	Bussum	344	52	292	2	1	3	6	1 hal (privaat)	24
Den Haag	Blue Birds	Delft	323	54	269	1	1	0	2	1 hal (privaat)	25
Den Haag	Hitmanics	Delft	24	0	24	0	0	0	0		3
Den Haag	Birds	Zoetermeer	283	15	268	1	2	1	4		20
Den Haag	Storks	Den Haag	305	39	266	1	1	2	4		22
Haarlem	DSS	Haarlem	311	59	252	1	1	0	2	Combinatie met Kinheim + 1 hal (Gemeente)	21
Midden Nederland	Almere	Almere	297	51	246	2	2	2	6	1 hal	20
Brabant West	Gryphons	Rosmalen	253	22	231	2	2	1	5	1 hal	14
Amsterdam	DVH	Amstelveen	246	19	227	1	1	2	4		19
Oost	TTT	Enschede	322	97	225	1	2	1	4	1 trainingsgrasstrook	17
Brabant West	Twins	Oosterhout	276	60	216	1	1	1	3		15
Haarlem	Kinheim	Haarlem	257	43	214	1	1	0	2	Combinatie met DSS	16
Noord Holland	Hérons	Heerhugowaard	237	26	211	1	1	1	3		14
Brabant Oost/Limburg	Nuenen	Nuenen	213	25	188	1	1	1	3		11
Noord	Caribe	Groningen	163	10	153	1	2	0	3		8

Huidige omvang

In het seizoen 2018 kent Blue Birds 25 teams: 9 senioren en 16 jeugd. In onderstaand plaatje is de evenwichtige verdeling over alle sportvormen en leeftijden goed zichtbaar. Een resultaat van ons beleid in de afgelopen jaren en een gezonde basis voor verdere groei, bij vooral de oudste jeugd- en senioren teams.

- Groen omkaderd = kan alleen wedstrijden spelen op een honkbalveld
- Rood omkaderd = speelt wedstrijden op softbalveld
- Blauw omkaderd = speelt wedstrijden op formaat tussen honkbal en softbal in en kan op combiveld spelen
- Zwart omkaderd = jongste jeugd, met beperkte ruimte behoefte

Ook de Hitmanics hebben de laatste jaren een succesvol wervingsbeleid opgezet en zijn gegroeid naar circa 35 leden en 3 teams (2x honkbal en 1x softbal) in 2018. Zij willen en verwachten nog een kleine groei, waarmee de continuïteit van de vereniging, zowel op het veld als bestuurlijk, beter gewaarborgd is. De Hitmanics heeft de voorkeur uitgesproken om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven, zodat zij de juiste uitstraling richting (nieuwe) studenten kan behouden. Het alternatief, overstappen naar Blue Birds en daar teams met een eigen identiteit vormen, is voorlopig nog niet aan de orde. Dit heeft overigens geen effect op de behoefte aan trainings- en wedstrijdcapaciteit.

Minimale behoefte aan ruimte (2018)

Om de minimale behoefte aan ruimte te bepalen moeten we zowel naar de wedstrijd- als de trainingsbehoefte kijken. Daarbij houden we rekening met de mogelijkheden en bepalingen van de wedstrijdreglementen van de KNBSB.

In onderstaande tabel is bij 'Wedstrijden' aangegeven op welk veld een team een wedstrijd kan spelen. Met combi-veld wordt een honkbalveld bedoeld, dat door de inrichting van het binnenveld ook gebruikt kan worden voor wedstrijden waarin honkafstanden en werpafstanden korter zijn (jeugd en softbal). Aandachtspunt daarbij is nog wel de werpheuvel. Als die wel wordt aangelegd kunnen veel softbal- en jeugdwedstrijden niet gespeeld worden en als die niet wordt aangelegd kunnen honkbal senioren en honkbal junioren hun wedstrijden niet spelen. De mogelijkheden zijn

daardoor beperkt en moeten nog verder onderzocht worden, waarbij zeker ook contact gezocht moet worden met andere verenigingen en de KNBSB.

Bij trainingen is het aantal gewenste trainingsuren vermeld, zonder bijzonderheden als specifieke pitcher- en catchertrainingen voor de jeugd. Met alleen voor de hoogste teams per categorie de mogelijkheid tot 2 trainingen per week, hetgeen in de huidige maatschappij bijzonder karig is voor alle jeugdleden

Bij het bepalen van de trainingsbehoefte is rekening gehouden met de historie bij Blue Birds, waarin de twee velden bijzonder efficiënt werden gebruikt, bijvoorbeeld doordat de teams hun warming-up langs of net buiten het veld deden. Dit is volstrekt ongebruikelijk bij andere verenigingen en met een blik op de toekomst ook bij Blue Birds niet meer haalbaar.

Op de huidige locatie heeft Blue Birds een trainingscapaciteit van slechts circa 32 uur per week. Op het softbalveld is door de verlichting 20 uur beschikbaar en op het honkbalveld slechts 12 uur omdat daar geen verlichting aanwezig is. Er wordt dan ook veelvuldig met 2 of soms zelfs 3 teams tegelijk op 1 veld getraind, wat inmiddels gevaarlijke situaties oplevert.

	wedstrijden			trainingen			
	HB veld	Combi veld	SB veld	Trainingsuren	HB veld	Combi veld	SB veld
HB Senioren 1	x	-	-	2x2	x		
HB Senioren 2	x	-	-	2	x		
HB Senioren 3	x	x	-	2	x		
HB Senioren 4	x	x	-	2	x		
HB Junioren 1	x	x	-	2x2	x		
HB Junioren 2	x	x	-	1,5	x		
HB Aspiranten 1	-	x	x	2x2		x	
HB Aspiranten 2	-	x	x	1,5		x	
HB Aspiranten 3	-	x	x	1,5		x	
HB Aspiranten 4 (AJB)	-	x	x	2x1,5		x	
HB pupillen 1	-	x	x	1,5			x
HB pupillen 2	-	x	x	1,5			x
BeeBall ML 1	-	-	x	1			x
BeeBall ML 2	-	-	x	1			x
BeeBall RL 1	-	-	x	1		x	
SB Heren 1	-	x	x	1,5			x
SB Heren 2	-	x	x	1,5			x
SB Heren 3 (mix)	-	x	x	1,5			x
SB Dames 1	-	x	x	1,5			x
SB Dames 2	-	x	x	1,5			x
SB Junioren 1	-	x	x	2x1,5			x
SB Junioren 2	-	x	x	1,5			x
SB Aspiranten 1	-	x	x	2x1,5			x
SB Aspiranten 2	-	x	x	1,5			x
SB Pupillen 1	-	x	x	1,5			x
Hitmanics honkbal 1	x	x	-	1,5	x		
Hitmanics honkbal 2	x	x	-	1,5	x		
Hitmanics softbal 1	-	x	x	1,5			x
totaal				54	18,5	11	24,5

* SB junioren 1 en SB aspiranten 1 spelen in de competitie dubbels (2x 1,5 uur).

Dit geldt ook voor Dames 1, als zij volgens plan naar de 1e klasse gaan.

Conclusie: Blue Birds heeft in 2018 minimaal 54 uur trainingscapaciteit nodig. Nog zonder de groei die in de komende jaren wordt verwacht en zonder mogelijkheden voor extra's als pitcher- en catchertraining.

Wedstrijd capaciteit

In de honkbal en softbal wereld lopen wedstrijd- en trainingscapaciteit nogal eens door elkaar, omdat reguliere competitie wedstrijden ook op maandagavond en vrijdagavond worden gespeeld en inhaalwedstrijden (die nogal eens voorkomen omdat onze sport niet in de regen gespeeld kan worden) op doordeweekse avonden worden gepland. In onderstaand schema is in het rechter deel de capaciteit per veld aangegeven, met een paar aanvullende opmerkingen:

De geschreven en ongeschreven regels binnen de KNBSB bepalen de tijd tussen wedstrijden en de duur van de wedstrijden.

Het aantal inhaalwedstrijden is de laatste jaren toegenomen door de klimaatveranderingen.

Grotere hoeveelheden neerslag leiden bij honkbal en softbal sneller tot afkeur dan bij bijvoorbeeld hockey of voetbal. Het gaat hierbij om circa 30 tot 40 wedstrijden per seizoen, op een totaal van ongeveer 280.

Op hoger niveau wordt niet met een tijdslimiet gespeeld, maar duren wedstrijden zolang als nodig is om 7 (softbal) of 9 (honkbal) innings uit te spelen. Honkbalwedstrijden van 3,5/4 uur zijn geen uitzondering, nog afgezien van 1,5 uur voorbereidingstijd voor beide teams. In de praktijk kan op een weekenddag op een honkbalveld 2 wedstrijden gepland worden.

Met een perfecte planning van uit- en thuiswedstrijden kan theoretisch een dubbel aantal teams wedstrijden spelen op één veld. In de praktijk is dat niet haalbaar, doordat je ook met de veldbezetting van een tegenstander te maken hebt, maar circa 1,5 is realistisch. De KNBSB rekent bijvoorbeeld met een norm van 8 honkbal teams op 1 honkbalveld, zonder de vrijdagavond.

Veldcapaciteit trainingsuren (met verlichting, van 18:00 - 23:00)					Veldcapaciteit aantal wedstrijden (met verlichting)				
	HB veld	Combi veld	SB veld			HB veld	Combi veld	SB veld	
Maandag	0	5	5	10	Maandag	0	1	2	3
Dinsdag	5	5	5	15	Dinsdag	0	0	0	0
Woensdag	5	5	5	15	Woensdag	0	0	0	0
Donderdag	5	5	5	15	Donderdag	0	0	0	0
Vrijdag	0	0	0	0	Vrijdag	1	1	2	4
Zaterdag	0	0	0	0	Zaterdag	3	4	4	11
Zondag	0	0	0	0	Zondag	2	4	4	10
	15	20	20	55		6	10	12	28

Maandag: Heren SB teams trainen en spelen wedstrijden om en om per week

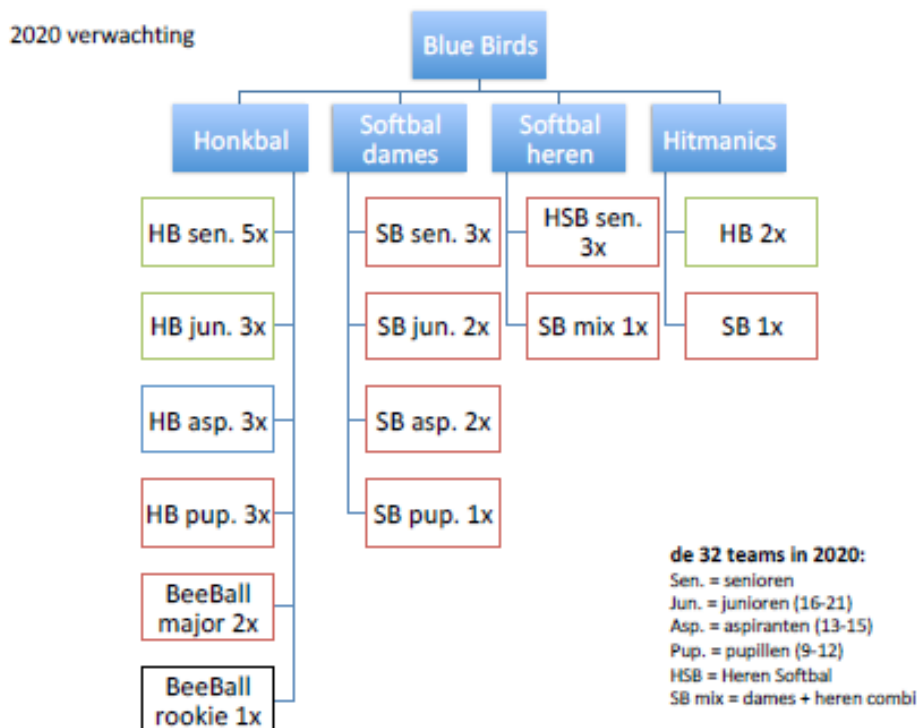
KNBSB norm voor aantal teams per veld		
8	10	10

Verwachte groei

Bij Blue Birds verwachten we dat de groei van de jeugd zich doorzet naar de senioren, zowel aan de honkbal als aan de softbal kant. Als we vooruitkijken dan verwachten we over 2-3 jaren een samenstelling van de vereniging die in onderstaand figuur is weergegeven. Het zijn in totaal 31 teams en dat is 10% meer dan nu.

NB. Voorwaarde voor deze groei is wel dat de accommodatie deze groei mogelijk maakt, want we constateren steeds meer gemor binnen de vereniging. Op dit moment trainen meerdere teams al tegelijk op het veld, wat niet alleen gevaarlijke situaties met zich meebrengt maar ook de trainingsmogelijkheden en het trainingsplezier beperkt en het maximale vraagt van de flexibiliteit van vrijwilligers, coaches en spelers.

Zoals hierboven beschreven zal Hitmanics ongeveer dezelfde grootte behouden.

Minimale veld behoefte

1. Vergelijking: Blue Birds heeft op dit moment veruit het kleinste aantal (2) velden van alle KNBSB verenigingen in de top 15 van Nederland. Gezien het aantal teams en leden is een aantal van 4 of 5 velden normaal.
2. Trainingen: Blue Birds heeft in 2018 een minimale trainingsbehoefte van 54 uren. Dit is nog zonder extra's zoals gespecialiseerde trainingen voor pitchers of catchers, en het aantal neemt in de komende jaren verder toe.
Opmerking: met 3 velden kunnen slechts 55 trainingsuren gepland worden.
3. Wedstrijden: Blue Birds kan in de huidige omvang haar competitie wedstrijden op 2 velden spelen, maar dan is er geen mogelijkheid voor inhaalwedstrijden en groei.
4. Met 3 velden kan net voldaan worden aan de gecombineerde behoefte aan trainings- en wedstrijdcapaciteit in 2018, maar is er geen ruimte voor verdere groei in aantal het teams.
5. Trainingshal: niet verder besproken in dit document, maar behoud van onze trainingshal op een nieuwe locatie is ons uitgangspunt. De hal vertegenwoordigt een grote waarde voor onze vereniging: door de verlenging van het seizoen naar 12 maanden per jaar, voor trainingsmogelijkheden in de seizoensvoorbereiding, voor trainingen bij slecht weer, voor (jeugd)activiteiten en het verzorgen van train-de- trainer cursussen. Overigens zijn er bij de aanleg van de hal concessies gedaan aan de door ons gewenste maten (hoogte, breedte, diepte) als gevolg van het vergunningsproces en de exacte locatie van de hal. Daardoor zijn we voor de trainingen meer beperkt dan we wensen.
6. Meervoudig gebruik van een honkbal of softbalveld, bijvoorbeeld voor een andere sport of via openbaar gebruik, stelt hoge eisen aan het onderhoud en beheer. De

gravel stroken kunnen bij onkundig gebruik snel en onherstelbaar beschadigd raken en de grasdelen dienen altijd vlak en gemaaid te zijn in verband met de veiligheid in onze sport. Mogelijk dat kunstgras juist hier waarde kan hebben. Dat moet verder onderzocht worden.

Alternatieven

Voor ondervanging van de groei in de komende jaren en ter invulling van de noodzakelijke flexibiliteit bij inhaalwedstrijden, is een aantal alternatieven mogelijk.

- Elk veld voorzien van een eigen slagtunnel aan de rand van dat veld. Zo'n slagtunnel kan voor slagtraining, pitchertraining en pitcher warming-up gebruikt worden waarmee efficiënter gebruik van het veld en overlap van trainingsuren mogelijk is.
- De aanleg van 1 (of 2) trainings-diamonds. Dit is het deel van het honkbal/softbalveld, waarop het meest getraind wordt. Zie bijlage 1 voor een tekening. De mogelijkheden van zo'n diamond zijn:
 - -ieder team kan er een (groot) deel van de training doen
 - -de jongste jeugd kan er zelfs wedstrijden op spelen
 - -een deel van de voorbereiding voor een wedstrijd kan er gedaan worden, zodat minder tijd tussen wedstrijden nodig is en er meer wedstrijden op een dag gespeeld kunnen worden.
- Een veld aanleggen waarbij het binnenveld van kunstgras is. Dit levert niet alleen minder onderhoud op, maar ook kunnen veel meer trainingen en wedstrijden doorgaan, zodat er minder druk op inhaalwedstrijden ontstaat. HCAW in Bussum en Pirates in Amsterdam hebben dit inmiddels succesvol gerealiseerd.

Conclusie

Blue Birds is in staat om tot de grootste verenigingen van Nederland te blijven behoren, met minder velden en toch een gezonde, vitale honkbal en softbal vereniging te zijn, met de volgende accommodatie:

1. Twee honkbalvelden van KNBSB afmetingen (zie bijlage) met verlichting
2. Twee softbalvelden van KNBSB afmetingen (zie bijlage) met verlichting
3. Vier slagkooien, bij elk veld 1.
4. Behoud van de eigen trainingshal, liefst iets groter dan de huidige.

Indien 4 velden echt onhaalbaar is, kan gesproken worden over een alternatief:

5. Eén combinatieveld waarop meerdere teams wedstrijden kunnen spelen
6. Eén, of het liefst twee (1x honkbal, 1x softbal), trainings-diamonds.

NB. Aanleg van velden met de juiste afmetingen voorkomt de problemen op ons huidige veld, waar we beperkingen kennen voor het spelen op bepaalde niveaus.

Slotwoord

De groei van de vereniging in de afgelopen jaren heeft inmiddels geleid tot een onacceptabel trainingsschema, waarover meer en meer onvrede is ontstaan binnen de vereniging. Uitblijven van een realistisch toekomst scenario voor de vereniging gaat zeker consequenties krijgen voor het ledenaantal. Met klem willen wij dan ook benadrukken dat realisatie van verlichting op het honkbalveld op korte termijn zorgt voor een verdubbeling van de trainingscapaciteit van dat veld. Dit levert een minimaal noodzakelijke trainingscapaciteit op, maar ook de mogelijkheid voor (inhaal)wedstrijden op vrijdag- en zaterdagavond, naast de bijdrage aan een gezond en sportief sportklimaat binnen de vereniging.

Namens het bestuur van Blue Birds,

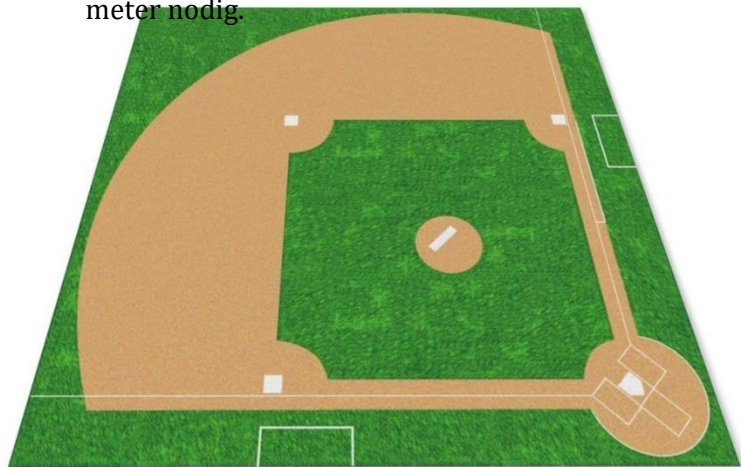
René van der Horst, voorzitter

Rob Metz, bestuurslid Algemene Zaken

Bijlagen

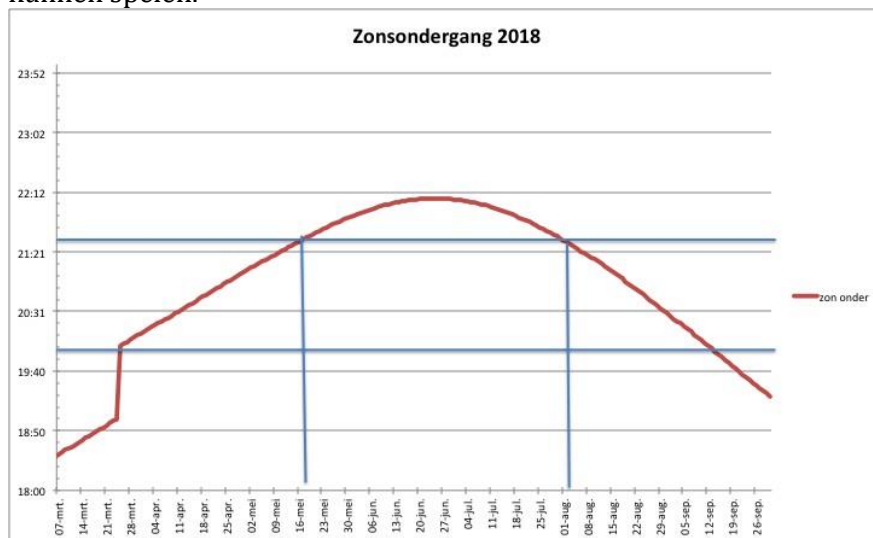
1. Diamond

Voor een honkbal diamond is een oppervlak van circa 45x45 meter nodig. Voor een softbal diamond is een oppervlak van circa 35x35 meter nodig.

2. Zonsondergangstijden en effect op trainingsmogelijkheden

In het schema hieronder is zichtbaar dat twee blokken van 1,5 uur trainingstijd zonder verlichting slechts mogelijk is van ongeveer half mei tot begin augustus. Omdat ons buiten-seizoen van begin maart tot begin oktober loopt, is de consequentie dat we ongeveer de helft van ons buiten-seizoen slechts een halve trainingscapaciteit hebben en geen avondwedstrijden kunnen spelen.

3. Vademecum van de terreincommissie van de KNBSB (separaat)

7.1 Plan Basketball City Delft

Basketball City Delft

TOPSPORT

Heren-Dames-Rolstoel

- Dutch Basketball League
- Professionals
- Uithangbord

ACADEMY

Jongens-Meisjes-Rolstoel

- 12 tot 18 jaar
- Samenwerking met school
- Samenwerking met vereniging

COMMUNITY

Jong-Oud-Doelnemen-Beleven

- Peanuts & Walkin' basketball
- Samenwerken met MO
- Events

STREET

3x3-voldjes-samenkomen-vrijblijvend

- Ranking
- Meet and Play
- eSports NBA2K

Basketball City Delft

TOPSPORT

Heren-Dames-Rolstoel

- Dutch Basketball League
- Professionals
- Uithangbord

Topsport:

- Delft is van origine een basketball stad en heeft een verleden met top basketball op het hoogste niveau
- In seizoen 2019/2020 inschrijven voor DBL (Dutch Basketball League), de vaderlandse profcompetitie
- Team samenstellen met eigen (regionale) jeugdige talenten, ervaren DBL spelers en enkele Amerikaanse profspelers
- Thuiswedstrijden met publiek en beleving
- Business club voor networking

Basketball City Delft

ACADEMY

Jongens-Meisjes-Rolstoel

- 12 tot 18 jaar
- Opleiden basketbal
- Voorbeeldfunctie

Academy:

- Combinatie school en topsport
- Opleiden naar eredivisie-nationaal team
- Motiveren naar top prestaties
- Voorbeeldfunctie jeugd
- Professionele trainers en begeleiding
- Regionaal Opleidings Centrum status NBB
- Samenwerking met DAS Delft, Arrows '81 en Lokomotief
- Samenwerken met school

Basketball City Delft

COMMUNITY

Jong Oud-Deelnemen-Beloven

- Peanuts & Walkin' basketball
- Samenwerken met MO
- Events

Community:

- Samenbrengen van verschillende bevolkingsgroepen
- Samenkomen van mindervalide en valide sport
- Samenkomen van georganiseerd en vrijblijvend sporten
 - Basketball in competitie verband
 - Peanuts basketball vanaf 6 jaar
 - Walkin' basketball vanaf 40 jaar
- Toernooien
- Wedstrijden nationale teams
- Organisatie kampioenschappen

Basketball City Delft

COMMUNITY

Walkin' Basketball

- 40 jaar en ouder
- Toegankelijk
- Coördinatie ontwikkelen

Walkin' Basketball:

- Programma speciaal ontwikkeld om ouderen kennis te laten maken met deze gave vorm van de basketball sport die je een leven lang kunt beoefenen
- Samenwerking met ouderen organisaties en bejaarden tehuizen in Delft
- Organiseren van oefensessies Walkin' Basketball
- Walkin' Basketball is specifiek ontwikkeld voor ouderen om op een leuke manier te bewegen en een nieuwe sport te verkennen
- Ouderen onderdeel maken van community
- Dag programma

Basketball City Delft

COMMUNITY

Peanut Basketball

- 6/8 jaar
- Spelend kennismaken
- Vrijblijvend

Peanut Basketball:

- Lage baskets, kleine ballen, dieren teams
- Geen commitment, inloop
- Kinderen van 6 tot 8 laten kennismaken met sport
- Spelvorm met prijzen
- Plezier staat voorop

Basketball City Delft

STREET

3x3-veldjes-camerakom-vrijblijvend

-Ranking

-Meet and Play

-eSports NBA2K

Street:

- 10 outdoor courts nog meer gebruiken
- Interactieve informatiezuil
- Meet and Play, afspreken spelen en resultaat delen
- Online player ranking
- Communicatie 3x3 tournaments
- Delen social media
- Jeugd stimuleren tot buitenspelen en meer bewegen
- In kaart brengen van aantal spelers, lokatie en talent

Basketball City Delft

STREET

eSports NBA2K

-Beleving

-Publiek

-competitie

eSports NBA2K:

- Nieuwe ontwikkeling in de sportwereld
- Betrek jongeren ook op een vernieuwd manier bij het basketball in Delft
- E-sports is het voorportaal voor de NBA
- Via E-sports is het mogelijk om te spelen tegen basketball pro's uit de NBA
- Genereert een nieuwe betrokken community
- Deze wedstrijden trekken ook vele toeschouwers
- Mogelijkheid kruisbestuiving

Basketball City Delft

ONDER 1 DAK

TOPSPORT

ACADEMY

COMMUNITY

STREET

Basketball City Delft

ONDER 1 DAK

- Sporthal volledig gericht op basketball
- Aan te wenden voor zowel breedte- als topsport
- 2 velden overdwers, 1 centre court (+85% bezetting gedurende het jaar)
- Minimale belijning, specifiek voor basketball
- Toeschouwerscapaciteit rondom 1.000 (goede intieme sfeer; voldoende voor begroting)
- Sportcafé restaurant + eSport ruimte + vergader ruimte + kantoor Basketball City Delft
- Fitness & fysioruimte
- Goede houtenvloer
- Goede geluidsinstallatie en verlichting voor professionele wedstrijdbeleving

Basketball City Delft - INNOVATIEF

Innovatief:

- Samenwerking met Philips Lighting om dmv verlichting lijnen te tonen
- Minimalisering sport blessures dmv houten vloer
- Sport (Basketball) mogelijk maken voor jong tot oud
- Mindervalide en valide sport gezamenlijk organiseren
- eSport, competitie, binnen en buitensport bij elkaar brengen
- Omvat speler, arbiter, trainer, coach, vrijwilliger, bestuurder, supporter, ouder
- Cultuur overbruggend

Basketball City Delft - VOORDELEN

Enkele voordelen voor Delft:

- Landelijke showcase combinatie valide en mindervalide sport
- Vergroting aantrekkelijkheid Delft voor expats
- Uitbreiding aanbod van topsport events in Delft (25-40 extra events)
- 2,500 extra hotel overnachtingen per jaar
- Extra stimulans voor jeugd om buiten te spelen
- Voorbeeldfunctie topsporters leid tot goed gedrag bij jeugd
- Integratie van bevolkingsgroepen
- Verbetering vestigingsklimaat voor multinationals

Basketball City Delft – SAMEN IETS GROOTS MAKEN

**Met een beetje hulp van de gemeente Delft,
kunnen we samen iets groots maken**

Basketball City Delft – CONTACT

Jan Hofstede
CEO Autohaag Zeeuw, GM Forward
Lease Rotterdam.
-Basketball fanaat

Toon van Helteren
Bondcoach Nederlands Team, 207-
voudig international (record).
-Delfts basketbal dier

Maykel van Rysling
Voorzitter Arrows '81, HR Stedin.
-Rolstoel basketbal adept

Rienk Bijlma
Ondernemer, CEO Systems Navigator,
Voorzitter DAS Delft.
-Verliefd op basketbal

Wij lichten ons voorstel graag toe door middel van een persoonlijk gesprek. Voor nadere informatie en/of vragen, kunt u zich richten tot:
Email: rienk.bijlma@systemsnavigator.com

7.2 Gym- turnaccommodatie

Uit Meerjaren beleidsplan 2018-2022, Sparta Delft

Accommodaties

Sparta maakt momenteel gebruik van vier locaties waar wordt lesgegeven; dit zijn allen gymzalen van scholen, waarvan er drie voorzien in de basisvoorzieningen die ze geschikt maken voor basistrainingen en recreatief turnen, en waarvan er een beschikt over voldoende ruimte en de benodigde vloerpotten waardoor deze geschikt is voor plaatsing van een complete set turntoestellen en alle voor wedstrijdturnen benodigde toestellen. Dit is de locatie Fretstraat waar de trainingen plaatsvinden van de selectie en post selectie, alsook de jaarlijkse Sparta Happening.

Accommodatieproblematiek

In verband met plannen voor sloop van de zaal op de Fretstraat is er geruime tijd uitsluitend instandhoudingsonderhoud gepleegd en begint de conditie van de zaal en voorzieningen achteruit te lopen. Momenteel worden gesprekken gevoerd met de Sportraad van Delft en de Gemeente om tot een oplossing te komen, waarbij het de inzet is om te proberen een meer centraal gelegen locatie te realiseren van de nodige omvang en met de benodigde voorzieningen voor de trainingen van de selectie en wedstrijdturnen, waarbij Sparta heeft aangegeven graag te kunnen beschikken over een zaal waar een valbak gerealiseerd kan worden.

De gemeente heeft aangegeven dat een turnspecifieke accommodatie met vaste opstelling voor Delft weliswaar te kostbaar is, maar dat zij in de Investeringsbegroting Sport ruimte wil zien te vinden voor een 3+1 zaal waar een valbak en een deel van de vaste opstelling in een deel van de zaal achter een wand afgescheiden kan worden van een zaal met vlakke vloer die behalve voor turnen ook voor andere sporten ingezet kan worden. Het is een zaal waar naast schoolgebruik en andere gebruikers, zowel Sparta als de collegae van DOK onderdak zouden vinden en die voldoet aan vereisten in verband met de inrichting van een turnaccommodatie waardoor zij zal beschikken over de benodigde vloerpotten en over voldoende afsluitbare bergruimte voor turntoestellen. Inzet is dat de nieuwe zaal wordt opgeleverd voordat wordt overgegaan tot sloop van de Fretstraat.

De wens voor een meer centraal gelegen locatie hangt samen met het groot aantal leden dat uit de binnenstad afkomstig is, in samenhang met de jonge leeftijd van het grootste deel van de leden, waardoor het veelal een opgave blijkt om de afstand naar de Fretstraat twee keer per week per fiets te bereiken en na een lange en intensieve training terug te fietsen. Wij realiseren ons dat een verder uit het centrum gelegen locatie zal maken dat een groter deel van de leden voor brengen en halen zal zijn aangewezen op ouders en vervoer per auto en zien dit als niet wenselijk alsook als een verhoging van de drempel voor deelname aan de lessen. Het aangewezen zijn op openbaar vervoer achten wij suboptimaal en zeker niet geschikt voor zelfstandig gebruik door met name de jongere turnsters. In een recent gesprek is in verband hiermee gesproken over potentiële locaties die ontwikkeld gaan worden in het Schiekwartier en aan de Maria Duystlaan. In verband met de centrale ligging heeft Sparta voor deze laatste locatie haar voorkeur uitgesproken.

7.3 Fortuna verenigingshal

Zie paragraaf 6.1.

8.1 Beweegvriendelijke openbare ruimte

8.1.1 Calisthenics in de Delftse Hout

Voorstel van recreant/hardloper (de heer P. Zwang)

Geachte heer Brandligt,

Ik dacht ergens in een Delftse krant te hebben gelezen dat u zich ook bezig houdt met Delftse Hout. Ik heb daarover een vraag.

Delftse Hout is een ongelooflijk populair gebied voor met name hardlopers uit de regio (Delft, Delfgauw en Nootdorp). Ik kom er zelf ook graag om mijn kilometers te maken. Vanuit Delfgauw (waar ik woon) levert dat een mooie gevarieerde route op, met een flinke helling achter de Ikea, bebossing in Delftse Hout en de Grote Plas om lekker langs het water te rennen.

Maar wat ik eigenlijk mis in Delftse Hout is de aanwezigheid van een trimparcours, waarbij een rondje hardlopen kan worden uitgebreid met allerlei gymnastiekoefeningen. Nou zijn trimbanen alweer bijna overal verdwenen, maar daarvoor in de plaats is zoiets als calisthenics gekomen. Dat is in feite een manier van fitnessoefeningen in buitenlucht, waarbij je vooral je eigen lichaamsgewicht gebruikt. Maar het maakt het wel een stuk makkelijker als er ook wat gymnastiektoestellen zijn, om die oefeningen mee te doen. Een pull-up aan een boomtak valt niet altijd mee...

Daarom wil ik u vragen om eens na te denken aan de mogelijkheden om calisthenics-toestellen in Delftse Hout te laten plaatsen. Het is een mooie manier om Delftse Hout te bestempelen als een nog betere plaats waar de inwoners aan hun gezondheid kunnen werken.

Ik begrijp dat Delft momenteel niet riant in z'n centen zit. Maar omdat inwoners van de buurgemeenten Delfgauw en Nootdorp ook ruimschoots gebruik maken van de faciliteiten van Delftse Hout, kan misschien worden overwogen om aan die buurgemeenten te vragen om op één of andere manier bij te dragen in de kosten, hoewel ik besef dat die daar niet op zitten te wachten.

Met vriendelijke groet,

8.1.2 Joggen of fitwalken in hartje Delft

Versie 6, september 2018

Noot: een eerder plan stamt uit 1836. Toen schreef de gemeente Delft een prijsvraag uit om de in onbruik geraakte vestingwerken om te vormen tot lustpaden. De landschapsarchitect J. D. Zocher won. Hij ontwierp wandelpromenades langs de stadsranden met slingerende paden en verrassende uitzichten. Van het plan werd, waarschijnlijk wegens geldgebrek, niets gerealiseerd (pagina 159, Canon Delft).

Met dit voorstel krijgt de gemeente Delft alsnog een kans op realisatie, maar dan gegoten in een modern jasje.

Inleiding

Delft is een stad met veel jonge bewoners. Om het sporten te stimuleren is hardlopen bij uitstek geschikt: dan kun je beginnen vanaf de voordeur. Wat in veel andere steden bestaat ontbreekt in Delft: een duidelijk gemarkeerde en goed geprepareerde trimroute in/om de binnenstad. Dat is opmerkelijk omdat het relatief eenvoudig is, er zijn al vele stukken direct geschikt, alleen de onderlinge verbinding ontbreekt. Samen met hotelondernemers (want toeristen snakken vaak naar beweging na een lange reis) en hardloopervereniging DelftSki² is een concept-joggingrondje uitgewerkt. De timing lijkt perfect nu de spoorzone vrijwel gereed is en is voorzien van brede wandelpaden.

De realisatie lukt alleen met medewerking van de gemeente. Het voorstel is bedoeld voor iedereen in Delft, dus voor zowel aan-sportvereniging-gelieerde-sporters als voor niet-aan-sportvereniging-gebonden-sporters. Deze laatste groep vormde tot nu toe een vrijwel vergeten groep binnen de gemeente. Gelukkig wil men nu ook meer aandacht schenken aan de individuele sporter. Dit voorstel sluit daar goed bij aan.

De route

De basisroute, de stadswalroute, is ca. 5 km en redelijk strikt langs de oude stadswallen. Met de brede voetpaden in de nieuwe spoorzone is de route makkelijk en zonder veel aanpassingen te realiseren. De route is overdag uit te breiden tot ca. 7 km, de buitenste lijn op plattegrond. De uitgebreide route brengt de toerist naar onverwacht interessante plekken. Hierna wordt de uitgebreide route, de buitenkantbelijning, met foto's nader uiteengezet.

De stadswalroute is de getrokken lijn, de gestippelde lijn de uitbreiding daarop

Er is bij het uitzetten van de route gestreefd naar zo weinig mogelijk kruisend verkeer, vooral van auto's, en zo veel mogelijk gebruik van bestaande (grind)paden. De fotoroute start bij het Kalverbos.

² sv Delftski organiseert trim(loop)trainingen, sportief wandelen (Fit-walk), Nordic-walking alsmede zaaltrainingen gericht op ski-conditie

 Oversteek bij Calvébrug achter 't Kalf om	 Langs het graf van Lodewijk de 17e. Daarna 2x rechtsom (over het spoor) naar
 J.C.van Markenplein, oversteken naar het	 Agnetapark en door de poort richting
 Vijver Zuid. Halverwege links de Beyerinckstraat in, einde straat links om de vijver en via de Donker Curtiusstraat de Ruys de Beerenbrouckstraat oversteken naar	 Het Westplantsoen
 Daarna de Colijnstraat oversteken en het Wilhelminapark in	 Onder de Stanislasbrug door naar de uitgang van het Wilhelminapark
 Recht door tot gracht en daar links de Buitenwatersloot in	 Einde Buitenwatersloot direct rechtsaf
 Na oude station linksaf de fietserstunnel in	 Door de fietsenstalling heen, daarna rechts
 Rechts de trap op en direct daarna 2x rechtsaf	 Langs water naar de Hambrug en over de Hambrug aan de andere kant verder. Dit is de

De stadswalroute

Uitgaande van de laatste foto gaat men voor de stadswalroute de trap omhoog bij het tunneltje onder de Vrijbanselaan, zie foto hieronder. Daarna de Vrijbanselaan richting binnenstad blijven volgen, deze gaat achtereenvolgens over in de Phoenixstraat en de Westvest. Op het einde naar links en via de voetgangerstunnel, zie foto's, onder de Zuidwal. Daar sluit de route weer aan op de foto richting Hambrug.

Trap bij de Vrijbanselaan

Na Westvest onder de Zuidwal door

Andere kant naar boven op weg naar de Hambrug

Markering van de route

De auto-oversteken vragen om zebrapaden, en die zijn er niet altijd. Voorgesteld wordt de joggingpad- oversteken herkenbare kleuren te geven.

Overall in de wereld worden afgelopen jaren geselecteerde zebrapaden demonstratief beschilderd in regenboogkleuren², zie onderstaand Duits artikel hierover.

Uit 'Dein Spiegel, nr. 7a, 2018'

In Brussel heeft men zelfs besloten deze tijdelijke zebrapaden definitief in de regenboogkleuren te houden.

In aansluiting daarmee wordt voorgesteld te overwegen de joggingpadoversteken regenboogkleuren te geven, zie foto's. Het geeft een vrolijk beeld met een boodschap namelijk: dat Delft een veilige stad is voor LHBT-ers. De oversteken dragen zo bij aan de acceptatie van deze groep. Deze markering leidt tot meerkosten (meer kleuren), daarom de foto rechts ter afweging als goedkoper alternatief.

Oversteek naar plantagebrug

Het pad moet geen extra straatmeubilair opleveren. Ervaring leert dat paaltjes en bordjes zeer onderhoudsgevoelig zijn. Daarom wordt een ingelegde steen/tegel met (regenboog)pijl als routeaanduiding op de grind- en asfaltpaden voorgesteld als richtingsaanduiding. Het pad zal regelmatig nagelopen en onderhouden moeten worden. Delftski biedt aan dit onderhoud (de arbeid) voor haar rekening te nemen.

Daarnaast wordt voorgesteld de routemarkering ook digitaal aan te bieden zodat eenieder via zijn mobiel de route kan volgen met, naar keuze, voorzien van (historische) wetenswaardigheden langs de route.

Route-aanpassingen

De voorgestelde routes zijn niet geschikt voor grote groepen, daar zijn sommige van de paden te smal voor. Toch zullen hier en daar infrastructurele aanpassingen nodig zijn zoals vereffeningen, betere afkanting, etc. Deze aanpassingen zouden het kostbaarste deel van het voorstel kunnen inhouden en dienen dus goed in kaart te worden gebracht

Ons verzoek

De gemeente wordt gevraagd het project te adopteren en ter hand te nemen, d.w.z.:

- 1 De route in detail in kaart brengen. Delftski biedt zich aan daarbij te helpen (vrijwel gereed)
- 2 De benodigde aanpassingen die nodig zijn t.b.v. de veiligheid en de herkenbaarheid te inventariseren (vrijwel gereed)
- 3 Besluitvorming en budgetreservering (het voorstel is inmiddels ingepland in de investeringsnota 2019)
- 4 Aanbesteding en uitvoering (voorjaar 2019?)
- 5 Daarna: beheer en de monitoring

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S. Huiberts', written over a faint, light blue circular stamp or watermark.

Simon Huiberts, hardloper en lid Delftski

8.2 Plan DKIJV Skeelerbaan

Eerst even kennismaken

Dit plan/idee wordt ingediend door het bestuur van de Delftse Kunst IJsbaan Vereniging (DKIJV). Een actieve sportvereniging met ca. 450 leden, waarvan ca. 200 jeugdleden. Binnen de vereniging worden verschillende sporten beoefend die hun oorsprong hebben in het schaatsen, daarvan zijn afgeleid, of daar een goede voorbereiding voor zijn. We houden ons bezig met Langebaanschaatsen, Shorttrack, Inline skaten (Skeeleren), 'Droogtraining' (hardlopen, afgewisseld met schaatssprongen) en Fietsen. De schaats- en skeelerdisciplines worden zowel op recreatief gebied beoefend als in wedstrijdverband.

Op het recreatieve vlak zijn terugkerende hoogtepunten de mini-elfstedentocht, het jeugdkamp, de alternatieve Elfstedentocht (Weissensee, Oostenrijk), het trainingskamp en recent toegevoegd aan de kalender: de 5-daagse Zweden-reis. In wedstrijdverband wordt regelmatig succes geboekt op (inter)nationaal niveau, zoals recentelijk op 4 mrt 2018: Roland ten Klooster, zilver op WK Sprint Masters (Moskou), en op 21 mei 2018: Helen Dekker, Nederlands Kampioen inline skaten (Heerde).

DKIJV heeft een clubhuis op het sportpark Brasserskade waar de droog- en fietstrainingen starten. Voor de overige sporten zijn we aangewezen op sportaccommodaties in Den Haag (Uithof), Zoetermeer (Silverdome), Nootdorp, Rijswijk en Rotterdam (Inline skatetrainingen).

Inleiding

Ruim 20 jaar geleden is binnen DKIJV interesse ontstaan in het inline skaten. Een discipline die al langer door verschillende leden in individueel verband beoefend werd, maar waarvan de behoefte toenam om deze sport ook in verenigingsverband aan te bieden. De sport is in vergelijking tot schaatsen relatief jong en de trainingen kunnen rekenen op veel belangstelling. Aanvankelijk vonden de trainingen plaats op de openbare weg, maar vanwege de risico's op verkeersongelukken werd uitgeweken naar afgesloten skeeler- en racefietsbanen.

Ongeveer 5 jaar geleden besloot het bestuur de mogelijkheden te verkennen voor het laten aanleggen en exploiteren van een eigen (wedstrijd)skeelerbaan. Daartoe werd een commissie ingesteld die verschillende gesprekken met diverse overheden, experts, ervaringsdeskundigen en betrokkenen heeft gevoerd. Ook is destijds een aanzet gedaan om de mogelijkheden voor financiering te onderzoeken. Een en ander heeft eind 2014 geresulteerd in een 'Haalbaarheidsonderzoek Top Skeelerbaan voor Delft', waarin uitgangspunten, afwegingen, schetsontwerpen, kosten- en opbrengstenramingen zijn opgenomen.

In het kader van de investeringsagenda Sport in Delft willen we hier echter het volgende nadrukkelijk aangeven. In de haalbaarheidsstudie is uitgegaan van de locatie Kerkpolder omdat vanuit de gemeente Delft gesuggereerd werd dat daar op termijn ruimte vrij zou kunnen komen. Wat DKIJV betreft, is het hoofddoel vooral om een skeelerbaan in de directe nabijheid van ons (of een nieuw te betrekken) clubgebouw te realiseren.

Waar staan we nu

Vanaf eind 2014 is DKIJV met de gemeente in gesprek om de mogelijkheden van het (laten) aanleggen van een skeelerbaan te verkennen. Inmiddels hebben zich echter op allerlei vlakken wijzigingen voorgedaan, waardoor het haalbaarheidsonderzoek dat destijds is uitgevoerd niet meer voldoende actueel is. We noemen de ontwikkelingen die het meest in het oog springen.

Een belangrijke focus in de businesscase was het ontwikkelen van een pistebaan, om binnen de regio niet alleen op recreatief niveau lessen en trainingen te kunnen aanbieden, maar tegelijkertijd ook op wedstrijdniveau te kunnen trainen. Daarmee zou het overigens ook mogelijk zijn om op termijn (inter)nationale wedstrijden te organiseren. Binnen de provincie Zuid-Holland was er op dat moment nog geen wedstrijd baan die voldeed aan de (inter)nationale standaarden. De KNSB heeft destijds aangegeven dat zij dat zeer waardevolle eigenschappen van een trainingsfaciliteit vinden, onder andere voor de gewestelijke skeelersselectie. Andere partijen in de omgeving hebben echter niet stil gestaan en het lijkt erop, dat er (aan de noordkant van Rotterdam) inmiddels reeds gevorderde plannen bestaan voor de ontwikkeling van een dergelijke wedstrijd baan.

Het Inline-skaten heeft bij DKIJV nog steeds een eigen, volwaardige positie, welke verankerd is in de bestuurlijke visie. En de ambitie is nog steeds onverminderd groot om een trainingsfaciliteit voor het skeeleren te ontwikkelen in de directe nabijheid van het / een clubhuis. Afhankelijk van ontwikkelingen binnen de regio, alsmede recente discussies over de koers van de vereniging, zal echter opnieuw bekeken moeten worden (niet óf, maar) hoe een skeelerbaan het beste binnen Delft en binnen de vereniging past.

Tenslotte: Het plan langs de criteria

De criteria, zoals geformuleerd in de brief van de gemeente, lopen we hieronder kort langs. Uiteraard zouden we de plannen in een nadere toelichting (nog) beter voor het voetlicht kunnen brengen,

maar we willen hiermee vooral aangeven dat er vanuit het perspectief van DKIJV tenminste voldoende aanleiding is om het plan te betrekken bij de ontwikkeling van de investeringsagenda.

<u>Maatschappelijk rendement</u>	
<i>behoefte Delftse sporters</i>	Skeelersport is nog steeds groeiende en zowel individueel als in verenigingsverband te beoefenen. DKIJV kan op de skeelerbaan evt. ook workshops, kortdurende cursussen etc., verzorgen voor sporters die daarna individueel willen skeeleren (vgl. ook het eerdere onderzoek van Drijver en Partners waarin skeeleren als een veel beoefende sport wordt genoemd).
<i>functie Delft urgentie/noodzaak</i>	Pistebanen zijn er niet of nauwelijks in Nederland, recreatieve banen zeer beperkt in de omgeving.
<i>mate van samenwerking</i>	DKIJV werkt reeds samen met diverse schaatsverenigingen in de omgeving (DVIJC, IJVP, etc.), en heeft zitting in diverse KNSB-commissies. Met het bestuur van voetbal vereniging Full Speed zijn enkele gesprekken gevoerd over

	gedeelde wederzijdse belangen. De TU (Sport en Cultuur) ziet een skeelerbaan als een kans om het sportaanbod voor studenten uit te breiden. Verder zien we mogelijkheden om in de wintermaanden een ijsvloer aan te brengen zoals de schaatsbaan bij HC Leonidas, Rotterdam en/of evenementenbureau Nota Bene (waar DKIJV in het verleden workshops en lessen verzorgd heeft).
<i>sociale impact</i>	spreekt voor zich: sporten, bewegen, deel uitmaken van een vereniging, etc.
<i>preventieve gezondheid</i>	idem
<i>duurzaamheid</i>	indien men over de basisvaardigheden beschikt, kan men uitstekend natuur beleven over de onlangs aangelegde skeeleroutes in groengebied van MiddenDelfland.
<u>Financieel</u>	Het grootste deel van de kosten bestaat uit de aanleg van drainage en fundering, welke bij een volledigeerschikking van een sportpark (relatief) goedkoper zullen uitpakken.
<u>Ruimtelijke betekenis/gevolgen</u>	
<i>Inpasbaarheid</i>	Afhankelijk van keuzes zou de skeelerbaan de oppervlakte van max ca. 100m bij 150m beslaan. Door ons is niet onderzocht in hoeverre een 400-meter baan wellicht ook dubbel te gebruiken zou zijn voor atletiek. NB. Andersom zou natuurlijk ook kunnen: onderzoek zou kunnen uitwijzen of een nieuwe atletiekbaan zodanig uitgevoerd kan worden dat die tevens als (recreatieve) skeelerbaan gebruikt kan worden.
<i>Bestemmingsplan</i>	Skeelerbaan bij voorkeur op een sportpark, daar verzet een bestemmingsplan zich niet tegen. Indien gewenst kan de baan worden uitgevoerd om in de winter als natuurijsbaan dienst te doen. Dit kan

	opportunity zijn als de nabijgelegen natuurisbaan een andere bestemming krijgt.
<i>Grondposities situering t.o.v. behoefte</i>	nader in te vullen De leden van DKIJV komen Delft en omstreken.
<i>Bereikbaarheid</i>	Bereikbaarheid per auto is daarom prettig. Een aantrekkelijke fietsroute zal de drempel verlagen om fietsend naar trainingen te komen.
<i>relatie gebiedsontwikkeling</i>	nader in te vullen
<u>Innovatie</u> <i>vernieuwende concepten</i>	Het idee an zich is niet per se vernieuwend. Wel zijn er relaties getracht te leggen met de TU om de skeelerbaan evt ook geschikt te maken voor het testen van nieuw te ontwikkelen producten/voertuigen. Denk aan de klapschaats/-skeeler, Segway-achtige voertuigen en zero- emission voertuigen, etc.
<u>Risico's</u>	Risico's die (op dit moment nog niet concreet) voorzien worden, zullen voornamelijk van financiële aard zijn.
<u>Benodigde betrokkenheid/vervolgstappen en indicatie tijdpad/fasering</u>	Nader in te vullen, graag in overleg met de gemeente Delft

Namens het bestuur van DKIJV
Winand de Fraiture, vz
www.dkijv.nl

Aanwezig
Ed Hom, Marloes Preuninger (Fortuna)
Paula Boom, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
02-09-2019
Ons kenmerk
4061707
Opsteller
Paula Boom
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 2 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen Fortuna en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het plan van Fortuna.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof licht toe dat het plan van Fortuna, waarin onder andere 2 extra sporthallen worden gevraagd, niet onder de 'basis op orde' wordt geschaard. Hiervoor zijn de volgende argumenten genoemd:

- Delft kent momenteel 4 verenigingshallen. De exploitatie van deze sporthallen is overwegend kwetsbaar. Een gezonde exploitatie is alleen mogelijk indien er sprake is van dag gebruik.
- Om een sterke exploitatie te realiseren streeft de gemeente naar multifunctionele binnensportvoorzieningen die gebruikt worden voor bewegingsonderwijs PO en verenigingensport. Fortuna is hiervoor niet gunstig gesitueerd. In de directe omgeving zijn er geen basisscholen aanwezig.
- De gemeente wil sport terugbrengen in de stad. De situering van Fortuna voldoet hier niet aan.

Vanwege de dringende capaciteitsknelpunten op de sportvelden van Hudito en Blue Birds oriënteert de gemeente zich momenteel op meerdere scenario's voor herontwikkeling van de strook Hudito/Blue Birds/Fortuna. Fortuna wordt hier tijdig bij betrokken.

Vragen en opmerkingen vanuit de vereniging

Fortuna begrijpt de afweging van de gemeente hierin, maar geeft aan behoefte te hebben aan extra zaalcapaciteit. Zij hebben hiervoor geen financiering vanuit de gemeente nodig (mogelijk wel een gemeentegarantie). In dat kader wordt in de ruimtelijke verkenning (gebiedsvisie) voor het gebied gekeken of ruimte kan worden gecreëerd voor een extra sporthal voor Fortuna.

Voor de verdere invulling van de exploitatie en hun maatschappelijke rol wil Fortuna aan de voorkant samen met de gemeente verkennen welke functies aan de programmering van de hal kunnen worden toegevoegd. Voor de bouw van de sporthal ambieert Fortuna technologische innovatie toe te passen, mogelijk in samenwerking met de TU Delft.

Voor de huidige hal merkt Fortuna op dat het gebruik van de sporthal door ROC Mondriaan essentieel is voor de exploitatie. De gemeente wordt gevraagd dit, indien mogelijk, aan te geven bij ROC Mondriaan en de TU Delft.

Verder komt nog aan de orde:

- Fortuna vraagt of voor zwembaden een bepaalde afstand is vastgelegd (wettelijk) en of hier mogelijkheden zijn voor Fortuna. Er is geen sprake van een wettelijke afstand voor zwemvoorzieningen. Met de komst van de zwemvoorziening aan de Maria Duystlaan is er in Delft voor de toekomst voldoende zwemwater.
- De afstand tussen een primair en speciaal onderwijsinstelling en een sportvoorziening is afhankelijk van het aantal klokuren waar de instelling recht op heeft:
 - a) ten minste 20 klokuren binnen 1 km hemelsbreed
 - b) ten minste 15 klokuren binnen 3,5 km hemelsbreed, of
 - c) ten minste 5 klokuren binnen 7,5 km hemelsbreed ofHierbij wordt getracht binnen 1 kilometer hemelsbreed te blijven.

De nieuwe internationale school aan de Jaffalaan zal gebruik maken van de voorzieningen van de TU Delft. Er zijn verder geen primair onderwijsinstellingen in de nabijheid van Fortuna.

- Voor de verdere invulling van hun maatschappelijke rol sluit Fortuna aan bij de themawerkgroep Sport en Sociaal Domein (Uitvoeringsplan Sport). Deze werkgroep start na vaststelling van het Uitvoeringsplan Sport. Fortuna ziet hierin een rol voor de vereniging weggelegd in het bijbrengen van Nederlandse normen en waarden, gezien zij een gemengde sport zijn.
- Hoewel de gemeente trots is op Fortuna en de topsport die zij bedrijven, zet de gemeente hier niet op in. Breedtesport is het gemeentelijke uitgangspunt.

Vervolg

Uitgaande van een positieve besluitvorming over de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt Fortuna betrokken bij het herontwikkelingstraject voor het gebied. Naar verwachting start deze begin 2020.

Aanwezig
Roland Dijkman, Wessel Pil (Hudito)
Patrick Adriaanse, Paula Boom, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
05-09-2019
Oms kenmerk
4061711
Opsteller
Paula Boom
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 5 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen Hudito en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft Wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het plan van Hudito.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof heeft toegelicht dat het plan van Hudito, waarin onder andere 3 extra hockeyvelden worden gevraagd, grotendeels niet onder de 'basis op orde' wordt geschaard. De gemeente constateert wel dat bij Hudito sprake is van een capaciteitstekort op de velden.

Op basis van het huidige aantal leden heeft Hudito voldoende aan 1 extra hockeyveld. Daarbij is er ook nog sprake van ruimte is voor groei. De gemeente is bereid dit extra veld te realiseren.

Naast Hudito kampt Blue Birds eveneens met capaciteitsknelpunten op de velden. Ook hier is de basis niet op orde. Om het extra hockeyveld voor Hudito te realiseren en meer capaciteit te realiseren voor Blue Birds moet 1 van de verenigingen uitgeplaatst worden. De gemeente oriënteert zich momenteel op meerdere scenario's, waarbij gekeken wordt naar uitplaatsing van Blue Birds en de inrichting van de gehele strook van Hudito/Blue Birds/Fortuna. Hudito wordt tijdig betrokken bij dit proces. Realisatie wordt verwacht binnen 3 - 5 jaar.

Vragen en opmerkingen vereniging

Hudito begrijpt de overwegingen van de gemeente. De volgende aspecten zijn besproken:

- Herontwikkeling: Hudito begrijpt dat bij herontwikkeling mogelijk ruimte ontstaat voor andere functies en dat dit interessant is voor de financiering van de uitplaatsing en uitbreiding van Blue Birds en Hudito. Hudito wil echter als signaal meegeven dat ruimte schaars is in Delft en de sportstrook maar één keer kan worden vergeven. Hudito pleit voor het reserveren van ruimte voor de groei van sport, ongeacht welke sport het betreft.
De gemeente geeft aan dat met de mogelijke herontwikkeling al extra ruimte voor sport wordt gecreëerd (Hudito en Blue Birds krijgen meer ruimte). Bij de uitwerking van de herontwikkeling van het gebied wordt gekeken in hoeverre ruimte voor sport in de toekomst gereserveerd kan worden.
- Termijn van realisatie: Vanwege de dringende capaciteitsknelpunten heeft de beoogde herstructurering van het gebied prioriteit. De planning van het gebied is afhankelijk van de gebiedsvisie en de ruimtelijke procedures. Na vaststelling van de Investeringsagenda Sportaccommodaties kan vanuit gebiedsontwikkeling worden gestart met het opstellen van een planning. De verwachting is dat de uitplaatsing van Blue Birds circa drie tot vier jaar zal duren. Tijdens deze periode kunnen de ruimtelijke procedures voor de realisatie van het extra hockeyveld voor Hudito starten, zodat de uitbreiding spoedig na uitplaatsing Blue Birds kan plaatsvinden.
- Type veld: voor het extra hockeyveld hanteert de gemeente een standaard-/basisveld, omdat een waterveld niet noodzakelijk is om breedtesport te kunnen beoefenen. Indien Hudito toch een waterveld wil, dienen zij de meerkosten van dit veld te bekostigen.
- Onderhoud en beheer: De gemeente is bereid eenmalig te investeren in de realisatie van een extra hockeyveld. Hudito wordt, net als bij de andere hockeyvelden, verantwoordelijk voor beheer en onderhoud.

Vervolg

Uitgaande van een positieve besluitvorming over de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt Hudito betrokken bij het herontwikkelingstraject voor het gebied. Naar verwachting start deze begin 2020.

Aanwezig
Jaap Meijer (Stichting Exploitatie Sportpark Tanthof-Zuid)
Pieter van Veen (Vitesse Delft)
Rien Beenen (SEP)
Patrick Adriaanse, Paula Boom, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
05-09-2019
Ons kenmerk
4061724
Opsteller
Paula Boom
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 5 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen Stichting Exploitatie Sportpark Tanthof-Zuid (SESTZ), vv SEP, Vitesse Delft en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het plan van SESTZ en vv Sep.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Tijdens het gesprek worden twee ingediende plannen besproken:

1. SESTZ: Verbindende activiteiten Midden-Delfland vanuit Sportpark Tanthof-Zuid
2. Vv SEP: verbouwing/uitbreiding kantine vv SEP

1. SESTZ:

Het toevoegen van recreatieve functies aan het Abtswoudsebos sluit aan op de trend waarbij meer mensen sporten en bewegen in ongeorganiseerd verband en in de openbare ruimte. Voor deze doelgroep heeft Delft nog weinig voorzieningen. Het plan scharen wij dan ook onder de 'basis-op-orde'.

De gemeente gaat in overleg met relevante partijen onderzoeken op welke wijze de ecologische-, groen- en recreatieve waarde van het Abtswoudsebos verbeterd kan worden. Naar verwachting gaat het proces in 2019/2020 starten. SESTZ en de verenigingen worden hierbij betrokken.

2. Vv SEP:

De aanvraag vanuit SEP met betrekking tot de kantine honoreert de gemeente niet. Clubgebouwen zijn eigendom van sportverenigingen zelf. Voor ver-/nieuwbouw kan de gemeente een garantstelling afgeven. Hiervoor vindt allereerst een vooroverleg plaats tussen de vereniging en de gemeente. Voor de inrichting van clubgebouwen verstrekt de gemeente geen financiële ondersteuning.

Overige zaken:

- Combinatiefunctionarissen kunnen bijdragen aan de programmering op het sportpark en het gebied (vanuit Uitvoeringsplan Sport). Voorgesteld wordt een combinatiefunctionaris aan te sluiten bij het proces. De nieuwe afspraken van de combinatiefuncties gaan naar verwachting per 1 januari 2020 in, nadat dit is besproken met de Sportraad van Delft en getoetst is bij verenigingen.
- SESTZ en de verenigingen zien kansen voor het verplaatsen van de kinderboerderij naar het sportpark.
- De Grotius Praktijkschool huurt momenteel de sporthal voor het bewegingsonderwijs. De school gaat op korte termijn minder ruimte inhuren, wat gevolgen heeft voor de exploitatie van de sporthal. De gemeente gaat hierover met de onderwijsinstelling en SESTZ in gesprek.
- SESTZ en de verenigingen verkennen de mogelijkheden voor Groene Club. Informatie hierover wordt met de gemeente gedeeld.

Aanwezig
Erik Kraaij, Roel Swaap (Stichting Sportpark Biesland)
Kamassan Kaisiepo (RugbyClub Delft)
Sjoerd van Velzen (DES)
Paula Boom, Karin Schrederhof, Dionne Talstra (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
09-09-2019
Ons kenmerk
4061733
Opsteller
Dionne Talstra
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 9 september 2019 heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen Stichting Sportpark Biesland en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot de plannen toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het plan van Stichting Sportpark Biesland.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Tijdens het gesprek worden twee aspecten van het ingediende plan besproken:

- 1) Uitbreiding capaciteit rugby;
- 2) Binnen accommodatie korfbal.

1) Uitbreiding capaciteit rugby:

Het toevoegen van een extra rugbyveld lost een dringend capaciteitsknelpunt op. Dit deel van het plan schaaft de gemeente dan ook onder de 'basis-op-orde'. Aangezien de korfbalvelden zeer recentelijk gerenoveerd zijn, streeft de gemeente in eerste instantie naar een zo voordelig mogelijke realisatie, waarbij de ligging van de verschillende velden op sportpark Biesland ten opzichte van de clubgebouwen van ondergeschikt belang is. Bij de uitwerking hiervan wordt de stichting betrokken.

2) Binnen accommodatie korfbal:

De realisatie van een binnensportvoorziening op Sportpark Biesland schaaft de gemeente niet onder de basis op orde. Binnen Delft is weliswaar sprake van een tekort aan binnensportaccommodaties, maar de gemeente wil dit op lossen door multifunctionele binnensportvoorzieningen te realiseren die geschikt zijn voor bewegingsonderwijs en verenigingssport en die bovendien centraal in de stad gesitueerd zijn. De locatie van Sportpark Biesland voldoet hier niet aan.

De gemeente wil in eerste instantie één extra sporthal realiseren en op termijn mogelijk een tweede sporthal. De extra sporthal kan uitkomst bieden voor het capaciteitsknelpunt voor zaalkorfbal. De beoogde locatie voor de extra sporthal is de Maria Duystlaan, waar deze onderdeel wordt van een sportcentrum met een zwemvoorziening.

Vragen en opmerkingen verenigingen

De stichting en verenigingen kunnen zich vinden in het conceptbesluit van de gemeente. Gevraagd wordt rekening te houden met de parkeerplaats bij de bouw van het nieuwe veld. De parkeerplaats wordt aan het eind van het jaar minder gebruikt, aangezien dan binnen gesport wordt.

Aanwezig
DHC: Patrick Luiten
DVC: Edwin Dado
DHL: Paul de Bree
Concordia: Pieter Kunz
AV'40: Guido van Arkel

Gemeente:
Karin Schrederhof
Patrick Adriaanse
Paula Boom
Afwezig

Verslag

Datum

.

Ons kenmerk
4061788

Opsteller
Paula Boom
Bijlage

Onderwerp

Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 9 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen Concordia, DHL, DVC, DHC, Av'40 en de gemeente Delft naar aanleiding van de ingediende plannen voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot de plannen toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van de ingediende plannen ten aanzien van Sportpark Brasserskade. Deze bestaan uit afzonderlijke plannen per sportvereniging voor de korte termijn en een initiatiefvoorstel voor ontwikkeling van het sportpark voor de lange termijn, inclusief het terrein van de nu leegstaande sporthal.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is

deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

De gemeente heeft meermaals met de verenigingen gesproken over de ingediende plannen. In die gesprekken is geconstateerd dat er een opgave voor de lange en voor de korte termijn is.

Lange termijn opgave:

Wethouder Schrederhof licht toe dat de gemeente voor Sportpark Brasserskader een gebiedsvisie wil starten. Daarbij moet nog besloten worden of de gemeente dit gaan trekken of dat de verenigingen dit kunnen doen. Dit besluit kan pas worden genomen na besluitvorming door college en raad.

De verwachting is dat dit najaar een startgesprek kan plaatsvinden (na besluit van de raad). Voorstel is om dan ook alle bewoners van het sportpark te betrekken waaronder ook de verenigingen Midi, DKIJV en de squash organisatie.

De verenigingen kunnen zich in dit conceptbesluit vinden.

Korte termijn opgave:

De gemeente erkent dat de verenigingen hier op de korte termijn niet mee zijn geholpen. De kwaliteit van enkele verenigingsopstallen en de beschikbare wedstrijdcapaciteit ziet de gemeente als belangrijkste knelpunten voor de korte termijn. De opstallen zijn eigendom van de verenigingen zelf. De gemeente is bereid mee te werken aan een garantstelling voor de noodzakelijke investeringen. Dit loopt al.

Ten aanzien van de wedstrijdcapaciteit wil de gemeente dit verhogen door de zand-ingestrooide velden (tennisvelden) om te vormen naar kunstgras, zodat hier de pupillen hun wedstrijden op kunnen spelen. Uitgaande van de KNVB-richtlijnen (2 uur trainen per week per team) is de gemeente van mening dat er dan ruim voldoende trainingscapaciteit beschikbaar zal zijn op het sportpark Brasserskade.

Ten aanzien van individuele verenigingen:

• DHC

DHC is het oneens met het standpunt van de gemeente dat er voldoende trainingscapaciteit is en de norm van 2 uur die hiervoor wordt gehanteerd. DHC geeft aan dat op papier voldoende trainingscapaciteit kan zijn, maar dat dit niet overeenkomt met de praktijk. Hierbij wordt als voorbeeld gegeven dat wetra-velden niet kunnen worden gebruikt als er veel/zware regenval is geweest. Dit heeft direct gevolgen voor de bespeling. Bovendien

kunnen bepaalde teams niet trainen op vrijdagavond als er het weekend wedstrijden zijn.

De gemeente waardeert dat verenigingen meer willen sporten en trainen, maar kan dit niet oneindig blijven faciliteren. Daar zijn onvoldoende ruimte en middelen voor. Omdat de gemeente eigenaar is van de velden kan de gemeente de toedeling van velden regelen via het huurcontract. Om alle huurovereenkomsten gelijktijdig te laten lopen, worden overeenkomsten voorlopig per jaar afgesloten. Daarnaast wordt afgesproken de normen van de KNVB voor trainingscapaciteit per vereniging uit te zoeken. De gemeente zal dit opnemen met de KNVB.

- *DHL*

DHL heeft capaciteitsproblemen en heeft voorgesteld de zand-ingestrooide velden te laten omvormen naar kunstgrasvelden waar de pupillen hun wedstrijden kunnen spelen. Bovendien kunnen deze velden worden gebruikt voor trainingen. DHL kan zich vinden in het voorstel wat betreft het omvormen van hun tennisvelden.

De gemeente geeft aan dat het omvormen van de tennisvelden wordt meegenomen in de opdracht Begeleiding en Advies Sportterreinen (hierna B.A.S) voor 2020. DHL geeft verder aan het pleidooi van Concordia voor omvorming van de Wetra naar kunstgrasvelden te ondersteunen met name omdat het huidige door DHL bespeelde Wetra veld van zodanige kwaliteit is dat het vaak wordt afgekeurd waardoor trainingen worden afgelast en wedstrijden binnen de al krappe bezetting dienen te worden ingehaald

- *DVC*

DVC heeft aangegeven twee tennisvelden te willen behouden en de rest om te vormen. Dit komt niet overeen met het voorstel van de gemeente om alle tennisvelden om te vormen. Samen met DHL zijn er 100 tennisleden en daarom pleit DVC voor het behouden van twee tennisvelden. Overigens is het plan (waarin voorzien is in het behoud van twee tennisbanen) door de toenmalige wethouder mondeling goedgekeurd en toegezegd in 2017. Met behoud van twee tennisvelden en omvormen van de overige tennisvelden heeft DVC voldoende capaciteit.

De gemeente heeft het verzoek van DVC anders geïnterpreteerd. Als DVC geholpen is met de realisatie van één pupillenveld en behoud van twee tennisvelden, is de gemeente bereid hierin mee te gaan. Voor de tennisvelden dienen er echter wel afspraken worden gemaakt over de exploitatie, onderhoud en beheer. In het verleden is in het kader van bezuinigingen besloten de tennisvelden over te dragen aan verenigingen. Daarbij speelde mee dat de gemeente de exploitatie van tennisvoorzieningen niet als haar taak ziet. In Delft zijn meerdere particuliere tennisverenigingen actief. Dit besluit blijft dus van kracht. De gemeente en DVC treden hierover nog in overleg.

- *Concordia*

Concordia is niet geholpen met het omvormen van de zand-ingestrooide velden bij DHL en DVC. Concordia signaleert dat de opbouw van de

verenigingen wijzigt naar meer oudere jeugd dan jonge jeugd. Ook het meisjes/damesvoetbal neemt toe. Gevolg is dat deze groepen geen wedstrijden kunnen spelen op de nieuwe pupillenvelden van DHL en DVC en die naar verwachting ook voor eigen gebruik zullen worden ingezet. Concordia komt nu twee velden tekort, maar begrijpt dat hier geen ruimte voor is. Daarom heeft Concordia met DHL al eerder voorgesteld de wetra-velden (10 en 11) om te vormen naar kunstgras. Daarnaast stelt Concordia voor om dan de opdrachten voor kunstgras (geplande vervanging van de velden bij DHL en DHC in 2020) te bundelen en als één opdracht in de markt te zetten om voordeel te kunnen behalen. Dit zou de businesscase voor vervanging van de velden 10 en 11 positief kunnen beïnvloeden.

Door de wetra-velden om te zetten naar kunstgras ontstaat er meer "gebruikscapaciteit" en minder uitval van de velden 10 en 11. Ook zullen de kunstgrasvelden helpen bij de inzet voor trainingen. Hierbij wordt opgemerkt dat vanuit BAS regelmatig wordt aangegeven de intensiteit van het gebruik van de wetra-velden te beperken.

Vervanging van de wetra velden door kunstgras neemt het tekort van 2 velden bij Concordia niet weg maar helpt bij de maximale veldinzet op zaterdag en door de week bij de trainingen. Dit geldt ook voor DHL.

De gemeente gaat met B.A.S. verkennen wat de mogelijkheden en evt. (meer)kosten zijn van het omvormen van wetra-velden naar kunstgras. Ook bekijkt de gemeente of de geplande vervangingsinvesteringen van 2021 naar voren kunnen worden gehaald. Verder bundelt de gemeente opdrachten zo veel mogelijk om eventueel voordeel te behalen.

Algemeen

- Naar verwachting zal de samenstelling van de verenigingen de komende jaren wijzigen. Dit heeft gevolgen voor o.a. de pupillenvelden. In dat kader wordt afgesproken dat de gemeente samen met verenigingen de samenstelling/demografie in kaart brengt ten behoeve van de gebiedsvisie.
- Op den duur wil de gemeente toe naar het verhuren van de velden op het sportpark aan één overkoepelende entiteit en sportparkmanagement. Op deze wijze kunnen velden efficiënt en optimaal worden benut. Eventuele wijzigingen/fluctuaties bij individuele verenigingen waardoor meer/minder velden nodig zijn, kunnen dan ook beter worden gefaciliteerd. De verenigingen worden gevraagd hier al over na te denken.

Overige zaken

- In het plan van AV'40 zijn een aantal technische nummers opgenomen die aan vervanging nodig zijn. Volgens AV'40 betreffen dit de gemeentelijke nummers. De verwachting is dat deze mee lopen in het beheerplan. De gemeente gaat dit na en komt hier bij de vereniging op terug.
- DHC bekijkt momenteel of LED verlichting mogelijk is. De huidige verlichting is van de gemeente. Indien de vereniging over wil gaan op LED is de investering aan de vereniging (hebben hier namelijk ook

profijt van door lagere energierekening). Indien de vereniging overgaat op LED, gaan de beheerlasten ook over naar de vereniging.

- DHC wil graag weten of het kunstgrasveld (hoofdveld) in 2020 wordt vervangen. De gemeente gaat dit na en komt hier bij de vereniging op terug.

Aanwezig
 Agatha Bos, Tina van den Ende (DOK-Delft)
 Thomas Peutz (Sparta)
 Patrick Adriaanse, Paula Boom, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
 Afwezig
 -

Verslag

Datum
 09-09-2019
 Ons kenmerk
 4061737
 Opsteller
 Paula Boom
 Bijlage

Onderwerp
 Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 9 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen Dok, Sparta en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft Wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het plan van DOK-Delft en Sparta.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof geeft aan dat de problematiek rondom de Sportzaal Fretstraat helder is. Deze sportzaal is geen ideale accommodatie is voor het beoefenen van de gymnastiek- en turnsport. Een stad als Delft zou moeten beschikken over een specifieke gymnastiek- en turnvoorziening. Dit plan wordt onder de 'basis-op-orde' geschaard.

Dit betekent dat de gemeente bereid is te kijken naar mogelijkheden voor de realisatie van een specifieke gymnastiek- en turnvoorziening. De gemeente wil dit graag combineren met de opgave voor het realiseren van meer binnensportvoorzieningen. Dit zal echter niet op korte termijn plaatsvinden. De verenigingen worden op de hoogte gehouden en tijdig betrokken bij de planvorming.

Sportzaal Fretstraat

De gemeente heeft momenteel geen andere locatie voor de verenigingen beschikbaar. De verenigingen hebben minimaal een sportzaal nodig. Daar heeft Delft er maar één. In de sporthallen is eveneens geen ruimte beschikbaar.

De verwachting is dat de Fretstraat minimaal nog 5 jaar in gebruik zal blijven. De gemeente heeft middelen beschikbaar om de Fretstraat functioneel en veilig te maken en te behouden. Hierbij gaat het o.a. om de reparatie van het dak. De verenigingen geven aan graag mee te willen denken over het onderhoud van de zaal. De gemeente neemt het initiatief om op korte termijn een gesprek te voeren over de verbouwing van de Fretstraat.

Met de scholenschuif in de wijk Tanthof zal Sportzaal Fretstraat in de toekomst komen te vervallen. Tot die tijd blijven de verenigingen (hoofd)huurder van de zaal. Indien de zaal niet meer beschikbaar is voor verhuur, worden gebruikers ondergebracht op andere locaties.

Mogelijke locaties turnen/gymnastiek

Een specifieke gymnastiek- en turnvoorziening hoort in Delft. De planning van een dergelijke voorziening wordt (mede) bepaald door de ruimtelijke mogelijkheden voor de realisatie van deze voorziening (er moet eerst ruimte beschikbaar zijn/komen). Op korte termijn wil Delft een sporthal realiseren aan de Maria Duystlaan (in combinatie met een zwemvoorziening). In de toekomst is een extra 2^e hal benodigd (locatie nog onbekend).

Voor de turnvoorziening zijn een aantal mogelijkheden:

1. Maria Duystlaan

In de binnensportvoorziening aan de Maria Duystlaan is het waarschijnlijk niet mogelijk een eigen zaaldeel voor turnen te realiseren. De sporthal bevindt zich namelijk waarschijnlijk niet op de begane grond.

2. Grotius College

De gemeente is momenteel in gesprek met het Grotius College. Deze school heeft meerdere (kleine) gymzalen. Een mogelijkheid is deze gymzalen te clusteren tot één sporthal. Bij de bouw kan mogelijk rekening worden gehouden met een extra zaaldeel voor turnen. De

tijdslijnen hiervoor zijn nog onduidelijk en moeten nog concreet worden gemaakt.

3. *Schieoevers / Vulcanusweg*

Met de ontwikkeling van de Schieoevers is daar in de toekomst behoefte aan een binnensportvoorziening voor bewegingsonderwijs. Deze kan uitgebreid en geschikt gemaakt worden voor verenigingssport.

In het Integraal Huisvestingsplan (hierna IHP) wordt ook gekeken naar de spreiding van locaties en de combinatie met bewegingsonderwijs (gymzalen vervangen door grotere voorzieningen). Het IHP is naar verwachting eind 2019 gereed. Op basis hiervan worden mogelijkheden met de verenigingen besproken.

De gemeente streeft naar multifunctionele sportvoorzieningen. Een zaaldeel dat exclusief geschikt wordt gemaakt voor gymnastiek/turnen Staat hier haaks op. De verenigingen geven aan mee te willen denken over de financiering van een gymnastiek- en turnvoorziening. Zij zien daarbij ook mogelijkheden voor de regio. Voorstel is om te zijner tijd gezamenlijk te kijken naar de exploitatie en het ledenaantal.

Overige zaken

- Voor het onderdeel 'sport' is DOK-Delft nog op zoek naar andere locaties. Sporthal Tanthof-Zuid biedt hierin wellicht mogelijkheden. De gemeente deelt de contactgegevens van de stichting.
- De verenigingen geven aan dat zij moeilijk leiders kunnen aantrekken die tegen een vrijwilligersvergoeding les willen geven. Dit is een specifiek probleem waar meer gymnastiek- en turnverenigingen mee te maken hebben. Om betaalde leiding te kunnen bekostigen, moeten de contributies worden verhoogd. Tegelijkertijd willen de verenigingen toegankelijk blijven voor leden met lagere inkomens. De gemeente adviseert de vereniging contact op te nemen met Victor Brouwer, oud-voorzitter van hockeyvereniging Hudito. Contactgegevens volgen via de gemeente.

Aanwezig
Winand de Fraiture, Wlebe Postma (DKIJV)
Patrick Adriaanse, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
11-09-2019
Ons kenmerk
4061748
Opsteller
Patrick Adriaanse
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 11 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen DKIJV en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het ingediende plan door DKIJV.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof licht toe dat de gemeente in ruimtelijk zin wil meewerken aan de realisatie van een skeelerbaan. De gemeente wil zowel op Sportpark Brasserskade (huidige locatie DKIJV) als op Sportpark Kerkpolder (potentiele nieuwe locatie) een gebiedsvisie starten. Het plan van DKIJV kan in beide worden meegenomen. Wat de gemeente betreft sluit DKIJV bij beide visies aan.

Vragen en opmerkingen vereniging

DKIJV is tevreden met het conceptbesluit. Naar aanleiding hiervan gaat DKIJV de businesscase voor de realisatie van een skeelerbaan actualiseren. Verder geeft DKIJV aan dat zij er al rekening mee hielden dat zij voorlopig op de huidige locatie blijven zitten. Daarom zijn er noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden aan de clubaccommodatie uitgevoerd, zodat deze weer een aantal jaar mee kan.

Aanwezig
Ries van Dam (dvv Delft)
Sjaak Lisper (Full Speed)
Erwin de Graaf (Delfia)
Louisse Vonk, Mark van der Kaaij (KNVB)
Patrick Adriaanse, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
11-09-2019
Oms kenmerk
4061753
Opsteller
Patrick Adriaanse
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 11 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen dvv Delft, Full Speed, Delfia en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Bij het gesprek was ook de KNVB vertegenwoordigd. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het ingediende plan met betrekking tot Sportpark Kerkpolder.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

De gemeente heeft meerdere gesprekken met de verenigingen gevoerd over het ingediende plan. In die gesprekken is geconstateerd dat er een opgave voor de lange en voor de korte termijn is.

Lange termijn opgave:

Wethouder Schrederhof licht toe dat de gemeente voor Sportpark Kerkpolder een gebiedsvisie wil starten. Daarin moet de haalbaarheid onderzocht worden van de door de verenigingen en de gemeente gewenste verplaatsing van het sportpark dichterbij de wijk toe. Een eventuele samentrekking met het sportpark van Den Hoorn is daarbij een reëel scenario. De verwachting is dat dit najaar een startgesprek kan plaatsvinden (na besluit van de raad).

Korte termijn opgave:

De gemeente erkent dat de verenigingen ook op korte termijn hulp nodig hebben om vitaler te worden en te blijven. Op dit moment is de gemeente bezig om vanuit het Uitvoeringsplan Sport nieuwe afspraken te maken met Haaglanden Beweegt over de taken en inzet van de combinatiefuncties. De gemeente wil daarbij meer combinatiefunctionarissen gaan inzetten als verenigingsondersteuners. De nieuwe afspraken gaan naar verwachting is in per 1 januari 2020.

Vragen en opmerkingen verenigingen

De verenigingen maken zich zorgen over de planning. Het proces duurt lang en tot op heden kan er nog geen duidelijkheid verschaft worden over de toekomst. De achterban van de verenigingen verwachten dit wel. De gemeente geeft aan dat er na besluitvorming door het college en de raad uitsluitend is over het starten van een gebiedsvisie. De beoogde beweging waarbij het sportpark wordt verplaatst dichterbij de wijk toe is complex. Dit vergt veel afstemming met betrokken partijen. Daarnaast moeten de nodige ruimtelijke procedures doorlopen worden. Indien wenselijk biedt de wethouder Schrederhof aan om langs te komen bij de verenigingen.

Aanwezig
Peter Zwang
Ad Holkers. Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
13-09-2019
Ons kenmerk
4061763
Opsteller
Ad Holkers
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 13 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen de heer Zwang en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het ingediende plan.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof deelt mee dat het ingediende plan voor een Calisthenics voorziening aansluit bij de trend dat meer mensen gaan sport en bewegen in de openbare ruimte. Wethouder Schrederhof zegt toe dat de gemeente te gaat onderzoeken waar en hoe een dergelijke voorziening het beste past. De heer Zwang geeft aan dat een trimparcours ook een interessante toevoeging is.

De heer Zwang is tevreden de gemeente het ingediende plan omarmt. Hij heeft verder geen expertise en wil verder ook niet actief betrokken zijn bij eventuele realisatie.

Aanwezig
Rienk Bijlsma, Toon van Helfteren (DAS Delft)
Ad Holkers, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
13-09-2019
Ons kenmerk
4061767
Opsteller
Ad Holkers
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 13 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen DAS Delft en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het ingediende plan voor BasketballCity Delft.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof deelt mee dat het ingediende plan niet uitvoerbaar is. De wet Markt en Overheid en de bestaande druk op de nog uitgeefbare grond in Delft, zorgt ervoor dat de gemeente niet zomaar grond ter beschikking kan stellen voor een basketbalhal. DAS geeft aan dat zij onder de voorwaarden van de andere private hallen / sportverenigingsopstallen de grond beschikbaar wil hebben. Karin zegt dat dit in deze fase niet mogelijk is, vanwege de omvangrijke ruimtelijke opgaven (woningbouw, economie, enz.) van Delft.

Als denkrichting en mogelijk alternatief wijst wethouder Schrederhof op het door Fortuna ingediende plan dat deels ook betrekking heeft op de realisatie van een sporthal. Wellicht dat Fortuna en DAS gezamenlijk kunnen optrekken. DAS geeft aan dat dit geen optie is. Het plan voor Basketbalcity Delft vergt een zelfstandige basketbalhal.

Locatie sporthal SC Delfland:

DAS geeft aan dat zij in samenwerking met de schooldirectie van SC Delfland aan het onderzoeken is of DAS een ruimte beschikbaar kan krijgen voor een eigen kantine in het gebouw, het plaatsen van de tribunes in de sporthal en het upgraden van het schoolplein tot een echt basketbalveld. Dit zal de identiteit en mogelijkheden van de vereniging erg helpen. De gemeente kan hierbij indien nodig behulpzaam zijn om dit verder te ontwikkelen tussen het schoolbestuur en DAS.

DAS is voorstander van het alleengebruik van de sporthal. Dit betekent dat de andere sportgebruiker, badmintonvereniging BC Delft, naar een andere locatie moet verhuizen. Wethouder Schrederhof deelt mee dat dit niet op korte termijn te realiseren is, maar dat de gemeente zal onderzoeken hoe en wanneer dit wel zou kunnen.

DAS vraagt aan de gemeente om nog eens expliciet te kijken naar ruimere mogelijkheden voor parkeren de leden en tegenstanders in het gebied. Wethouder Schrederhof zegt toe te laten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn.

Aanwezig
Simon Huiberts
Ad Holkers. Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
13-09-2019
Ons kenmerk
4061664
Opsteller
Ad Holkers
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 13 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen de heer Huiberts en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het ingediende plan.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof geeft aan dat Fitwalk een mooi initiatief is dat aansluit bij de ontwikkeling waarbij meer mensen sporten en bewegen in de openbare ruimte. In dat kader schaarde de gemeente het plan onder de basis op orde.

De heer Huiberts is tevreden met deze mededeling en stelt voor om de plannen samen met de hardloopverenigingen verder uit te werken om meer kwaliteit te krijgen en draagvlak te creëren. De heer Huiberts stelt tevens voor:

- Om een wandelroute samen met experts en verenigingen te organiseren.
- Het plan kleinschalig op te pakken.
- Het onderwijs en de sport stevig te betrekken.
- Zeker voorstander van een historische route door de binnenstad en eerste ring zoals bijvoorbeeld wandelen naar het Gistdorp.

Vervolg

De heer Huiberts en de gemeente gaan zich voorbereiden op de volgende stap. De heer Huiberts gaat verenigingen benaderen en gaat na besluitvorming over de Investeringsagenda Sportaccommodaties met de gemeentelijke experts in gesprek om plannen te gaan maken voor de realisatie.

Aanwezig
Peter van Haagen (Ring Pass)
Thijs Vlek (Stichting Sportpark Hof van Delft)
Ad Holkers, Karin Schrederhof (Gemeente Delft)
Afwezig
-

Verslag

Datum
13-09-2019
Ons kenmerk
4061689
Opsteller
Ad Holkers
Bijlage

Onderwerp
Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 13 september jl. heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen Ring Pass, Stichting Sportpark Hof van Delft en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit met betrekking tot het plan toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het ingediende plan.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof geeft aan dat de gemeente vanwege de capaciteitsproblemen op de velden bereid is om een extra hockeyveld te realiseren. De wijze waarop dit het beste kan, moet nader onderzocht worden.

In dat kader heeft er ook er een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden met de gemeente Midden-Delfland. Er wordt een mogelijkheid gezien voor uitbreiding van Ring Pass binnen de gemeentegrens van Midden-Delfland. Dit betreft het stuk grond dat privaatrechtelijk in eigendom is van de gemeente Delft. Met Midden-Delfland is heeft bezwaren, maar wil de locatie wel nader onderzoeken.

Vragen en opmerkingen vereniging

Ring Pass geeft aan dat er ook gekeken moet worden naar de variant in het Delftse deel van het park en dat dit parallel moet lopen met de variant Midden-Delfland. Wethouder Schrederhof vindt dat dit niet onterecht is.

Voor de korte termijn komt Wethouder Schrederhof met een derde variant: nogmaals onderzoeken of de tennisvereniging DTB niet betrokken kan worden bij een herinrichting van het sportpark, waarbij een extra hockeyveld binnen de huidige contouren van het sportpark gerealiseerd kan worden. Voor deze variant hoeft het bestemmingsplan niet gewijzigd te worden, waardoor ruimtelijke procedures niet hoeven of korter zin.

Ring Pass zet vraagtekens bij de financiële haalbaarheid van deze variant, maar zegt toe de komende weken in gesprek te gaan met de voorzitter van DTB om te toetsen of dit haalbaar is. Zodra dit gesprek heeft plaatsgevonden, wordt er een nieuw bestuurlijk overleg ingepland met Ring Pass, DTB en de gemeente. Voor het bestemmingsplan is het in ieder geval makkelijk.

Aanwezig

René van der Horst, Rob Metz (Blue Birds)

Patrick Adriaanse, Karin Schrederhof, Dionne Talstra (Gemeente Delft)

Afwezig

-

Verslag

Datum

16-09-2019

Ons kenmerk

4061698

Opsteller

Dionne Talstra

Bijlage

Onderwerp

Conceptbesluit Investeringsagenda Sportaccommodaties

Op 16 september 2019 heeft een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen sportvereniging Blue Birds en de gemeente Delft naar aanleiding van het ingediende plan voor de Investeringsagenda Sportaccommodaties. In het gesprek heeft wethouder Schrederhof het conceptbesluit over de plannen toegelicht.

Besluitvormingsproces

Naar verwachting neemt het college eind september/begin oktober een besluit over de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Besluitvorming door het college kan afwijken ten opzichte van het conceptbesluit zoals tijdens dit overleg wordt toegelicht.

Voordat de Investeringsagenda Sportaccommodaties wordt besproken in de gemeenteraad, vindt nog een technische raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kunnen raadsleden vragen te stellen over de Investeringsagenda Sportaccommodaties en in gesprek treden met de planindieners.

Toelichting conceptbesluit

Wethouder Schrederhof licht het algemene conceptbesluit toe en vervolgens het conceptbesluit ten aanzien van het plan van Blue Birds.

Algemeen:

Alle ingediende investeringsplannen tellen op tot een investeringsopgave van circa € 46 miljoen. Gezien de financiële ruimte van de gemeente Delft is deze investeringsopgave niet realistisch. Daarom richt de gemeente zich in eerste instantie op wat ervoor nodig is om de basis op orde te brengen. Onder 'basis-op-orde' wordt in dit kader verstaan: alle Delftenaren kunnen sporten op de manier zoals zij willen en zij maken daarbij gebruik van kwalitatief goede voorzieningen.

Het 'basis-op-orde'-scenario leidt tot een investeringsopgave van circa € 21 miljoen. In de komende Programmabegroting heeft het college een deel van deze investeringsopgave gereserveerd.

Plan specifiek:

Wethouder Schrederhof licht toe dat de gemeente het capaciteitsknelpunt op de honk- en softbalvelden helder en dringend vindt. Uitbieding is noodzakelijk om de basis op orde te brengen, waarbij ook de juiste afmetingen voor de velden aangehouden worden.

Op de huidige locatie van Blue Birds is geen ruimte beschikbaar voor capaciteitsuitbreiding. De enige oplossing is uitplaatsing. De gemeente zet dan ook in op uitplaatsing van Blue Birds naar een beschikbaar kavel, iets ten zuiden van de huidige locatie van Blue Birds. Het beoogde kavel biedt hoogstwaarschijnlijk ruimte voor de realisatie van 1 softbalveld en 2 honkbalvelden, inclusief trainingsfaciliteiten.

Vragen en opmerkingen vereniging

Blue Birds is tevreden met de voorgestelde verplaatsing en heeft begrip voor de ruimtelijke beperking van het beschikbare kavel.

Blue Birds geeft aan dat het noodzakelijk is om op korte termijn te investeren in verlichting om te overleven als vereniging. Het gaat om een investering van circa € 30.000,-. Graag gaat Blue Birds in gesprek met de gemeente over deze investering. Deze investering kan grotendeels meegenomen worden naar de nieuwe sportlocatie.

Tijdens eerdere gesprekken is het Kerkpoldergebied als mogelijke nieuwe locatie voor Blue Birds genoemd. De gemeente licht toe dat vanwege de ontwikkeling daar een verplaatsing van Blue Birds naar Kerkpolder op korte termijn niet realistisch is en op lange termijn onzeker.

Gemeente Delft
T.a.v. Mevr. P. Boom
Postbus 78
2600 ME DELFT

Betreft: Uitvoeringsplan Sport

Driebergen, 3 juni 2019

Geachte mevrouw Boom,

Bijgaand ontvangt u de eindversie van het Uitvoeringsplan Sport 2018 – 2025 voor de gemeente Delft. Dit document is het resultaat van een intensief ontwikkeltraject, dat doorlopen is sinds medio 2018.

Wij hebben de inzet komende jaren beschreven als een drietrapsraket: eerst de basis op orde brengen om sport in elke wijk voor alle Delftenaren te ontsluiten ('inclusie'), vervolgens deze inwoners actief betrekken bij de organisatie van het aanbod ('participatie') en tenslotte sport inzetten als middel bij 'preventie', via integrale programma's binnen het Sociaal Domein. Om dit mogelijk te maken, adviseren wij de sport te versterken middels gerichte verenigingsontwikkeling, aangevuld met de inzet van verenigingsmanagers. De beschikbare middelen in het kader van de regeling Combinatiefuncties / Buurtsportcoaches en het Nationaal Sportakkoord lenen zich hier uitstekend voor. Om te bereiken dat meer mensen gaan sporten is wel een verschuiving gewenst binnen de inzet van de huidige buurtsportcoaches. De focus dient verlegd te worden naar het integreren van sportclubs binnen preventieprogramma's op locaties waar ruimte is voor sport- en beweegaanbod. 'De basis op orde' betekent in dit geval: minder uitvoerend opereren, meer coördinerend en verbindend.

Wij danken de gemeente voor het vertrouwen en wensen alle betrokken actoren veel succes bij het ten uitvoer brengen van deze ambities.

Hartelijke groet,

Mevr. drs S.M. Meeuwsen

Uitvoeringsplan Sport & Bewegen Gemeente Delft 2018-2025

Valkenkamp 34, 3972 ZD Driebergen-Rijsenberg • T +31 6 22415324 • E info@soulconsult.nl • W www.soulconsult.nl
KvK nr. 30285108 • BTW nr. 8221.94.375B01 • IBAN nr. NL28 RABO 0142 3411 34

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding.....	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 De ambities uit de visie Sport en Bewegen	6
1.3 Leeswijzer	7
2 Waar willen we naartoe?	8
2.1 Vitale sportverenigingen.....	8
2.2 Sportstimulering en -innovatie	9
2.3 Sport in het Sociaal Domein	9
3 Wat gaan we daarvoor doen?.....	10
3.1 Vitale sportverenigingen.....	10
3.1.1 Inventarisatie.....	10
3.1.2 Segmentatie.....	11
3.1.3 Ondersteuning.....	11
3.1.4 Actiepunten	12
3.2 Sportstimulering en -innovatie	12
3.2.1 Intensivering inzet buurtsportcoaches	13
3.2.2 Wijkaanpak	13
3.2.3 Schoolsport	13
3.2.4 Innoveren en ondernemen	14
3.2.5 Actiepunten	14
3.3 Sport in het Sociaal Domein	15
3.3.1 Collectieve programma's.....	15
3.3.2 Actiepunten	17
4 Financiën en planning	18
4.1 Begroting.....	18
4.2 'Fonds Delftse Sport'	18
5 Aanbeveling	19

Bijlagenrapport (separaat)

Samenvatting

Sportief bezig zijn is een mooi doel. Lekker samen bewegen en je fit voelen. Sport kan je ook helpen aan bijvoorbeeld een beter sociaal netwerk of positiever zelfbeeld. De kracht van sport (sport als doel) is ook binnen een bredere context te waarderen: sport als middel. De gemeente Delft wil met sport en bewegen een gezonde leefstijl voor iedere inwoners bereikbaar maken. Dit Uitvoeringsplan Sport geeft invulling aan de ambities van de gemeente om deze missie waar te maken. Het Uitvoeringsplan Sport beschrijft wat hiervoor moet gebeuren. In grote lijnen: eerst de basis op orde krijgen, daarna uitbreiden. Daarbij worden drie themalijnen gevolgd:

1. Vitaliseren sportverenigingen: de gemeente Delft wil verenigingen begeleiden naar meer vitaliteit en hen helpen zich daarbij te ontwikkelen;
2. Sportstimulering en -innovatie: om meer inwoners voldoende in beweging te krijgen zijn meer en andere projecten nodig en moet de samenwerking daarbij worden verstevigd;
3. Sport in het Sociaal Domein: de gemeente wil de maatschappelijke rol van sport, en de sportvereniging in het bijzonder, verder uitbouwen.

De algemene doelstelling luidt daarbij als volgt:

Alle Delftenaren een leven lang bewegen en sporten: jong en oud, rijk en arm, talent en gezelligheidssporter, met en zonder beperking. Om dit te bereiken stimuleert de gemeente dat er een sportaanbod is voor iedereen, ongeacht geslacht, leeftijd, beperking, geloofsovertuiging, afkomst of seksuele voorkeur, en dat verenigingen en andere maatschappelijke instellingen in staat zijn om samen dat inclusieve sportaanbod te organiseren. Zo draagt de sport, vanuit haar intrinsieke waarde en organisatiekracht, aantoonbaar bij aan de maatschappelijke versterking van Delft.

De gemeente kan dat niet alleen, de verenigingen kunnen dat niet alleen, andere maatschappelijke partners en professionele sportondernemingen evenmin. Al die partijen moeten hierin gezamenlijk optrekken en verantwoordelijkheid nemen: co-creatie. De uitdaging is om dat met elkaar te onderschrijven. Het uitvoeringsplan is aanvullend aan of sluit aan op lopende programma's en projecten:

- Subsidie bewegingsonderwijs;
- Subsidie Sportraad van Delft;
- Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG);
- Stimuleringsubsidie (brede regeling);
- Gezonde School-aanpak.

Vitaliseren sportverenigingen

De georganiseerde sportdeelname is in Delft lager dan gemiddeld, in het bijzonder bij de jeugd. Met vitaal krachtigere verenigingen wil de gemeente dit ombuigen. Daarvoor zullen de verenigingen ook meer maatschappelijk actief worden. De gemeente stelt zich daarbij het volgende ten doel:

De gemeente Delft ondersteunt haar verenigingen bij organisatorische en bestuurlijke versterking, stimuleert samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid zodat zij een structureel goed georganiseerd, gevarieerd, met elkaar samenhangend en optimaal beschikbaar sportaanbod voor alle inwonersgroepen in Delft mogelijk maken.

De gemeente zet daarbij in op de volgende actiepunten:

1. Herijking inzet combinatiefuncties door aangepaste prestatieafspraken;
2. Ondersteuningsbehoefte verenigingen in kaart brengen;
3. Inzet en acties verenigingsondersteuning bepalen en uitvoeren;
4. Stimuleren Positieve Sportcultuur;
5. Segmenteren van de verenigingen op basis van vitaliteit en maatschappelijke oriëntatie;
6. Ontwikkeling en ondersteuning onderlinge samenwerking.

Voor een nadere toelichting zie § 3.1.4 op p. 12.

Sportstimulering en -innovatie

Gemiddeld genomen bewegen Delftenaren voldoende, maar vooral in wijken met een lage sociaal-economische status wordt juist minder bewogen. In het bijzonder bij kwetsbare inwoners, ouderen en ook de jeugd. Door interventies effectiever in te zetten en meer ketensamenwerking te organiseren op buurt-/wijkniveau (in beweegarrangementen) verwacht de gemeente de achterstanden van de genoemde groepen te verminderen. Sport- en bewegen moeten daarbij breed worden opgevat: ook culturele (beweeg)activiteiten en denksporten horen hierbij. We streven daarbij naar een – ook in financieel opzicht – laagdrempelig sport aanbod voor alle inwoners. De doelstelling luidt:

De gemeente Delft stelt maatschappelijke - en sportorganisaties in staat om samen een aantrekkelijk, vraaggericht aanbod samen te stellen en uit te voeren en stimuleert, continueert en optimaliseert daarmee de sport- en beweegmogelijkheden voor alle inwoners van de gemeente, met speciale aandacht voor de jeugd vanwege de achterblijvende sportdeelnamecijfers.

De gemeente zet daarbij in op de volgende actiepunten:

7. 0-meting: In kaart brengen effecten en opbrengsten huidige interventies – basis op orde;
8. Wijkanalyses van demografie, sportdeelname, gezondheid per leeftijdsgroep; analyse wijkkraacht en prioriteiten Sociaal Domein – basis op orde;
9. Ontwikkeling en uitvoering ketenaanpak sportaanpak per wijk ontwikkelen tot wijk sport arrangementen
10. Binnen die ketenaanpak specifieke aandacht voor het opstellen van een samenhangend programma voor ouderen en kwetsbare groepen.

Voor een nadere toelichting zie § 3.2.5 op p. 14.

Sport in het Sociaal Domein

Delft kent al een aantal waardevolle, maar vrij geïsoleerde interventies waarbij sport als middel wordt ingezet om doelen in het Sociaal Domein waar te maken. De gemeente wil deze meer integreren in haar beleid voor het Sociaal Domein. Doel is de inzet van sport bij het realiseren van maatschappelijke doelstellingen verder uit te bouwen, te intensiveren en de vrijkomende baten door de inzet van sport opnieuw in te zetten voor collectieve preventie programma's. Het doel hiervan is:

De gemeente Delft stimuleert en faciliteert sportverenigingen en maatschappelijke organisaties actief om, binnen hun mogelijkheden en afgestemd op de vraag vanuit doelgroepen en wijken, in gezamenlijkheid sport en bewegen in te zetten om achterstanden op velerlei gebieden tegen te gaan. De huidige prioriteiten binnen het Sociaal Domein gelden hierbij als leidraad: inclusie, werk en participatie.

De gemeente zet daarbij in op de volgende actiepunten:

11. Doorstart en effectmeting bestaande initiatieven – basis op orde;
12. Intensivering huidige initiatieven, in het bijzonder de borging bij deelnemers en samenwerkingspartners;
13. Verkenning 'Fonds Delftse Sport' op basis van een 'maatschappelijke kosten-baten analyse' (MKBA) en / of SROI ('social return on investment') voor de maatschappelijke meerwaarde van de Delftse sport
14. Uitbreiding van bestaande initiatieven naar collectieve preventieprogramma's
15. Vorming van 'Fonds Delftse Sport' / Social Impact Bonds voor de Delftse sport

Voor een nadere toelichting zie § 3.3.2 op p. 17.

Budget

De jaarlijkse kosten voor uitvoering van dit programma bedragen € 1.355.000. De eerste twee jaar wordt daarbij meer ingezet om 'de basis op orde te brengen', zowel het sportaanbod zelf als de slagkracht van verenigingen. Bij de berekening is ervan uitgegaan dat de gemeente blijft beschikken over de Rijksbijdrage Combinatiefuncties (€ 380.000), dat een deel van de Subsidie Beweegactiviteiten in het kader van dit uitvoeringsplan kan worden ingezet en dat de gemeente ook zelf blijft bijdragen aan de combinatiefuncties (€ 285.000). Eventuele cofinanciering van de combinatiefuncties door derden levert € 285.000 op.

Daarmee is nog een budget van €340.000,000 tot mogelijk €625.000,000 benodigd om alle acties vanuit het Uitvoeringsplan Sport uit te kunnen voeren. Voor het extra benodigde budget is nog dekking nodig. Een mogelijkheid is om (een deel van) deze middelen te verkrijgen door aanspraak te maken op Rijksmiddelen die in het kader van het Nationaal Sportakkoord beschikbaar worden gesteld.

Aanbevelingen

De gemeente geeft reeds uitvoering aan een aantal actiepunten vanuit het Uitvoeringsplan Sport. Daarnaast vraagt het uitvoeren van andere actiepunten verdere afstemming met diverse partijen. Mede daardoor is het niet haalbaar alle actiepunten tegelijk op te pakken.

Het advies van Soulconsult is daarom binnen de voorgestelde actiepunten de volgende prioritering aan te brengen:

1. Herijken van de inzet van de combinatiefunctionarissen, waarbij in ieder geval wordt gekeken naar verenigingsondersteuning;
2. Samen met de Sportraad van Delft de eerste agenda voor verenigingsondersteuning bepalen;
3. Aanvraag rijksmiddelen aanvragen in het kader van het Nationaal Sportakkoord;
4. Voor de gebiedsgerichte aanpak op het gebied van sportstimulering starten vanuit wijkprofielen gezondheidsbeleid in combinatie met het potentieel van sportverenigingen in de betreffende wijk.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In maart 2018 heeft de gemeenteraad van de gemeente Delft haar visie op sport en bewegen vastgesteld. De visie Sport en Bewegen gaat in op de vele aspecten van sport, niet in de laatste plaats op sportaccommodaties en de investeringen die daarbij komen kijken. De missie van de gemeente Delft voor sport en bewegen is een stad met een gezonde leefstijl, met een passend voorzieningenniveau, met een beweegvriendelijke inrichting van de stad en met vitale 'open' verenigingen, die maatschappelijk actief zijn.

De gemeente Delft ziet sport in de eerste plaats als een doel op zich: lekker samen bewegen en je fit voelen en sport en bewegen als onderdeel van een gezonde leefstijl. Daarnaast kan sport allerlei gewenste en soms ook onverwachte neveneffecten hebben; bijvoorbeeld een beter sociaal netwerk of positiever zelfbeeld, waardoor het makkelijker wordt om weer aan de slag te komen. Deze effecten zijn veelal vervat in doelstellingen binnen het Sociaal Domein, waar sport deel van uit maakt. Deze dimensie wordt ook wel aangeduid als 'sport als middel'. In feite wordt hiermee de kracht van sport (sport als doel) binnen een bredere context gewaardeerd. Het zijn twee kanten van dezelfde medaille.

Het Coalitieakkoord 2018-2022 onderstreept de rol van sport in het Sociaal Domein. Iedereen moet mee kunnen doen – inclusie, met oog voor de verschillen tussen mensen. Sport, in welke vorm dan ook, mag nog bereikbaarder worden. Speciale aandacht voor de jeugd, ouderen en kwetsbare mensen is daarbij een extra voorwaarde. Sport speelt een rol bij het voor zijn en voorkomen. Maar dat kan alleen onder de voorwaarde van verbinden en samenwerken.

1.2 De ambities uit de visie Sport en Bewegen

Als het gaat om sport en bewegen door zo veel mogelijk Delftenaren, is het streven dit zo effectief en efficiënt mogelijk te stimuleren. Dat doet de gemeente, omdat zij met sport en bewegen een gezonde leefstijl voor iedere inwoners bereikbaar wil maken. In de visie Sport en Bewegen is daarvoor een groot aantal ambities geformuleerd. Die ambities zijn als volgt gethematiseerd:

1. Vitale verenigingen: juist door de mate van zelforganisatie hebben de sportverenigingen een meerwaarde voor de Delftse samenleving. De gemeente Delft wil verenigingen begeleiden binnen het eigen, per vereniging specifieke ontwikkeltraject naar meer vitaliteit.
2. Sportstimulering en -innovatie: het stimuleren van sport en bewegen via projecten gebeurt onder andere via Haaglanden Beweegt/Delft voor Elkaar. Om nog meer inwoners voldoende in beweging te krijgen zijn meer en andere projecten nodig. Verschillende partijen in de stad kunnen daarin een rol spelen: sportverenigingen, onderwijs, Delft voor Elkaar, maar bijvoorbeeld ook commerciële partijen.
3. Sport in het Sociaal Domein: een aantal sportverenigingen heeft zelfstandig maatschappelijke projecten opgezet, veelal in samenwerking met maatschappelijke partners. De gemeente wil de maatschappelijke rol van sport, en de sportvereniging in het bijzonder, verder uitbreiden.

De ambities op het gebied van sportaccommodaties en bewegen in de openbare ruimte zijn geen onderdeel van dit Uitvoeringsplan. Ze worden meegenomen in de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Het uitvoeringsplan vult lopende programma's en projecten aan, zoals:

- Subsidie bewegingsonderwijs;
- Subsidie Sportraad van Delft;
- JOGG;
- Stimuleringssubsidie (brede regeling);
- Gezonde School-aanpak

De ambities voor het bewegingsonderwijs worden uitgewerkt door de werkgroep sport en onderwijs. Waar die ambities de thema's van het Uitvoeringsplan raken, krijgt dat aandacht.

1.3 Leeswijzer

Dit Uitvoeringsplan is in opdracht van de gemeente Delft opgesteld door Soulconsult BV geeft advies over waar de acties nodig zijn voor uitvoering van de visie Sport en Bewegen. De analyse die hieraan ten grondslag ligt, is opgenomen in bijlage 1. De opbouw van het uitvoeringsplan is als volgt:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de gemeentelijke doelstellingen voor sport en bewegen in Delft.
- Hoofdstuk 3 vertaalt deze doelstellingen naar actiepunten en een fasering per thema.
- Hoofdstuk 4 geeft hiervan de financiële vertaling, in taakstellende zin.
- Hoofdstuk 5 geeft ten slotte de belangrijkste aanbevelingen weer.

2 Waar willen we naartoe?

Om de gewenste ambities waar te kunnen maken, is volgens alle partijen sturing op samenwerking, verbinding en resultaat noodzakelijk. Door vanuit die kernelementen zowel het sportaanbod als de organisatie / inbedding ervan te versterken, is het mogelijk om én meer mensen in beweging te krijgen én maatschappelijke meerwaarde te realiseren. Dat vertaalt zich naar de volgende hoofddoelstelling voor dit Uitvoeringsplan Sport:

Alle Delftenaren een leven lang bewegen en sporten: jong en oud, rijk en arm, talent en gezelligheidssporter, met en zonder beperking. Om dit te bereiken stimuleert de gemeente dat er een laagdrempelig sportaanbod is voor iedereen, ongeacht geslacht, leeftijd, beperking, geloofsovertuiging, afkomst of seksuele voorkeur, en dat verenigingen en andere maatschappelijke instellingen in staat zijn om samen dat inclusieve sportaanbod te organiseren. Zo draagt de sport, vanuit haar intrinsieke waarde en organisatiekracht, aantoonbaar bij aan de maatschappelijke versterking van Delft.

Deze hoofddoelstelling wordt hierna per thema verder uitgewerkt.

2.1 Vitale sportverenigingen

Meer sportverenigingen vitaal, dat is de ambitie van de gemeente Delft. Vitale verenigingen zijn zelfstandig, weerbaar en in staat om kansen te benutten. Vitale verenigingen zijn op de toekomst en omgeving gerichte verenigingen met een doorlopend activiteitsaanbod, die bijdragen aan het welzijn en de participatie van de bevolking in de stad en de wijk en van de leden van de vereniging. Sterke, vitale en financieel gezonde verenigingen zijn in staat een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke doelen van de gemeente, met als uitgangspunt dat de sportverenigingen zowel zelfstandig als in samenwerking met elkaar deze verantwoordelijkheid nemen. Een vitale vereniging richt zich – naast de (potentiële) leden – uitdrukkelijk ook op de niet-leden en ziet de club niet alleen als doel, maar nadrukkelijk ook als middel om andere (maatschappelijke) doelen te helpen realiseren.

De gemeente Delft wil, in samenspraak met haar partners, een divers, goed georganiseerd en laagdrempelig sportaanbod realiseren, waar alle inwoners van Delft gebruik van kunnen maken. Sportverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke rol door de zelfstandige organisatie van trainingen, wedstrijden en overige verenigingsactiviteiten. Het vitaliseren van sportverenigingen is daarbij geen doel op zich. Het gaat de gemeente om het creëren van (meer) gezonde, innovatieve en vooral 'open' sportaanbieders. Zodat de sportdeelname in Delft kan groeien en de maatschappelijke kracht van sport toeneemt.

Subdoelstelling 1: Vitale verenigingen

De gemeente Delft ondersteunt haar verenigingen bij organisatorische en bestuurlijke versterking, stimuleert samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid zodat zij een structureel goed georganiseerd, gevarieerd, met elkaar samenhangend en optimaal beschikbaar sportaanbod voor alle inwonersgroepen in Delft mogelijk maken.

2.2 Sportstimulering en -innovatie

Veel mensen sporten en bewegen omdat ze het leuk vinden, fit willen zijn of het sociale aspect waarderen. Maar voor sommige groepen is sport en bewegen op dit moment niet vanzelfsprekend. Dat geldt bijvoorbeeld voor mensen met een beperking, ouderen, jongeren met gedragsproblemen, mensen in een sociaal isolement of lager inkomen, overgewicht en chronische ziektes. Meer sporten en bewegen, zowel in motorische als in intellectuele zin, leveren juist bij deze groepen een positieve bijdrage aan de gezondheidstoestand, weerbaarheid en sociale mobiliteit. De positieve en preventieve waarde van een actieve leefstijl door middel van sport en bewegen is een belangrijke reden voor het voeren van een actief beleid. Extra aandacht gaat uit naar twee leeftijdscategorieën:

1. de jeugd: investeren in sport en bewegen voor jeugd en jongeren is een investering in de toekomst;
2. ouderen: sportactiviteiten en beweegactiviteiten dragen bij aan sociale en fysieke mobiliteit, behoud van intellectuele vermogens en daarmee aan zelfredzaamheid tot op hoge leeftijd.

Subdoelstelling 2: Sportstimulering en -innovatie

De gemeente Delft stelt maatschappelijke - en sportorganisaties in staat om samen een aantrekkelijk, vraaggericht aanbod samen te stellen en uit te voeren en stimuleert, continueert en optimaliseert daarmee de sport- en beweegmogelijkheden voor alle inwoners van de gemeente, met speciale aandacht voor de jeugd vanwege de achterblijvende sportdeelnamecijfers.

2.3 Sport in het Sociaal Domein

Een sportvereniging is per definitie al maatschappelijk actief door de kerntaken die zij verricht. Een vereniging heeft een brede(re) maatschappelijke rol als zij een actieve bijdrage levert aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken, door maatschappelijke activiteiten te organiseren die niet tot het reguliere aanbod behoren. Bijvoorbeeld wijk -of schoolgericht en zowel uit maatschappelijke betrokkenheid als om hiermee nieuwe leden te werven en vrijwilligers te binden. Veel verenigingen willen maatschappelijk actief zijn, dit komt voort uit hun intrinsieke motivatie.

Samen met de verenigingen die hun maatschappelijke rol willen vergroten, maatschappelijke partners in het Sociaal Domein en de gemeente wordt bekeken hoe de maatschappelijke rol van sport, en die van de sportvereniging in het bijzonder, verder kan worden uitgebreid.

Sportverenigingen zijn, mits vitaal en goed begeleid, in staat om een brede maatschappelijke rol te spelen. Een voorwaarde is dus dat de verenigingen in staat moeten zijn om een maatschappelijk bredere rol te spelen. Vitale verenigingen bewijzen dat te kunnen. Met meer vitale verenigingen, kan meer maatschappelijk resultaat worden bereikt. Vitaliseren van verenigingen is daarom een belangrijke eerste stap (zie 4.1).

Subdoelstelling 3: Sport in het Sociaal Domein

De gemeente Delft stimuleert en faciliteert sportverenigingen en maatschappelijke organisaties actief om, binnen hun mogelijkheden en afgestemd op de vraag vanuit doelgroepen en wijken, in gezamenlijkheid sport en bewegen in te zetten om zodoende achterstanden op velerlei gebieden tegen te gaan. De huidige prioriteiten binnen het Sociaal Domein gelden hierbij als leidraad: inclusie, werk en participatie.

3 Wat gaan we daarvoor doen?

Uit het voorgaande spreekt de overkoepelende ambitie dat alle Delftenaren de kans moeten krijgen aan een voor hen passend sport- en beweegaanbod deel te nemen.

1. Daarvoor bestaat een regulier sportaanbod, dat beschouwd kan worden als een 'sociale basisvoorziening' en komende jaren grotere groepen inwoners moet gaan aanspreken. De eerste opgave is dit aanbod laagdrempelig, bereikbaar en kwalitatief goed te organiseren, zodanig dat de betrokken sportverenigingen floreren en er een overzichtelijk wijksportaanbod is: de basis op orde.
2. Met dit reguliere sportaanbod dragen sportverenigingen en andere partijen actief bij aan het inlossen van de grootste uitdagingen binnen het Sociaal Domein om zo de meest kwetsbare groepen maatschappelijk in te sluiten.
3. De gemeente kan dat niet alleen, de verenigingen kunnen dat niet alleen, andere maatschappelijke partners en wellicht ook professionele sportondernemingen evenmin. Al die partijen moeten hierin gezamenlijk optrekken en verantwoordelijkheid nemen. De uitdaging is om dat met elkaar te onderschrijven.

In dit hoofdstuk is voor elk van de drie ambitiethema's een plan van aanpak beschreven. Hoewel de drie thema's in de praktijk continu in elkaar grijpen, worden ze hier separaat gepresenteerd om de beleidsinzet de komende jaren scherp te kunnen formuleren en adresseren. De feitelijke vertaling naar werk- of actieplannen en verdeling van budgetten vindt na vaststelling van het Uitvoeringsplan plaats door alle betrokken partners in het werkveld, onder regie van de gemeente. Hiervoor zijn per thema actiepunten en kritische prestatie-indicatoren (KPI's) opgesteld.

3.1 Vitale sportverenigingen

De gemeente ziet de Delftse sportverenigingen als belangrijke partner bij de realisatie van een structureel sportaanbod voor iedereen. Een voorwaarde hiervoor is dat de sportverenigingen vitaal zijn. Een vitale vereniging is een vereniging, die de continuïteit van de vereniging zowel voor de korte als voor de lange termijn waarborgt door organisatorische en financiële gezondheid. Een dergelijke vereniging is zelfredzaam, maar mede door haar kracht ook samenredzaam: zij is in staat tot brede samenwerking. Door waar nodig samen op te trekken zijn de verenigingen een goede gesprekspartner voor de gemeente en kunnen zij een bijdrage leveren aan de brede maatschappelijke thema's in de gemeente Delft. Waar de eigen kracht en de samenwerking te kort schiet, wil de gemeente samen met alle betrokkenen een krachtig ondersteuningsaanbod opzetten.

Niet alle verenigingen zijn zo ver. Veel verenigingen geven aan daarvoor ondersteuning nodig te hebben. Het thema vrijwilligersproblematiek staat daarbij hoog op de agenda. De ondersteuning die zij in de huidige situatie krijgen, is vooral praktisch en uitvoerend van aard zijn: bijvoorbeeld ondersteuning door de eigen sportbond of themabijeenkomsten (sportbond, Sportraad en Delft voor Elkaar). De ondersteuning die nodig is, richt zich meer op ontwikkeling van de vereniging of is sporttak overstijgend, gericht op samenwerking. Dat vraagt allereerst om een verdiepende inventarisatie van verenigingskracht. Vervolgens worden de verenigingen op basis van die inventarisatie ingedeeld in categorieën. De mate van organisatiekracht en maatschappelijke focus zijn daarbij bepalend. Vervolgens kan een concreet ondersteuningsaanbod worden gedaan. Soms is dat een individueel ondersteuningsaanbod, soms begeleiding bij nauwere samenwerking, al naar gelang de resultaten van de inventarisatie.

3.1.1 Inventarisatie

Een aantal sportverenigingen is al vitaal, sommige verenigingen hoeven nog maar een kleine stap te maken, voor andere is er nog een weg af te leggen. En voor een aantal hoeft het misschien helemaal niet. Op dit moment is onvoldoende inzichtelijk waar de Delftse sportverenigingen zich in dat spectrum bevinden.

De eerste stap is daarom het inventariseren van de huidige kracht van de sportverenigingen. De volgende vragen moeten daarbij worden beantwoord:

- Waar staan de verenigingen in hun ontwikkeling?
- Wat is de volgende logische stap in hun ontwikkeling?
- Welke samenwerkingskansen hebben de verenigingen?

3.1.2 Segmentatie

Na de inventarisatie worden de sportverenigingen ingedeeld in vier categorieën:

- Sportclubs die een geringe organisatiekracht hebben en weinig maatschappelijk gericht zijn. In het perspectief van het lokale beleid bij veel gemeenten zijn dit kwetsbare verenigingen.
- Sportclubs die wel krachtig zijn georganiseerd, maar weinig maatschappelijk gericht.
- Sportclubs die niet krachtig zijn georganiseerd, maar desondanks wel maatschappelijk gericht.
- Sportverenigingen die krachtig georganiseerd zijn en maatschappelijk georiënteerd.

In modelvorm ziet dat er als volgt uit:

		Vitaal: grote organisatiekracht			
Geringe maatschappelijke oriëntatie		+ -		+ +	
		- -		- +	
		Onvoldoende vitaal: geringe organisatiekracht			
				Sterke maatschappelijke oriëntatie	

Als de sportverenigingen in deze kwadranten zijn geplaatst, kan in beeld worden gebracht of 'goed' georganiseerde, vitale verenigingen inderdaad maatschappelijk actief zijn, en of verenigingen met weinig organisatiekracht ook geen bredere maatschappelijke functie vervullen.

3.1.3 Ondersteuning

Op basis van de verdeling zal blijken dat niet elke vereniging even intensieve ondersteuning nodig zal hebben. De ondersteuning zal gedifferentieerd moeten worden. Er is daarbij onderscheid tussen:

- Intensieve individuele ondersteuning: hierbij moet duidelijk zijn dat de vereniging zelf geen oplossing kan vinden en dat deze ondersteuning ook niet geboden kan worden door bijv. sportbonden of collega-verenigingen. Deze 'maatwerkondersteuning' is specifiek gericht is op één vereniging, enkel in probleemsituaties die ondersteuning noodzakelijk en gewenst maken. Deze ondersteuning kan qua intensiteit variëren van een eenmalig gesprek of advies tot een training of langduriger verandertraject, waarin contractafspraken worden gemaakt;
- Intensieve collectieve ondersteuning: een ondersteuningstraject waarbij verenigingen met een gelijksoortige probleemsituatie samen tot een oplossing van de problematiek komen. Ook hierbij gaat het om maatwerkondersteuning, denk daarbij aan een fusietraject of een project om de vrijwilligersproblematiek met per sportpark, wijk of cluster aan te pakken;
- Sporttak overstijgende ondersteuning: dit is ondersteuning die niet specifiek gericht is op één vereniging of één tak van sport, maar op meerdere verenigingen of verschillende takken van sport. Deze vorm van ondersteuning is minder intensief. Voorbeelden hiervan zijn themabijeenkomsten, cursussen (vanuit bonden of sportservice-organisaties) en het sportcongres van de Sportraad van Delft. Zo wil de gemeente aan verenigingen meer aandacht vragen voor diversiteit. Hiervoor kan er samen met de John Blankenstein Foundation een project worden gestart om verenigingen te ondersteunen bij hun diversiteitsbeleid;
- Koepelondersteuning: ondersteuning bij de ambitie om tot nauwere samenwerking te komen. Daarbij wordt gekeken naar de kansen en ideeën om gezamenlijk efficiency- en effectiviteitsvoordelen te behalen door een bundeling van activiteiten, het wegwerken van

overlap en vernieuwing/verbreding van het aanbod (sportparken 24/7 'in bedrijf'). Het resultaat hiervan gaat in de richting van sportparkmanagement of sportclustermanagement. Daarbij zal nauw met de accommodatie-investeringsagenda worden opgetrokken.

- Ondersteuning in maatschappelijke trajecten. Ondersteuning van vitale verenigingen bij de uitwerking van projecten op het gebied van wijk- of doelgroepgerichte sportstimulering en bij maatschappelijke bredere projecten waarbij sport één van de middelen is. Zie 5.2 en 5.3.

3.1.4 Actiepunten

	Actiepunt	KPI	Wie?
1	Herijking inzet combinatiefuncties	Aangepaste prestatieafspraken	Gemeente Delft
2	Ondersteuningsbehoefte verenigingen	Ondersteuningsbehoefte verenigingen in kaart brengen	Sportraad van Delft, klankbordgroep en gemeente Delft
3	Ondersteuningsbehoefte verenigingen	O.b.v. ondersteuningsbehoefte acties bepalen	Sportraad van Delft, klankbordgroep en gemeente Delft
4	Positieve Sportcultuur	In 2022 heeft 60% van de Delftse sportverenigingen een workshop gevolgd bij de John Blankenstein Foundation.	Sportraad van Delft en uitvoeringspartner Brede impuls / verenigingsondersteuner
5	Segmenteren verenigingen	Jaarlijks bijwerken segmentatietabel	Gemeente i.s.m. Sportraad, klankbordgroep en uitvoeringspartner Brede Impuls
6	Ontwikkeling en ondersteuning onderlinge samenwerking	Pilot ontwikkeling sportparkmanagement 19/20	Verenigingsondersteuner, i.s.m. Sportraad en sportservice-instantie.

3.2 Sportstimulering en -innovatie

Het hoofddoel is om zoveel mogelijk Delftenaren aan het sporten te krijgen en te houden en hen daarbij in staat te stellen zelf die keuze te maken. De andere ambities en doelen staan ook in dienst van dit hoofddoel. Sportverenigingen vormen daarbij nog altijd de basis van de Delftse sportinfrastructuur. Via verenigingen (in samenspel met het bewegingsonderwijs) wordt jeugd en jongeren al op vroege leeftijd een 'sportattitude' bijgebracht. Dat betekent dat op latere leeftijd de drempel naar het individueel sporten voor het plezier en gezondheid veel lager is.

De gemeente Delft vindt dat iedereen mee moet kunnen doen. Naast behoud van het goede, wordt extra ingezet op specifieke doelgroepen en wijken. Dit betekent dat extra aandacht is voor (kwetsbare) inwoners die nu nog onvoldoende bewegen en drempels ervaren bij de sportbeoefening, zoals mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking met een sport- of beweegwens (G-sport) en inactieve jongeren. Ook voor ouderen is er speciale aandacht.

De gemeente faciliteert de meeste sportverenigingen door sportvoorzieningen tegen niet-kostprijsdekkende tarieven ter beschikking te stellen. Het sport- en beweegaanbod is een taak van de sport- en beweegaanbieders zelf. De gemeente wil het voortouw nemen door het aanbod meer in verbinding tussen aanbieders en doelgroepen tot stand te brengen. Juist daar waar het aanbod niet sluitend is, of waar bepaalde doelgroepen onvoldoende worden bereikt, is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid om hier acties op te ondernemen. Die basis wil de gemeente op orde brengen.

De komende periode gaan we kritisch kijken hoe effectief deze inzet is en waar aanpassingen gewenst zijn. Ook zullen meer sportverenigingen worden betrokken op dergelijke stimuleringsactiviteiten. Delft vraagt partijen in de stad, zoveel mogelijk met en via de

sportverenigingen, via ketensamenwerking een aanbod te ontwikkelen voor inwoners die onvoldoende bewegen. Een op maat gesneden programma, ingebed binnen een bredere aanpak (bijvoorbeeld de inzet op voortijdig schoolverlaters of schuldhelpverlening) waarbij de doelgroep binnen dat programma gaat sporten en bewegen. De toegang tot het programma mag niet worden belemmerd door fysieke, geestelijke of financiële beperkingen. Het gaat bovendien niet uitsluitend om beweegactiviteiten, ook denksporten en culturele activiteiten kunnen er deel van uitmaken. Sport in de breedst mogelijke zin van het woord dus.

3.2.1 Intensivering inzet buurtsportcoaches

Om te bereiken dat meer mensen gaan sporten of bewegen is meer en andere inzet van buurtsportcoaches nodig. De nadruk van de inzet van buurtsportcoaches zal komen te liggen bij het leggen van verbindingen tussen sportverenigingen, andere sportaanbieders (ook commerciële) en preventieprogramma's / locaties waar ruimte is voor sport- en beweegaanbod. De basis op orde betekent hier dus: minder uitvoerend, meer coördinerend en verbindend. Het doel hiervan is om duurzame coalities of ketens op het gebied van bewegen en sport tot stand te brengen. De verenigingssport is hierbij de basis; in samenwerking met de uitvoeringspartijen binnen het Sociaal Domein zal moeten worden bekeken welke uitbreiding of vernieuwing hierbij nodig is. De buurtsportvereniging als samenwerkingsverband in de wijk is een basis. De inbreng van de reguliere verenigingen daarin moet worden versterkt. Zoals in 5.1 is aangegeven, is een voorwaarde dat verenigingen in staat moeten zijn om hierbij een uitvoerende rol te spelen. Daarvoor zullen zij waar nodig ondersteund worden.

3.2.2 Wijkaanpak

De prioriteit voor sportstimulering ligt bij de inzet in wijken en voor inwonersgroepen, die beneden gemiddeld scoren bij sport- en beweegparticipatie. Om deze categorie inwoners te bereiken is een maatwerk aanpak per wijk nodig, naar voorbeeld van de Sociale Teams. Vanuit de specifieke kenmerken van de wijk en de doelgroepen wordt ingezet op vraaggerichte sport- en beweegarrangementen. Jeugd en andere inwonersgroepen met bewegingsarmoede hebben daarbij de primaire focus. Een belangrijk deel van het plan is het verbinden van bestaande initiatieven en partijen, om tot een effectieve ketenaanpak te komen. De buurtsportcoach kan hierin een centrale rol vervullen: verbinden van aanbod (in het bijzonder dat van sportverenigingen) en organisaties die de doelgroep kunnen bereiken, dan wel vertegenwoordigen (in het bijzonder de buurtverbinders). De buurtsportcoach is daarbij een makelaar en schakelaar.

Afhankelijk van de leeftijdsopbouw, bevolkingssamenstelling en andere kenmerkende factoren zullen de accenten per wijk verschillen. De bestaande initiatieven vormen de basis. Voor de uitvoering kijken we vooral naar partijen die het aanbod duurzaam kunnen aanbieden. We zien daarbij een voorname rol voor sportverenigingen, onder de voorwaarde dat zij hiervoor organisatorisch sterk genoeg voor zijn. Binnen de ambities voor vitalisering van de verenigingen zal hier de aandacht op worden gericht.

Tot de wijkarrangementen behoren ook de mogelijkheden voor het gebruik van de openbare ruimte. Daarbij gaat het niet alleen om fysiek inrichten van die ruimte (denk aan looproutes, sport- en spelvoorzieningen, veilige loop- en fietsverbindingen) maar ook aan de ontwikkeling van activiteiten, evenementen en informele begeleidingsvormen in de openbare ruimte. Waar mogelijk zal zelforganisatie gestimuleerd worden.

3.2.3 Schoolsport

Het bewegingsonderwijs heeft een belangrijke functie bij de stimulering van sport en bewegen onder de jeugd. De gemeente Delft stelt al € 180.000 subsidie per jaar beschikbaar voor vakdocenten bewegingsonderwijs. Versterking van de relatie onderwijs en sport is belangrijk, omdat daarmee ook de jeugd die 'van huis uit' niet automatisch aan sport doet, wordt bereikt. Bij het verlagen van de drempels voor jeugdsportdeelname speelt ook het Jeugdsportfonds een grote rol. Daarnaast hebben reeds veel Delftse PO-, VO- en Mbo-scholen het Gezonde Schoolvignet of zijn hiermee bezig. Sport en bewegen is hierin een belangrijk thema, waarbij integraal en school-breed inzet wordt gepleegd op dit thema.

3.2.4 Innoveren en ondernemen

De gemeente hecht veel waarde aan initiatieven vanuit de stad zelf, vooral waar het gaat om initiatieven waarbij meerdere partijen en organisaties betrokken zijn, maar ook als het gaat om ondernemende verenigingen die samen een nieuwe voorziening willen ontwikkelen. Dit betekent niet dat de gemeente in alle gevallen een financiële bijdrage zal leveren, maar wel dat zij actief wil meedenken met initiatiefnemers en hen voor zover mogelijk zal faciliteren, bijvoorbeeld bij de vergunningverlening. Het gaat om denken in mogelijkheden, in plaats van denken in problemen.

Het gaat daarbij bijvoorbeeld om initiatieven waarbij de gemeente een dienstverlenende rol kan spelen bij het realiseren van recreatieve sportbeoefening. Of het creëren van een passende uitvalsbasis voor ongebonden sport in de openbare ruimte, met een watertappunt of toiletvoorziening. Of het helpen organiseren van bijzondere evenementen met een sportief karakter. Wil de gemeente hier haar medewerking aan verlenen, dan gaat de voorkeur uit initiatieven met een breed draagvlak waarin die samenwerking tot uiting komt.

3.2.5 Actiepunten

	Actiepunt	KPI	Wie? / status
7	0-meting effecten interventies – basis op orde	In kaart brengen effecten en opbrengsten huidige interventies eerste helft 2019	Gemeente i.s.m. klankbordgroep en Sportraad
8	Wijkanalyses – basis op orde	Inzicht op wijkniveau is gereed	Gereed
9	Ketenaanpak sportdeelname per wijk organiseren tot wijk sport arrangementen (verbinden partijen)	Versterken van buurtsportverenigingen (BSV)	Uitvoeringspartner Brede Impuls i.s.m. Sportraad van Delft, klankbordgroep en verenigingen
10	Binnen ketenaanpak specifieke interventies gericht op ouderen en kwetsbare doelgroepen	Samenhangend programma-aanbod gericht op ouderen en kwetsbare groepen	Uitvoeringspartner

3.3 Sport in het Sociaal Domein

De mate waarin sportverenigingen in staat zijn om een maatschappelijke bijdrage te leveren, verschilt van club tot club. Het inzetten van hun sport en organisatie als middel kunnen zij niet alleen. Hiervoor is allereerst regie nodig vanuit de gemeente en haar uitvoeringspartners binnen het Sociaal Domein. Sturing op de prioritaire thema's per wijk en te bereiken resultaten. De gemeente zal daarbij de richting moeten aangeven richting alle betrokken actoren, zowel binnen als buiten de sport. Verenigingen hebben er behoefte aan dat de gemeente de kaders biedt, waarin zij hun sportaanbod kunnen manifesteren. Alleen dan kunnen zij hun toegevoegde waarde laten zien en aangeven waarin zij nog (professionele) ondersteuning nodig hebben. Daarvoor is ook kennisdeling nodig. Op het sportcongres kan dit als thema dienen.

Een tweede aspect is dus ondersteuning. Die gaat verder dan alleen hulp bij het vitaliseren van verenigingen. Het gaat ook om de vorming van wijknetwerken binnen de prioritaire thema's waar de gemeente sport en bewegen wil inzetten. Sportorganisaties moeten een logische schakel in dat netwerk gaan vormen. De coördinatie die daarvoor nodig is, moet worden gefaciliteerd in de vorm van ondersteunende menskracht. Dit kunnen buurtsportcoaches zijn, maar ook verenigingsmanagers, en zelfs wijk- of zorgmanagers vanuit de flankerende beleidsterreinen binnen het Sociaal Domein.

Het derde punt is de vorming van netwerken. Wat nu wordt gemist is een duurzame ketenaanpak en brede samenwerkingsverbanden. Sportverenigingen zijn hier (nog) niet op eigen kracht toe in staat. De coördinatie die daarvoor nodig is, zal moeten worden ingevuld. Het gaat daarbij om procesbewaking, verbinden, monitoring en sturing op borging: de maatschappelijke inzet van sport moet in het DNA terecht komen van zowel de sportaanbieders als maatschappelijke partners. De JOGG-aanpak en haar sociale marketing strategie dient daarbij als voorbeeld. In het Nationaal Preventieakkoord is overgewicht benoemd als een van de speerpunten. Met het programma JOGG zet de gemeente actief in op het bestrijden van overgewicht bij kinderen en jongeren.

3.3.1 Collectieve programma's

Om de meerwaarde van sport en bewegen binnen het Sociaal Domein optimaal te benutten, is het verstandig collectieve preventieprogramma's te ontwikkelen op de lokaal meest urgente thema's. Op basis van bestaande netwerken kunnen verenigingen, andere sportaanbieders en partijen uit de betreffende aandachtsvelden nauwer met elkaar gaan samenwerken. Om de inzet van sport in een dergelijk programma te borgen, kan de coördinatie bij een partij uit de sportsector zelf worden belegd.

Via collectieve programma's – met specifieke accenten per wijk of doelgroep - wordt meer volume gerealiseerd dan via versnipperd aanbod op verschillende thema's bij individuele verenigingen en andere sportaanbieders. Meer volume betekent ook meer impact, waardoor een dergelijk collectief programma ook interessant wordt voor private investeerders en – bij substantiële kostenbesparing - een refund vanuit de gemeentelijke budgetten voor het Sociaal Domein. Voorbeeld: een gemeentebreed programma om jongeren zonder startkwalificatie weer naar school te krijgen, waarin sport en bewegen via een erkende interventie deel uitmaakt van een lokaal sluitende ketenaanpak.

Bedrijfsleven, gemeente en maatschappelijk partners gaan een publiek-private samenwerking aan. Het bedrijfsleven draagt risicodragend bij. Bij positief resultaat wordt aan de private investeerder(s) sociaal dividend uitgekeerd. Vanuit bestaande banden met bijv. het Ondernemersfonds en ondernemersverenigingen kunnen hiervoor de eerste contacten worden gelegd.

De overkoepelende thema's voor de gemeente Delft binnen het Sociaal Domein zijn Inclusie (Meedoen), Participatie en Preventie. De belangrijkste speerpunten zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Daarin staan ook voorbeelden van mogelijke acties.

Speerpunten Sociaal Domein Delft	Sport en bewegen
Wonen/Veiligheid en leefbaarheid	Dependances sterke Delftse verenigingen in aandachtswijken als Buitenhof en Voorhof, in de functie van buurtsportvereniging of 'Buurthuis van de toekomst', met sportaanbod + signalering / cure;
Werk en opleiding	(Vrijwillige) inzet inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt i.c.m. verenigingsmanager / sportparkmanager, bij buitensportverenigingen, sportparken en -hallen; Sport als onderdeel van begeleidingstrajecten naar opleiding en werk; 'Dreamschool Delft' Bedrijfssport in combinatie met verenigingen en sport & bewegen bij re-integratie;
Jeugdzorg	'Talentontwikkeling' centraal zetten en verbreden naar verbeteren startsituatie binnen onderwijs en gezin (systeemaanpak); Sportverenigingen als vindplaats; bijscholing van clubkader om vroeg signalering te realiseren;
Sociale mobiliteit en eenzaamheid	Onbegrensd sporten: sportclubs naar de scholen (sbo, vso), leerlingenvervoer naar sportclubs; Ouderen: valpreventie i.s.m. judo- en dansclubs, aangevuld met gezelligheid, zorg / signalering, schuldhulpverlening etc.; Daklozen: sporten laagdrempeliger maken / uitnodigen om mee te doen (bijv. Life goals); Statushouders / nieuwkomers: meedraaien in sportverenigingen en -evenementen als onderdeel van inburgering;
Cultuur	Leggen van verbindingen en benutten van kansen door samenwerking binnen het vrijetijdsveld ('combinatiefunctionaris').

De gemeente zal vanuit een stimulerende rol een proces op gang brengen om betrokken partijen bij elkaar te brengen om te komen tot gedeeld belang en eigenaarschap (co-creatie). Initiatieven vanuit sportverenigingen, sporters, (sport)ondernemers en maatschappelijke organisaties die bijdragen aan de genoemde speerpunten krijgen ondersteuning. Daarbij ziet de gemeente een centrale rol voor de buurtsportcoach.

De prioritering die binnen dit spoor gehanteerd wordt, is ingegeven door de grootste uitdagingen binnen het Sociaal Domein in Delft, afgezet tegen de mogelijkheden binnen de sport en de voortgang op beleidsspoor I. De prioriteiten liggen op basis van die uitdagingen bij:

- Bewegen naar werk (projecten voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt;
- Aangepast sporten (vergroten mogelijkheden sporten mensen met een beperking, ouderen, chronisch zieken);
- Kwetsbare inwoners

Het accent ligt de komende jaren achtereenvolgens op:

a. *Inclusie (Meedoen)*

Het bestaande reguliere sportaanbod biedt natuurlijk al inclusie, alleen niet voor alle Delftenaren. In deze eerste fase brengen we per wijk nauwkeurig in kaart welke inwonersgroepen nog te ver afstaan van sport en bewegen. We zetten direct in op het verhogen van het inclusief vermogen

van de Delftse sport, zowel op aanbodniveau als organisatorisch. De sterkste verenigingen trekken hierin samen op en bouwen een netwerk op van maatschappelijke organisaties en lokale ondernemers / private investeerders.

b. Participatie

In de tweede fase verleggen we het accent van inclusie 'sec' naar participatie, dat wil zeggen het actief betrekken van deelnemers aan de organisatie van het aanbod, als vrijwilliger, coach of in een andere rol. Immers, participatie biedt meer kansen op integratie, sociale mobiliteit en continuïteit. Daartoe zetten we in op gerichte verenigingsontwikkeling, ingebed binnen samenwerkings-, verplaatsings- en / of fusietrajecten. De acquisitie van private investeerders wordt geïntensiveerd. Ten slotte vindt een verkenning plaats van de noodzaak tot het bundelen van de maatschappelijke inzet (en geldstromen) binnen een 'Fonds Delftse Sport' (werktitel).

c. Preventie

Vanuit de ervaringen die in de voorafgaande fasen zijn opgedaan, kan nu worden opgeschaald naar meer volume binnen integrale, collectieve preventieprogramma's. De daartoe benodigde verenigingsontwikkeling wordt geborgd via de aanstelling van Verenigings- of Sportparkmanagers. De samenwerking met maatschappelijke partners dient in deze fase verder geformaliseerd te worden. Het Fonds kan verder gevuld worden. Governance en borging van de maatschappelijke inzet vanuit de sport staan nu centraal, inclusief de mogelijke doorontwikkeling naar nieuwe organisatiemodellen.

3.3.2 Actiepunten

	Actiepunt	KPI	Wie?
11	Doorstart bestaande initiatieven – 'basis op orde'	Doorlichting en uitbreiden bestaande partnerships	Gemeente i.s.m. maatschappelijke partners, organiserende verenigingen en Sportraad
12	Intensivering huidige initiatieven (meer / beter)	Participatie deelnemers verduurzamen: planvorming en uitvoering	Gemeente (aanjager), Sportraad (stimuleren), buurtsportcoaches (proces), partners (uitvoering), klankbordgroep
13	Verkenning 'Fonds Delftse Sport'	Meetbaar maken opbrengst (maatschappelijke kosten-baten analyse, social return on investment)	Gemeente i.s.m. maatschappelijke partners
14	Uitbreiding naar nieuwe collectieve programma's	Nieuwe programma's initiëren binnen de 3 prioriteiten: Bewegen naar werk, Aangepast sporten, Kwetsbare inwoners	Uitvoeringspartner Brede Impuls i.s.m. maatschappelijke partners, buurtsportcoaches, verenigingsmanagers, sportparkmanager, Sportraad
15	Oprichten 'Fonds Delftse Sport' / Social Impact Bonds	Op basis van verkenning fonds en acquisitie private investeerders	Gemeente i.s.m. Sportraad van Delft, maatschappelijke partners en private investeerders

4 Financiën en planning

4.1 Begroting

Het benodigde budget voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Sport is als volgt te verdelen:

Benodigde budget per fase	
1. Herijking / uitbreiden inzet Combinatiefuncties	€ 1.084.500,00
2. Basis op orde krijgen / houden:	€ 200.000,00
Vitaliseren verenigingen	
Sportstimulering en –innovatie	
Sport en het Sociaal Domein	
3. Uitbouw	€ 200.000,00
Vitaliseren verenigingen	
Sportstimulering en –innovatie	
Monitoring & evaluatie	€ 5.000,00
Totaal benodigde middelen per jaar	€ 1.489.500,00
Beschikbare middelen	
Rijksbijdrage Combinatiefuncties (40% normbedrag € 50.000))	€ 433.800,00
Bijdrage gemeente voor Combinatiefuncties (incl. cultuur)	€ 521.994,00
Subsidie beweegactiviteiten (moet nog worden vastgesteld)	€ 70.000,00
Totaal beschikbare middelen	€ 1.025.794,00
(mogelijke) Externe middelen	
Uitvoeringsbudget ihkv Nationaal Sportakkoord (nog aan te vragen)	€ 60.000,00
Cofinanciering derden	€ 58.706,00
Extra benodigd budget	€ 345.000,00

Met de beschikbare middelen vanuit het Rijk, de gemeente Delft¹ en eventuele cofinanciering van derden is nog €345.000,00 tot €405.000² benodigd om alle acties vanuit het Uitvoeringsplan Sport uit te kunnen voeren.

Een mogelijkheid is om (een deel van) deze middelen te verkrijgen door aanspraak te maken op Rijksmiddelen die in het kader van het Nationaal Sportakkoord beschikbaar worden gesteld.

De inzet op acties met betrekking tot het sociaal domein zijn (mede) afhankelijk van het verkrijgen van de Rijksmiddelen in het kader van het Nationaal Sportakkoord of andere subsidiemogelijkheden.

4.2 'Fonds Delftse Sport'

Binnen de collectieve programma's kunnen de principes van Social / Health Impact Finance worden toegepast. Kort samengevat gaat het hier om het bouwen van effectieve maatschappelijke preventieprogramma's via sport (op basis van zgn. 'erkende interventies'), waarbij het financieel risico gedragen wordt door private investeerders en de sport zelf. Het 'Fonds Delftse Sport' kan hierin de katalysator vormen en een investering mogelijk maken. Achteraf vindt een financiële afrekening plaats vanuit de gemeentelijke budgetten binnen het Sociaal Domein, enkel op basis van de feitelijk gerealiseerde resultaten. Te denken valt aan het bemiddelen van x voortijdig schoolverlaters naar opleiding of werk op basis van een 'succesfee' per succesvol geholpen jongere. Deze vorm van resultaatfinanciering wordt ook wel aangeduid als het creëren van 'revolverende geldstromen'.

¹ Inclusief eventuele middelen vanuit onderwijs 'subsidie beweegactiviteiten'

² Indien de gemeente minder uitvoeringsbudget i.h.k.v. het Nationaal Sportakkoord krijgt toegewezen

5 Aanbeveling

Met het Uitvoeringsplan Sport geeft Soulconsult BV de gemeente Delft richting aan het vervullen van de ambities uit de visie Sport en Bewegen. De visie Sport en Bewegen en het Uitvoeringsplan Sport bouwen daarbij voort op de sportinfrastructuur die er in Delft al ligt. De gemeente heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in sportaccommodaties en zal dat vanuit blijven doen. Daarbij worden gemeentelijke sportaccommodaties tegen een niet-kostprijsdekkend tarief ter beschikking gesteld aan sportverenigingen.

Daarnaast heeft de gemeente een aantal subsidies beschikbaar:

- Een subsidie bewegingsonderwijs, van waaruit vakleerkrachten kunnen worden bekostigd. Bijna alle scholen in Delft beschikken daardoor over bevoegde vakleerkrachten, Delft staat daarmee in de Nederlandse top ;
- De Sportraad van Delft kan functioneren mede dankzij een gemeentelijke subsidie³;
- De gemeente heeft een brede regeling waaruit beweegactiviteiten kunnen worden gesubsidieerd;
- De gemeente subsidieert het programma Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG);
- De gemeente bekostigt (een deel van) de cofinanciering voor de huidige aanstelling van de buurtsporcoaches en combinatiefunctionarissen.

Deze subsidies en regelingen blijven in huidige of aangepaste vorm van kracht. Daarmee wordt gedeeltelijk al invulling gegeven aan het Uitvoeringsplan Sport.

Dit Uitvoeringsplan Sport is ambitieus. Daarbij vraagt het om een gezamenlijke aanpak (co-creatie) waar veel partijen uit het maatschappelijk middenveld bij betrokken worden. Dit vereist verdere afstemming om tot afspraken te kunnen komen. Hierdoor is het niet mogelijk alle actiepunten tegelijk op te pakken. Bovendien hangen veel actiepunten samen met de uitbreiding van het aantal combinatiefunctionarissen én de herijking van hun inzet.

Het advies van Soulconsult BV is de volgende actiepunten als prioriteit voor 2019 te hanteren:

1. Herijken van de inzet van de combinatiefunctionarissen en de financiering hiervan. Waarbij in ieder geval wordt gekeken naar verenigingsondersteuning;
2. Behoeft aan verenigingsondersteuning inventariseren in samenwerking en in overleg met de Sportraad van Delft. Op basis van hun kennis en ervaring kunnen voor de korte termijn prioriteiten en denkrichtingen worden bepaald voor de ondersteuningsbehoefte;
3. Zodra de richtlijnen bekend zijn rijksmiddelen aanvragen in het kader van het Nationaal Sportakkoord, waarmee vooral invulling kan worden gegeven aan de ambities op het gebied van sport in het Sociaal Domein;
4. Voor de gebiedsgerichte aanpak op het gebied van sportstimulering bestaan vanuit het gemeentelijke gezondheidsbeleid al wijkprofielen. Daarmee kunnen maatschappelijke partners meer gericht worden benaderd en kan al in een eerder stadium de gezamenlijke inzet worden bepaald.

³ De Sportraad van Delft zelf functioneert ook zonder subsidie. De subsidie maakt het de Sportraad mogelijk o.a. themabijeenkomsten, cursussen, het Sportcongres en huldigingen te organiseren.

Uitvoeringsplan Sport & Bewegen Gemeente Delft 2018-2025

Bijlagen

Bijlagen

1	Huidige situatie sport en bewegen in Delft: wat zien we nu?	3
2	Lijst van gesprekspersonen	9
3	Verenigingsmonitor 2018	10
4	Aandachtspunten verenigingssport	11
5	Verslagen themabijeenkomst en klankbordgroepen	15
6	Begrippenlijst	25

Bijlage 1 Huidige situatie sport en bewegen in Delft

1 Wat zien we nu?

De huidige situatie wordt beschreven aan de hand van de drie ambitiethema's: vitale verenigingen, sportstimulering- en innovatie en sport in het Sociaal Domein. Hiervoor is gebruik gemaakt van de input uit beleidsstukken, onderzoek, gesprekken met betrokkenen (zie bijlage 2: lijst met gesprekspersonen), de verenigingsmonitor (zie bijlage 3), een themabijeenkomst (19 september 2018) met betrokkenen uit het sportveld en gesprekken met drie klankbordgroepen (verslagen zie bijlage 5). De huidige situatie wordt beschreven aan de hand van drie thema's:

- Vitale sportverenigingen
- Sportstimulering en -innovatie
- Sport in het Sociaal Domein

1.1 Vitale sportverenigingen

De verenigingen in Delft hebben ongeveer 25.000 leden. Ongeveer de helft van alle Delftse sporters is lid van een sportvereniging. Volgens de Verenigingsmonitor 2018 (bijlage 3) is in Delft het aantal leden van sportverenigingen de afgelopen vier jaar toegenomen met 3,9%. De groei blijkt ook uit gegevens van NOC*NSF: in 2014 is 21,4% van de inwoners lid van een sportvereniging (in of buiten Delft), in 2016 is dat 24,2%. Dat is lager dan de landelijke georganiseerde sportdeelname van 25,8%. De sportdeelname door jeugd ligt in Delft ongeveer 5% onder het landelijk gemiddelde.

Uit de verenigingsmonitor en de individuele en groepsgesprekken blijkt dat de verenigingen in Delft een aantal punten van zorg ervaren:

- Ledenbehoud, leden betrokken houden en nieuwe leden werven zijn alle drie een uitdaging voor verenigingen. Ze geven aan dat het vooral lastig is om tot bepaalde doelgroepen door te dringen en deze in te sluiten binnen het verenigingsleven. In het bijzonder noemen zij in dit verband lagere-inkomensgroepen en migranten.
- Uit de verenigingsmonitor blijkt dat van de sportverenigingen 42% een vrijwilligerstekort ervaart. In de praktijk wordt bij veel verenigingen het meeste werk vaak gedragen door een beperkt aantal mensen, de zgn. 'kernvrijwilligers'.
- Zowel bij de binnen- als buitensport is sprake van ruimte- en accommodatietekorten. Daarnaast is er een ontwikkeling gewenst naar meer multifunctioneel gebruik van de accommodaties. Verder zijn beheer, onderhoud en gebruik aandachtspunten.
- Het aantal verenigingen met een negatief resultaat is de afgelopen jaren gegroeid (Verenigingsmonitor 2018). Voor de toekomst zijn de meeste verenigingen positief gestemd, maar sponsorwerving blijft voor veel verenigingen een lastig aspect.
- Een minderheid van de verenigingen is volgens de verenigingsmonitor bewust bezig met een bredere maatschappelijke betrokkenheid. Zoals het actief inzetten op het aanbieden van activiteiten aan bepaalde doelgroepen of een specifiek beleid voor maatschappelijke betrokkenheid. In de diverse gesprekken komt verder naar voren dat verenigingen bereid zijn om meer op breed maatschappelijk gebied aan te pakken.
- De verenigingen besteden veel aandacht en beleid aan hun hoofdtaak, de feitelijke sportbeoefening: technische plannen, accommodaties. Minder dan de helft van de verenigingen heeft een formeel vrijwilligersbeleid (Verenigingsmonitor 2018). Bij enkele verenigingen is een verenigingsmanager werkzaam. Het zwaartepunt van deze functie ligt bij de ondersteuning van trainers en vrijwilligers.
- Studentensportverenigingen vormen een aparte groep. De verbindingen tussen burgerverenigingen en studentensport zijn beperkt. Er is wel roep vanuit de (burger)sportverenigingen naar nauwere banden.
- De roep om ondersteuning bij het vergroten van kennis, het aanpakken van de bovengenoemde aandachtspunten en het leggen van verbindingen tussen sportverenigingen en de omgeving (buurt, andere organisaties en sectoren) is veel gehoord. Er is behoefte aan meer kennisdeling en –overdracht over aanpakken van specifieke knelpunten/uitdagingen.

1.2 Sportstimulering en -innovatie

Uit de Gezondheidsmonitor 2016 (GGD Haaglanden) blijkt dat van de volwassen Delftenaren 64% voldoet aan de Nederlandse norm gezond bewegen (NNGB), iets boven het landelijk gemiddelde. Echter, bij mensen met een lagere sociaaleconomische status en / of een migratie-achtergrond, voldoet een veel lager percentage aan de NNGB. Alarmerend is dat slechts 11% van de Delftse jongeren (12-18 jaar) aan de norm voldoet. De wekelijkse sportdeelname van volwassen Delftenaren ligt met 57% dan weer net iets boven het landelijk gemiddelde.

In algemene zin sporten en bewegen Delftenaren vrij gemiddeld, maar er moet wel onderscheid worden gemaakt tussen verschillende bevolkingsgroepen. De vrij grote studentenpopulatie (ca. 13.000 inwoners) sport bovengemiddeld, en vooral bij eigen verenigingen. De jeugdsportdeelname is relatief laag en laagopgeleiden, migrantengroepen en mensen met lage inkomens bewegen structureel minder. Uit de cijfers van NOC*NSF (2016) blijkt dat de georganiseerde sportdeelname in Voorhof (16,7%) en Buitenhof (19,0%) bijzonder laag is in vergelijking met het Delfts gemiddelde: 24,2%.

Het beleid is gericht op inclusie. Alle inwoners activeren via fysieke beweegactiviteiten of denksporten is belangrijk. Bepaalde groepen, zoals ouderen en kwetsbare inwoners, blijven structureel achter in deelname en vragen extra aandacht. In de huidige situatie gaat daarom veel energie naar interventies in de wijken Buitenhof en Voorhof. Kijkend naar de sociale kaart, is te zien dat de meeste sportstimuleringsactiviteiten vooral in die wijken zijn geprogrammeerd.

Daarnaast verandert ook de vraag. Jeugd en jongeren willen nieuwe sportvormen uitproberen en kunnen daarvoor niet bij de verenigingen terecht. Het traditionele 'lidmaatschap / contributie' concept spreekt bepaalde groepen minder aan. Verenigingen spelen daar nog onvoldoende op in of missen de visie en/of contacten om erop in te kunnen spelen. De deelname aan ongebonden sport in de openbare ruimte neemt toe, de verbinding met de groep ongebonden sporters is echter zwak.

1.3 Sport in het Sociaal Domein

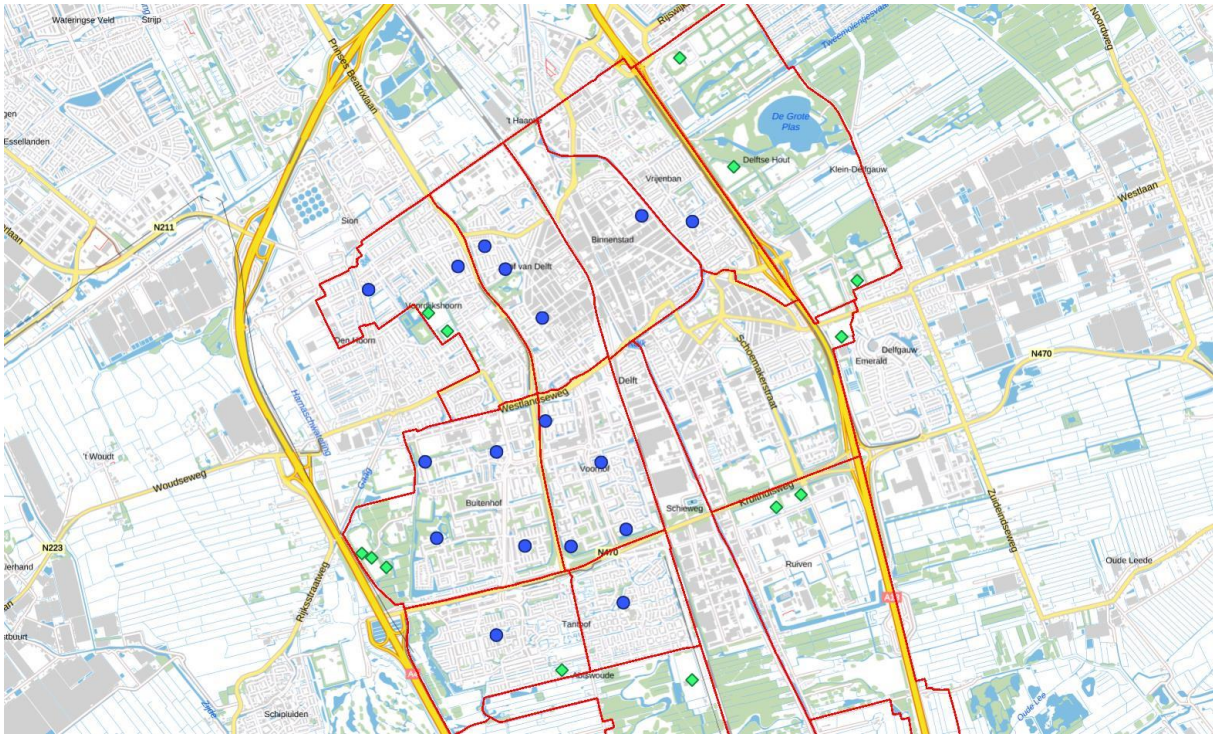
Sport en bewegen biedt een belangrijke bijdrage op diverse vlakken: op het gebied van fysieke en mentale gezondheid, sociaal welzijn, het leren van normen en waarden, de ontwikkeling van eigenwaarde, sociale innovatie en een inclusieve(re) samenleving. Dat is de intrinsieke kracht van sporten en bewegen.

Er zijn vele verbindingen mogelijk en incidenteel ook al tot stand gebracht tussen de sport en andere programma's of domeinen. Sport en Bewegen zijn echter nog niet structureel ingebed binnen het Sociaal Domein (Werk en Inkomen, Jeugdzorg, Gezondheid, Participatie, Integratie, Zorg en Welzijn). Hier liggen de kansen, ook voor sportverenigingen. Natuurlijk zijn er cultuurverschillen tussen sportverenigingen en professionele organisaties in (jeugd)zorg en welzijn; het kost tijd om elkaar goed te vinden en structuren op elkaar aan te laten sluiten. De outcome / impact van sport op andere domeinen zoals werk en inkomen, participatie en jeugdzorg dient zowel op inhoud als in financiële zin bepaald te worden, waardoor (preventieve) investeringen in de sport beter renderen.

De projecten die nu binnen het Sociaal Domein worden uitgevoerd, zijn vaak 'spontane' initiatieven van vitale verenigingen. Belangrijk is ook het antwoord op de vraag: wat levert het op? Uit de individuele en groepsgesprekken blijkt dat sommige verenigingen het nut er niet van inzien om activiteiten/projecten op te zetten die geen leden opleveren. Omdat het een heel andere doelgroep betreft dan de traditionele. Vaak is dat ook niet het doel van een stimuleringsproject. Maar er zijn steeds meer verenigingen die aangeven dat ledenaanwas niet het enige doel moet zijn. Het gaat ook om het creëren van 'goodwill' en naamsbekendheid, het versterken van het vrijwilligersapparaat en het vergroten van het sociale netwerk. De projecten kenmerken zich door brede samenwerking en zijn daardoor deel van een groter geheel.

De Delftse samenleving verandert en ons advies is dat de verenigingen daarin meegaan. Wie zich goed aanpast, kan zich verder ontwikkelen. Daar zit ook een belangrijk knelpunt: de huidige sportstimuleringsprojecten zijn onvoldoende ingebed in het gemeentelijk sportbeleid en worden ook niet gemonitord. De deelnemende partijen in het werkveld zijn vaak op zichzelf aangewezen, waardoor de borging onder druk staat.

1.4 Overzicht sportvoorzieningen in Delft

Legenda:

Groene ruit = sportparken

Blauwe cirkel = gemeentelijke binnensportvoorzieningen

2 Wat doen we nu?

Sport en bewegen vindt voor een belangrijk deel plaats binnen georganiseerde structuren. Juist dankzij die organisaties is sport en bewegen op verschillende niveaus en voor veel verschillende bevolkingsgroepen mogelijk: sport is een sociale basisvoorziening. Om toekomstige ambities waar te kunnen maken, is het goed om de rolverdeling van de belangrijkste actoren in kaart te brengen. De ambities, zoals beschreven in de sportvisie, bevinden zich vooral op maatschappelijk terrein. Vanuit die optiek zijn de vier belangrijkste partijen: de sportverenigingen, Delft voor Elkaar, de Sportraad van Delft en de gemeente.

Commerciële aanbieders, zoals sportscholen en fitnesscentra, laten we hier buiten beschouwing. Natuurlijk zijn zij voor de totale sportdeelname en sportbeleving in Delft van grote waarde. Veel mensen weten de weg ernaartoe te vinden. Juist lagere inkomensgroepen, jeugd en kwetsbare groepen zijn daar minder te vinden. Commerciële sport behoort in die zin niet tot de sociale basisvoorzieningen. Toch kunnen ook zij een rol spelen als het gaat om maatschappelijke doelen. Bij de uitwerking zal daarop nader worden ingegaan.

2.1 De sportverenigingen

Verenigingen proberen op verschillende wijzen het sportaanbod aan te passen voor (nieuwe) doelgroepen en andere behoeftes/wensen van leden. Dit gaat voor een deel ook in samenwerking met andere partijen, zoals het onderwijs en Delft voor Elkaar. De verenigingen werken mee aan bijvoorbeeld schooltoernooien, clinics of wijkactiviteiten. Zichtbaarheid en naamsbekendheid zijn motieven om eraan mee te doen, maar toch blijven veel potentiële leden weg.

Zij missen echter de aansluiting/verbinding met de wijken en de wijk sportactiviteiten. Dat komt enerzijds omdat zij hun activiteiten niet specifiek op een wijk richten. Er zijn maar weinig clubs waarvan de leden specifiek uit een bepaald deel van de stad komen. Sterker nog: soms komt het merendeel van de leden niet uit Delft en heeft een vereniging een wijkfunctie voor bijv. Ypenburg (gem. Den Haag). Meer betrokkenheid bij de buurtsportverenigingen en meer afstemming van aanbod (ook verenigingsactiviteiten op de sociale kaart) zijn volgens hen wenselijk, omdat ook zij met hun activiteiten bijdragen aan de leefbaarheid en welzijn in de wijken. Communicatie, afstemming en een meer verbindende rol vanuit de buurtsportcoaches worden gemist. Aan de andere kant wijzen de verenigingen op de beperkingen bij het leveren van vrijwilligers voor doelgroepactiviteiten. Verenigingen die de ledenbinding goed voor elkaar hebben, wijzen vooral op het intern verbinden, mensen aanspreken, direct betrekken bij de verenigingsactiviteiten (welkom laten zijn, familiegevoel).

Een aantal verenigingen is actief aan de slag met initiatieven richting kwetsbare inwonersgroepen. Dit doen zij veelal op eigen initiatief en vanuit een intrinsieke motivatie. Bijvoorbeeld mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, (ex-) gedetineerden, nieuwkomers en mensen met een beperking. Het gaat er daarbij in hoofdzaak om dat die groep weer normale maatschappelijke activiteiten gaat uitvoeren: meedoen. Hiervoor werken ze samen met doelgroeporganisaties. Het is veelal een korte samenwerkingsketen, die op zich staat. Dat is meteen ook de kwetsbaarheid. Vervalt bijv. het budget (projectsubsidie, fonds), dan kan een partij afhaken. Het ontbreekt hen vaak aan het juiste netwerk en daarmee de benodigde kennis en professionaliteit om duurzaam door te pakken. Het blijkt dan lastig te zijn om deelnemers aan een project vast te houden. Delft voor Elkaar biedt hier wel ondersteuning bij, maar in beperkte mate.

2.2 Delft voor Elkaar / Haaglanden Beweegt

De inzet van de buurtsportcoaches via Delft voor Elkaar/Haaglanden Beweegt maakt deel uit van een bredere programmering. De beweeginterventies worden toegepast binnen bepaalde welzijnsthema's, vooral in de preventieve sfeer. De buurtsportcoaches maken deel uit van de uitvoeringsteams van Delft voor Elkaar. Tot de interventies behoren onder andere de Buurtsportvereniging, Bewegen op recept en Bewegen 55+. De inzet van de

buurtsportcoaches is zowel uitvoerend als verbindend. Binnen de huidige welzijnsopdracht aan Delft voor Elkaar worden de buurtsportcoaches breed ingezet. De exacte bijdrage van de inzet van de buurtsportcoaches aan sport- en beweegdoelstellingen is mede hierdoor moeilijk concreet en hard te maken.

Eén van de taken van Delft voor Elkaar/Haaglanden Beweegt is verenigingsondersteuning. Deze opdracht betreft het versterken van de organisatiekracht en maatschappelijke oriëntatie van verenigingen. Delft voor Elkaar/Haaglanden Beweegt steekt veel energie in de brede welzijnsopdracht en brengt daar een groot deel van de buurtsportcoachcapaciteit in onder. De focus daarin ligt vooral op Welzijn, met als gevolg dat er weinig capaciteit is voor verenigingsondersteuning. Geschat wordt dat dit effectief 0,5 fte is. Verenigingen hebben wisselende ervaringen met de buurtsportcoaches. De behoefte aan ondersteuning bij het vitaliseren van verenigingen wordt nog onvoldoende beantwoord.

2.3 Sportraad van Delft

De meeste sportverenigingen zijn aangesloten bij de Sportraad van Delft. De Sportraad behartigt de belangen van de georganiseerde sport bij de gemeente Delft. Gemeente en het bestuur van de Sportraad voeren geregeld overleg. De Sportraad verleent daarnaast ondersteuning en advies aan de aangesloten verenigingen en stimuleert onderlinge samenwerking. De Sportraad van Delft signaleert ontwikkelingen en deelt de kennis hierover (bijv. good practices) met de sportverenigingen, onder meer via de organisatie van vergaderingen, themabijeenkomsten en cursussen. Kennisdeling en –overdracht is daarbij één van de doelstellingen. Sinds 2017 organiseert de Sportraad, ook in dat kader, het jaarlijkse Delfts Sportcongres.

2.4 Gemeente Delft

De gemeente Delft regisseert het sportdomein. De gemeente is verantwoordelijk voor het beleid, bijv. participatiedoelen en -effecten, de uitvoering ligt bij partijen/organisaties binnen de lokale samenleving. De regie van de gemeente Delft betreft vooral het aanwijzen van aandachtsgroepen en -wijken, mede op aanwijzing van de signalen vanuit het maatschappelijk middenveld en Delft voor Elkaar. Dat doet de gemeente niet alleen vanuit de sportoptiek, maar ook vanuit haar bredere sociale visie. Sport speelt ook een rol bij de participatie van die groepen en het bereiken van sociale doelstellingen. De meeste aandacht (en budget) vanuit de gemeente gaan nog naar accommodaties, met daarnaast de inzet op de Brede Impuls (regeling buurtsportcoaches) als tweede belangrijke bouwsteen. Binnen Delft voor Elkaar heeft de gemeente aan Haaglanden Beweegt de taak toebedeeld om via de inzet van buurtsportcoaches laagdrempelige sportactiviteiten te organiseren, als onderdeel van een bredere welzijnsopdracht. De verenigingen komen vooral voor accommodatiekwesties bij de gemeente, al dan niet samen met de sportraad. Voor meer programmatische zaken verwijst de gemeente naar Delft voor Elkaar.

De gemeentelijke regie over samenwerkingsprojecten binnen het Sociaal Domein, zoals de projecten die enkele sportverenigingen uitvoeren, is beperkt. De gemeente juicht het toe en waardeert (faciliteert) deze nu nog vooral incidenteel. Gerichte sturing om meer van dit soort projecten van de grond te krijgen en ketensamenwerking tot stand te brengen, is er nauwelijks. De sportverenigingen geven aan behoefte te hebben aan die sturing door de gemeente. Dat geeft meer duidelijkheid over welke soorten projecten gewenst zijn, welke verbindingen daarvoor moeten worden gelegd en welke kennis en ondersteuning daarvoor nodig is.

Bijlage 2: Lijst met gesprekspersonen

Gemeente Delft:	Mw. K. Schrederhof, portefeuillehouder sport
Sportraad van Delft:	Dhr. W. Schreuders, voorzitter
Sportraad van Delft:	Dhr. G. Heemskerk, secretaris/penningmeester
Haaglanden Beweegt:	Dhr. D. Wils, buurtsportcoach
Haaglanden Beweegt:	Dhr. S. Grasman, buurtsportcoach
Haaglanden Beweegt:	Mw. M. Deters, JOGG regisseur
Haaglanden Beweegt:	Mw. N. de Vroome, buurtsportcoach
Haaglanden Beweegt:	Dhr. L. Maria, directeur
GGD Haaglanden:	Dhr. R. Remeus, beleidsadviseur
GGD Haaglanden:	Mw. J. van Lier, functionaris gezondheidsbevordering
AV De Koplopers:	Dhr. M. Schwartz, voorzitter
DVV Delft:	Dhr. R. van Dam, voorzitter
CKV Excelsior:	Dhr. L. van den Hooff, voorzitter
Hudito:	Dhr. W. Pil, voorzitter
Blue Birds:	Dhr. R. van der Horst, voorzitter
Drijver en Partners:	Dhr. R. de Vries, adviseur
TU Delft:	Mw. N. Bulk,

Bijlage 3: Verenigingsmonitor

Verenigingsmonitor Delft 2018

Valkenkamp 34, 3972 ZD Driebergen-Rijsenberg • T +31 6 22415324 • E info@soulconsult.nl • W www.soulconsult.nl
KvK nr. 30285108 • BTW nr. 8221.94.375B01 • IBAN nr. NL28 RABO 0142 3411 34

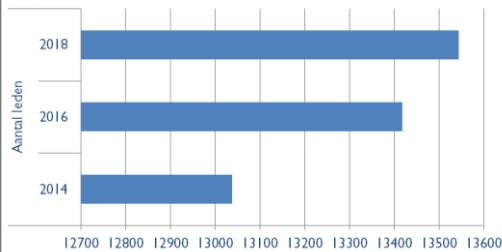
Inhoudsopgave

0	Factsheet.....	
1	Voorwoord	vm1
2	Algemeen.....	vm2
3	Leden.....	vm3
	3.1 Ledenaantal	vm3
	3.2 Opbouw ledenbestand	vm3
	3.3 Ledenstop	vm4
	3.4 Verwachting ledental 2021	vm4
	3.5 Herkomst leden	vm6
4	Kader en vrijwilligers	vm7
	4.1 Werving kader	vm7
	4.2 Betrokkenheid	vm8
5	Beleid.....	vm9
	5.1 Beleidsplannen	vm9
	5.2 Beleidsthema's.....	vm9
	5.3 Financiën	vm9
	5.4 Knelpunten en kansen	vm10
	5.5 Ondersteuningsbehoefte	vm11
6	Maatschappelijke betrokkenheid	vm12
	6.1 Doelgroepen	vm12
	6.2 Verantwoordelijkheid.....	vm12
	6.3 Samenwerking	vm13
7	Conclusies	vm14

Bijlage vm1: vragenlijst Verenigingsmonitor 2018

Factsheet Verenigingsmonitor Delft 2018

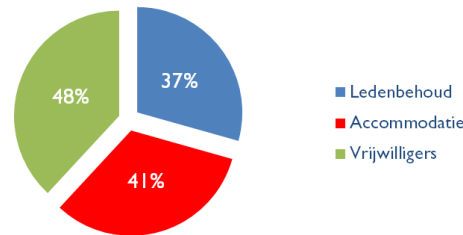
Ledengroei 4%

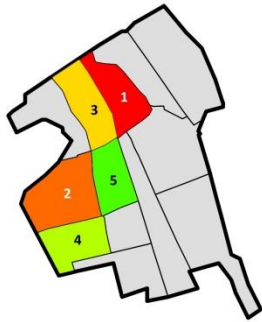
Groei?

- Alleen bij 38% van de verenigingen
- Voetbal groeit niet
- 12 verenigingen verwachten

Meest genoemde knelpunten

Aandeel wijken
in ledenbestanden

Vereniging en maatschappij

- De verenigingen voelen zich maatschappelijk verantwoordelijk.
- Minderheid van clubs (28%) zet zich actief in om specifieke doelgroepen aan zich te binden
- 25% heeft een functionaris met een portefeuille met maatschappelijke activiteiten.

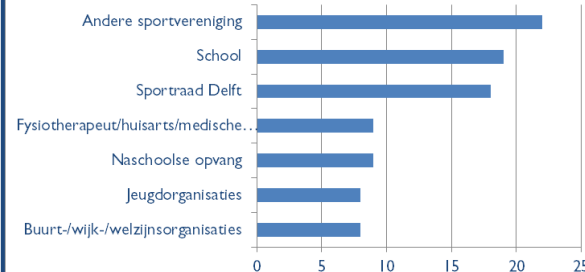
Kansen (of zijn het wensen?)

- 25% ziet geen kansen of kan ze niet bedenken...
- Delft groeit
- Nieuwe doelgroepen.
- Versterken van ledenbinding.
- Verhoging prestatieniveau.

Vrijwilligers

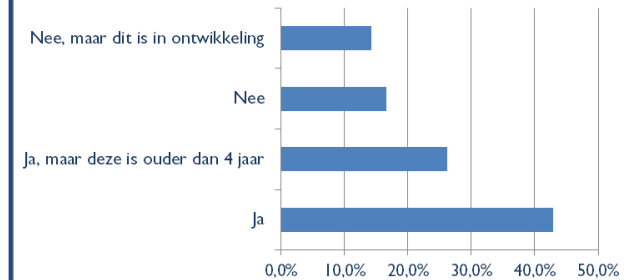
- 33% heeft er voldoende
- 85% heeft de 3 belangrijkste bestuursfuncties bezet.
- 25% organiseert wervingsactiviteiten voor vrijwilligers.
- 40% helpt of traint vrijwilligers bij vergroten competenties/vaardigheden.
- 40% heeft behoefte aan ondersteuning bij werving en behoud vrijwilligers.

Samenwerkingspartner

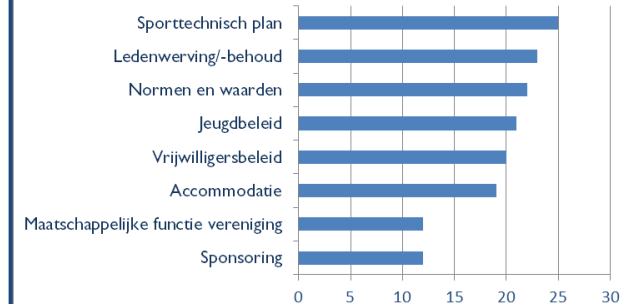

Respons: 61% 44 verenigingen
34 sporten
13.500 leden

Beschikt uw vereniging over een actueel algemeen beleidsplan voor het verenigingsbeleid?

Belangrijkste beleidsthema's

Ondersteuningsbehoefte

1. Voorwoord

In de zomer van 2018 is bijgaande Verenigingsmonitor (zie bijlage 1) uitgezet onder de sportverenigingen die lid zijn van de Sportraad van Delft (uitgezonderd de studentensportverenigingen). De Verenigingsmonitor is een uitgebreide vragenlijst waarin verschillende aspecten van het functioneren van een sportvereniging aan bod komen, zoals bestuur en beleid, leden, vrijwillig- en betaald kader, advies en ondersteuning, accommodatie en financiën. De Verenigingsmonitor geeft inzicht in de huidige stand van zaken binnen de georganiseerde sport in Delft. De informatie die dit oplevert, wordt gebruikt als input voor het nieuwe Uitvoeringsplan Sport 2018-2023.

In opdracht van de gemeente Delft hebben Soulconsult en Beweeg MEER Sportadvies de Verenigingsmonitor opgesteld. In samenwerking met de Sportraad van Delft en de gemeente Delft, hebben zij de vragenlijst samengesteld. Via de Sportraad van Delft is de digitale vragenlijst verspreid onder de sportverenigingen. Een beknopte samenvatting van de verkregen resultaten zijn gedeeld met de aanwezigen tijdens de Themabijeenkomst Uitvoeringsplan Sport op 19 september 2018. Vervolgens zijn alle resultaten nogmaals gecheckt en verwerkt in deze rapportage. De rapportage is opgedeeld in de bevraagde onderwerpen.

Oktober, 2018

2. Algemeen

De Verenigingsmonitor 2018 is uitgezet onder 73 sportverenigingen. Daarvan hebben 43 sportorganisaties de monitor ingevuld, wat neerkomt op een respons van 59%. Dit percentage is vergelijkbaar met de responsrate in andere gemeenten. Het eerste verzoek om de vragenlijst in te vullen is in juli 2018 door de Sportraad van Delft naar de verenigingen verzonden. Na de zomervakantie heeft de Sportraad van Delft nog enkele malen reminders verzonden. Studentenverenigingen zijn niet in het onderzoek meegenomen.

De vragenlijst is representatief voor de verenigingen die de vragenlijst hebben ingevuld. Gezien de omvang van de respons geven de resultaten een indicatief beeld van de totale stand van zaken met betrekking tot de verenigingssport in Delft. In onderstaande tabel is aangegeven welke sportorganisaties het betreft, onderverdeeld naar tak van sport, omvang en het type sport. De verdeling is als volgt: 21 binnensporten, 16 veld- / buitensporten, 4 denksporten en 2 watersporten. Gecombineerde binnen- / buitensporten worden meegerekend met de buitensport, aangezien deze verenigingen allemaal over een eigen veldaccommodatie beschikken.

Hoofdtak van sport	Sportvereniging	klein/middel/groot	Soort sport
Schaken	DCSV	<100	denksport
Fitness	kSV Sandow	<100	binnensport
Schermen	Schermvereniging Prometheus	<100	binnensport
Tafeltennis	Tafeltennisvereniging Phoenix	<100	binnensport
Handboogschieten	HBSV Reineveld	<100	binnensport
Badminton	BRC De Buitenhof	<100	binnensport
Kegelen	Delftsche Kegelbond	<100	binnensport
Handboogschieten	HBSV Willem Tell Delft	<100	binnensport
Bridge	BC Gisolf	<100	denksport
Onderwatersport	Aqua Delfia	<100	watersport
Aikido	Aikido Stichting Delft	<100	binnensport
Bridge	One Down Delft	<100	denksport
Bowlen	Bowlingvereniging 't Karrewiel Delft	101-300	binnensport
Judo	Team Gouwe Sports	101-300	binnensport
Tafeltennis	TTV DHC	101-300	binnensport
Badminton	BC Delft	101-300	binnensport
Rolstoelbasketbal	Redeoss	101-300	binnensport
Schaken	Delftse Schaakclub (DSC)	101-300	denksport
Hardlopen	DIJC Bertus	101-300	buitensport
Jeu de boules	Petanque Vereniging MIDI Delft	101-300	buitensport
Gymnastiek	Sparta Delft	101-300	buitensport
Basketbal	DAS	101-300	binnensport
Judo	Budo Gouweleeuw Delft	101-300	binnensport
Tennis	Tennisvereniging Tanthof Delft	101-300	buitensport
Korfbal	CKV Excelsior	101-300	buitensport
Turnen	Dok	101-300	binnensport
Volleybal	VVV Delta	101-300	binnensport
Voetbal	DVV Delft	>300	buitensport
Honkbal	Blue Birds	>300	buitensport
Zwemmen	Delftse Reddingsbgade	>300	watersport
Volleybal	vv Kratos '08	>300	binnensport
Hardlopen	AV De Koplopers	>300	buitensport
Voetbal	DHC	>300	buitensport
Korfbal	Fortuna/Delta Logistiek	>300	buitensport
Schaatsen	DKIJV	>300	buitensport
Voetbal	c.s. Vitesse Delft	>300	buitensport
Voetbal	DVC	>300	buitensport
Darten	Darts in Delft	>300	binnensport
Voetbal	sv DHL	>300	buitensport
Voetbal	Sv wippolder	>300	buitensport
Tennis	De Delftse Hout	>300	buitensport
Hockey	Hudito	>300	buitensport
Hockey	hockey- en tennisclub Ring Pass Delft	>300	buitensport

3. Leden

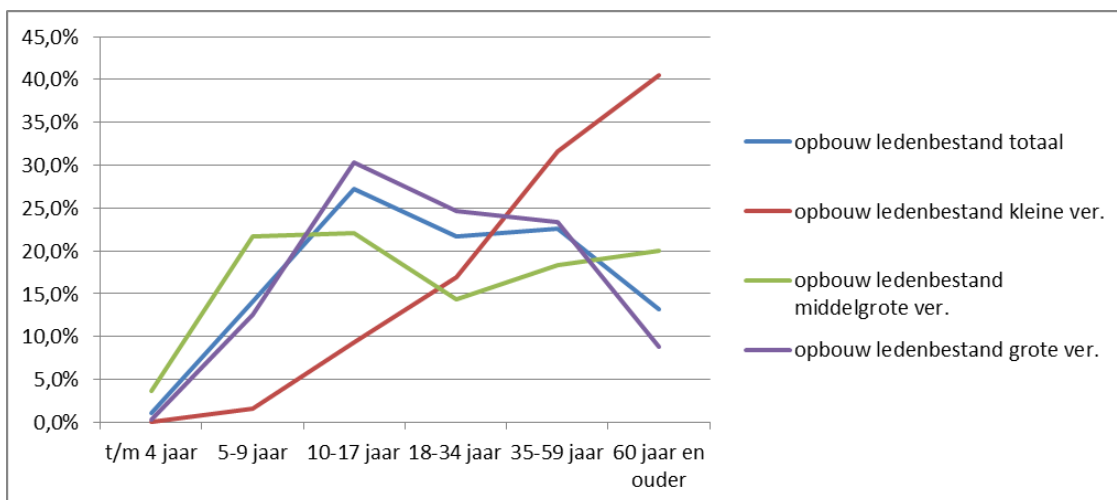
3.1 Ledenaantal

Het totale actieve, sportende ledenaantal van de ondervraagde sportorganisaties in Delft komt in 2018 uit op 13.544 leden. Dat is binnen deze onderzoekspopulatie een stijging (3,9%) ten opzichte van 2014. Ten opzichte van 2016 bedroeg de toename van het ledental 0,9%. De groei lijkt dus af te vlakken. Dat komt overeen met de gegevens uit de KISS rapportage 2016) De stijging van het aantal leden is vooral terug te zien bij de middelgrote (+8,6%) en grote sportverenigingen (+3,4%). De kleinere verenigingen namen de afgelopen vier jaar juist 8,1% in omvang af. De absolute groei komt met name op conto van de buitensporten (inclusief de gecombineerde binnen-/buitensporten). Deze groep groeide met ruim 5%. De binnensport groeide licht (0,7%). Voetbal, in omvang de grootste sport, is tussen 2014 en 2016 gegroeid. Na 2016 was juist sprake van een afname. Dit komt overeen met de landelijke trend (lidmaatschappen NOCNSF 2017).

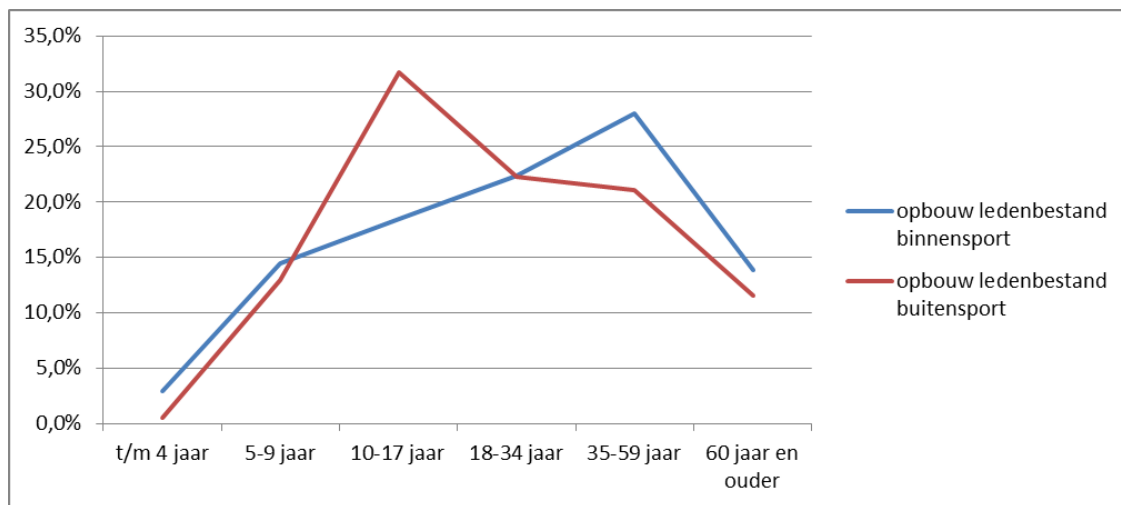
	Ledental per 1 januari			Verschil '14-'18
	2014	2016	2018	
klein (<100 leden)	726	718	667	-8,1%
middelgroot (101-300 leden)	2873	2975	3120	8,6%
groot (>300 leden)	9439	9725	9757	3,4%
denksporten	324	330	344	6,2%
watersporten	435	453	429	-1,4%
binnensporten	3086	3092	3107	0,7%
buitensporten	9193	9543	9664	5,1%
voetbal	3135	3334	3229	3,0%

3.2 Opbouw ledenbestand

Onderstaande grafiek toont de opbouw van het ledenbestand van verenigingen. Uit de grafiek blijkt dat de kleine verenigingen naar verhouding een groter aantal oudere leden hebben. Dat heeft veelal te maken met de aard van de sporten: tot de kleine verenigingen behoren bijv. bridge- en schaakverenigingen. Deze verenigingen hebben weinig jongere leden (tot welke leeftijd?). Ook de middelgrote verenigingen hebben naar verhouding minder jongere leden dan de grotere verenigingen.

De buitensportverenigingen hebben in het algemeen een groter aantal jongere leden. De binnensporten trekken vooral leden in de categorie 35-59 jaar:

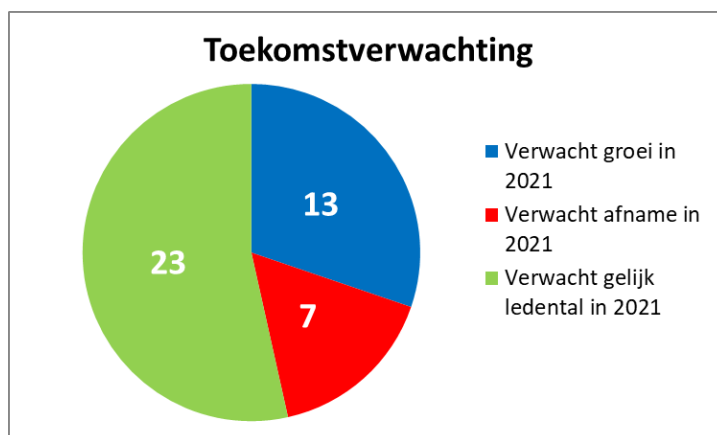

3.3 Ledenstop

Van de ondervraagde verenigingen geven zes aan een wachtlijst te hebben. Het gaat dan uitsluitend om jeugdcategorieën. De wachtlijsten doen zich voor bij de zaalsport (3), zwemsport (2) en veldsport (1).

3.4 Verwachting ledental 2021

In onderstaande grafiek is aangegeven wat de verenigingen verwachten over hun ledental in 2021. Meer dan de helft van de verenigingen verwacht in omvang gelijk te blijven, bijna een derde verwacht groei en zeven verenigingen denken te zullen krimpen.

De redenen die de clubs voor hun verwachtingen benoemen zijn divers. Ter illustratie staan hierna hun redenen weergegeven. Redenen die de respondenten noemen voor de verwachte afname zijn:

- Trend uit het verleden: "Aantal leden ging afgelopen jaren alleen maar omlaag; waarschijnlijk redden we het niet als club"; "Het afgelopen jaar is het ledenaantal ongeveer gelijk gebleven, maar hiervoor hebben wij veel daling gehad (50% in 10 jaar)";
- Maatschappelijke trend, minder binding met vereniging: "Sporters zijn niet meer zo dedicated naar een vereniging"; "Wij verwachten dat er een dalend aantal mensen zich verbinden aan een vereniging";
- Locatie-afhankelijkheid: "Alleen tennisverenigingen in de nabijheid waarvan een nieuwbouwwijk wordt geplaatst groeien, en dat is bij ons niet het geval";
- Moeite met doelgroep binden: "Onvoldoende aanwas jongeren".

Redenen die de respondenten noemen om een stabiel blijven ledental te verwachten:

- Doorzetten trend: “De schatting is dat ons ledenaantal zo tussen de 30 a 40 blijft”; “harde vaste kern van leden, langdurige banden, rustige groei”; “trend van de laatste jaren”; “We zijn al jaren een stabiele club met een groot aantal actieve leden en veel verschillende activiteiten die voor veel mensen interessant zijn”; “Gezien de beperkte zaalruimte, zijn er niet veel mogelijkheden tot groei”; “We zijn al enige jaren ongeveer stabiel. Tanthof en Voorhof zijn geen groeiwijken”;
- Accommodatiebeperkingen: “Het formaat van onze accommodatie staat geen structurele groei toe”; “De vereniging zit 'vol', we hebben een wachtlijst, maar kunnen simpelweg niet meer mensen plaatsen omdat er geen sporthal is met capaciteit hiervoor”;
- Leeftijdsopbouw: “Gemiddelde leeftijd is hoog, aanwas is beperkt”;
- Organisatie: “Vrijwilligers tekort. Minder kinderen inschrijven omdat de teams niet bezet kunnen worden met coach/trainers”; “...daarnaast is het vinden van vrijwilligers lastig”; “Ook in turnen zouden we kunnen groeien maar dat lukt niet vanwege te weinig leiding”;
- Ledenwerving: “Gezien de inspanningen van onze jeugdcie om nieuwe leden te werven, verwachten wij dat het ledental nagenoeg gelijk zal blijven of licht zal dalen. Maar er moet wel heel veel energie ingestopt worden”;
- Gemeentebeleid: “Het ligt natuurlijk aan wat de gemeente gaat doen met het zwemonderwijs. Wanneer dit stopt, zal het leden aantal groeien, wanneer het weer opgepakt wordt, zal het ledenaantal dalen”.

Redenen die de respondenten noemen voor groei:

- Ledenwerving: “Actieve ledenwerving, contact en samenwerking met scholen, bso's, maatschappelijke instellingen (Delft voor Elkaar)”; “Er wordt fors ingezet op werving van nieuwe leden”; “Wij verwachten een lichte groei in het ledenaantal en vooral bij de jeugd t/m 12 jaar”; “Onze groei in de jeugd van de afgelopen jaren zet door en breidt zich uit naar de senioren”; “Met de komst van het beleidsplan aandacht voor ledenaantallen en speciale doelgroepen”;
- Doorzetten trend: “Inmiddels zijn we weer hersteld met groeiende trend”;
- Accommodatie: “... Bovendien streven we naar een eigen accommodatie. Daar gaat wervende invloed van uit”;
- Eigen beleid: “Gekozen voor bewuste tijdelijke terugloop van aantallen teams en leden om het verenigingsgevoel opnieuw te versterken en de bereidheid tot vrijwilligerswerk te vergroten en notoire dissonanten (gedrag, wanbetaling) te doen verdwijnen, kostenreductie en hiermee ook de financiële positie beter op orde te krijgen”;
- Marktonderzoek: “De KNHB heeft onderzoek gedaan naar potentiële ledengroei en die geraamd op een kleine 500 hockeyers voor deze regio”;
- Bevolkingstoename: “Vanwege de realisatie van nieuwbouwwijken in de omgeving”.

Veelal worden trends uit het verleden benoemd. Slechts weinig verenigingen geven aan zelf te sturen op een bepaalde omvang en daarbij trends of andere factoren te benutten. We zien dat laatste vooral bij de groeiende verenigingen terug.

3.5 Herkomst leden

In de vragenlijst is aan de verenigingen de vraag gesteld om aan te geven uit welke vijf wijken of gemeenten de meeste van hun leden afkomstig zijn. Dat levert het volgende overzicht op:

De tabel toont dat de wijk Binnenstad voor 20 verenigingen één van de belangrijkste voedingsgebieden is. De herkomst van de leden is afhankelijk van een aantal factoren, zoals ligging van de vereniging en sporttak. De (buitensport)verenigingen aan de oostzijde van Delft (Brasserskade, Biesland, Wippolder) hebben Delfgauw en Den Haag (Ypenburg) als belangrijkste herkomstgebieden. Buitenhof en Voorhof nemen bij hen een marginale plaats in.

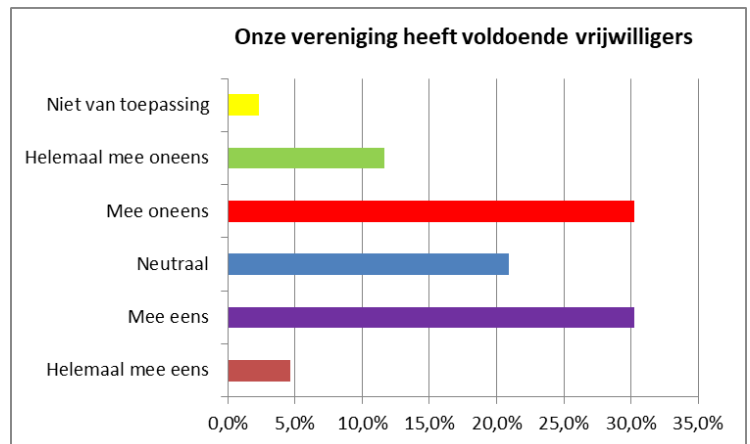
Opvallend is dat de aandachtswijken Buitenhof en Voorhof zo'n belangrijke herkomstgebieden van leden zijn. Van de 19 verenigingen die in Buitenhof een belangrijk herkomstgebied hebben, behoren er zeven tot de buitensportverenigingen, waarvan één voetbalvereniging. De wijk is levert voor een aantal verenigingen relatief veel leden. Dat wil niet zeggen dat het met de sportdeelname in deze wijken wel goed zit. Volgens de KISS gegevens van NOC*NSF (2017) kennen Deze twee wijken kennen dan ook de laagste georganiseerde sportdeelname in Delft.

Herkomst leden	Aantal verenigingen
Delft	
Binnenstad	20
Tanthof West	19
Buitenhof	19
Hof van Delft	17
Voordijkshoorn	14
Tanthof Oost	14
Voorhof	14
Vrijenban	11
Wippolder	9
Schieweg	2
Delftse Hout	1
Abtswoude	1
Andere gemeenten/kernen	
Delfgauw	11
Den Haag	11
Den Hoorn	6
Rijswijk	5
Overig	5
Nootdorp	3
Pijnacker	2
Schipluiden	1
Rotterdam	1

4. Kader en vrijwilligers

Landelijk gezien zijn kader en vrijwilligers benoemd als belangrijke aandachtspunten.

Er zijn meer verenigingen met onvoldoende vrijwilligers (42%) dan vereniging die wel voldoende vrijwilligers hebben (35%). De cijfers komen redelijk overeen met de uitkomsten van de vitaliteitsscan van Delft voor Elkaar onder alle vrijwilligersorganisaties. Daarin geeft 38% aan voldoende vrijwilligers te hebben, 63% onvoldoende. De omvang van de vereniging lijkt geen invloed te hebben op het wel of niet over voldoende vrijwilligers beschikken. De percentages van kleine, middelgrote en grote verenigingen ontlopen elkaar nauwelijks.

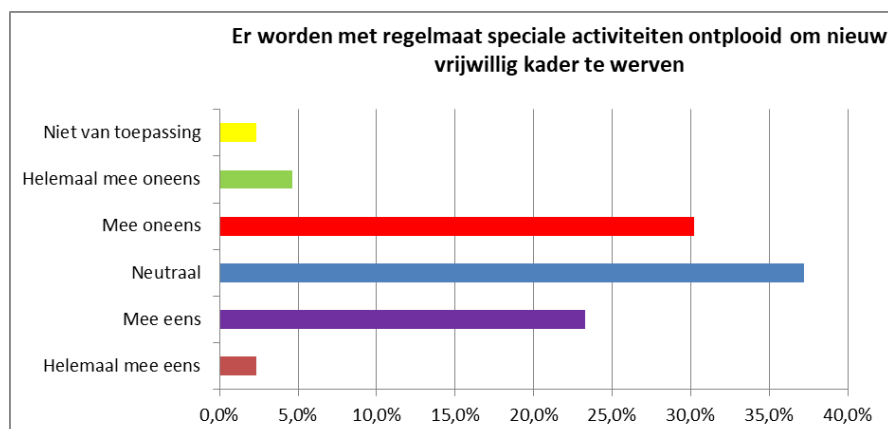

Volgens landelijk onderzoek en de vitaliteitsscan van Delft voor Elkaar zijn bestuursfuncties moeilijk in te vullen zijn. Echter, op dit moment zijn bij de meeste Delftse sportverenigingen in dit onderzoek de basisfuncties voorzitter, penningmeester en secretaris ingevuld (84%).

Over de onderlinge samenwerking tussen bestuur, commissies en vrijwilligers zijn de meeste verenigingen tevreden (79%). Volgens de meeste respondenten (72%) zijn de functies, taken en verantwoordelijkheden voor alle vrijwilligers helder. Bij 83% van de verenigingen doen de vrijwilligers hun werk in de regel met plezier. Van de verenigingen verzorgt ruim een derde cursussen, trainingen of informatiebijeenkomsten voor vrijwilligers om hun kennis of vaardigheden te vergroten. Natuurlijk hangt dit mede af van de aard van de werkzaamheden en de competenties die de vrijwilligers al bezitten. De noodzaak is niet altijd aanwezig.

4.1 Werving kader

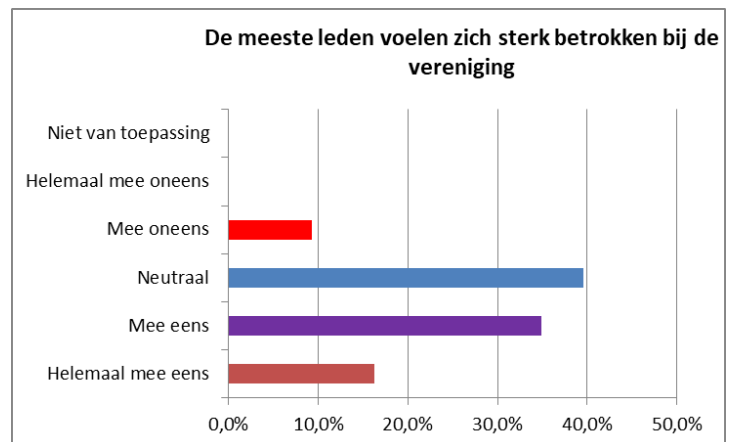
Natuurlijk heeft werving van kader de aandacht van alle verenigingen. Vooral interne contacten worden hiervoor aangewend. Een kwart organiseert met regelmaat speciale activiteiten voor de werving van kader.

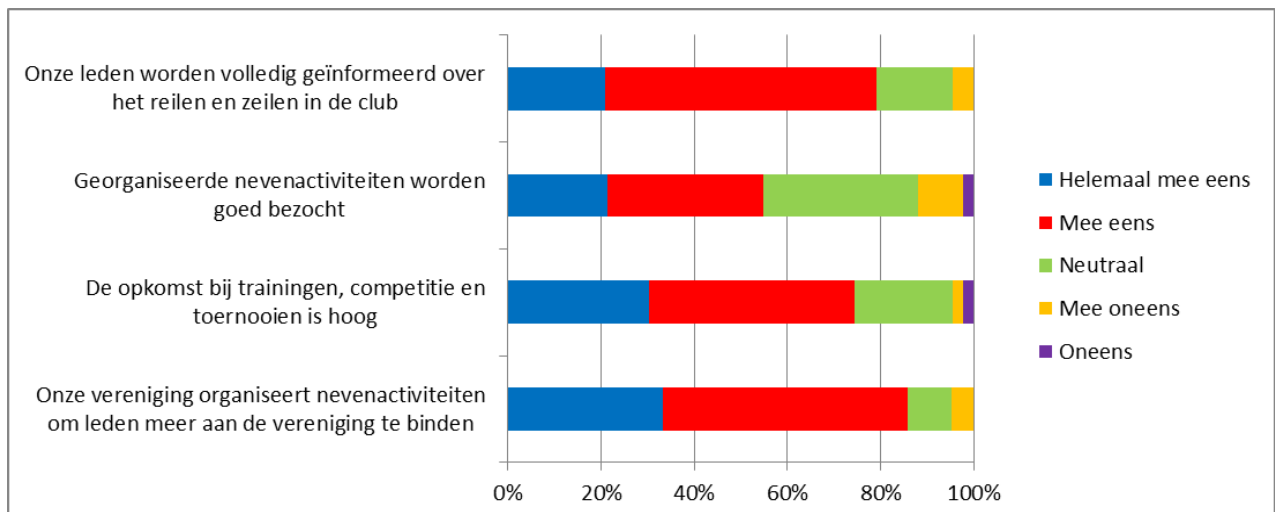
4.2 Betrokkenheid

Van de respondenten vindt de helft dat de meeste leden zich sterk betrokken voelen bij hun vereniging.

Er lijkt samenhang te zijn tussen de omvang van de vereniging en de mate van betrokkenheid. Bij kleine en middelgrote verenigingen is het percentage respondenten, dat 'mee eens' of 'helemaal mee eens' heeft ingevuld, ongeveer 60%, bij de grote verenigingen is dat 40%. Ook landelijk is bij grote verenigingen de afstand tussen organisatie en lid groter. Consumentisme (klantgedrag) neemt vaak toe als de omvang van de vereniging groter is. Het vinden van vrijwilligers hangt daar ook mee samen. Toch zijn er geen verschillen tussen kleine en grote verenigingen als het om (on)voldoende vrijwilligers gaat.

De onderstaande stellingen zijn indicatoren voor de betrokkenheid. Uit de antwoorden blijkt dat bij veel verenigingen de betrokkenheid voldoende tot goed is.

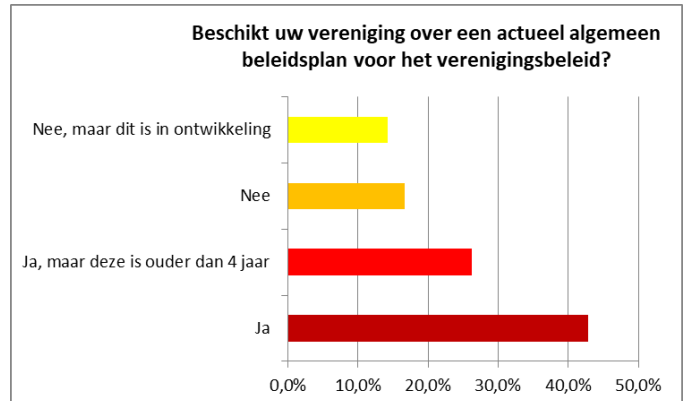

5. Beleid

In dit hoofdstuk gaat de aandacht uit naar beleid (beleidsplannen, speerpunten), financiën, ervaren knelpunten en samenwerking.

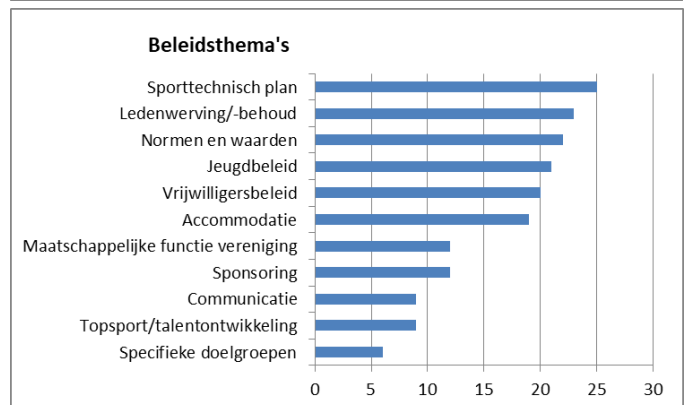
5.1 Beleidsplannen

Er zijn maar weinig (zeven) verenigingen zonder beleidsplan. Achttien verenigingen beschikken over een actueel beleidsplan, elf hebben een verouderd plan en zes zijn er nog mee bezig. De meeste verenigingen (20) hebben hun plannen zelfstandig opgesteld. Als verenigingen zich laten begeleiden bij het opstellen van een beleidsplan, doen ze dat vooral (11x) met hulp van hun sportbond. Ook sportservice-instanties als Haaglanden Beweegt (1x) en Sportservice Zuid-Holland (1x) zijn genoemd als ondersteuner. Verder is hierbij twee keer de gemeente genoemd.

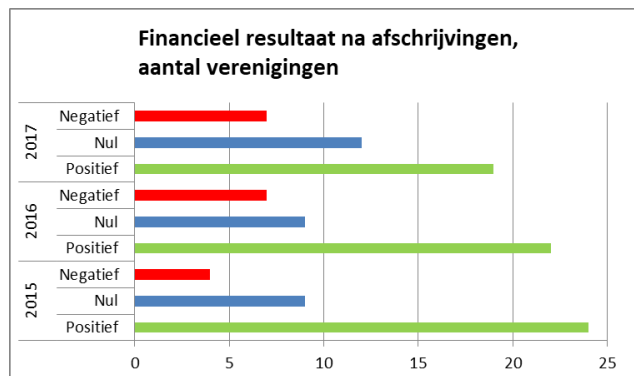
5.2 Beleidsthema's

De onderwerpen die het meest worden opgenomen in de beleidsstukken zijn sporttechnische zaken (25x), ledenwerving en/of ledenbehoud (23x), normen en waarden (22x), jeugdbeleid (21x), vrijwilligersbeleid (20x) en de accommodatie (19x).

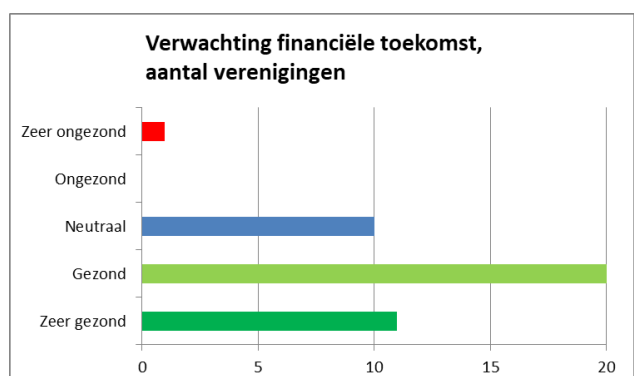

5.3 Financiën

In de tabel hiernaast is te zien dat steeds minder verenigingen een positief financieel resultaat boeken. Die afname is vooral te zien bij de middelgrote verenigingen. Het aantal verenigingen met een negatief resultaat is toegenomen van vier naar zeven. Daarvan zijn er twee grote verenigingen en één middelgrote. Er is in dit opzicht nauwelijks verschil op te merken tussen binnen- en buitensportverenigingen.

Voor de komende jaren zijn de meeste verenigingen (31) positief gestemd. Slechts één kleine vereniging is somber over haar financiële toekomst.

5.4 Knelpunten en kansen

In de verenigingsmonitor is gevraagd naar de drie grootste knelpunten en/of bedreigingen die verenigingen ervaren. In onderstaande tabel zijn deze knelpunten en/of bedreigingen weergegeven. Daarbij zijn de volgende antwoorden opgetekend:

Knelpunt of bedreiging	Aantal keer genoemd
Tekort aan/beschikbaarheid van (competente) vrijwilligers	19
Accommodatie: capaciteit/beschikbaarheid	13
Accommodatie: kwaliteit/bereikbaarheid/geschiktheid	6
Leden: behoud	8
Leden: vergrijzing ledenbestand	4
Leden: betrokkenheid, consumentisme	4
Financiën: meer kosten, vinden sponsors, betaalbaarheid	4
Demografie: vergrijzing	2
Beleid horeca	2
Intern: communicatie, groepjesvorming, professionalisering, concurrentie, veiligheid tijdens trainingen	Alle 1 keer genoemd
Overige: "Terugtrekkende houdingen van alle overheden en zeker omdat hier een maatschappelijke functie betreft. Dat doe je samen!"	

De vrijwilligersproblematiek en de accommodatieknelpunten zijn veruit als meeste genoemd. Ook ledenbehoud en wat daarmee samenhangt staat hoog op de knelpuntenlijst. Andere aspecten komen minder prominent naar voren.

Kans of ontwikkeling	Aantal keer genoemd
Accommodatie: uitbreiding of verbetering	9
Accommodatie: medegebruik anderen	4
Activiteiten: nieuwe of andere activiteiten	7
Activiteiten: verbeteren sportprestaties	3
Leden: doorzetten groei	6
Leden: nieuwe doelgroepen	5
Leden: vergroten betrokkenheid	4
Vrijwilligers: toename	1
Financiën: verbetering	2
Demografie: groei Delft	3
Overige: betere economische situatie, behouden stabiliteit, doen waar je goed in bent, afhankelijkheid prestaties NL topsporters	

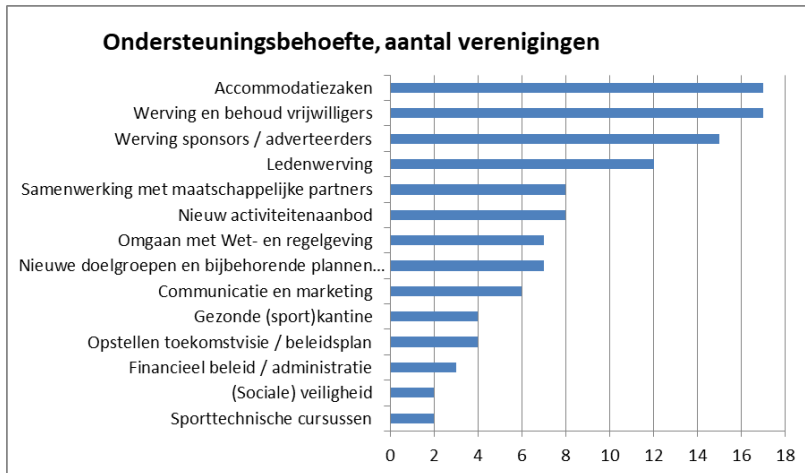
Kansen zien de verenigingen vooral op drie aspecten:

- Meer en betere accommodaties, maar ook in een betere bezetting. Daarbij geeft een aantal verenigingen aan kansen te zien in samenwerking met andere verenigingen en maatschappelijke organisaties.
- Ledenbehoud en –werving: de recente groei zet door, kansen om nieuwe doelgroepen aan te spreken en versterken van de verenigingscultuur – meer leden betrokken zien te krijgen.
- Een breder activiteitenpallet: nieuwe activiteiten (gericht op andere doelgroepen) of andere sporten naast de eigen sport. Daarnaast een hoger prestatieniveau (promotie)

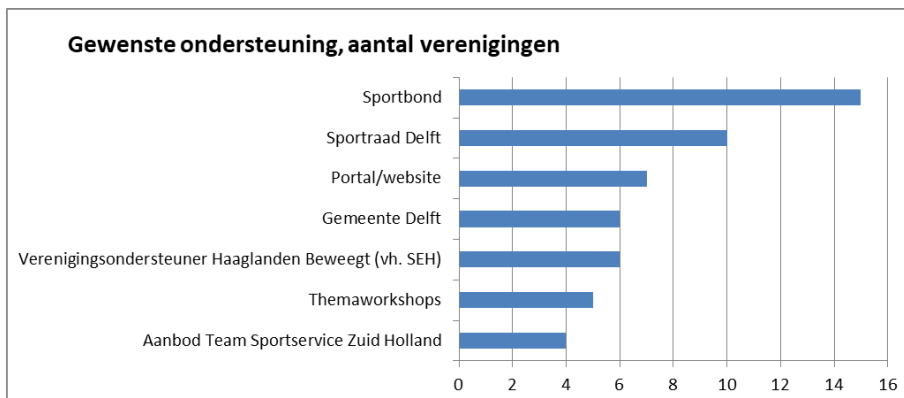
Opvallend is dat het oplossen van de vrijwilligersproblematiek hier nauwelijks is genoemd. Daar zit juist het grootste knelpunt, samen met de accommodatieproblematiek. Het lijkt of de vrijwilligersproblematiek als een gegeven wordt beschouwd.

5.5 Ondersteuningsbehoefte

De ondersteuningsbehoefte die de verenigingen hebben, heeft vooral betrekking op de thema's accommodatie, vrijwilligers, ledenwerving en sponsorwerving. Eerder in deze rapportage kwamen deze thema's al terug bij de knelpunten.

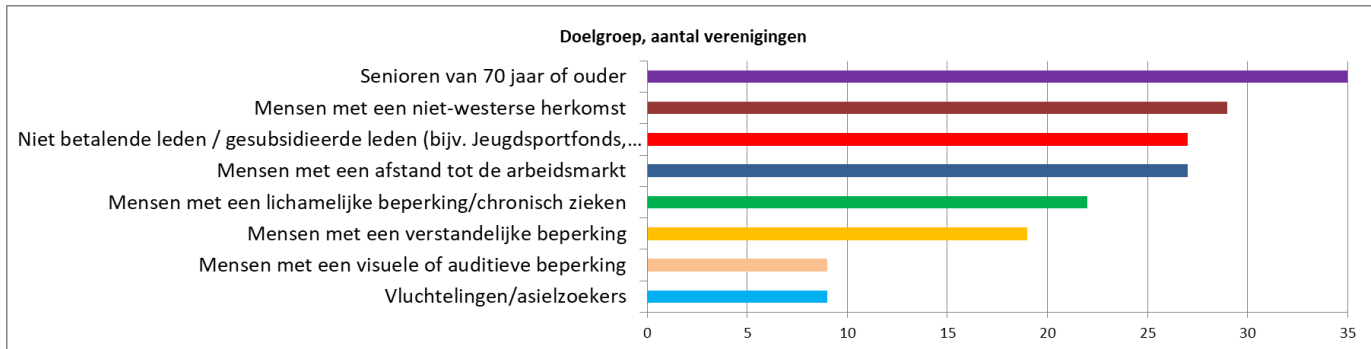
De verenigingen is ook gevraagd van wie zij graag de ondersteuning ontvangen. Daarvoor richten zij zich met name op de sportbond. Daarna volgen de Sportraad van Delft en een portal/website. Zes verenigingen hebben in de categorie 'anders, nl.:' de gemeente Delft genoemd, evenveel als Haaglanden Beweegt.

6. Maatschappelijke betrokkenheid

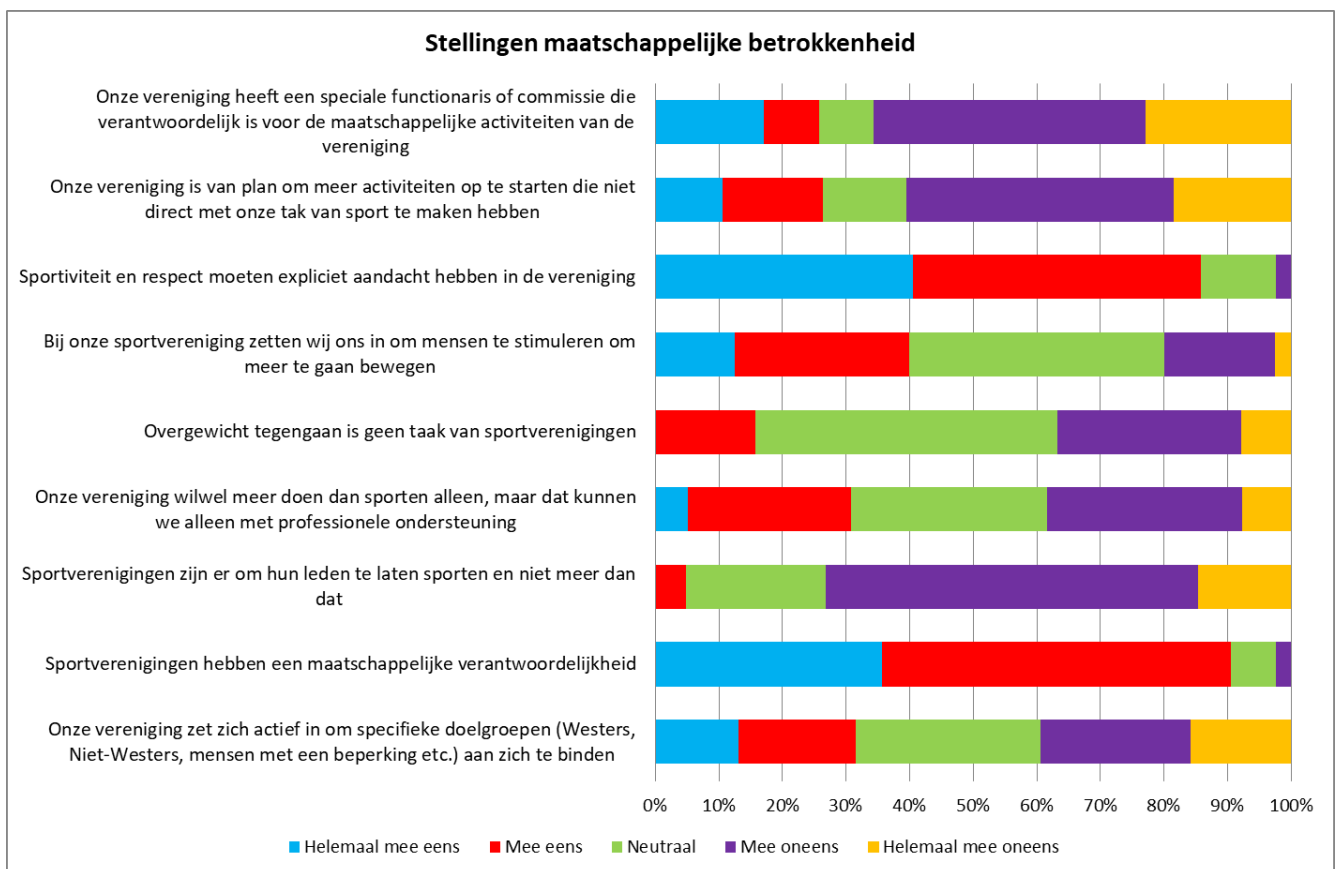
6.1 Doelgroepen

De sportverenigingen in Delft bedienen een brede groep mensen. Gevraagd is welke specifieke doelgroepen zij in hun ledenbestanden hebben. 70-plussers zijn in de meeste (35) verenigingen aanwezig. Mensen van niet-westerse herkomst treffen we bij 29 verenigingen aan. Tussen de categorieën is sprake van overlap. Onder mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zitten naar verwachting ook veel mensen met een Delftpas of vergelijkbaar.

6.2 Verantwoordelijkheid

In een aantal stellingen zijn de verenigingen bevraagd naar hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. In de grafiek hieronder zijn de resultaten weergegeven.

Uit de grafiek blijkt dat vrijwel alle sportverenigingen vinden dat zij een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben. Sportiviteit en respect zijn daarbij belangrijke thema's. De meeste verenigingen vinden ook dat zij er niet voor het sporten van hun leden alleen zijn. Toch is uit de antwoorden af te leiden dat de meeste verenigingen de beoefening van hun sport voorop stellen. Als het bijvoorbeeld gaat om de inzet op specifieke doelgroepen, stimuleren van bewegen of inzet tegen overgewicht, ziet een minderheid dit als belangrijk thema. Een klein aantal verenigingen heeft een functionaris die is belast met maatschappelijke activiteiten. Van de verenigingen vindt 30% dat ze professionele ondersteuning nodig hebben om meer te kunnen doen dan sporten alleen.

6.3 Samenwerking

39 van 43 responderende verenigingen in Delft hebben met één of meer andere organisaties samengewerkt. De meest genoemde partners zijn andere sportverenigingen (28x), scholen (20x) en de Sportraad van Delft (18x). Landelijk worden andere sportverenigingen en het onderwijs ook het meest genoemd.

7. Conclusies

Op basis van de resultaten van de zijn de belangrijkste resultaten uit de verenigingsmonitor 2018 samengevat.

- Het totale ledental is stabiel tot licht stijgend. Alleen kleine verenigingen vertonen een afname van het ledental, middelgrote verenigingen (100-300 leden) groeien het sterkst. De buitensportverenigingen zijn in het algemeen sterker gegroeid dan de binnensportverenigingen.
- De meeste verenigingen verwachten de komende jaren een stabiel ledental of trendmatige groei. Een groot deel van de verenigingen uit zijn zorgen over de ledenbinding en –werving. Toch zijn ze in het algemeen tevreden over de betrokkenheid van de leden.
- Er zijn iets meer verenigingen met onvoldoende vrijwilligers dan verenigingen met voldoende vrijwilligers. Het werven en behouden van vrijwilligers is voor ongeveer de helft van de verenigingen een knelpunt.
- De meeste verenigingen beschikken over een (al dan niet verouderd) beleidsplan of zijn ermee bezig. Ongeveer de helft van de verenigingen hebben daarbij specifieke plannen/doelstellingen op het gebied ledenwerving/-binding en vrijwilligers. Die thema's komen bij de knelpunten prominent naar voren.
- Financieel gaat het bij de meeste verenigingen goed en ze hebben ook een positief gevoel bij de nabije toekomst.
- Kansen zien de verenigingen voor verdere groei van het leden. Die kans hangt samen met de ontwikkelingen op accommodatiegebied en de ideeën die ze hebben om nieuwe doelgroepen te bedienen en andere activiteiten te ontwikkelen.
- Vrijwel alle verenigingen voelen zich maatschappelijk betrokken. Ze bieden activiteiten aan voor een veelheid van doelgroepen. Toch blijft sport als doel voorop staan. Slechts een klein deel zet bewust in op specifieke doelgroepen of maatschappelijke thema's.
- Als verenigingen ondersteuning nodig denken te hebben, vragen ze die vooral van hun sportbond. Het opstellen van een beleidsplan nemen ze meestal zelfstandig ter hand. De thema's waarvoor ze mogelijk ondersteuning wensen zijn vooral accommodatie, vrijwilligers, financiën/sponsorwerving en ledenwerving. Een ruime meerderheid van de verenigingen maakt geen gebruik van specifieke ondersteuningsinstanties. Van de verenigingen vindt 30% dat ze professionele ondersteuning nodig hebben om meer te kunnen doen dan sporten alleen.

Bijlage vm1: de vragenlijst

Vragenlijst voor sportverenigingen	Leden
Sportverenigingen zijn van grote waarde voor Delft. Iedere Delftse sportvereniging levert wekelijks fantastische prestaties. Het belang van sportverenigingen is vastgelegd in het beleidskader 'Visie op Sport en Bewegen'. Hierin is de ambitie uitgesproken dat Delft meer inwoners wil laten profiteren van de positieve effecten van (meer) sport of bewegen. Vitale 'open' verenigingen, die maatschappelijk actief zijn, spelen daarbij een cruciale rol. Met circa 25.000 leden leveren de Delftse sportverenigingen een belangrijke bijdrage aan het stimuleren van sport- en beweegparticipatie. We signaleren echter ook een stagnatie/terugloop van het aantal leden bij de sportverenigingen. Dit vraagt bijvoorbeeld om een vitalisering van sportverenigingen, maar ook om nieuw sportaanbod en/of een verbreding van het sportaanbod. Veel sportverenigingen beperken zich al niet louter tot de sport, maar vervullen een bredere maatschappelijke functie. In de eerder genoemde sportvisie is de ambitie uitgesproken om meer verenigingen te ondersteunen bij het organiseren van hun verenigingskracht en om die bredere maatschappelijke rol te pakken. Binnen de gemeente is er dan ook behoefte aan inzicht in de vitaliteit van de sportverenigingen in Delft en de mate waarin zij een maatschappelijke functie vervullen. Deze vragenlijst heeft als doel om daar meer inzicht in te geven en om handvatten te krijgen voor de ondersteuning van de sportverenigingen. Wij vragen u de vragenlijst uiterlijk 7 september ingevuld en verzonden te hebben. De resultaten zullen op 19 september op een themabijeenkomst aan de verenigingen worden gepresenteerd. 1. Wat is de naam van uw vereniging? 2. Welke sport(en) kunnen bij uw vereniging worden beoefend? Sport 1 Sport 2 Sport 3 Sport 4 Sport 5	3. Deze vraag gaat over de ontwikkeling van het ledenaantal. U mag het aantal leden schatten als u dit niet exact weet. Wat was het ledenaantal (alleen actieve, sportende leden) bij aanvang van het jaar? Op 1 januari 2014: Op 1 januari 2016: Op 1 januari 2018: 4. Wat is de huidige verdeling in leeftijdsopbouw van het aantal actieve, sportende leden? aantal t/m 4 jaar: 5-9 jaar: 10-17 jaar: 18-34 jaar: 35-59 jaar: 60 jaar en ouder: 5. Heeft uw vereniging een wachtlijst? ☐ Nee ☐ Ja, voor de volgende categorie(en): 6. Wat is uw verwachting ten aanzien van het ledenaantal in 2021? ☐ Het ledenaantal is gegroeid in 2021 ☐ Het ledenaantal is gelijk gebleven in 2021 ☐ Het ledenaantal is gedaald in 2021 Kunt u uw antwoord toelichten?

[illegible]

Vrijwilligers

10. Geef voor de onderstaande stellingen aan in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent.

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneers	Helemaal mee oneers	Niet van toepassing
Onze vereniging heeft voldoende vrijwilligers	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De functies van het dagelijks bestuur (voorzitter, secretaris, penningmeester) zijn vervuld.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De functies, taken en verantwoordelijkheden zijn voor alle vrijwilligers helder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er bestaat een goede samenwerking tussen bestuur, commissies, vrijwilligers en andere betrokkenen in de vereniging	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De vrijwilligers doen het werk met veel plezier.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er worden met regelmaat speciale activiteiten ontplooid om nieuw vrijwillig kader te werven	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wij verzorgen cursussen, trainingen of informatiebijeenkomsten voor vrijwilligers om hun kennis of vaardigheden te vergroten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Verenigingsbeleid

11. Beschik uw vereniging over een actueel (niet ouder dan 4 jaar) algemeen beleidsplan voor het verenigingsbeleid?

- ☐ Nee
☐ Nee, maar dit is in ontwikkeling
☐ Ja, maar deze is ouder dan 4 jaar
☐ Ja

12. Op welk aandachtsgedebied heeft uw vereniging een plan, visie en/of doelstellingen?

- ☐ Normen en waarden ☐ Ledenwerving/-behoud
☐ Jeugdbeleid ☐ Topsportalentontwikkeling
☐ Sporttechnisch plan ☐ Maatschappelijke functie vereniging
☐ Vrijwilligersbeleid ☐ Communicatie
☐ Sponsoring ☐ Specifieke doelgroepen
☐ Accommodatie ☐ Geen van bovenstaande
☐ Anders, nl.:

13. Heeft u ondersteuning ontvangen/gezocht bij het ontwikkelen van uw plannen?

- ☐ Nee
☐ Ja, we hebben ondersteuning ontvangen van de sportbond
☐ Ja, we hebben ondersteuning ontvangen van Haaglanden Beweegt (voorheen SEH)
☐ Ja, we hebben ondersteuning ontvangen van Team Sportservice Zuid-Holland
☐ Ja, andere ondersteuner, namelijk

* 14. Geef voor de onderstaande stellingen aan in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent.

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Niet van toepassing
Sportverenigingen hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sportverenigingen zijn er om hun leden te laten sporten en niet meer dan dat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onze vereniging wil wel meer doen dan sporten alleen, maar dat kunnen we alleen met professionele ondersteuning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Overgewicht tegengaan is geen taak van sportverenigingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij onze sportvereniging zetten wij ons in om mensen te stimuleren om meer te gaan bewegen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sportiviteit en respect moeten expliciet aandacht hebben in de vereniging	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onze vereniging is van plan om meer activiteiten op te starten die niet direct met onze tak van sport te maken hebben	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onze vereniging heeft een speciale functionaris of commissie die verantwoordelijk is voor de maatschappelijke activiteiten van de vereniging	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. Wat zijn volgens u de drie grootste knelpunten en/of bedreigingen die uw vereniging momenteel ervaart?

16. Welke kansen ziet u voor uw vereniging de komende 3 jaar?

Financiële situatie

17. Het financiële resultaat na afschrijvingen was in het boekjaar

	Positief	Null	Negatief	Onbekend
2015 (of 2014/2015)	☐	☐	☐	☐
2016 (of 2015/2016)	☐	☐	☐	☐
2017 (of 2016/2017)	☐	☐	☐	☐

18. Wat is naar uw verwachting de financiële staat van uw vereniging over 3 jaar?

☐ Zeer gezond
 ☐ Gezond
 ☐ Ongezonder
 ☐ Zeer ongezond
 ☐ Neutraal

Samenwerking en ondersteuning

19. Met welke organisaties/instaties heeft u het afgelopen jaar samengewerkt?

- ☐ Geen samenwerking
- ☐ Andere sportvereniging
- ☐ School
- ☐ Naschoolse opvang
- ☐ Buurt-/wijk-/welzijnsorganisaties
- ☐ Sportraad Delft
- ☐ Fysiotherapeut/huisarts/medische instelling
- ☐ Sportschool/fitnesscentrum
- ☐ Commerciële dienstverlener
- ☐ Jeugdorganisaties
- ☐ Zorgorganisatie
- ☐ Anders, nl.:

20. Indien u ondersteuning heeft ontvangen van één van de buurtsportcoaches of combinatiefunctieartsen; welk rapportcijfer (1 = laagste, 10 = hoogste) geeft u deze ondersteuning?

21. Op welke aspecten heeft uw vereniging de komende jaren mogelijk een ondersteuningsbehoefte?

☐ Opstellen toekomstvisie / beleidsplan	☐ Samenwerking met maatschappelijke partners
☐ Financieel beleid / administratie	☐ Werving en behoud vrijwilligers
☐ Werving sponsors / adverteerders	☐ Accommodatiezaken
☐ Communicatie en marketing	☐ Gezonde (sport)kanine
☐ Nieuw activiteiten aanbod	☐ Sporttechnische cursussen
☐ Ledenwerving	☐ Omgaan met Wet- en regelgeving
☐ Nieuwe doelgroepen en bijbehorende plannen per doelgroep	☐ (Sociale) veiligheid
☐ Anders, nl.:	

22. Van wie of hoe wilt u ondersteuning ontvangen?

☐ Sportbond	☐ Themaworkshops
☐ Sportraad Delft	☐ Portalwebsite
☐ Aanbod Team Sportservice Zuid Holland	☐ Verenigingsondersteuner Haaglanden Bewegt (v.h. SEH)
☐ Anders, nl.:	

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst. Klik op 'gereed' om de vragenlijst af te sluiten en te verzenden.

Bijlage 4: Aandachtspunten verenigingssport

De aandachtspunten kunnen als volgt worden getypeerd:

Ledenbehoud en –werving

Uit de verenigingsmonitor blijkt dat kleine verenigingen meer moeite hebben met het op peil houden van hun ledenbestand. Groei heeft de afgelopen jaren vooral plaatsgevonden bij verenigingen met meer dan 100 leden, en dan ook nog met name bij de buitensporten. Over de toekomst zijn de verenigingen matig optimistisch: 55% verwacht te stabiliseren, 30% verwacht groei en 15% (vooral de kleine clubs) verwacht (verdere) krimp.

Ruim twee derde van de verenigingen beschikken over al dan niet geactualiseerde beleidsplannen. Van hen besteden de meesten daarin aandacht aan ledenwerving- en behoud. Maar uit de monitor blijkt ook dat veel verenigingen niet direct zelfstandig daarmee aan de slag kunnen gaan. Het is één van de meest genoemde aspecten waarbij zij ondersteuning wensen. Het gaat dan om de beantwoording van vragen als ‘hoe bind ik mijn leden?’ of ‘hoe vergroot ik de betrokkenheid bij mijn leden?’. Maar ook over het in contact komen met potentiële doelgroepen.

Uit de gesprekken met verenigingsbestuurders zien dat zij tot bepaalde doelgroepen minder doordringen. In het bijzonder noemen zij lagere inkomensgroepen en migranten. Het Jeugdsportfonds biedt een helpende hand, maar toch blijven veel potentiële leden weg. Gewezen wordt op culturele verschillen; sommige sporten sluiten niet aan bij de cultuur van sommige groepen. Of de cultuur van de vereniging is veranderd door de komst van andere (lees allochtone) leden, met als gevolg dat autochtone leden elders gaan sporten. En die nieuwe groep is weer lastig vast en betrokken te houden. Of de afstand is te groot, reden om na te denken over verplaatsing naar een ander deel van de stad.

De verenigingen erkennen de problematiek en trachten ook daar het hoofd aan te bieden. Vaak zelfstandig, soms in samenwerking met andere partijen. Ze werken mee aan bijvoorbeeld schooltoernooien, clinics of wijkactiviteiten, dat laatste veelal na vragen vanuit Haaglanden Beweegt. Zichtbaarheid en naamsbekendheid zijn de motieven om eraan mee te doen, leden levert het amper op. De verenigingen hebben wisselende ervaringen met de buurtsportcoaches. Soms is er het gevoel dat de vereniging hen juist ondersteunt, door vrijwilligers/trainers te leveren voor activiteiten. Soms is de indruk dat buurtsportcoaches een sport of vereniging voortrekken. Daarnaast zijn de verbindende rol en samenwerking genoemd als succesfactoren, met als kanttekening dat Haaglanden Beweegt daar sterker op zou kunnen inzetten.

Ledenbehoud, leden betrokken houden en nieuwe leden werven zijn al met al lastig voor verenigingen. Verenigingen die dat goed voor elkaar hebben, wijzen vooral op het intern verbinden, mensen aanspreken, direct betrekken bij de verenigingsactiviteiten (welkom laten zijn, familiegevoel). Ze wijzen er ook op dat het vooral een interne aangelegenheid van de vereniging is. Wat voor vereniging wil je zijn, wie wil je als leden? Dat is volgens de gesproken clubs een kwestie van positie kiezen, maar wellicht ook van samenwerking. En dat is nog wel eens lastig waarbij ‘oud zeer’ en onderlinge cultuurverschillen nogal eens drempels opwerpen.

Vrijwilligersproblematiek

Het mag als bekend verondersteld worden dat (sport)verenigingen het werven en behouden van vrijwilligers doorgaans als een knelpunt ervaren. Door de betrokkenheid (ook van ouders) en de gedeelde passie voor een sport is er een uitstekende basis, maar het vinden, verbinden en inwerken van leden en vrijwilligers kost veel tijd en energie. Uit de

vitaliteitsscan van Delft voor Elkaar (2017) blijkt dat 63% van de vrijwilligersorganisaties onvoldoende vrijwilligers heeft. Uit de verenigingsmonitor blijkt dat van de sportverenigingen 42% een vrijwilligerstekort heeft.

Het is niet meer vanzelfsprekend dat (ouders van) leden zich inzetten voor de vereniging. De ouder die voorrijdt en het kind 'dropt' is helaas geen uitzondering meer. Een deel van de leden gedraagt zich als consument en wil zich niet voor de vereniging inzetten. In de praktijk wordt bij veel verenigingen het meeste werk vaak gedragen door een beperkt aantal mensen. Ondanks de vaak tomeloze passie voor hun sport is ook de (draag)kracht van deze vrijwilligers begrensd.

Verenigingen kennen jaarlijks een flinke opgave om de vele en diverse functies in een vereniging vervuld te krijgen; van penningmeester, TC-lid, barmedewerkers, trainers tot leden van de sponsorcommissie. Het is niet alleen een kwantitatieve maar ook een kwalitatieve opgave, waarbij eisen vanuit wet- en regelgeving drempelverhogend werken om vrijwilligers incidenteel in te zetten. Verenigingen geven in gesprekken aan dat het steeds lastiger wordt om voor belangrijke sleutelfuncties binnen een sportvereniging vrijwilligers te vinden. De belangrijkste bestuursfuncties zijn bij de meeste sportverenigingen dan wel bezet (84% van de verenigingen, Verenigingsmonitor 2018), maar dat cijfer geeft niet aan hoeveel moeite het kost om dat voor elkaar te krijgen. In de vitaliteitsscan van Delft voor Elkaar staat het invullen van bestuursfuncties op nummer 1 in de top 5 van moeilijk in te vullen functies.

Toch heeft minder dan de helft van de verenigingen een vrijwilligersbeleid (Verenigingsmonitor 2018). Gevraagd naar de ondersteuningsbehoefte, is werving en behoud van vrijwilligers het meest genoemde thema (samen met accommodatie). In de vitaliteitsscan is staat werving van vrijwilligers op nummer 2 in de top 10 van gewenst scholingsaanbod, na fondswerving.

Veruit de meeste Delftse sportverenigingen bestaan louter uit vrijwilligers. Als een grote vereniging betaalde functies kent zoals een verenigingsmanager, dan ligt het zwaartepunt van deze functie op de ondersteuning van trainers en vrijwilligers. Maar ondanks de verschillen geven de verenigingen aan dat er behoefte is om hen breed te informeren en regelmatig kennis te delen op gedeelde thema's. Het vinden en vasthouden van enthousiaste én geschikte vrijwilligers heeft de aandacht van de verenigingen, maar blijft de grote uitdaging.

Accommodaties

Het accommodatieonderzoek uit 2016 geeft aan dat er op accommodatiegebied sprake is van tekorten: "Al met al is sprake van een enig structureel tekort (jaargebruik) bij het huidige aanbod aan binnensportaccommodaties en bij 2 gebruikers is sprake van een tekort gedurende een bepaalde periode." "Bij de buitensport geven 9 verenigingen aan behoefte te hebben aan uitbreiding." In de verenigingsmonitor geven enkele verenigingen aan niet te kunnen groeien omdat de accommodatie tekort schiet. Sommigen (m.n. hockey) hebben een wachtlijst. Gemiddeld geven de gebruikers voor de binnensportaccommodatie een rapportcijfer 6,4, voor de buitensportaccommodatie een 7,4.

Het gaat hier om het reguliere gebruik van de sportaccommodaties: trainingen en wedstrijden. Voor dit uitvoeringsprogramma zullen, wat het reguliere gebruik betreft, geen uitspraken worden gedaan. Het uitvoeringsplan gaat meer in op de randvoorwaarden en de gevolgen hiervan voor de accommodaties. Immers, de accommodatie is tegenwoordig meer multifunctioneel gebruiken van de accommodatie is de afgelopen jaren gestimuleerd (o.a. in het kader van maatschappelijk verantwoord verenigen (MVV)). Uit de gesprekken blijkt dat verenigingen steeds meer inzien dat het zonde is als een accommodatie de helft van de tijd leegstaat. Inmiddels zijn er daarom talloze vormen van multifunctioneel gebruik: kinderopvang, onderdak voor start ups, plek voor huiswerkbegeleiding, etc.). De accommodatie is voor veel verenigingen dan ook een belangrijk beleidsthema, ook in dit

opzicht. Er is behoefte aan ondersteuning bij accommodatiezaken. Het gaat dan bijv. om het begeleiden van verenigingen bij hun inzet om de bezettingsgraad te verhogen. Zo kampen binnensportverenigingen kampen met vraagstukken op het gebied van gebruik, beheer en onderhoud van de sportaccommodatie. Het mogelijk maken van professionele verenigings- of sportparkmanagers kan deze ondersteuningsbehoefte invullen. De sportpark/verenigingsmanager kan aanspreekpunt zijn en overdag met maatschappelijke partners activiteiten organiseren, inclusief het aantrekken van vrijwilligers.

Financiën

In financieel opzicht geven weinig verenigingen aan negatieve resultaten te boeken, al is hun aantal de afgelopen jaren wel toegenomen (Verenigingsmonitor 2018). Voor de komende jaren is ongeveer drie kwart van de verenigingen positief gestemd. Financiële aspecten komen bij de knelpunten weinig aan de orde. Een enkele vereniging noemt stijging van de kosten of betaalbaarheid van accommodaties als knelpunt. Sponsorwerving is een aspect waar veel verenigingen ondersteuning bij wensen.

Maatschappelijke rol

Het aanbieden van sportactiviteiten is de kerntaak van de sportverenigingen. Alleen al die taak vervullen zij vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid. De meeste verenigingen vinden ook dat zij er niet voor het sporten van hun leden alleen zijn. Maar een minderheid van de verenigingen is volgens de verenigingsmonitor bewust bezig met die bredere maatschappelijke betrokkenheid. Zoals het actief inzetten op het aanbieden van activiteiten aan bepaalde doelgroepen, bijdragen aan gezondheidsactiviteiten en meer bewegen of een specifiek beleid voor maatschappelijke betrokkenheid. Er zijn veel voorbeelden te noemen van activiteiten die verder gaan dan alleen trainingen en wedstrijden:

- Schooltoernooien;
- Groepen aangepaste sport
- Inschakelen sociale werkvoorziening bij onderhoudstaken
- Duurzaamheidsmaatregelen (zonnepanelen)
- Kinderopvang
- Huisvesten andere verenigingen
- Gezonde sportkantine

In veel gevallen gaat het om eigen initiatieven, afzonderlijke projecten. Een aantal verenigingen geeft aan dat het lastig is om de contacten te onderhouden, met als risico dat activiteiten dood bloeden.

In de diverse gesprekken komt verder naar voren dat verenigingen bereid zijn om meer op breed maatschappelijk gebied aan te pakken. Daarvoor benoemen zij een aantal kritische succesfactoren:

- Veilige omgeving – sportiviteit en respect
- Veilige accommodatie en materialen
- Financiële gezondheid – niet alleen van de verenigingen zelf, maar ook door cofinanciering vanuit partners en gemeente
- Beschikbaarheid vrijwilligers overdag
- Bereikbaarheid (voor doelgroepen)
- Meer samenwerking en verbinding

Ondersteuning

Met name het laatste aspect kwam in de gesprekken vaak aan bod. De roep om ondersteuning bij het leggen van verbindingen tussen sportverenigingen en de omgeving (buurt, andere organisaties en sectoren) is veel gehoord. Er is behoefte aan meer kennisdeling en –overdracht over aanpakken van specifieke knelpunten/uitdagingen. Daarvoor is volgens de verenigingen betere communicatie nodig tussen de verenigingen, de gemeente, Haaglanden Beweegt en de Sportraad.

De roep om ondersteuning wordt beaamd door Haaglanden Beweegt. Haaglanden Beweegt steekt veel energie in de brede welzijnsopdracht en brengt daar een groot deel van de buurtsportcoachcapaciteit in onder. Voor ondersteuning van verenigingen (in het bijzonder op beleidsmatig gebied) is daarom geringe capaciteit beschikbaar. Haaglanden Beweegt kon niet specifiek aangeven hoeveel capaciteit dat momenteel is.

Bijlage 5: Verslagen themabijeenkomst en klankbordgroepen

A: Verslag Themabijeenkomst Sport 19 september 2018

Op 19 september heeft u de themabijeenkomst Sport bijgewoond. Op deze themabijeenkomst hebben we met elkaar gediscussieerd over het sportbeleid. Meer bepaald: waarop moeten we als gemeente Delft, met elkaar de komende jaren concreet op inzetten. De discussie hebben we gevoerd aan drie thematafels:

- Verenigingsondersteuning
- Sportstimulering en sportinnovatie
- Sport en sociaal domein

Hieronder treft u per thematafel de belangrijkste opbrengst aan.

Resultaten Thematafels 'Verenigingsondersteuning'

Ronde 1: Wat gebeurt er al allemaal op dit gebied?

Sportverenigingen kunnen bij meerdere partners een beroep doen op ondersteuning.

Vanuit Sportbonden:

- Ondersteuning in de (leden)administratie
- Ondersteuning op sporttechnisch vlak (materialen, arbiters, wedstrijdleiders, docenten...)
- Deskundigheidbevordering (vooral gericht op het bestuur in de vorm van cursussen)

Vanuit Delft voor Elkaar:

- Vrijwilligersondersteuning
- Sporten voor mensen met een beperking (beweegcoach)
- Buurtsportcoaches:
 - rol buurtsportcoach richting sportverenigingen is verkleind.
 - capaciteit voor verenigingsondersteuning is teruggelopen; nu +/- 0,5 fte.
 - De sportverenigingen zien vooral een taak weggelegd voor de buurtsportcoaches bij:
 - aanwas van nieuwe leden (waaronder het Jeugdsportfonds)
 - organiseren van wijkactiviteiten (aanwas leden)
 - vrijwilligers
 - scheidsrechters (in minder mate)

Vanuit de Gemeente (afgezien van subsidiering Delft voor Elkaar):

- Vrijwel geen ondersteuningsaanbod. Hier is ook niet altijd vraag naar vanuit verenigingen
- Ondersteuningsvraag zit hoofdzakelijk op accommodatievlak
- Verstrekken van vergunningen voor evenementen in de openbare ruimte.

Vanuit Sportraad van Delft:

- Kennisdeling en netwerkvorming
- Organisatorische ondersteuning gericht op het bestuur
- Niet alle Delftse sportverenigingen maken gebruik van het aanbod of zijn hiermee bekend

Ronde 2: Wat kan / moet beter op dit terrein?

Er wordt onderscheid gemaakt tussen ondersteuning in de ontwikkeling richting een vitale vereniging en de ontwikkeling naar een breed maatschappelijk betrokken vereniging.

Vitale verenigingen:

- Ondersteuning gericht op professionalisering (o.a. wet- en regelgeving; AGV + Sportbesluit, privatisering – inzicht in financiële gevolgen daarvan)
- Centraal punt voor ondersteuningsvragen. Waar (loket) kunnen verenigingen terecht met een ondersteuningsvraag?
- Ondersteuning bij het betrekken van de buurt/invullen wijkfunctie (→ wellicht kan buurtsportcoach hier een rol in spelen?) om:
 - Meer leden aan te trekken en/of mensen ‘gewoon’ in beweging te krijgen.
 - De accommodatie meer multifunctioneel in te zetten voor verschillende wijk gerelateerde activiteiten.
- Ondersteuning in het verbeteren van de vindbaarheid van de verenigingen (bewegwijzering)
- Begeleiding bij vrijwillige inzet (naar werk trajecten)
- Ondersteuning bij het verhogen van de kwaliteit van vrijwilligers (in relatie tot het voorgaande punt, maar ook in relatie met andere zorgtaken)
- De verenigingen zien meer mogelijkheden voor de verenigingspas. Men zou graag zien dat inwoners die deze pas gebruiken ook daadwerkelijk gratis – tijdelijk – kunnen aansluiten bij sportverenigingen.

Breed maatschappelijk betrokken vereniging (meer dan traditionele verenigingssport):

- Ondersteuning bij het leggen van verbinding tussen sportverenigingen en de omgeving (buurt), maar ook met andere organisaties en sectoren).
- Het invullen van de brede maatschappelijke betrokkenheid door gericht aanbod voor specifieke doelgroepen vraagt vaak ook om financiële middelen.
- Kennisdeling en –overdracht over aanpakken van specifieke knelpunten/uitdagingen (trainingen?)
- Ondersteuning bij het breder inzetten van de accommodaties (multifunctioneel gebruik).
- Soms tegenstrijdigheid: een vereniging probeert invulling te geven aan het beleid van de Gemeente Delft en de accommodatie ook buiten de wedstrijden en trainingen te benutten met bijvoorbeeld een BSO en tegelijkertijd ervaren zij dat dit bij de onderhoudsmedewerkers van diezelfde gemeente tot irritatie leidt omdat zij niet op ieder gewenst moment het onderhoud kunnen uitvoeren.

Ronde 3: Wie zijn (samen) aan zet?

Gemeente en verenigingsbesturen zijn gezamenlijk aan zet:

- Regierol van de gemeente. In die rol moet de gemeente wel voor ogen houden dat het sportverenigingen zijn die als kernactiviteit het faciliteren van sport hebben en dit op een vrijwilligersbasis geënte structuur doen.
- Vernieuwing van het bestuur is de komende jaren een belangrijke uitdaging
- Verenigingen kunnen dit niet alleen. De 30+ doelgroep vergt een andere aanpak.
- Er is behoefte aan ondersteuning (kennisdeling/best practices) vanuit de gemeente en Sportraad van Delft.
- Aanvullend kan de gemeente eisen stellen waar sportverenigingen aan moeten voldoen. De aanwezigen zijn er niet over uit of de gemeente zo’n ‘harde lijn’ moet voeren.
- Een mildere variant is een vorm van organisatie advies, eventueel in combinatie met een predicaat.
- Daarnaast wordt monitoring van de verenigingsvraagstukken door de gemeente als relevant beschouwd.

Andere vragen die aan bod komen, maar gezien de tijd niet beantwoord kunnen worden zijn:

- Waar is NOC*NSF in dit verhaal is? Welke rol hebben zij?
- Welke mogelijkheden biedt de TU en haar studenten?
- Er is behoefte aan een intermediair tussen de sport en andere sectoren. Waar zou deze functie belegd moeten worden?
- Er is bij diverse verenigingen bereidheid om meer taken te doen maar dan moet er ook duidelijkheid zijn wat er verwacht worden en – minstens zo belangrijk – er ook een zekere mate van wederkerigheid zijn (“Whats’s in it for me?”)

Resultaten Thematafels ‘Sportontwikkeling en -innovatie’

Ronde 1: Wat gebeurt er al allemaal op dit gebied?

Verenigingen proberen op verschillende wijzen het sportaanbod aan te passen voor (nieuwe) doelgroepen en andere behoeftes/wensen van leden. Dit gaat voor een deel ook in samenwerking met andere partijen, zoals bijvoorbeeld het onderwijs en Delft voor Elkaar.

Voorbeelden zijn:

- Buurtsportvereniging en schoolsporten (schoolvoetbal, schoolvolleybal etc.).
- Veel clinics op basisscholen (deels ism Delft voor Elkaar) → effect onduidelijk
- Schoolsporttoernooien (meestal ism Delft voor Elkaar) → effect onduidelijk
- Sportkennismaking bij bedrijven (eigen initiatief, bijv rugby)
- Wijkspportaanbod via Werkse
- Aandacht voor opleiden van eigen kader
- ‘Ladies Only’ (was goed, helaas gestopt)
- Accommodatie ter beschikking stellen voor andere sporten
 - Cricket
 - Inline en frisbee (TU-studenten)
 - Wandel- en hardlooptroepen
- Specifiek aanbod voor bepaalde doelgroepen:
 - Wandelgroepen +50 en valpreventie
 - Peuterpret
 - Alleen jij bepaalt
 - Vrouwenvoetbal
 - Australian Football

Gewenst:

- Betere spreiding van voorzieningen; uitbreiding van Delft aan ‘verkeerde’ kant
- Effectiever armoedebeleid (bereikt vaak niet de minst draagkrachtigen)
- Uitbreiding en betere spreiding van het sportaanbod
- Aansluiting studentensport- op burgersportverenigingen
- Professionals overdag: Sportparkbeheerders of Verenigingsmanagers

Ronde 2: Wat kan / moet beter op dit terrein?

- Meer en betere accommodaties
- Betere / brede communicatie om het aanbod op elkaar af te stemmen
- Dichtbij sporten vergt betere spreiding van voorzieningen
- In de wijk ook andere faciliteiten benutten om te sporten
- Meer verbinding naar buiten (ontsluiting van de stad)
- Integraal beleid vanuit gemeente: bijv. sport in de Woonvisie
- Ketensamenwerking met zorg en onderwijs als ‘vindplaatsen’
- Samenwerking en kennisdelen met de TU
- Samenwerking tussen sportclubs intensiveren in combinatie met kennisinstituten
- Best practices met elkaar delen (sportraad / gemeente)
- Aanbod voor ‘leven lang sporten’ opstellen

- Accommodaties moeten meer flexibel zijn (aanpassen op veranderende behoeftes) en hierin ook de verenigingen betrekken
- Verjongen van sportbesturen: meer betrekken van jongere leden met nieuwe ideeën voor de sport (wat willen zij?)

Ronde 3: Wie zijn (samen) aan zet?

- Natuurlijk de sport zelf (zie boven voor randvoorwaarden)
- Vervolgens is het aan de verenigingen om hier wat mee te gaan doen, bijvoorbeeld met ondersteuning vanuit de sportbonden.
- Eerstelijns zorg: signaleren + verwijzen (netwerk van contactpersonen opbouwen)
- Onderwijs: stimuleren + verwijzen (m.n. Speciaal Onderwijs / MBO / TU ?)
- Bonden bij het ontwikkelen van nieuwe PMC's (PMC = Product-Markt-Combinaties)
- Gemeente moet huidige regierol verlaten en zelf keuzes maken
- Gemeente is nodig voor het faciliteren van VO, bereiken van spec. Doelgroepen en bijv. inrichting van de openbare ruimte
- Delft voor Elkaar / Haaglanden Beweegt: herijking huidige inzet VO
- MFA's (Multi Functionele Accommodaties) + fitness
- Samenwerking met omringende gemeenten

Resultaten Thematafels Sociaal Domein

Ronde 1: wat gebeurt er allemaal op dit vlak in Delft?

- Sport is een opvang van kinderen
- Sport stimuleert de ontwikkeling van kinderen
- Sport houdt jeugd van de straat (hierdoor minder overlast)
- Sport voor bijzondere doelgroepen:
 - recreatief aanbod voor 35-50 jarigen,
 - 55+ aanbod,
 - G-teams
 - Sport kinderen praktijkschool
- Sport biedt vrijwilligerswerk, dit is verbindend
 - Studenten zijn nog onvoldoende verbonden met reguliere sportverenigingen

Ronde 2: Wat kan beter op het terrein van samenwerking met sociaal domein?

- Samenwerking tussen scholen verenigingen en buurtsportcoaches kan beter
 - Organiseer meer beweegactiviteiten voor kinderen in bijv. de pauzes
 - Uitdagend zwemonderwijs
- Vraag en aanbod bij elkaar brengen tussen verenigingen en sociaal domein
 - Een Delftse Uitdaging Sport
- Professionalisering van de verbinding tussen sociaal domein en verenigingen

Ronde 3: Wie zijn er op dit terrein in Delft samen aan zet?

- Maak een sociale kaart zodat verenigingen kunnen vinden waar men moet zijn?
 - Zowel juridische ondersteuning als contacten sociaal domein
 - Punt: up to date houden
- Sportverenigingen betrekken bij preventieve gezondheidszorg
 - Voer regie op dit thema om verbinding en versnelling te krijgen
- Sportverenigingen hebben veel aanbod
 - Begeleiding en vervoer bijzondere groepen is weg waardoor dit aanbod niet toegankelijk is

B: Verslag klankbordgroep Vitalisering Verenigingen, 1 november 2018

Aanwezigen:

• Pieter van Veen	Vitesse Delft
• Wim Makaske	Fortuna
• Frank Engering	Ring Pass
• Wouter van der Wal	Badminton Delft
• Dirk Wils	DvE/Haaglanden Beweegt
• Sjors Grasman	DvE/Haaglanden Beweegt
• Peter Puik	gemeente Delft
• Sandra Meeuwsen	extern adviseur; voorzitter en verslag

Na een korte terugblik op de resultaten van de Verenigingsmonitor en de Themabijeenkomst op 19 sept, is gediscussieerd naar aanleiding van de volgende drie vragen:

1. Wat is de volgende stap in de ontwikkeling van sportverenigingen in Delft?
2. Welke (vorm van) ondersteuning is nodig om verenigingen te vitaliseren?
3. Welke concrete acties moeten daartoe ondernomen worden?

Vraag 1

- De volgende stap voor de Delftse verenigingen bestaat uit samenwerking en professionalisering: het combineren van activiteiten om de 'lastiger' te vinden doelgroepen te bereiken (bijvoorbeeld allochtonen, studenten, G-teams). Daartoe zouden verenigingen op hetzelfde park of complex moeten willen samenwerken. Dit gaat echter niet vanzelf, dus van de gemeente wordt een rol als aanjager / verbinder verwacht. Vanuit een goed inzicht in waar welk aanbod gewenst is (spreidingsplan). En niet alleen als verenigingen ten onder dreigen te gaan, maar juist al als ze sterk zijn.
- Hoewel het verenigingsmodel nog steeds een krachtig instrument is om mensen te binden, zijn aanvullende organisatiemodellen gewenst om de zwakkere clubs te ondersteunen en de krachten te bundelen. Zoals een beheersstichting of koepel / coöperatie van verenigingen. Deze kan ook dienen als (materieel) werkgever voor professionele krachten ten dienste van de vrijwilligers binnen de aangesloten verenigingen, bijv een sportparkmanager.

Vraag 2

- Er is ondersteuning gewenst op het gebied van accommodaties; gaat het dan om het begeleiden van verenigingen bij hun inzet om de bezettingsgraad te verhogen ('24/6'). De binnensportverenigingen kampen met vraagstukken op het gebied van gebruik, beheer en onderhoud van de sportaccommodatie. Het mogelijk maken van professionele verenigings- of sportparkmanagers kan deze ondersteuningsbehoefte invullen. De sportpark/verenigingsmanager kan aanspreekpunt zijn en overdag met maatschappelijke partners activiteiten organiseren, inclusief het aantrekken van vrijwilligers.
- Een andere ondersteuningsbehoefte bij verenigingen betreft het helpen ontwikkelen van nieuwe PMC's (Product-Markt-Combinaties), zodat verenigingen een

aantrekkelijk aanbod kunnen bieden aan niet-leden / andere doelgroepen. De inclusie van (niet-) westerse migranten binnen traditionele (voetbal-)verenigingen is hier een urgent voorbeeld van. Daarnaast is het mogelijk maken van 'Een leven lang sporten' een ambitie waarbij verenigingen hulp nodig hebben.

- Verenigingen kunnen een 'Business Plan' voor de komende vijf jaar maken. Zodat ze gericht na gaan denken over de veranderingen binnen de samenleving en hoe hun vereniging daarop in kan spelen. Maar ook vragen als: hoe kun je de groei/krimp bijbenen als vrijwilligersorganisatie? Of het verbeteren van de financiële situatie. (actueel met het wegvallen van de BTW-vrijstelling) Hier is zeker ook ondersteuning bij nodig! Mogelijk zouden TU-studenten hier een mooie rol bij kunnen spelen (stage of afstudeeropdracht).
- Mogelijk maken van cursussen op het gebied van vrijwilligersbeleid (werving en behoud), wet- en regelgeving, deskundigheidsbevordering etc. (Evt. via Sportservice Zuid-Holland of bonden.)
- Een laatste belangrijk aspect is het verbeteren van de communicatie tussen verenigingen, en de communicatie vanuit / tussen de gemeente, Haaglanden Beweegt en de Sportraad. Er is nu te veel ruis en een eenduidig aanspreekpunt ('loket') wordt node gemist.

Vraag 3

- Segmentatie verenigingen: intake van elke afzonderlijke vereniging, categoriseren van verenigingen binnen bepaalde clusters, ontwikkelen van passend aanbod per cluster.
- Herijking bestaande ondersteuningsinzet vanuit de lokale partners, zoals Haaglanden Beweegt, de Sportraad Delft en de gemeente zelf.
- Uitwerken van kansrijke samenwerkings- c.q. fusiescenario's voor verenigingen, bijv per tak van sport of per sportpark / -hal.

C: Verslag klankbordgroep Sportstimulering en -innovatie, 31 oktober 2018

Aanwezigen:

• Natasja de Vroome	DvE/Haaglanden Beweegt
• Jacqueline Schriel	DHC Hudito
• Paul de Bree	SV DHL
• Jaap Meijer	Sportraad van Delft
• Pieter van Veen	Vitesse Delft
• Paula Boom	Gemeente Delft
• Frans Rinsema	adviseur/onderzoeker (voorzitter en verslag)

De vragen

Er is gediscussieerd aan de hand van de volgende drie vragen:

1. Welke doelgroepen zijn belangrijk? Hoe bereiken we de juiste doelgroepen?
2. Hoe versterken we daarbij de samenwerking? Wie moeten meer gaan samenwerken?
3. Welke activiteiten ontbreken in Delft en moeten de komende jaren (door)ontwikkeld worden?

Vraag 1

- Doel is iedereen te laten sporten en hier moet het aanbod bij aansluiten. Op basis van de vraag in de wijk/vraag van inwoners kan het aanbod worden gecreëerd (indien mogelijk). Het gaat dan ook om het samenbrengen van vraag en aanbod.
- Alle doelgroepen zijn belangrijk. Er zijn verschillen per wijk, en ook in de tijd kan het variëren waar je prioriteit legt. Natuurlijk is er onderscheid te maken in doelgroepen op basis van bijv. leeftijd, afkomst en sociale of economische situatie. Belangrijk is vooral dat gesignaleerd wordt dat in een bepaalde wijk een groep structureel achterblijft in sport en bewegen of juist het aanbod niet vindt.

Vraag 2

- Verenigingen zijn bereid om zich organisatorisch en facilitair meer open te stellen en willen meer samenwerken met het maatschappelijk veld. Maar dat heeft wel organisatorische gevolgen die de verenigingen niet 100% zelf kunnen dragen.
- De medewerking van verenigingen is mede afhankelijk van de ondersteuning die ze krijgen en de faciliteiten/budgetten. Niet alle verenigingen kunnen of willen meedoen. De gemeente mag wat dat betreft duidelijk kiezen voor de verenigingen die wel willen. Daarbij moeten aspecten als vrijwilligersproblematiek, accommodatie in het oog worden gehouden.
- De gemeente mag sterk de richting aangeven, bijvoorbeeld door in de organisatie de verenigingen een rol toe te schrijven. De gemeente mag ook van verenigingen een maatschappelijke prestatie verwachten, mits daar ook faciliteiten tegenover staan, bijv. in de vorm van accommodaties, ondersteuning of budget. Niet alle verenigingen kunnen of willen meedoen. De gemeente mag wat dat betreft duidelijk kiezen voor de verenigingen die wel willen en kunnen.
- Samenwerking met TU en studentenverenigingen is nog zeer beperkt. Hopelijk brengt het convenant hier verandering in.

- Er is behoefte aan meer uitwisseling van kennis tussen Haaglanden Beweegt, Sportraad van Delft. Betere afstemming van agenda's (bijv. t.a.v. bijeenkomsten, symposia) en benadering van doelgroepen is nodig.

Vraag 3

- De buurtsportvereniging als samenwerkingsverband wordt gewaardeerd. De verenigingen zouden daarin meer mee kunnen doen, nu gebeurt dat te weinig. Daarvoor moeten de verenigingen meer samenwerking zoeken en daarbij ondersteund worden. Maak wel een duidelijk onderscheid: de buurtsportvereniging moet vooral de jeugd bedienen met beperkte of geen middelen, voor wie zelfs het jeugdsportfonds geen soelaas biedt.
- Een mogelijkheid om doelgroepen te kunnen bereiken is een wijkaanpak, naar voorbeeld van de wijkteams. De buurtsportcoach kan hierin een centrale rol vervullen: verbinden van aanbod (in het bijzonder de verenigingen) en organisaties die de doelgroep vertegenwoordigen. Een dergelijke centrale figuur kan de keten beheren en in stand houden.
- Het traditionele lidmaatschap + contributie concept spreekt bepaalde groepen minder aan. Jongeren die aan activiteiten van jongerencentra meedoen, zijn gewend niets te betalen. Hoe kun je hen dan binnenhalen? Wellicht kan de Delftpas daar een rol bij spelen. Maar je moet er ook voor durven kiezen om die groep te bedienen en daar budget en faciliteiten voor vrij te maken.
- De jeugd richt zich op andere, nieuwe sportvormen. Verenigingen springen hier onvoldoende op in. Zij zullen hun oude verdienmodel moeten durven verlaten om hierop in te kunnen spelen.
- Andere mogelijkheden om te vernieuwen, bijv. het bedienen van de vrije sporter en recreanten (kano-/fietsverhuur, horeca open, ...) zouden meer benut kunnen worden. Maar dan moet de regelgeving daarin meegaan.

D: Verslag klankbordgroep Sport in het Sociaal Domein, 15 oktober 2018

Aanwezigen:

• Luthmarnick Maria	DvE/haaglanden beweegt
• Ghita Benjelloun	Dames Vitaal
• Dick de Leeuw	Bridgeclub ODD
• Yavuz Ozkuzugudenli	Turkse culturele vereniging
• Frank Engering	Ring Pass Delft
• Caroline Gautier	AV de Koplopers
• Bruun vd Steuijt	AV de Koplopers /Fortuna
• Hafida Azouagh	Gemeente Delft
• Frans Alebregtse	Zwembad Kerkpolder
• Anita van der Stap	Gemeente Delft
• Frans Rinsema	adviseur/onderzoeker (voorzitter en verslag)

Algemeen

- Sportverenigingen organiseren activiteiten met name gericht vanuit de doelstelling van de eigen vereniging of worden benaderd om mee te doen met een bepaalde activiteit. Er is geen gemeenschappelijke doelstelling waarin sportverenigingen samenwerken om die voor Delft te bereiken. Ze willen wellicht (nog) meer voor het sociaal domein betekenen. Daarbij meteen opgemerkt dat alles tijd/ capaciteit kost en binnen sportverenigingen op vrijwillige inzet wordt gedraaid.
- Er is behoefte aan mensen die bredere verbindingen leggen tussen de scholen en hun besturen, sportverenigingen, buurtsportcoaches en mensen die niet bewegen of meer zouden kunnen bewegen; Als voorbeeld wordt een “life-coach” genoemd.

Knelpunten

- Er zijn veel initiatieven, maar de borging is daarbij een knelpunt. Zolang alle partijen er (professionele) menskracht en geld in blijven steken, loopt het. Verdwijnt er een schakel, neemt het aantal deelnemers af en verwatert het. Een ketenaanpak wordt gemist: bijv. voorlichting op scholen – kennismaken met sport – kennismaken met verenigingen – mensen uitnodigen bij een vereniging – gastvrij ontvangen etc.
- Verenigingen ervaren dat het bereiken van bepaalde groepen mensen lastig is. En als het eenmaal gelukt is, is het lastig om ze vast te houden. Een exit-onderzoek kan de vraag beantwoorden waarom mensen stoppen..
- Projecten zijn soms te doelgroepgericht. Gekeken wordt naar alle aspecten van een doelgroep, maar de omgeving en de partners en hun belangen en behoeften verdwijnen daarbij uit zicht.
- Verenigingen hebben vaak het belang om meer leden uit een project te halen – wat levert het op? Terwijl dat vaak of juist niet het doel van een project in het sociaal domein is.

Oplossingsrichtingen

Wat kunnen verenigingen zelf doen?

- De sfeer in de vereniging is bepalend of mensen zich wel welkom voelen of thuis voelen bij een club. Zo is het eerste contact heel bepalend voor het vervolg. Zorg ervoor dat mensen welkom zijn.

- Collectieve aanpak, dus met meer verenigingen samen:
 - Meer samenwerken bijv. in het kennismaken met sporten (in het bijzonder de jeugd), maar ook in het begeleiden van leden die iets anders willen. Wat stopt bij de een, kan doorgaan bij de ander.
 - In het ondernemersfonds wordt ook met elkaar samengewerkt om tot betere resultaten te komen. Misschien is eenzelfde soort aanpak ook binnen de sport mogelijk.
- Neem de bijvangst van meer leden mee. Deelnemers aan een project voor arbeidsre-integratie hoeven niet per sé lid te worden. Betrek wel hun omgeving (gezin, familie) erbij. Laat ze ervaren wat sporten bij een vereniging betekent. Bijvangst kan ook betekenen dat deelnemers een trainers- of andere opleiding volgen en hun kennis bij verenigingen kunnen inzetten. Maar nodig ook mensen uit die via een traject werk vinden om te blijven sporten bij de vereniging. Kijk of initiatieven die individuele verenigingen nemen ook kansen bieden voor andere verenigingen. Bijvoorbeeld het leerwerkbedrijf voor sportcoaches bij Ringpass kan wellicht ook coaches opleiden voor andere verenigingen of de afspraken die Hudito maakt met de reclassering over beheer van de velden zou ook bij andere verenigingen toegepast kunnen worden. Je hebt een vehicle nodig om de goede voorbeelden te verbreden.
- Profileren bij groepen die je nu niet in beeld hebt. Als voorbeeld wordt On stage genoemd. Hier kan een vereniging zichzelf profileren (als werkgever), nieuwe leden vinden.

Wat kan de gemeente doen?

- De gemeente kan de rol van regievoerder op zich kunnen nemen en is daarnaast partner in de uitvoering. De gemeente heeft overall beeld, kan slimme verbindingen maken, kan vraag en aanbod bij elkaar brengen of dit faciliteren. Zij mag (soms) harde keuzes maken, richting bepalen.
- Wijkgericht werken. Maak gebruik van mogelijkheden die in de wijk aanwezig zijn:
 - Geef (opinie)leiders binnen een doelgroep/gemeenschap een rol. Zorg voor ambassadeurschap. Delegeer ook verantwoordelijkheid.
 - Wat speelt er in een wijk, wie zijn de spelers, waar liggen de behoeften?
 - Niet alleen kijken naar doelgroep en sportvereniging. Ook culturele verenigingen, (wijk)ondernemersverenigingen, lokale kamer/veiligheidshuis, wijkteam, ... (ketenaanpak)
- Zorg ervoor dat:
 - er een sociale kaart komt, zodat verenigingen kunnen zien wie welke ondersteuning bij welk thema kan bieden. Zorg bijv. voor ondersteuning bij de werving van nieuwe leden, juridische ondersteuning.
 - initiatieven in beeld/ bekend zijn. Bij het wegvallen van een partij valt soms de hele activiteit weg.

Bijlage 6: Begrippenlijst

Hieronder volgt de uitleg van enkele in het uitvoeringsplan gebruikte begrippen:

Buurtportcoach

Combinatiefunctionarissen met als specifieke opdracht het organiseren van een sport- en beweegaanbod in de buurt en het maken van een verbinding tussen sport- en beweegaanbieders en andere sectoren zoals zorg, welzijn, jeugdzorg en kinderopvang en onderwijs. Er is altijd sprake van een combinatie met sport en bewegen.

Buurtsportvereniging

De buurtsportvereniging organiseert sportieve activiteiten in de eigen buurt voor bewoners in de wijk – van jong tot oud – die niet of onvoldoende deelnemen aan sport of andere maatschappelijke activiteiten. De precieze doelgroep in een specifieke wijk wordt bepaald aan de hand van een wijkscan en behoeftepeiling onder de doelgroep. Het doel is dat bewoners in achterstandswijken die niet of onvoldoende deelnemen aan sport en andere maatschappelijke activiteiten structureel meer gaan sporten en bewegen en dat zij meer betrokkenheid tonen bij het organiseren van (maatschappelijke) activiteiten in de wijk om zo een bijdrage te leveren aan hun ideale wijk waarin mogelijkheden zijn voor een leven lang sporten voor iedereen, van jong tot oud.

Combinatiefunctionaris

Een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar gelijkelijk – of in ieder geval voor een substantieel deel - te werk gesteld wordt in of ten behoeve van twee werkvelden/sectoren. Eén combinatiefunctie bestaat daarom uit tenminste twee delen. De combinatiefunctionarissen die zijn aangesteld in het kader van de Impuls brede scholen, sport en cultuur zijn werkzaam in twee van de aangewezen sectoren (onderwijs, sport en cultuur).

Doelgroep

Een afgebakende groep personen of instellingen waar een product, dienst, campagne of organisatie zich richt, noemen we een doelgroep. De leden van een doelgroep delen bepaalde kenmerken. Enkele voorbeelden van doelgroepen: jongeren, hoger opgeleiden, huisvrouwen, werkzoekenden.

Doelgroepactiviteit

Activiteiten specifiek gericht op één of meer vooraf bepaalde doelgroepen.

Doelgroeporganisatie

Organisatie die een doelgroep vertegenwoordigt en/of acties met of voor deze doelgroep uitvoert.

Governance

Het waarborgen van de onderlinge samenhang in de wijze van sturen beheersen en toezichthouden van een overheidsorganisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen, alsmede het daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van belanghebbenden.

Interventie

Een interventie is een doelbewuste ingreep om een bepaalde zaak te verbeteren. In deze context veelal een project om sport binnen en bepaalde doelgroep te stimuleren.

JOGG

JOGG staat voor Jongeren op Gezond Gewicht. Het is een lokale aanpak voor een gezonde omgeving en gezonde jeugd. Het streven is dat iedereen zich inzet om gezond eten en bewegen voor kinderen en jongeren gemakkelijk en aantrekkelijk te maken.

Ketensamenwerking

Een vorm van samenwerking tussen partijen die opeenvolgend met elkaar samenwerken aan één product of proces. Ketensamenwerking is de vorm van samenwerking tussen partijen onderling die in eerste instantie geen directe (zakelijke) afspraak met elkaar behoeven te hebben, maar indirect gezamenlijk wel verantwoordelijk zijn voor het tot stand komen van een project en/of het behalen van een projectdoelstelling. Gedurende het proces kunnen wel (zakelijke) relaties ontstaan indien dit voor het proces of project van belang is.

Kritische prestatie-indicatoren (KPI's)

Variabelen om prestaties van organisaties te analyseren. KPI's zijn variabelen waaraan valt af te lezen of een organisatie op koers ligt ten opzichte van haar doelstellingen.

Segmentatie

Term afkomstig uit de marketing: het verdelen van een heterogene markt in kleinere homogenere deelmarkten om vervolgens het productaanbod – met een uitgekiende marketingstrategie – zo goed mogelijk af te stemmen op de wensen en behoeften van een bepaald segment. In het uitvoeringsplan gaat het om het verdelen van de sportverenigingen in kleinere groepen op basis van hun beleid en externe gerichtheid. Daarmee kan verenigingsondersteuning gericht plaatsvinden en kunnen verenigingen gericht worden benaderd voor bijvoorbeeld projecten binnen het sociaal domein.

Sociaal domein

Term gebruikt voor alle sectoren die te maken hebben met de sociale kant van het gemeentelijke beleid: zorg, welzijn, onderwijs, gezondheidszorg, opvoeding, inburgering en sociale activering.

Sociaaleconomische status

De sociaaleconomische status (SES) staat voor de positie van mensen op de maatschappelijke ladder. Die positie ontstaat uit een combinatie van (1) materiële omstandigheden; (2) vaardigheden, capaciteiten en kennis; en (3) het sociale netwerk en de status en macht van mensen in dat netwerk. De SES wordt bij benadering gemeten met de indicatoren inkomen, opleidingsniveau en beroepsstatus.

Verenigingsmonitor

Een verenigingsmonitor is een uitgebreide set vragen die wordt uitgevraagd onder de sportverenigingen. In een Verenigingsmonitor komen verschillende aspecten van het functioneren van een vereniging aan bod. De verenigingsmonitor geeft daarmee een actueel beeld van het functioneren van de sportverenigingen.

Vitalisering

Het zorg dragen voor ontwikkeling en behoud van vitale verenigingen. Vitale verenigingen zijn op de toekomst en omgeving gerichte verenigingen met een doorlopend activiteiten aanbod, die bijdragen aan het welzijn en de participatie van de bevolking in de stad en de wijk en van de leden van de vereniging. Sterke, vitale en financieel gezonde verenigingen zijn in staat een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke doelen van de gemeente, met als uitgangspunt dat de sportverenigingen zowel zelfstandig als in samenwerking met elkaar deze verantwoordelijkheid nemen. Een vitale vereniging richt zich – naast de (potentiële) leden – uitdrukkelijk ook op de niet-leden en ziet de club niet alleen als doel, maar nadrukkelijk ook als middel om andere (maatschappelijke) doelen te helpen realiseren.

Aan: Het College van B&W van de
Gemeente Delft
Postbus 78
2600 ME Delft

Per email: padriaanse@delft.nl

Delft, 5 augustus 2019

Betreft: Reactie op concept 'Investeringsagenda Sportaccommodaties'

Geacht College,

Al weer enige tijd geleden is tot ons gekomen – en op ons verzoek – een zelfstandige en volwaardige Sportnota tot stand gekomen, getiteld 'Visie sport en bewegen 2017-2025'. Deze is begin 2018 door de Gemeenteraad vastgesteld. Zoals in die nota is aangekondigd, zou – om te komen 'van heden naar wensbeeld' – een nadere uitwerking van de visie op sport volgen in een tweetal nota's¹: 1. een Investeringsagenda Sportaccommodaties; 2. een Uitvoeringsplan Sport en Bewegen. In het proces tot de totstandkoming van die beide nota's is het bestuur van de Sportraad wederom nauw betrokken geweest, maar dat laat onverlet dat wij in deze – zoals van de aanvang af steeds is gesteld – een onafhankelijke positie hadden en hebben. Daarmee staat het ons volledig vrij om opmerkingen bij de aan ons voorgelegde conceptrapporten te maken. In deze nu voorliggende brief zullen we ons richten op de concept-nota Investeringsagenda Sportaccommodaties. Separaat zullen we onze opmerkingen maken bij het concept-rapport Uitvoeringsagenda Sport.

De aan ons voorgelegde conceptversie heeft ons op 31 mei jl. per email bereikt met de vraag om daar naar te kijken en formeel op te reageren. Voor en na genoemde datum heeft er op diverse manieren overleg plaats gehad tussen de rapportopsteller, de erbij betrokken ambtenaren en/of de sportwethouder, zowel met ons als Sportraad-bestuur als ook met de Delftse sportclubs. Te noemen valt onder andere de bijeenkomst op woensdag 12 juni jl. waarop alle ten behoeve van de Investeringsagenda ingediende plannen middels presentaties nader zijn toegelicht. Onze reactie op de conceptnota heeft in ieder geval op die bijeenkomst gewacht en vergde ook daarna nog enige tijd. In de afgelopen periode hebben we al wel een mondelinge reactie op hoofdlijnen gegeven in diverse overleggen met de sportwethouder en de betrokken sportambtenaren. Door middel van deze brief voldoen we met alle plezier aan het verzoek om met een formele reactie te komen. Deze reactie is op hoofdlijnen besproken in onze recente bestuursvergaderingen en uiteindelijk via de email door onze bestuursleden akkoord bevonden.

We zien af van commentaar op de ingediende afzonderlijke plannen, alsmede op de in het conceptrapport opgenomen bespreking en beoordeling van ieder van die plannen. Ook zien we af van een bespreking van de in het conceptrapport in tabelvorm gepresenteerde samenvatting van die voorstellen met de daarbij gehanteerde bedragen (blz. 56-57). We onthouden ons eveneens van commentaar op de in dit conceptrapport reeds opgenomen prioritering van voor 2022 uit te voeren plannen, zoals opgenomen in de 3^e kolom van voornoemde tabel. Het maken van die keuzen is immers niet aan ons, maar aan de Gemeenteraad.

Onze opmerkingen zullen zich op dit moment in deze schriftelijke reactie beperken tot de hoofdlijnen, gegroepeerd onder de twee navolgende thema's:

¹ Visie sport en bewegen 2017-2025, blz. 22.

sportraad van delft

Frank van Borselenstraat 15
2613 NJ Delft
www.sportraadvandelft.nl

1. Ambitie voor sport moet structureel én ambitieus zijn.
2. Sportdeelname groeit en dat is juist ook wat we willen.

Daarna volgt een 'ten slotte' met enige samenvattende opmerkingen.

1. Ambitie voor sport moet structureel én ambitieus zijn

Aandacht voor de op de slotpagina (blz. 58) geformuleerde en onderbouwde aanbeveling dient onzerzijds voorop te staan. Zoals al eerder – maar nu wederom – wordt vast gesteld, geeft de gemeente Delft al jarenlang structureel veel te weinig uit aan sport. Dat is ook objectief vast gesteld: in 2018 zijn de netto uitgaven voor sport via de begroting in Delft slechts 25 euro per inwoner, terwijl dit in vergelijkbare gemeenten met 100.000 tot 150.000 inwoners gemiddeld maar liefst 67 euro per inwoner bedraagt. In een eerder rapport – Sportaccommodatieplan Delft (2016) – werd hier ook reeds op gewezen: in 2013 was dat bedrag in Delft 41 euro per inwoner, terwijl dat bedrag gemiddeld over alle Nederlandse gemeenten toen 70 euro bedroeg.² Daarmee is de 'positie van de sport'³ in Delft in de afgelopen jaren (2013 versus 2018) alleen nog maar verder achteruit gegaan: van netto 41 naar 25 euro per inwoner. Het is eigenlijk te gek voor woorden. Dat hier een gigantische en structurele inhaalslag noodzakelijk is, dat hoeft hierna eigenlijk geen nadere onderbouwing meer.

Geconstateerd wordt, dat Delft al jarenlang structureel veel te weinig aan sport besteedt, maar dat men in het verleden noodgedwongen eens in de zoveel jaar met een inhaalslag de ergste noden moest lenigen. Dat is nu helaas weer aan de orde. Maar dan met dit verschil, dat nu het moment moet zijn, dat het College en de Gemeenteraad een structurele oplossing voor de toekomst van de sport in Delft moeten bieden, waarbij niet over enige jaren wederom een inhaalslag voor het hoogst noodzakelijke nodig blijkt. Structurele en gerechtvaardigde wensen voor het welzijn van de burgers en de leefbaarheid in onze stad verdienen een structurele oplossing. Waarbij Delft dan eindelijk niet langer ver achterop loopt op de qua grootte vergelijkbare gemeenten. De burgers, sporters en vrijwilligers in Delft verdienen beter dan dit.

Nodig is een inhaalslag nu en tegelijkertijd het vast leggen van een structureel beleid voor de lange termijn. Dat laatste moet ook – voor zover mogelijk – worden verankerd in financiële kaders (via bijvoorbeeld een meerjarenbegroting), in ieder geval tot het einde van de huidige zittingstermijn van de Gemeenteraad en van het College (tot voorjaar 2022). Gezien het belang van de te nemen investeringsbeslissingen en het vervolgens benodigde tijdsbeslag moeten beslissingen nu echter ook consequenties voor de periode na 2022 hebben. Dit om te voorkomen dat we noodgedwongen weer vervallen in korte termijn beslissingen met ad-hoc beleid. In het verlengde hiervan heeft het onze voorkeur om in het kader van deze Investeringsagenda zo snel mogelijk beslissingen over de noodzakelijke uitgaven te nemen, weliswaar te spreiden in de tijd, maar deze (financierings)beslissingen niet op de lange termijn te schuiven omdat uitstel altijd onverhoopt tot afstel kan leiden. Bovendien vragen wij met grote nadruk om naast zorgvuldigheid ook haast te zetten bij de te nemen beslissingen en vervolgens de uitvoering daarvan. Sommige knelpunten (capaciteitsproblemen, achterstallig onderhoud, etc.) bestaan al vele jaren en kunnen echt niet nog langer wachten op een oplossing.

Wij vragen in de sfeer van de financiering voor sportaccommodaties aandacht voor de ooit eerder gedeelde stellingname, dat de opbrengst van grond dat aan de sport wordt onttrokken en wordt

² Sportaccommodatieplan Delft, Gemeente Delft, 2016, blz. 51.

³ De 'positie van de sport' met als graadmeter de netto uitgaven voor sport via de begroting in euro per inwoner.

bestemd voor de vestiging van huizen en/of bedrijven zo maximaal mogelijk aan de sport ten goede moet komen.

Er werd al eerder gesteld dat Delft qua accommodaties kwalitatief en kwantitatief achter loopt: “Op de keper beschouwd, staat Delft er met haar sportinfrastructuur slecht voor”.⁴ Dat is nog steeds zo, het is in de recente jaren zelfs verslechterd. Stilstand is achteruitgang. Verdere vertraging in het daadwerkelijk aanpakken van de diverse knelpunten is uiterst onwenselijk.

De openingszin onder de kop ‘Aanbeveling’ (op blz. 58) luidt, dat de Investeringsagenda is bedoeld om de sportinfrastructuur in Delft weer op een basisniveau te krijgen. Gelezen hebbende dit nu voorliggende en ook eerdere rapporten, alsmede het bovengenoemde, dan kan de conclusie niet anders zijn, dan dat het ‘op een basisniveau krijgen’ – hetgeen gezien de ontstane situatie al een hele klus is – weliswaar een lovenswaardige doelstelling lijkt, maar tegelijkertijd een tamelijk minimalistische doelstelling is. Nogmaals: de burgers, sporters en vrijwilligers in Delft verdienen beter dan dit. Indien we volstaan met ‘de basis op orde brengen’, dan hebben we binnen de kortste tijd weer op alle fronten een achterstand. Het ambitieniveau kan en moet wat ons betreft absoluut hoger liggen dan alleen ‘de basis op orde brengen’.

2. Sportdeelname groeit en dat is juist ook wat we willen

In het conceptrapport wordt terecht gesteld (blz. 8-10), dat de ledenontwikkeling van de Delftse sportclubs door minimaal drie verschillende ontwikkelingen wordt bepaald, te weten:

1. de bevolkingsomvang in de gemeente Delft;
2. de trends in de deelname per specifieke sport;
3. de in-/uitgaande pendel van sporters met omliggende gemeenten.

Hoewel we de poging om cijfers te presenteren waarderen, hebben we grote moeite met de waarde van de hier in het conceptrapport gepresenteerde cijfers.

Er worden ongelijksoortige cijfers over de bevolkingsontwikkeling gehanteerd: een bevolkingsprognose voor Delft als totale gemeente, een bevolkingsprognose voor twee wijken van Den Haag (Ypenburg en Wateringse Veld), een leerlingenprognose voor Delfgauw Emerald. De genoemde twee bevolkingsprognoses zijn uit verschillende jaren en hanteren verschillende leeftijdsgroepen. Voor Delfgauw Emerald (als slechts één deel van Pijnacker-Nootdorp) wordt echter totaal iets anders gehanteerd. Hiermee zijn deze cijfers onderling onvergelijkbaar en ook niet optelbaar. Een volgende vraag is, waarom juist genoemde twee Haagse wijken (Ypenburg en Wateringse Veld) zijn genomen en niet ook andere? Waarom niet opgenomen Rijswijk-Buiten en Den Hoorn, maar wel Den Haag Wateringse Veld, dat toch echt verder van Delft vandaan ligt? En waarom alleen Delfgauw Emerald en niet ook voor andere delen van Pijnacker-Nootdorp die ook nagenoeg tegen Delft aan liggen?

We zullen ons in het navolgende richten op de ontwikkeling van de bevolkingsomvang in alleen de gemeente Delft. Het is opmerkelijk dat de toename in de bevolking voor de gemeente Delft hier een stuk lager uitkomt dan in de vorig jaar vast gestelde ‘Visie sport en bewegen 2017-2025’. Nu wordt gesteld (blz. 8-9) dat in de periode 2018-2025 het aantal inwoners in Delft per saldo met bijna 10.000 zal toenemen. Over de periode 2018-2040 bedraagt de verwachte toename een kleine 13.000 inwoners. Ofwel: in de periode 2025-2040 zou de totale bevolkingstoename in Delft nog slechts een kleine 3.000 inwoners bedragen. Genoemde bevolkingstoename van 2018 tot 2040 met 12.742 inwoners is

⁴ Sportaccommodatieplan Delft, Gemeente Delft, 2016, blz. 52.

bovendien veel geringer dan in de genoemde Visie-nota, waar immers wordt gesteld⁵ dat in de periode tot 2040 de bevolking (bij per saldo 15.000 nieuwe woningen) met circa 30.000 inwoners zal toenemen.⁶ Hoe dan ook: we kunnen in ieder geval uitgaan van een toename van de bevolking in Delft met 10% in de eerstkomende jaren en een verdere groei in de jaren na 2025.

Vervolgens gaan we – in het navolgende – een stap dieper dan de totalen wat betreft de bevolkingsontwikkeling van Delft.

Indien we succesvol zijn in het beleid om meer mensen in Delft te laten sporten en bewegen, op welke manier dan ook, dan is daar accommodatie⁷ voor nodig. Los van de vraag of een veld of een zaal door de georganiseerde sport (sportclub) of door ongeorganiseerde sporters (incidenteel sportende vriendengroepjes) wordt benut, die accommodatie moet er wel zijn. We weten dat op dit moment een aantal accommodaties overvol zitten (in ieder geval op bepaalde dagen/tijden), waardoor Delftse sportclubs noodgedwongen een deel van hun activiteiten buiten Delft moeten doen plaats vinden.

We betwijfelen overigens of de in het rapport gesignaleerde teneur van dalende georganiseerde sporters ook de werkelijkheid is: we zien dat tot op heden niet of nauwelijks aan het door de bij de Sportraad aangesloten clubs als totaal aan ons opgegeven leden. Bovendien laat de toekomst zich in deze moeilijk voorspellen.

De trend per specifieke sport is niet of nauwelijks te voorspellen, zeker niet op de lange termijn. Incidentele sportsuccessen van teamsporters of van individuele sporters bij EK's, WK's of Olympische Spelen, dan wel extra aandacht op televisie en/of via andersoortige media, dat kan op- en neergaande bewegingen in de sportdeelname van in het bijzonder jeugdigen betekenen. Dat kan korter dan wel langer duren. Bouwen en afbreken van sportaccommodaties kan echter niet van dergelijke modegevoelige grillen afhankelijk zijn.

We vragen ons af of de in dit dan wel in de eerdere onderliggende rapporten gehanteerde normen voor bespeling van accommodatie (zoals bijvoorbeeld op blz. 18) daadwerkelijk gehanteerd moeten worden voor de diverse Delftse sportclubs. Indien de ambitie van een sportclub wat betreft de sportparticipatie van haar leden, voornamelijk wat betreft de trainingsintensiteit, hoger ligt dan de kennelijke norm, dan mag dit er volgens ons niet toe leiden dat die sportclub daarmee in haar mogelijkheden wordt beperkt. De ene sportclub is de andere niet: de ene club wil haar leden vaker en/of langer laten trainen dan de andere club. Daar speelt ook het speelniveau en de ambitie – van de club en van de individuele sporters – een rol bij. Ook hier geldt: breedtesport kan niet zonder topsport, dus diegene die ook al op jeugdige leeftijd op een 'topsport' niveau willen acteren, die moeten die kans hebben, ook in Delft.⁸

Apart van de in het voorgaande al gemaakte opmerkingen over de bevolkingsontwikkeling in de ons omringende gemeenten, is van groot belang dat uit eerder onderzoek naar het gebruik van sportvoorzieningen is gebleken dat Delft uitzonderlijk veel gebruikers vanuit de regio, dus van buiten Delft, aan trekt. Dit aantal ligt veel hoger dan van andere gemeenten, zelfs veel hoger dan van veel grotere gemeenten als Den Haag en Rotterdam. En ook in de omliggende gemeenten is er een

⁵ Visie sport en bewegen 2017-2025, blz. 4.

⁶ Ook in de nu voorliggende conceptnota wordt (op blz. 8) uitgegaan van 15.000 te bouwen woningen: 1.500 opgeleverd in 2017, 10.000 in de periode 2018-2039 en 3.500 woningen voor of na 2040. Ofwel: in de periode 2018-2040 in ieder geval 10.000 woningen meer, maar met slechts een toename van 12.742 inwoners. Dat laatste lijkt aan de lage kant.

⁷ We zouden overigens graag een definitie zien van wat onder 'accommodatie' wordt verstaan: vermoedelijk is dat in het voorliggende conceptrapport alleen 'het speelveld' of 'de zaal', maar dat is niet geheel duidelijk. In een andere context worden onder de accommodatie ook de kleedkamers en/of kantine e.d. begrepen. Bovendien kan een en ander per tak van sport, dan wel binnen-/buitensport anders zijn.

⁸ Voor de goede orde: 'topsport' hoeft niet per definitie ook profsport te zijn. Maar 'topsport' heeft wel degelijk een stimulerende werking om aan sport te gaan doen.

bouwopgave in de komende jaren, met naar verwachting ook dan nog meer druk op de Delftse sportvoorzieningen.⁹

Die hoge instroom van niet-Delftenaren naar de Delftse sportaccommodaties is zonder twijfel mede ingegeven door de ligging van met name de buitensportaccommodaties, die immers vanaf eind jaren '50 steeds aan de randen van de stad zijn neer gelegd. Dat niet-Delftenaren dan daar gaan sporten is hen niet kwalijk te nemen en ook die Delftse clubs niet. Laten we blij zijn dat er gesport wordt. De wens is nu om sportaccommodaties dichterbij de stad te brengen, met name nu wat betreft de binnensport en een nieuw te bouwen zwembad. Voor de buitensport, met grotere oppervlakten, zal het overigens veel moeilijker zijn om dichterbij het stadscentrum voldoende ruimte te vinden. De vraag is en blijft echter: kan die plaatsing dichterbij de stad wel gerealiseerd worden, wat betreft de bereikbaarheid, de parkeervoorzieningen voor met name incidentele bezoekers van buiten de stad, de eventuele overlast voor omwonenden, enzovoorts.

De in het voorgaande weergegeven ontwikkelingen – meer woningen en toename van de bevolking in de gehele regio, een grote instroom vanuit de regio naar Delft voor het gebruikmaken van de sportvoorzieningen – benadrukt eens te meer het belang van regionale samenwerking en afstemming tussen de omliggende gemeenten, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Wij als Sportraad-bestuur zijn bezig om overleg met nabije vergelijkbare 'sportraden' te starten dan wel te intensiveren.

We zien – ongeacht de exacte aantallen – hoe dan ook voor de komende jaren een toenemend inwonertal in Delft en naaste omgeving. De landelijke en lokale overheid wil dat mensen gezonder gaan leven, dat wil zeggen een leven met meer sporten en bewegen. Het beleid is ook gericht op een hogere participatiegraad onder alle bevolkingsgroepen, ook onder die groepen van de bevolking die tot op heden qua sportdeelname achter blijven.¹⁰ Ofwel: meer inwoners die – op welke manier dan ook – meer aan sport doen. Dit alles mondt onvermijdelijk uit in extra ruimtebeslag voor sport, zowel voor binnen- als buitensportaccommodaties. Tevens willen we een meer duurzame samenleving, waarbij de mensen 'dichterbij huis' de noodzakelijke voorzieningen kunnen vinden. Dit om onnodig gereis per auto en onnodig beslag op andere vervoersmiddelen te beperken. Wonen, onderwijs, werken, winkelen, recreatie, sporten. Dat allemaal in dezelfde leefomgeving. Het vraagt allemaal (schaarse) ruimte. Met een toename van de Delftse bevolking met 10% en meer wordt dat nog een hele moeilijke opgave. Optimale groei van het inwonertal van Delft is daarmee niet hetzelfde als een maximale groei van het aantal inwoners van onze stad. De stad moet immers wel ruimte kunnen bieden aan alle wenselijke functies voor de burgers, inclusief sportvoorzieningen.

Ten slotte

Bij deze een korte samenvatting van wat in het voorgaande is gesteld:

- a) de ambitie voor de sport in Delft moet structureel én ambitieus zijn;
- b) 'de basis op orde brengen' is in feite niet voldoende en wordt door ons gezien als een tussenstap op weg naar het 'wensbeeld';
- c) de grotere sportdeelname (door zowel een toename van de bevolking als door een hogere participatiegraad) moet – zowel financieel als qua fysieke ruimte – mogelijk gemaakt worden;

⁹ Visie sport en bewegen 2017-2025, blz. 4 en Bijlage A, blz. 24.

¹⁰ Zoals bijvoorbeeld: ouderen, allochtonen, mensen met een beperking, sociaal zwakkeren, enzovoorts.

- d) er zijn voor de korte en lange termijn investeringen in de sportsector nodig om de sportvoorzieningen in de stad (in kwalitatief en in kwantitatief opzicht) op orde te brengen en meer dan dat;
- e) een krachtig en eenduidig signaal in deze zin vanuit de Gemeenteraad is zeer wenselijk; de burgers, sporters en vrijwilligers in Delft en eigenlijk de gehele stad verdienen dat.

Wat betreft de te nemen investeringsbeslissingen¹¹ – die uiteraard geld vergen – merken wij nog op, dat die zich ‘eenvoudig’ in geld laten uitdrukken. Hier staat tegenover dat de baten die uit sportparticipatie voort vloeien – wat betreft integratie, sociale cohesie, gezondheid, enzovoorts – zich niet of nauwelijks in geld laten uitdrukken. En toch zijn die – maatschappelijke – baten zeer groot. En dat bezien in het licht waar we deze reactie mee begonnen: dat in 2018 in Delft de netto uitgaven voor sport via de begroting zijn gezakt naar nog slechts 25 euro per inwoner, waarmee Delft ver achter loopt op vergelijkbare gemeenten.

We rekenen en vertrouwen op de aanpassing van uw plannen in het licht van voornoemde opmerkingen. Uiteraard zijn wij altijd bereid tot nader overleg, zowel op hoofdlijnen als op meer gedetailleerd niveau.

Hoogachtend,
Namens het Bestuur van de Sportraad van Delft,

Wicher Schreuders
voorzitter

¹¹ In de conceptnota ‘Investeringsagenda Sport’ zijn die te nemen investeringsbeslissingen becijferd en samengevat in paragraaf 6.3, tabel 6.2, blz. 56-57: € 46,2 mln. wensvariant, € 20,8 mln. basisvariant, € 9,6 mln. voor 2022.

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Sportraad van Delft
t.a.v. het bestuur
Frank van Borselenstraat 15
2613 NJ Delft

VERZONDEN 11 OKT. 2019

Datum	Onderwerp
Ons kenmerk 4064044	Reactie op uw schrijven aangaande de Investeringsagenda Sportaccommodaties
Uw brief van	
Uw kenmerk	
Bijlage	Geacht bestuur,

Op 5 augustus jl. heeft u de gemeente Delft een brief gestuurd. Deze brief is bij ons geregistreerd onder nummer 4009870. In uw brief reageert u op de concept Investeringsagenda Sportaccommodaties dat het externe adviesbureau Drijver en Partners in opdracht van de gemeente Delft heeft opgesteld. Met deze brief reageren wij op de opmerkingen in uw reactie. Tot slot informeren wij u over het vervolg.

Algemeen

In de eerste plaats danken wij u voor het meedenken tijdens en bijdrage aan het proces dat heeft geleid tot de concept Investeringsagenda Sportaccommodaties. Ook danken wij u voor het toesturen van een adviesreactie op twee thema's binnen de Investeringsagenda Sportaccommodaties. U onthoudt zich van een inhoudelijke reactie op een aantal aspecten binnen de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Gezien de onafhankelijke rol van de Sportraad van Delft begrijpen wij uw afweging hierin.

Specifieke opmerkingen

In uw brief heeft u specifieke opmerkingen opgenomen wat betreft twee thema's binnen de Investeringsagenda Sportaccommodaties. Hieronder geven wij per thema onze reactie.

1) Ambitie voor sport moet structureel en ambitieus zijn

De Investeringsagenda Sportaccommodaties is bedoeld om de sportinfrastructuur in Delft weer op een basisniveau te krijgen. U pleit voor een hoger ambitieniveau, zodat een achterstand ook in de toekomst wordt voorkomen. In dat kader stelt u dat een inhaalslag op dit moment nodig is, maar dat dit ook dient te worden vastgelegd in structureel beleid en financiële kaders voor de lange termijn. Daarnaast vraagt u aandacht voor de eerdere stellingname dat grondopbrengsten die door sport worden opgebracht, zo maximaal mogelijk aan de sport ten goede komen.

De sportinfrastructuur op basisniveau krijgen is de eerste stap. Wij delen uw advies dat dit niveau ook op de langere termijn moet worden behouden. Met

de eerdere vastgestelde visie Sport en Bewegen 2017 -2025 is hiermee een start gemaakt. Met de Investeringsagenda en het Uitvoeringsplan Sport is borging in structureel beleid verder verankerd. In de 'Programmabegroting 2020' willen wij tot en met 2023 extra middelen reserveren ten behoeve van investeringen in sportaccommodaties. Hiermee zijn de financiële kaders tot en met 2023 verankerd. De benodigde € 21 miljoen voor de basis op orde zal niet volledig beschikbaar komen in de periode tot en met 2023. Voor de langere termijn stelt de gemeente een meerjarige raming op. De gemeente heeft veelal meerdere opgaven binnen één gebied. Daarom wordt per situatie bekeken hoe eventuele positieve resultaten uit grondexploitatie worden ingezet.

2) Sportdeelname groeit en dat is juist ook wat we willen

Met de ambitie om inwoners meer te laten bewegen en sporten en de verwachte bevolkingsgroei in Delft, stelt u dat deze verhoogde sportdeelname zowel financieel als ruimtelijk mogelijk moet worden gemaakt. In dat kader behandelt u drie ontwikkelingen die invloed hebben op de ledenontwikkeling van de Delftse sportclubs. Per thema geven wij een reactie.

a) De bevolkingsomvang in de gemeente Delft

Op basis van de bevolkingscijfers zoals opgenomen in de Investeringsagenda Sportaccommodaties concludeert u dat de gemeente Delft de komende jaren zal gaan groeien in bevolkingsaantallen. U geeft hierbij echter aan dat de bevolkingsprognose in de Investeringsagenda Sportaccommodaties lager is dan in de visie Sport en Bewegen. Elk jaar stelt de gemeente een bevolkingsprognose en woningbouwprognose op. Het is daardoor mogelijk dat eerdere prognoses afwijken van de huidige prognoses. De exacte aantallen zijn echter lastig te voorspellen. Wij delen daarom uw conclusie dat de komende jaren een toenemend inwonertal in Delft en naaste omgeving is te verwachten.

b) De trends in de deelname per specifieke sport

Een landelijke trend is dat minder mensen sporten in georganiseerd verband. Dit wordt onderschreven door het NOC*NSF-rapport 'Zo sport Nederland'. In het rapport is gesteld dat de sportdeelname is gestegen, maar dat het aantal leden en lidmaatschappen (bij sportbonden) stabiliseert of licht is afgenomen. Wij verwachten dat deze trend ook in Delft aan de orde is. Dit kan effect hebben op sportverenigingen en -voorzieningen in Delft.

Momenteel zijn er een aantal sportverenigingen die buiten Delft accommodaties moeten huren. In dat kader nemen wij het advies van Drijver en Partners over om een sporthal in Delft te realiseren. Binnen de ontwikkelingen voor een nieuw zwembad aan de Maria Duystlaan is daarom een binnensportvoorziening (sportzaal/sporthal) opgenomen, zodat deze ook kan worden ingezet voor verenigingsport. De verwachte opening hiervan is 2025. Daarnaast verkent de gemeente de mogelijkheid om het aantal gymzalen te reduceren en te vervangen door sportzalen of -hallen. Hiermee verwachten we eveneens beter verenigingsporten te kunnen faciliteren. Om vraag en aanbod zoveel mogelijk op elkaar af te laten stemmen, blijven we ook in de toekomst de vraag naar binnensportvoorzieningen monitoren.

Datum

Ons kenmerk
4064044

De gemeente is het met u eens dat het belangrijk is dat iedereen kan sporten. In dat kader worden sportvoorzieningen tegen niet-kostprijs dekkende tarieven verhuurd. Daarbij wenst de gemeente verenigingen op eenzelfde wijze te faciliteren en kan hierbij geen rekening worden gehouden met de sportieve ambities van individuele verenigingen. Bovendien is ruimte in Delft schaars. Daarom hanteert de gemeente voor het bepalen van de capaciteitsbehoefte de normen/richtlijnen van de sportbonden. De gemeente vindt het onwenselijk dat de ene vereniging de ruimte heeft om meer te kunnen trainen dan de gestelde normen/richtlijnen, terwijl een andere vereniging op basis van dezelfde normen/richtlijnen ruimte te kort heeft.

c) *De in-/uitgaande pendel van sporters met omliggende gemeenten*
U benadrukt het belang van regionale samenwerking en afstemming tussen omliggende gemeenten voor sportvoorzieningen, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. U ziet hierin ook een rol weggelegd voor de Sportraad van Delft, waarbij u een overleg met nabije vergelijkbare sportraden wenst te starten dan wel te intensiveren.
Wij waarderen de inzet van uw bestuur op dit vraagstuk. De druk vanuit de regio op de Delftse voorzieningen is een continu aandachtspunt voor de gemeente. De gemeente Delft voert daarom op verschillende niveaus gesprekken met omliggende gemeenten over de consequenties hiervan.

Afsluiting

Zoals eerder aangegeven stelt de gemeente uw inbreng op prijs. Met uw reactie benadrukt u nogmaals het belang van sport en de daarbij passende voorzieningen voor Delft.

Na besluitvorming wordt gestart met de uitvoering van de Investeringsagenda Sportaccommodaties. U wordt via de reguliere overleggen op de hoogte gehouden van de voortgang en uitvoering hiervan.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u hierover contact opnemen met de heer P. Adriaanse (tel. 06 – 5273 9488 of per email: padriaanse@delft.nl).

Wij vertrouwen erop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

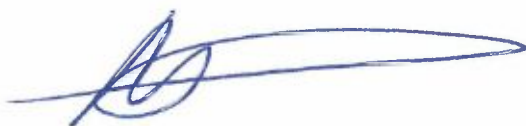
Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

, secretaris

dr. M. Berger, i.s.

Aan: Het College van B&W van de
Gemeente Delft
Postbus 78
2600 ME Delft

Per email: padriaanse@delft.nl
& pboom@delft.nl

Delft, 23 september 2019

Betreft: Reactie op concept 'Uitvoeringsplan Sport & Bewegen Gemeente Delft 2018-2025'

Geacht College,

In de al weer enige tijd geleden – op ons verzoek – tot stand gekomen zelfstandige en volwaardige Sportnota, getiteld 'Visie sport en bewegen 2017-2025' – die begin 2018 door de Gemeenteraad is vastgesteld – zijn voor de nadere uitwerking twee nota's aangekondigd:

1. een Investeringsagenda Sportaccommodaties;
2. een Uitvoeringsplan Sport en Bewegen.

Bij de totstandkoming van die beide nota's is het bestuur van de Sportraad nauw betrokken geweest, maar dat laat onverlet dat wij in deze – zoals steeds is gesteld – een onafhankelijke positie hadden en hebben. Daarmee voelen wij ons volledig vrij om opmerkingen bij de aan ons voorgelegde conceptrapporten te maken. In onze brief van 5 augustus 2019 hebben wij onze reactie gegeven op de concept-nota Investeringsagenda Sportaccommodaties. Via de nu voorliggende brief zullen we onze reactie geven op het concept-rapport Uitvoeringsplan Sport & Bewegen (of korter: Uitvoeringsplan).

De aan ons voorgelegde conceptversie van het Uitvoeringsplan (dd. 11/3/2019) - met separaat Bijlagen (dd. 4 feb 2019) - heeft ons op 31 mei jl. per email bereikt met de vraag om daar naar te kijken en formeel op te reageren.

Voor en na genoemde datum van 31 mei jl. heeft er op diverse manieren overleg plaats gehad tussen de rapportopsteller (Sandra Meeuwsen van Soulconsult), de erbij betrokken ambtenaren en/of de sportwethouder, zowel met ons als Sportraad-bestuur als ook met de Delftse sportclubs. Te noemen valt onder andere de bijeenkomst op woensdag 19 september 2018 in het Stadhuis op de Markt, de ALV's van de Sportraad zoals recentelijk die van 29 april jl., alsmede de diverse gesprekken en uitvoerige emailwisselingen in de periode daarvoor en daarna.

Wij waarderen zeer, dat met name voornoemde rapportopsteller Sandra Meeuwsen onze vele opmerkingen bij eerdere conceptversies van het rapport serieus heeft genomen en vrijwel allemaal heeft verwerkt in de volgende versies, uiteindelijk leidend tot het nu voorliggende eindresultaat.

We hebben ons in de tijd gezien eerst primair gericht op het geven van ons formele commentaar op de Investeringsagenda en pas daarna op het Uitvoeringsplan. Dat was voor ons beter te doen dan die twee dingen door elkaar heen te laten lopen. Dit heeft echter ook te maken met het feit dat het Uitvoeringsplan directe raakvlakken heeft met het op te stellen en af te sluiten Lokale Sportakkoord. Voor een deel hiervan is pas onlangs een Sportformateur geselecteerd en aangesteld, nadat eerst – na de al in april 2019 (door de Gemeente Delft, GGD, Haaglanden Beweegt en Sportraad) ondertekende Intentieverklaring en de door de VSG opgestelde Profielschets Sportformateur – door genoemde betrokkenen gezamenlijk een aanvullende 'Opdracht Sportformateur' moest worden opgesteld. Vervolgens heeft de beoogde geselecteerde kandidaat een Offerte en een Plan van Aanpak ingediend, waarmee pas op 16 september jl. – met de nodige opmerkingen – uiteindelijk alle betrokken partijen (Gemeente Delft, GGD, Haaglanden Beweegt en Sportraad) akkoord zijn gegaan. Daarmee kon die Sportformateur van start gaan.

1. Drie thema's

Voor de nadere uitvoering van de diverse plannen, zoals al genoemd in de eerder genoemde Visie-nota¹, zijn een drietal thema's onderscheiden. De drie thema's, zijnde de drie subdoelstellingen zoals genoemd in het Uitvoeringsplan², zijn³:

- 1 Vitaliseren sportverenigingen
- 2 Sportstimulering- en innovatie
- 3 Sport in het Sociaal Domein

Voor ieder thema is – al eerder – een Klankbordgroep (inmiddels hernoemd tot werkgroep) in het leven geroepen. De bijeenkomst van woensdag 19 september 2018 in het Stadhuis op de Markt was in feite bedoeld als startbijeenkomst voor die (toen nog) Klankbordgroepen.

De eerder genoemde Sportformateur werkt alleen op het deelgebied van het Sociaal Domein, en daarin werkt deze dan nauw samen met die betreffende Werkgroep.

Dit brengt ons bij de opmerking onzerzijds over de moeizame relatie tussen het één en het ander: er zijn drie thema's benoemd met ieder een Werkgroep, maar slechts één van de drie valt onder het werktein van de Sportformateur. De vraag is wie de regie voert over de andere twee thema's en werkgroepen, alsmede hoe de coördinatie tussen die drie groepen – maar tevens tussen die drie thema's - wordt bewerkstelligd.

Overigens, voor alle drie de Klankbord- dan wel werkgroepen geldt dat de start moeizaam was en de voortgang sinds september 2018 vooralsnog helaas nihil is. Voor wat betreft het thema Sport in het Sociaal Domein was het wachten op het selecteren en benoemen van de Sportformateur, maar waarom met de andere twee thema's in de tussentijd geen (voor ons merkbare) stappen zijn gezet, is een vraag. Voor de goede orde: alle drie de thema's moeten een plek krijgen in het Lokaal Sportakkoord voor Delft, dat uiterlijk medio februari 2020 gereed moet zijn en door alle opdrachtgevende partijen voor akkoord moet zijn ondertekend.

Een dringend verzoek onzerzijds is zeer zeker om de Werkgroepen voor alle drie de thema's nu (eindelijk) zeer voortvarend aan de slag te laten gaan, omdat de nog resterende tijd tot het af te sluiten Lokaal Sportakkoord steeds korter wordt. We ondersteunen de gedachte om die Werkgroepen ook na de afsluiting van dat Lokaal Sportakkoord te laten voortbestaan om de uitvoering van dat akkoord te begeleiden en te controleren, uiteraard in samenwerking met ons als Sportraad.

2. Sport als doel en middel

Wij kunnen ons volledig vinden in de alinea in de Inleiding over 'sport als doel' en 'sport als middel'.⁴ Het zijn twee kanten van dezelfde medaille, het hoort bij elkaar. Sport op zich is – met name voor de sporters zelf – al leuk, zonder dat ze zich steeds moeten afvragen welk middel ze er nu mee aan het invullen zijn. Dat is inderdaad een neveneffect. Maar sporten op zich moet vooral leuk zijn om te doen, daarmee hopen we het aantal sporters en hun sportintensiteit te verhogen.

¹ Visie sport en bewegen 2017-2025, blz. 13-16 en 23, resp. ambities 5, 4 en 6.

² Conceptversie Uitvoeringsplan Sport & Bewegen Gemeente Delft 2018-2025 (2019), blz. 3-4, 6 en 8-9.

³ Wellicht verwarrend, maar ook niet helemaal te voorkomen, is dat de benamingen van deze drie thema's op andere plekken soms een wat andere 'vertaling' krijgen, zoals 'verenigingsondersteuning' en 'sport en sociaal domein'. Als we steeds maar weten om welk van de thema's het gaat.

⁴ Conceptversie Uitvoeringsplan Sport & Bewegen Gemeente Delft 2018-2025 (2019), blz. 6.

Het spreekt voor zich, dat wij als Sportraad – als vertegenwoordigers van de georganiseerde sportclubs in Delft – het belang onderstrepen van het (re)vitaliseren van sportverenigingen en om waar nodig die clubs ondersteuning te bieden.⁵ Wij onderstrepen dan ook van harte de zinsnede waar staat: ‘de verenigingssport is de basis’⁶, en dat geldt wat ons betreft niet alleen in die context, maar op alle fronten en thema’s.

3. Basisinformatie en wijken

Wij onderstrepen het belang van goede basisinformatie, waarvoor een nul-meting en vervolgens uiteraard ook regelmatig – en goed vergelijkbare – vervolg-metingen noodzakelijk zijn. Voor zover mogelijk dienen ook wijkanalyses te worden gemaakt, waarbij het overigens de vraag is wat in een middelgrote stad als Delft het belang van de afzonderlijke wijken is, te meer omdat de sportaccommodaties verspreid over de wijken zijn gesitueerd en sportdeelname niet primair en zeker niet uitsluitend op de eigen woonwijk is gericht. In dit kader wijzen we ook op de bevindingen zoals beschreven in de Visie-nota, namelijk dat uit eerder onderzoek naar het gebruik van sportvoorzieningen is gebleken dat Delft uitzonderlijk veel gebruikers vanuit de regio, dus van buiten Delft, aan trekt. Dit aantal ligt veel hoger dan van andere gemeenten, zelfs veel hoger dan van veel grotere gemeenten als Den Haag en Rotterdam.⁷ Tegenover de instroom van sporters naar Delft zal zonder twijfel ook een uitstroom naar omliggende gemeenten plaatsvinden. Met dit alles wordt het belang van wijkanalyses in relatie tot sportdeelname gerelativeerd, maar het is ook een uitdaging voor nader onderzoek. We kijken met belangstelling uit naar die betreffende wijkanalyses.

Wij hebben voorsnog onze twijfels ten aanzien van hetgeen wordt geschreven over de wijkaanpak, de buurtsportverenigingen en hoe ‘gewone’ sportverenigingen dependances zouden moeten organiseren, alsmede de noodzaak daarvan. Delft is nu ook weer niet heel erg groot, er is bijna altijd wel een sportaccommodatie in de nabijheid, of anders is daar met de invulling en vervolgens uitvoering van de Investeringsagenda Sportaccommodaties rekening mee te houden.

4. Actiepunten

Bij vele van de 15 in het Uitvoeringsplan genoemde Actiepunten wordt een actieve rol toebedeeld aan de Sportraad. Wij aanvaarden die rol uiteraard, als onafhankelijk en constructief-kritische vereniging van en voor de Delftse sportclubs. Uiteraard wensen wij in deze ook voor de Delftse sportclubs zelf – via ons – een actieve rol. Wij zullen hun medewerking in deze dan ook zeker stimuleren, maar uiteraard: naar ieders mogelijkheden, want primair zullen de vrijwilligers zich richten op hun primaire clubtaken.

Over de rol voor die verenigingen: er wordt bij deze Actiepunten ook een groot beroep gedaan op de verenigingen, die op zich terecht worden onderverdeeld in sterke of minder sterke verenigingen qua behoefte aan ondersteuning maar dat gaat wel een beetje voorbij aan het gevaar dat verenigingen een bepaalde periode sterk kunnen zijn (afhankelijk van bestuurlijke kwaliteit b.v.) en even later minder sterk.

⁵ Conceptversie Uitvoeringsplan Sport & Bewegen Gemeente Delft 2018-2025 (2019), blz. 10-12.

⁶ Conceptversie Uitvoeringsplan Sport & Bewegen Gemeente Delft 2018-2025 (2019), blz. 13.

⁷ Visie sport en bewegen 2017-2025, blz. 4 en Bijlage A, blz. 24.

Er wordt bij het uitwerken van de 15 actiepunten erg veel vertrouwd op de inzet en kwaliteiten van de combinatiefunctionarissen, zonder dat er kwaliteitscriteria worden genoemd. Gezien de verschillen in opleidingsniveau / kwaliteiten die er bij de huidige buursportcoaches bestaan, zou bij het betrekken van combinatiefunctionarissen bij deze actiepunten wel degelijk naar de gewenste en benodigde kwaliteiten gekeken moeten worden. Bovendien hechten wij er aan, dat niet nu al een keuze wordt gemaakt voor welke organisatie dan ook die deze combinatiefunctionarissen moet gaan 'leveren'. We willen daar volledig onafhankelijk in zijn, zodat later de beste keuze gemaakt kan worden, op basis van later op te stellen criteria.

Bij een aantal Actiepunten wordt aangegeven dat gewerkt moet worden aan 'de basis op orde'. Dat is volgens ons een te laag ambitieniveau: de basis had al lang op orde moeten zijn. We willen meer dan dat, we willen dat Delft ook op dit terrein van het sportbeleid meer ambitieus is.

5. Ten slotte

We staan in grote lijnen achter de aanpak zoals die uiteen is gezet in de nu voorliggende conceptversie van het Uitvoeringsplan.

Het volgens het rapport benodigde jaarlijkse bedrag van ruim € 1.355.000 wordt gepresenteerd als zijnde veel geld, maar volgens ons valt dat nogal mee. Immers op ruim 100.000 inwoners betekent dit een bedrag van ruim € 13 per inwoner en daarvan wordt een deel nog slechts gebruikt om 'de basis op orde' te brengen.

We verwijzen hier nog maar eens naar een eerder constatering, zoals ook gedaan in onze brief van 5 augustus jl., namelijk dat de gemeente Delft al jarenlang structureel veel te weinig uitgeeft aan sport. Dat is ook objectief vast gesteld: in 2018 zijn de netto uitgaven voor sport via de begroting in Delft slechts 25 euro per inwoner, terwijl dit in vergelijkbare gemeenten met 100.000 tot 150.000 inwoners gemiddeld maar liefst 67 euro per inwoner bedraagt.⁸ In een eerder rapport – Sportaccommodatieplan Delft (2016) – werd hier ook reeds op gewezen: in 2013 was dat bedrag in Delft 41 euro per inwoner, terwijl dat bedrag gemiddeld over alle Nederlandse gemeenten toen 70 euro bedroeg.⁹ Daarmee is de 'positie van de sport'¹⁰ in Delft in de afgelopen jaren (2013 versus 2018) alleen nog maar verder achteruit gegaan: van netto 41 naar 25 euro per inwoner. Het is eigenlijk te gek voor woorden. Dat hier een gigantische en structurele inhaalslag noodzakelijk is, dat hoeft hierna eigenlijk geen nadere onderbouwing meer.

In dit kader mogen de uitgaven die nu minimaal benodigd zijn voor het Uitvoeringsplan Sport & Bewegen in onze ogen geen enkel beletsel zijn.

Het bevreemdt ons en stelt ons ook teleur, is dat na het beargumenteerd formuleren van 15 actiepunten er dan op de slotpagina vele stappen terug worden gedaan met het benoemen van slechts 4 actiepunten als prioriteit voor 2019. Dat is wel erg mager. Het benoemen van een prioriteit nu geeft ruimte voor uitvoering van de overige 11 actiepunten later, maar: al te vaak leidt uitstel tot afstel. Dat mag niet het geval zijn. Daarom bepleiten wij een positieve beslissing voor zo veel mogelijk van de aangegeven actiepunten nu en dat voor meer-jaren.

⁸ Conceptversie Investeringsagenda (2019), blz. 58.

⁹ Sportaccommodatieplan Delft, Gemeente Delft, 2016, blz. 51.

¹⁰ De 'positie van de sport' met als graadmeter de netto uitgaven voor sport via de begroting in euro per inwoner.

We rekenen en vertrouwen op de aanpassing van uw plannen in het licht van voornoemde opmerkingen. Uiteraard zijn wij altijd bereid tot nader overleg, zowel op hoofdlijnen als op meer gedetailleerd niveau.

Hoogachtend,
Namens het Bestuur van de Sportraad van Delft,

Wicher Schreuders
voorzitter

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Sportraad van Delft
Frank van Borselenlaan 15
2613 NJ Delft

VERZONDEN 11 OKT. 2019

Datum	Onderwerp
.	Reactie concept Uitvoeringsplan Sport 2018-2025
Ons kenmerk 4056380	
Uw brief van	
Uw kenmerk	
Bijlage	Geacht Bestuur,

Op 23 september jl. heeft u de gemeente een brief gestuurd. Deze brief is bij ons geregistreerd onder nummer 3738909. In uw brief reageert u op het concept Uitvoeringsplan Sport dat het externe adviesbureau Soulconsult in opdracht van de gemeente Delft heeft opgesteld. Met deze brief reageren wij op de opmerkingen in uw brief. Tot slot informeren wij u over het vervolg.

Algemeen

Wij willen u danken voor het meedenken tijdens en uw bijdrage aan het proces dat heeft geleid tot het concept Uitvoeringsplan Sport. Op basis van uw eerdere inbreng is het concept Uitvoeringsplan Sport aangepast dan wel aangescherpt. Bovendien danken wij u voor uw adviesreactie op het Uitvoeringsplan Sport. Wij hebben uw advies met interesse gelezen. U geeft aan in grote lijnen achter de aanpak te staan zoals beschreven in het Uitvoeringsplan Sport. Voor de gemeente is dit een bevestiging dat we met Uitvoeringsplan Sport de juiste koers hebben voortgezet.

Specifieke opmerkingen

In uw advies heeft u opmerkingen bij een vijftal specifieke opmerkingen opgenomen ten aanzien van het Uitvoeringsplan Sport. Hieronder geven wij per opmerking onze reactie.

1) Drie thema's

U verzoekt de gemeente de werkgroepen op alle drie de thema's voortvarend aan de slag te gaan, mede gelet op het tijdspad om te komen tot een Lokaal Sportakkoord. Bovendien ondersteunt u de gedachte om de werkgroepen ook na het afsluiten van het Lokaal Sportakkoord in te zetten voor de verdere uitvoering van het Uitvoeringsplan Sport en het Lokaal Sportakkoord. Hierbij merkt u wel op dat samenhang tussen de drie thema's en regie op en coördinatie tussen de werkgroepen van belang is.

Wij delen uw wens om op korte termijn middels de werkgroepen uitvoering te geven aan het Uitvoeringsplan. We verwachten na besluitvorming over het Uitvoeringsplan Sport de samenwerking met de werkgroepen te kunnen hervatten. Om de samenhang, regie en coördinatie tussen de thema's en

drie werkgroepen te borgen zien we een belangrijke rol weggelegd voor een combinatiefunctionaris. Daarnaast wordt een regiegroep gevormd met de trekkers van de drie werkgroepen en de gemeente om op hoofdlijnen regie en sturing te geven aan de werkgroepen.

2) Sport als doel en middel

In het Uitvoeringsplan Sport is gesteld dat sport en bewegen zowel een doel als een middel is. U geeft aan deze visie te delen, waarbij verenigingssport de basis is en het (re)vitaliseren van verenigingen van belang is. De gemeente is blij te vernemen dat u onze visie hierop deelt.

3) Basisinformatie en wijken

Hoewel Delft een middelgrote stad is, kan op basis van eerdere onderzoeken¹ worden gesteld dat de sportdeelname per wijk (sterk) verschilt. De gemeente vindt het daarom belangrijk inzicht te hebben in de sportdeelname van inwoners per wijk. Indien nodig kan de gemeente op basis van de wijkanalyses bepalen of (extra) inzet in bepaalde wijken nodig is.

Voor bepaalde doelgroepen is gebleken dat de stap naar regulier sport- en beweegaanbod (nog) te groot is. Door middel van de buurtsportverenigingen wordt in samenwerking met sportverenigingen regulier en nieuw aanbod dichterbij inwoners gebracht, waarbij deelnemers vervolgens mogelijk lid worden van deze sportverenigingen.

4) Actiepunten

De gemeente is blij te vernemen dat de Sportraad van Delft een actieve rol op zich wil nemen bij de uitvoering van het Uitvoeringsplan Sport en hun leden zal stimuleren hier ook aan mee te werken.

De acties uit het Uitvoeringsplan Sport zijn allereerst gericht op 'basis op orde', dit is namelijk nu nog onvoldoende. Een vervolgstap is het (verder) 'uitbreiden', waar ook aandacht voor is binnen het Uitvoeringsplan Sport.

Zoals eerder gesteld, ziet de gemeente een belangrijke rol weggelegd voor de combinatiefuncties voor de uitvoering van het Uitvoeringsplan Sport. Op dit moment voert de gemeente gesprekken met de werkgever van deze functionarissen om hun inzet in lijn te brengen met het Uitvoeringsplan Sport, waarbij ook aandacht is voor de gewenste en benodigde kwaliteiten.

5) Tenslotte

Wij zijn blij te vernemen dat de Sportraad van Delft op grote lijnen achter de aanpak staat zoals beschreven in het concept Uitvoeringsplan Sport. Met het Uitvoeringsplan Sport is er aandacht voor het verhogen van de sportstimulatie in Delft. De gemeente stelt middelen beschikbaar voor de uitvoering van het Uitvoeringsplan Sport.

Met de werkgroepen op de drie thema's moet worden bepaald op welke actiepunten in 2020 en verder wordt ingezet. Hierbij willen we opmerken dat de vier actiepunten voor 2019 de basis vormen voor de uitvoering van de andere actiepunten. Twee van deze actiepunten worden reeds uitgevoerd en met de andere twee punten wordt gestart na besluitvorming.

¹ Onder andere GGD Gezondheidsmonitor (2016), Omnibus, Delfts Internet Panel

Datum

Ons kenmerk
4056380

Afsluiting

Wij stellen uw inbreng op prijs. Met uw advies benadrukt u het belang van sportstimulatie in Delft. Na besluitvorming wordt gestart met de uitvoering van het Uitvoeringsplan Sport. De gemeente streeft ernaar de werkgroepen volledig operationeel te hebben vanaf 1 januari 2020 (of zoveel eerder indien mogelijk). Zoals onder punt 4 aangegeven, betrekken wij de Sportraad van Delft graag bij het vervolg. Na besluitvorming wordt dit met u verder besproken.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u hierover contact opnemen met mevrouw Paula Boom (tel. 06 – 53198777 of per email: pboom@delft.nl).

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

, secretaris

dr. M. Berger, i.s.